

# Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.  
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e)   Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel   Title:	<u>Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark</u>
Bindbetegnelse   Volume Statement:	1819; Vol. 4
Udgivet år og sted   Publication time and place:	Aarhus, 1818-1833
Fysiske størrelse   Physical extent:	60 bd.

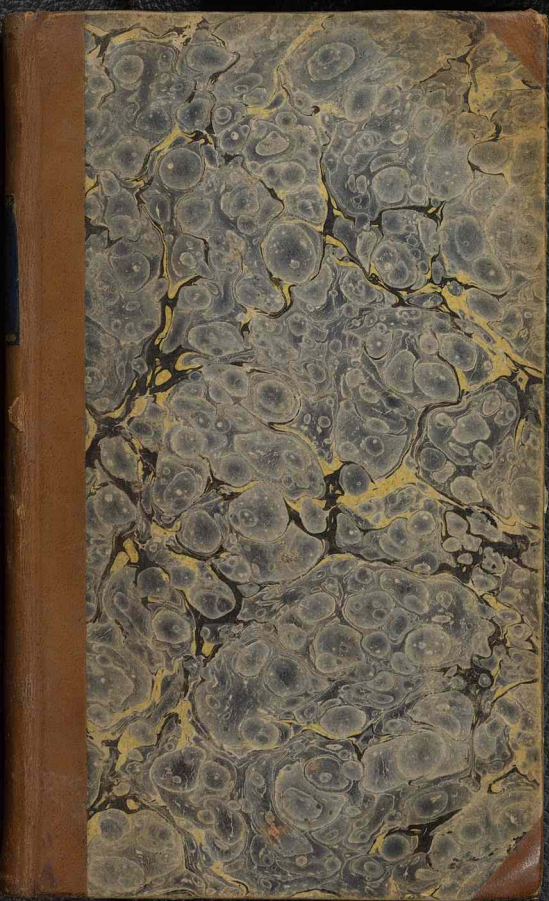
## DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

## UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.





57.-9.

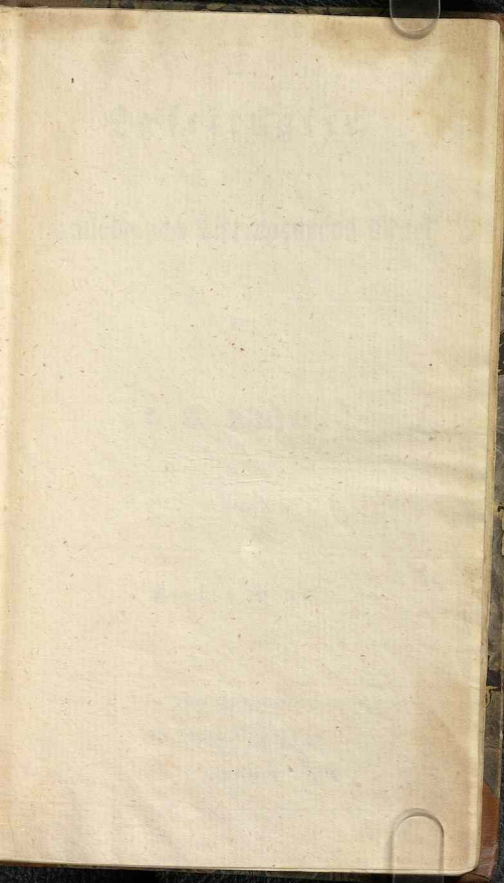
DET KONGELIGE BIBLIOTEK  
DA 1.-2.S 57 8°

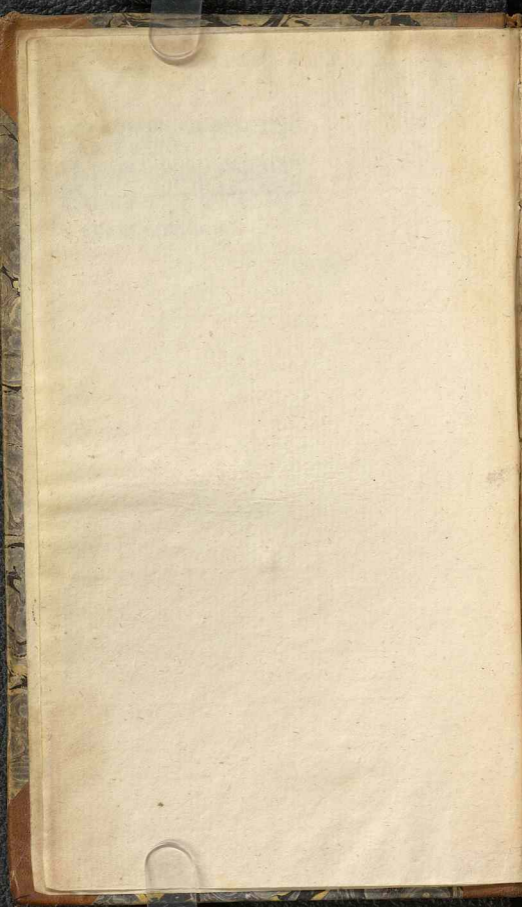


1 1 57 0 8 00074 9

+Rex







# Læsefrugter,

samlede paa Litteraturens Mark

A. F. Elmquist.

---

Tierde Bind.

---

Narhuus 1819.

Trykt i Udgiverens Office



# I n d h o l d.

---

	Side
Amastias Beleiring . . . . .	1
Las Casas, Napoleons Fortroelige . . . . .	26
Bønnskrift for Napoleon til det brittiske Parlament fra Grev Las Casas . . . . .	33
Marfkal Cannes's Død . . . . .	44
Montebello's Gemalinde ved sin Mand's Liig . . . . .	46
Klosterbroderen Anselmus . . . . .	48
Ridder Kobenstein. Et Didsagn . . . . .	61
Moriz von Rosehue i Persien . . . . .	64
Baron Stacksbergs Fongenfab iblandt Mainotterne . . . . .	71
Loango og Katonko, tvende afrikanske Kongeriger . . . . .	74
Juliette Sombrevil; Mønster paa barnlig Omhed . . . . .	77
Kielderpigen Mary . . . . .	78
Ines de Castro . . . . .	81
Nattergalen. Et Hyrdesagn . . . . .	82
Kaffe er en Gift . . . . .	83
Et Præffeligt Mord; opdaget, dog ei tilfulde straffet . . . . .	85
Den vise Dommer og den kiærlige Hustru . . . . .	89
Sangerens Trøst . . . . .	90
Kransen . . . . .	91
Amor og Rosen . . . . .	92
Til mine Venner . . . . .	93
Andoter . . . . .	94
Logogrypher . . . . .	96
Francesco Petrarca . . . . .	97
Kiærlighedsprøven . . . . .	108
Winfried, Fiskeren fra Chiemsø . . . . .	122



Synet den hellige Elvefterasten . . . . .	122
Tartarlaget . . . . .	141
Moris von Rosebue i Persien. (sluttet) . . . . .	172
Magnetismens underfulde Virkning . . . . .	183
Skildring af det vestfalske Hovliv . . . . .	185
Historisk-topographiske Misceller fra Omegnen af Paris	187
Washington, i Begyndelsen af Aaret 1817 . . . . .	192
Kemble's Afsted fra den brittiske Skueplads . . . . .	195
Den amerikanske Spottefugl . . . . .	199
Keiser Napoleon efter Waterloo slaget . . . . .	201
Marfalk Cannes, Hertug af Montebello . . . . .	211
Napoleons Skrivelse til Grev de Las Casas . . . . .	214
Marfalk Ney og hans Henrettelse . . . . .	217
Napoleon og Skuespillerinden Bourgoin . . . . .	220
Formeentlig Aarsag til Berthiers Selvmord . . . . .	222
Paris . . . . .	223
Napoleon. Skildret af de Pragt . . . . .	228
Skuespillerinden Mad. Fusil paa Flugten fra Moskau	230
Skolemesteren paa Mafferbade . . . . .	241
Baronesse Krüdener . . . . .	247
Særlingen Suwaroff . . . . .	249
Tartarlaget. (sluttet) . . . . .	257
Abalbero's Løfte. Et nordisk Sagn . . . . .	289
En Studenterhistorie . . . . .	293
Kunsten at flyde . . . . .	296
Foraaret. Idylle af Bonstetten . . . . .	300
Mattergalens Tonemaad . . . . .	304
Dehlenschläger . . . . .	306
Thorvaldsen . . . . .	306
Kærlighedens tre høieste Momenter . . . . .	309
Skilsmisse og Gienforening . . . . .	311
Maa blomster . . . . .	312

## Amasias Beleiring.

---

Det skænker mangen Glæde, at grundſte i Historien, og finde Træk, ſom hædte Menneſkeheden. Men desværre! Udbyttet er ſaa ringe. Overalt ſkuer man meget, meget Blod, men ſaa ſtore og gode Handlinger. Man møder en talloſ Mængde af mægtige og lykkelige Erobrere, men ſaa ſtore Siæle — megen Røg og lidensſtd. Hvor lykkelig føler man ſig ikke, naar midt iblandt ſaamange Vildfarelſer, Nædſelsſcener og Ekiændigheder, man dog engang ſkuer Dyden! Kort dvæler man hos den, og betragter den med Beundring. Man deler Vandrerens Følelſer, ſom forvildede ſig i Arabiens Ørkener. Længe vankede han igiennem golde, ufrugtbare Stepper; han ſaae intet uden Løver og Tigre. Men pludſelig bliver han en Caravane vaer. Hans Hierte banker høit af Haab og Glæde. Han ſkyer de Væsner imøde, ſom have ſamme Organisation ſom

han, og som han aldrig troede at giensee, og frydefuld udraaber han: „Store Gud! saa finder jeg da endelig Mennesker igjen!“

Den berømte Erobrer Moez, Ebdulat havde bemægtiget sig hele Provindsen Caramanien, hvor tappert endog Ali-Mohamed, den Høimodige, forsvarer den. Den ædle Ali havde kun sin lille Stad Amasia tilbage, og her belejredes han allerede i sex Maaneder af Moez. Staden var vel befæstet, og rigelig forsynet med Levnetsmidler og Krigsfornødenheder; ogsaa havde Ali svoret, hellere at begrave sig under sit sidste Fristeds Ruiner, end at overgive det til Fienden, og hellig var Eeden for Ali-Mohamed. Moez drev Beleiringen med største Iver; Califen Moetasi, som kraftigt understøttede den Mand, der engang skulde berøve ham hans Throne, havde ladet hundredtusinde Soldater støde til hans Hær. Imidlertid afflog Ali den frygtelige Kampmasses Storme, og lærte Moez at kiende de Hijspekilder, som Folkets Kiærlighed aabner for en tapper Konge.

Allerede vare Moez's Levnetsmidler fortærede, og hans Soldater, givne til Priis for Hungeren, begyndte at murre; Sultanen saae sig i den yderste Nød. Han forsamlede sine Hærførere til et Krigsraad, og tiltalte dem saaledes: „I, mine Besværligheders og min Hærs troe Deeltagere! Skulle vi lade det legyndte Værk ufuldendt? Kun een eneste Stad modsætter sig

min Magt, og dens stolte Mure trobse Ebers prøvede Mod. Skulle vi forlade Scirens Bane? Skulle vi lade os bedække af uafsvættelig Skam? At opgive Amasia, var at tilbagegive Ali hele det erobrede Land, og flygte for en Fiende, som vi har overvunden i saa mangfoldige Slag. Imidlertid, mine Helte! truer den frygteligste Svøbe, Hungersnøden, at adsplitte min tappre Hær; den gjør stærke Fremskridt, rundt om mig seer jeg oprørske Bevægelser, og mine halv forsmægtede Soldater have neppe Kraft til at kæmpe. Tael, hvad skal jeg gjøre?" — Den hele Forsamling iagttog en dyb Tausshed. Ingen af Moez's Generaler vovede at give ham Raad; den ene frygtede for at gjøre sig mistænkt for Feighed, den anden for Uklogskab. Kun Nervan, en ung dristig Kriger, Nervan, Sultans Forretlige, hans Ungdomsven, stod frem og sagde: „Moez, jeg kender kun een Udvei — Wrens Bei." Moez omfavnede den unge Helt, og sagde: „jeg hører Venstabs Stemme, jeg vil følge den. Ja, heller dø, end leve beskiæmmet!"

Den næste Morgen, ved Dagens Anbrud, mynstrede han sin Hær. Hvor stor var hans Forbauselse! Istedet for at murre, udstødte hans Soldater et Glædeskrig, og raabte, „Leve vor unge Sultan! leve Profetens Yndling! Til Storm! Dø! til Storm!" Moez underrettede sig om, hvad der havde givet Ans

ledning til dette høie Udbrud af Glæde, og hvoraf det kom, at Soldaterne, som Aftenen tilforn havde været saa modløse og nedslaaede, nu vare saa glade og kamplystne. Da fortalte man ham, at der om Natten vare komne Engle til Leiren med alle slags Levnetsmidler i Overflodighed, og havde ikke forladt den, førend den var forsynet med en Dags Proviant. Moez forbulgte sin Forundring, og lod dem blive i en Wildfarelse, der kunde være saa gavnlig for hans Planer. Smidlertid forekom dette Tilfælde ham besynderligt, og det var ikke langt fra, at han havde deelt hiin Formodning med sine Soldater.

Han benyttede sig af det gunstige Dieblik, og førte sine Krigere til Storm. Staden blev angrebet med fiendt Mod; med endnu mere Tapperhed blev den forsvaret, og med et betydeligt Tab maatte Moez trække sig tilbage. Da hans, ved Kampen udmattede Soldater manglede Proviant, begyndte de atter at murre; men neppe løste Stierne paa Himlen, førend Pseudo-Englene, som Aftenen tilforn havde overbragt Levnetsmidler, igien indfandt sig og medførte tusinde, med alle Livets Nødvendigheder belæsede Kameler. Moez blev underrettet om dette nye Vidunder, og befalede, at bringe den sælsomme Karavanes Anfører for sig. „Høimodige Mand!“ raabte Moez, „hvorfra kommer Du?“ — „Fra Amassa.“ — „Og hvem sender Dig?“ — „Ali-Mohamed.“ — „Hvad hører jeg!

min Fiende?" — „Han selv, naadige Herre.“ — „Hvad har bevæget ham til, at sende mig denne Hielp?" — „Menneskekærlighed og Retfærdighed. „Gaae, sagde han til mig, bring disse Levnetsmidler til Moez's Leir, og kan Du ei dølge Kilden, hvorfra de udslyde, for Sultanen, saa siig ham: I angribe os om Dagen, og da betragte og bekæmpe vi Eder som Fiender; men om Natten, Moez, lade i os i Roe, og vi betragte Eder som Reisende, som Brødre, der have Fordring paa vor Giæstfrihed. Vi beklage Eders sørgelige Stilling, og komme Eder til Hielp.“ — „Slave!" gien- tog Moez, efter et Dieblisks Taushed. „Din Herres Siæl er ædel og høimodig; men viid, at Moez ei vil eftergive ham noget i Udelmod og Høimodighed. Jeg overvandt ham med Vaaben, jeg vil ogsaa seire i Dyder. I Leiren ere tre tusinde Krigsfanger, dem skænker jeg Din Herre tilbage uden Løsepenge. De kunne atter gribe Vaabnene imod mig, de ere friske, jeg frygter dem ikke. Fører dem i Morgen tidlig til Ham, som har sendt Dig, ogsaa de tusinde Kameler, som overbragte mig Levnetsmidlerne, skulle, beladte med kostelige Gaver, vende tilbage til Amasia.“

Denne Befaling blev fuldbragt næste Morgen. De tre tusinde Fanger bleve tilbagesendte, efterat de havde faaet deres Vaaben. Umaaadelige Skatte, de skionneste persiske Tæpper, Guld- og Sølvkar, de field-

nestle og herligste Sager skikkedes til Amasia, som en Foræring, ikke som Priis for en modtagen Velgierning.

Imidlertid udkastede Moez nye Planer til at angribe Ali, og Amasias Besætning rustede sig for at afslaae en ny Storm. Man satte Stormstiger til, og Moez's Soldater, opflammede ved den unge Sultans Nærværelse, som selv anførte dem, gjorde Underværker af Tapperhed. Isærdeleshed udmærkede den tappe Nervan sig blandt Krigerne ved sit Mod og sin Skionhed. Han kæmpede ved sin Herres Side, eller rettere ved sin Vens. Hentreven af sin Kamplyst var han den første, som besteg Muren, og forglemte gandske, at kun en ringe Deel af hans Folk formaaede at følge ham. Lønge omslyttede han Alt, som modsatte sig; men endelig saae han sig omringet; allene maatte han forsvare sig imod en Mængde Fiender; da forlode de udtømmede Kræfter ham, han sank ned, og Soldaterne, som i det Fierne vare Vidner til den unge Helts Fald, udsædte et vildt Klagekrig. Efterretningen om Nervans Død satte hele Armeen i Bestyrtelse; men hvo kan skildre Moez's Forbittrelse, da han erfarede sin Vens Ulykke? Han foer giennem Soldaternes Rækker, og opflammede dem ved sin hentivende Veltalenhed og ved sit Mønster til blodig Siengjeld; han aandede kun Hævn. Men ak! hans Anstrængelser vare forgjæves. Stigerne vare sønderbrudte, og Sultans Soldater nedstyrtede fra Byssiværnet. Ali forfulgte sit Held; han gjorde

Udfald med en Deel af Besætningen, og styrtebe sig med Lynets Hurtighed over den udmattede Fiende. Fortvivlet, med rasende Blik mod Amassa, drog Moez sig tilbage; dog først efterat han havde tvunget Ali til at flye inden for den beleirede Stads Mure.

Natten brød frem, og dens velgiørende Skygger gjorde Ende paa Blodudgydelsen. Luften var reen, Natten stille og venlig; Stierne glimrede med uendelig Klarhed, og Maanen kastede sin fortryllende Glands over den herlige Egn, som Naturen havde besgavet med hele sin Frugt- og Blomsterrigdom, og hvor Freden for evig maatte have opslaaet sin Throne, dersom den kunde bygge blandt Mennesker. Moez forlod sit Telt og vandrede langsomt ved Caselmaks Bredder, hvis klare, friske Bunde besyldede hans Leir. „Ak!“ — udbrød han sukkende — „jeg har altsaa tabt ham for stedse! Dyrebare Nerven! jeg saae Dig falde under Fiendens Hug, og kunde ikke hævne Dig! O hvorfor faldt jeg ikke med Dig! Vore Tanker, vore Følelser vare eens — hvorfor deelte vi ikke een Skæbne? Jeg elskede Dig... som Berømmelsen. Zoraide, kun Zoraide var Moez Hierte saa dyrebar, som Du. Vre, Elskov, Magt — I kunne dog ikke trøste mig for Vennens Tab.“ Saa talde han, og pludselig syntes hans at flue en ung Mand i Dæmringen, hvis Væxt, Klædning og Gang fremtryllede Nervans Billede for hans ændrende Blik. „Ulykkelige Ven!“ — udraabte Moez



sinertelligt — „er det Din Skygge, som jeg seer?“ — „Nei! nei! det er Nervan selv.“ — „Nervan! Retfærdige Himmel! ved hvilket Under er Du bleven reddet? . . . Ja, det er Nervan, det er min Ven, som jeg trykker til mit Hierte.“

Denne Samtale blev afbrudt ved et talrigt Følges Tilkomst. En Gesandt fra Mohamed nærmede sig Sultanen og sagde: „Tappe Sultan, Mohamed sender mig til Dig, og taler følgende Ord giennem min Mund: Jeg takker Dig, Moez, for den kostelige Gave, Du har ydet mig. Du tilfikkede mig tre tusinde Krigsfanger, som, fiernet fra Slægt og Bønner, smægtede i Din Leir. Det er alle mine Børn, som Du har giengivet mig; thi mine Undersaatter ere mine Børn. D havde Du seet Deres Henrykkelse, da de omfarnede deres Forældre, deres Brødre, deres Koner, deres Kierligheds dyrebare Panter! Jeg var Bidne til dette Skuespil, og mit Hierte blev dybt rørt. Ulykke, raabte jeg, o evige Ulykke for Menneskeslægten, at holde Krig for et tilladt Epil, for en Glæde. Moez er min Fiende, fordi han vil være det; men fra nu af kæmper jeg kun mod hans Urgierrighed — thi det er den, som angriber mig. Dog hans venstfabelige Forhold angaaer mig ei. Derfor vender Nervan, Moez's Ven, tilbage. Fred over de Mennesker, som elste hverandre; det vilde være en stor Forbrydelse, at besætte dem denne Himlens Begierning. Tillige giengi-

ver jeg Dig Moez, de rige Foræringes, som Du be-  
 stemte til mig. Hvad bryder jeg mig om Verdens  
 Skatte? Naar jeg beholder Amassa, er jeg da ikke riig  
 nok? Og skulde jeg tabe den — har jeg da ikke svoret, at  
 begrave mig under dens Ruiner, med det Folk, som  
 Himlen betroede mig? . . .” — „Slave!” svarede  
 Moez — „hvoreledes kan jeg giengielde Din Herres Hoi-  
 modighed?” — „Det staaer ikke i Eders Magt.” —  
 „Han troer sig altsaa større end mig?” — „Han er  
 stor uden at vide, at han er det.” — „Jeg beundrer  
 hans Dyb; men den skal ikke gjøre mig belyrtet. Jeg  
 vil efterligne ham, maaskee overgaae ham.” — „Over-  
 gaas ham! Nei, naadige Herre! Det kan J ikke; thi  
 J er et Menneske.” — „Din Herre frygter mig.” —  
 „Han frygter kun sin Gud.” — „Han vil gjøre mig  
 vaabenløs.” — „J er for stor til at tro dette.” —  
 „Hvorfor vil han ikke være min Vasal?” — „Kun  
 Guds tør han være; thi Gud er det, som har Kon-  
 gernes og Folkenes Skiæbne i sin Haand.” — „Elev-  
 ve!” sagde Moez — „Dine Svar behage mig; de ere  
 ædle og værdige den, som sender Dig. Saa følg med  
 os, for i vort Selskab, at hoitideligholde min Vens  
 Tilbagekomst. Nu, Nervan, ville vi overgive os til  
 den søde Glæde, som bestæler os. Det Kosteligste jeg  
 eiede har jeg giensundet; idag skal Alt deeltage i min  
 Lykke.

Nu anordnede Sultanen en pragtfuld Fest. Teltene bleve oplyste; man ombar de kosteligste Retter til Gæsterne. Hundrede fortreffelige Tonekunstnere opførte en tryllende Musik, og den elskværdige Zoraide, Festens Dronning, forhojede Glæden. Moez sad imellem den Elskede og sin Ven, henstunken i Nydelsen af Venkabs og Kierligheds helligste Fryd. — Da Maaltidet var endt, reiste sig den skønne Zoraide. Hun vinkede, og pludselig fremsvævede en Høb unge Dandsferinder i en Skye af Bellugt, og da de efter en udmattende Dands udhvilede sig, greb Zoraide en Luth og sang følgende, Impromptu:

Omme Venkabs, hulde Jomfru!  
 Hellig er Din søde Ild;  
 Men den baner — stulle Elskov  
 Hilses Dig med Taaresmit.  
 Ei forvovent vil jeg rive  
 Dine Roser af mit varme Brøst,  
 Naar kun Kierlighedens Gud, den blide,  
 Bygger hos Dig!

Blomsterkrands vil jeg slynge  
 Om Din Throne, skønne Moe!  
 O men lad da Elskov hvile  
 Mellem Blomster paa Dit Elskid!  
 Ei forvovent vil jeg rive o. s. v.

O hvor mange mine Laarer  
 Stilled Venkabs Stemme ei?

D hvor mange søde Blomster  
 Stræer Du ikke paa min Vej?  
 Ei forboven o. s. v.

Jeg som Ungdommen er flygtig,  
 Du en evig Bane gaaer.  
 Alle mine Krandsse visne  
 Bort med Livets korte Vaar.  
 Ei forboven o. s. v.

Saaledes yttrede den skønne Zoraide sin smme  
 Sorg. Hun frygtede, at Venkabet skulde opfylde  
 Moez hele Siel, og forjage Kierligheden. Sultanen  
 tog snart Vennen snart den Elskede i sine Arme og  
 sagde: „frygt intet, min Zoraide, dette Hjerte er rigt  
 nok paa Følelser, til at elske Eder begge. Den stærke-  
 ste af alle Lidenskaber kan gierne herske her forenet med  
 den sømteste og reneeste af alle Følelser.“

Da Festen var sluttet, droge de trætte Gæster til  
 deres Telte, for at nyde Roen. Moez ønskede, at Ali's  
 Affendte skulde forblive i Leiren til næste Morgen, og  
 befalede sine Slaver, at tilberede ham en Seng af de  
 blødeste Edderduun, og at pryde den med kostelige  
 Tæpper.

Hans Bud blev strax fuldbyrdet; Alt flumrede  
 omkring ham, ikkun hans Dienlaage vilde ikke lukke  
 sig. Hans Fiendes Dyrer foruroligede ham; forgæves  
 grundede han paa, at overgaae Mohamed i Hoi-  
 medighed. „Hvad!“ udbrod han — „der gives et Men-

neffe, som er større end mig, og denne Mand skal være Ali Mohamed?! Ham, som jeg bekæmpede, som jeg næsten har berøvet alle sine Stater! Man vil en gang skrive paa hans Gravhøi: „Her hviler en Mand, som var større end hans Undervinger . . .!“ Hvorfor fører jeg da Krig? For at opoffre Mennesker? Nei for at samle Hæder, den værdigste Løn for store og ædte Handlinger; velan! dette Maal vil jeg naae. En nye Kamp skal begynde imellem min Fiende og mig. Han triumpherer. O Himmel! Lad mig ogsaa triumphere!“

Morgensolens første Straaler faldt paa Amassias Bolde. Allerede vare Moez's Tropper i Bevægelse; Hans Generaler kom til ham, for at modtage hans Befalinger, og Mohameds Affendte bad om Tilladelse, at vende tilbage til Staden. Rødmunde sagde Moez til ham: „jeg sender Dig tilbage til Din Herre. Siig ham, at jeg beundrer ham, og at det smertes mig meget, ei at kunne efterligne ham.“ — Den Affendte bortsiernede sig. Pludselig nærmede sig et Menneske, med mørke, vilde Ansigtstræk, til Sultanen, og bad ham om en Samtale. Moez befalede sit Følge at gaa bort, og den Fremmede sagde, idet han bøiede sine Knæe: „Høie Sultan! gid Seiren altid maae følge Dine Faner. Jeg er en Indbygger af Amassia. Din Fiende har længe skænket mig sin Tillid; men jeg er træt af, at tiene ham. Rygtet om Din Edelmo-

dighed bringer mig for Dine Fødder. Jeg vil være Din troeste Slave." — „Hvorledes?" — raabte Moez forbausset — „Du kunde forlade Mohamed?" — „Jeg vil ikke allene forlade ham, men endog overløvere ham i Dine Hænder." — „Paa hvilken Maade?" — „Jeg kender en hemmelig Afgang midt igennem Klippen; den fører til Staden og umiddelbar til Mohameds Slot. Han selv har betroet mig denne Hemmelighed, som kun faae af hans Undersaattere kender." — „D Himmel!" udraabte Moez med ubeskrivelig Glæde — „hvormeget er jeg Dig ikke skyldig for denne Underretning! Du har læst i mit Hierte, og kommer mine Dnster imøde. Bliv et Døiblik; jeg vil belønne Dig efter Fortieneste. Du veed ikke hvilken vigtig Tjeneste, Du har viist mig." Han forlod Teltet, fremskaldte øieblikkelig Alis Afsendte og sagde til ham: „Tag denne Forræder med Dig, og sig til Ham som har afsendt Dig: høimodig har Du givet Moez sin Ben tilbage; derimod overgiver han Dig Din grusomste Fiende; et Menneſte, som vilde misbruge Din Fortrolighed, til at forraade Dig. Havde Moez villet det, saa var Du i Morgen i hans Magt; men han sagde: Det er en evig Skændsel for dem, som betiene sig af Menneſternes Nederdrægtighed og Slethed, for at overvinde deres Fiende. Troløshed kan aldrig være et Middel til det sande Mod; kun Feighed kan benytte sig deraf. Hvo som modtager Forræderen er ligesaa nedrig

som han selv, og hvo som bruger Forræderie, begaaer en skammelig Forbrydelse. Det er ikke at kæmpe, men at snigmorde."

Neppe havde den Uffendte naaet Amasia, før Trompeterne gave Tegn til Kampens Fornøelse. Paa Høiene, som omgave Staden, bemærkede Sultanen Baabenglands og flyvende Faner. Snart erfoer han, at det var en Armee paa titusind Mand, som kom Ali Mohamed til Hielp, og allerede havde bemøgtiget sig Biergene. Han indsaae, at Fienden maatte fordrives af denne vigtige Stilling, og betænkte sig intet Dieblik paa, at udføre denne Plan, hvor vanskeligt endog Foretagendet var. Hertil anvendte han nu den største Deel af sin Hær, og efterlod kun et lille Korps til Leirens Bedækning.

Den fiendtlige Armee forsvarede Biergpæssene med ligesaameget Mod, som Haardnackenhed; endelig nødtes den dog til, at give noget efter for Overmagten. Moez havde besat endeel af disse Høie, da Matten brød frem, og gjorde Ende paa det hele Foretagende. Moez gik til sin Leir; men hvo maler hans Forbauselse, hans Smerte! Bagterne vare myrdede, Teltene udplyndrede. Han gyste sammen, en bange Anelse stivnede Blodet i hans Arter. Hvad var der blevet af Zoraide? . . . Forgjæves raabte han paa hendes Navn, Zoraide svarede ham ikke. Han saae intet levende Væsen uden en gammel Slave, som bedækket af Saar,

møisommeligt henflæbte sig til ham og stønnede: „O min Herre og Konge! De, som Du søger ere i Dine Fienders Bold. Imedens Du angreb Biergene, styrkede de sig over os, nedhuggede og fangede Dine troe Krigere, som ikke vare stærke nok til at forsvare Leiren. Den skønne Zoraide og hendes Slavinder førte de med sig. O min Herre! hvor meget hellere vilde jeg have døet, end give Dig en Efterretning, som sønderriver Dit Hierte.“ — „Hvad!“ raabte Moez med ubeskriveligt Raserie, „Zoraide i deres Bold, og jeg kan ikke udrive hende deraf. Det Dyrebareste jeg eier, Zoraide, min Elskede, min Kone, er i Mohameds Bold, og jeg lever endnu! Hvi tabte jeg ikke hellere alle mine Stater! Jeg havde dog Haabet, at kunne gienvinde min Throne; men Zoraide . . . Barbarer! Dyrt skulle I betale denne korte Triumph. Blodig Giengjæld for de Taarer i have udpresset mig! Ja, paa den Dag, jeg drager ind i Eders affævelige Stad, skal jeg forvandle den i Aske over Indvaanernes Liig! . . .

Moez's Fortvivlelse var uden Grændser. Hans Generaler og Hoffolk betragtede ham skælvende; kun Nervan vovede at nærme sig og give ham Trøst. Men Moez stødte ham fra sig og sagde, i det han henslyede rasende Blikke: „Gaae, gaae! jeg har tabt Alt, som var mig kiært, jeg behøver Eder ikke.“ — Først lidt efter lidt mildnedes hans Brede, og Haabet giød nogle Draaber Balsom i hans Siæl. „Kiender jeg ikke



Mohamed?" sagde han til sig selv. „Hvormange Beviser har han ikke allerede givet mig paa sin Udelmodighed. Nerval var i hans Hænder, Nerval, een af hans frygteligste Fiender; han kienbte Forholdet, hvori vi stode, og gav mig ham tilbage. Maaſkee naar han hører, at Zoraide.... Dog jeg Afſindige, hvad siger jeg? Naar han først har ſeet Zoraide, hvor kan han da have ſaa ſtor en Magt over ſit Hjerte, at han ſkulde ſende hende til mig igien? Maa ei hendes himmelſke Ynde opflamme ham til den meeſt brændende Kiærlighed? Maaſkee ſidder han i dette Dieblik ved hendes Side, taler med hyklende Venlighed om ſine Følelſer, og ſøger Veien til hendes Hjerte, for at udføde mit Billedet! Vil han ikke anvende alle Forførelſens Kunſter, Løfter og Trudſler? ... O hvorfor kan jeg ikke trænge ind i hans Slot, opſøge ham og ſtøde ham Dolken i Barmen!“

Solen ſtod op, og Moez havde ikke lukket et Die den hele Nat. Som en Banvittig gik han omkring i ſit Telt. Ingen vovede at nærme ſig til ham; thi de kienbte ham Alle for godt, og befrygtede Udbruddet af hans Brede. Hele Armeen ventede paa hans Befalinger, men han tænkte ikke derpaa. Han havde forglemt ſin Arme, ſin Uergierighed, ſin Berømmelſe. — Solen gaaer ned, og Moez er endnu i den ſamme Sindsſtemning. Hans Fiende ſendte ham intet nyt Gefandtſkab, for at tilbagegive ham hans brændende Kiærlighed. For

et Dieblig havde han smigret sig med det Haab, at Mohamed kunde være høimodig nok til, at giengive ham Zoraide; men nu, indsaae han det Daarlige i sit Haab. Atter overgav han sig til det meest toitelose Klaserie, og aandede kun Hævn. Endelig fattede han den sølsomme Beslutning, selv, om Natten, at begive sig til Amasia. Han aflagde sine kostelige Klæder, som kunde røbe ham for Fienden, og iførte sig en armenisk Kishmands Dragt; derpaa tog han tvende Slaver med sig, og tiltraadte, med fire rigtbeladte Kameler, sin eventyrlige Vandring. Efter en stor Omvei kom han paa Veien, som fører fra Bagdad til Staden, og naaede lykkelig Amasias Port. Vagterne lode ham uden Hindring komme ind, og, ledsaget af en Slave, som vidste Beskeed i Staden, begav han sig til et prægtigt Karavanseri, som laae i Nærheden af Mohameds Palais. Neppe var han ankommen der, førend han allerede vilde ile ud, for at omsværme Stottet, hvor Zoraide befandt sig, med den faste Beslutning, at døe eller at udgive hende af sin formeentlige Medbeilers Hænder. Da indtraadte en af Mohameds Officerer med et talrigt Følge i Karavanseriet. Han nærmede sig Sultanen og sagde: „Min Herre har faaet at vide, at en Fremmed er ankommen til Amasia. Ali-Mohamed veed, hvad man er Fremmede skyldig; han higer efter, at opfylde Gæstfrihedens Pligter imod Eder, ubekymret om,

hvad I er, og i hvilke Forhold I staae. Han sender mig, for at bede Eder om at bære hans Palais med Eders Nærværelse." — „Naar det er Din Herres Villie," sagde Moez forbauset, „saa er jeg vel fornøiet dermed. Gaae, jeg følger Dig."

Sultanen besteg Trappen, som førte til Slottet. Han gik igiennem en Række af store Bærelser, hvori den største Pragt herskede, og kom saaledes til den Sal, hvor Mohamed gav Fremmede Audients. Han gik op mod Thronen, hvorpaa hans Fiende sad, og bestræbte sig for at dølge sin Forbittrelse. Han kastede et forskende Blik til den Mand, som han længst havde, omendskiøndt han nu saa ham første Gang: men neppe havde han seet ham, før hans Brede betydelig mildnedes; han stod som någlet, og en sand religiøs Andagt opfyldte hans Bryst. Det var, som maatte han bøie sine Knæe for den Mand, han vilde offre til sin Hævn. Han følte Beundring for den ædle Etikette, som paa eengang bar Præget af Mod og Blidhed, Høihed og Simpelhed. Hans sionne Siæls dybe Følelser, og Kraftens og Styrkens uomstødelige Røe fremlyste af hans Ansyn.

Da Mohamed blev ham vaer, feg han ned fra sin Throne og sagde, idet han gik ham imøde, godmodigt smilende: „Fremmede, vær mig velkommen! Jeg spørger hverken om Dit Navn eller Dit Fædreland. Du er et Menneke, og jeg Din Broder. Udentviol er

Hensigten, som fører Dig til min Kongestad, god og ustraffelig; thi jeg har intet Ondt tilføjet Dig, og ønsker Dig alt Godt." — Moez blev forvirret og betragtede ham taus. Mohamed befalede en Hov Slaver at ledsage ham til et rigtprydet Værelse og iføre ham kostbare Klæder; ligeledes indbød han ham til Aftensmaaltidet. Moez bortførnede sig et Di. blik, og kom snart tilbage i en Dragt, som var hans Rang værdig. Han traadte ind i en prægtig Sal, hvor Mohamed, omgiven af sit Hofs Store, stod i Begreb med at sætte sig til Daffet, som bugnede af de nydeligste Retter. Hørsberespadsen blev indrommet den Fremmede, hvis ædle Figur og imponerende Opsørsel valte Forbauselse og Beundring.

Glæde og Frimodighed herskede ved det muntre Maaltid. Mohameds Hoffolk syntes ikke at være sædvanlige Hoffolk, men prøvede Wenner, som det var tilladt at sige Alt, hvad de tænkte og folte. — Mohamed bemærkede den Fremmedes Studsen og sagde: „Det undrer Dig, at skue Venstab og Frimodighed ved en Konges Daffel? at see mig ligesaa lykkelig paa Thronen, som om jeg aldeles ikke regierer?" — „Skulde Du være lykkelig, Ali?" udraabte Moez, „Skulde Du virkelig være lykkelig, imedens en frygtelig Fiende har leiret sig om Dine Volde, som i faa Dage kan omstyrte Din Throne og knuse Dig under dens Fald? Du skulde være

lykkelig nu, da Din Skiæbne er afhængig af Moez?" — „Fremmede!“ svarede Mohamed, „min Skiæbne faaer i Guds Haand. Allerede for ti Aar siden kunde denne Gud ved et Pust have omsmyrtet min Throne, og dog var jeg lykkelig! Min Skiæbne har ikke forandret sig, endnu er den afhængig af hiin øverste Dommer, og Moez er, ligesom Mohamed, underkastet den Almægtiges Villie. Dog, lad os afbryde en Samtale, som, om den end ikke forstyrret min Sinderoe, dog ei er passende for den festlige Glæde.“

Nu befattes Tasselet med de fortræffeligste Frugter og skionneste Blomster. Smagfulde Kar af blændende Kryстал fyldtes med den ædelste Viin. Midt paa Bordet stod en kunstig Paafugl, som stillede sin rige med Smaragder prydede Fiederham til Skue. Pludselig slog denne Fugl, ved en beundringsværdig Mechanisme, paa et Hiul, og Arabiens sødeste Dufte trængte sig ud af dens Fiedre, og nedfaldt i en blid Regn paa de balsamiske Blomster og Frugter. En fortryllende Musiktonede, og skionne Dandserinder udsoldede deres Yndigheder ved denne Fest, hvortil Mohamed havde opbudt hele den asiatiske Overdaad. Gæsternes Munterhed tog mere og mere til, og Mohamed overgav sig ligeledes til sin medfødt Glæde, uden dog at tabe noget i sin Værdighed. Moez betragtede ham stiltiende. Han tænkte paa Zoraide, hans Brede fremluede paany, og beftigt omfattede han Dolken, som han havde skilt i

sin Barm. „Fremmede!“ begyndte Mohamed, „Dig til Tre giver jeg denne Fæst, og jeg seer med Smerte, at Du kun tager ringe Andeel i vor Slæde. Hvorfra den Sørgmodighed, som hviler over min Gæstes Ansyn?“

„Ali!“ svarede Moez, „en flygtig Lidenskab stormer i mit Hjerte. Min Fiende har berøvet mig Siensstanden for min Kærlighed, en Kvinde, som inderligt elskede mig, som jeg vilde ophøje til min Gemalinde. Han holder hende fangen i sit Serail. Hun sukker over Skilsmisssen fra mig, og sikkert over sin Rovers Beislen. Ledet af Høvnens Haand kommer jeg til Amasia. Jeg vil støde Dolken i min Fiendes Bryst, som fornærmede mig, og befrie min Elskede, eller døe.“ — „Hvoredes?“ sagde Mohamed, „Du vil selv forskaffe Dig Ret? Troer Du, at Amasia beherskes af en Barbar, og at vi ingen Love have, som beskytte den Svage mod den Stærkeres Undertrykkelse. Du skal ikke anmasse Dig de Rettigheder, som jeg anseer for mine skionnestes; naar Dine Fordringer ere retmæssige, saa vil jeg skaffe Dig Din Elskede tilbage, og straffe hendes Røver paa det strengeste.“

„Du, Mohamed!“ udbrød Moez levende, „Du vil forskaffe mig Ret, da Du dog selv har berøvet Sul-tan Moez hans Elskede, den skionne Zoraide, og indeslutter hende i Dit Serail, som et Maal for Din egen Elskov?“ — „Jeg?“ spurgte Mohamed. — „Ja,

Du! Du elsker Zoraide, Du vil vinde et Hjerter, hvori Moez allene herker." — „Frommede!" svarede Mohamed rødrende, „jeg veed ikke hvorledes Du har opdaget en Hemmelighed, som jeg hidtil har søgt at delge for mig selv. Ja, jeg kunde ikke see Zoraide, uden at elske hende. Bespønderlige Gøtelsler opsteeg, ved Synet af den hulde Dynde, i mit Hjerter. Jeg har saagar tænkt paa, at gifte mig med Zoraide." — „Denne dumdriftige Hensigt skal Du ikke fuldfore. Moez vil komme og fravriste Dig Dit Bytte." — „Jeg frygter ham ikke" — svarede Mohamed rolig — „det veed han ogsaa. Naar han kommer som Fiende, vil jeg kæmpe mod ham, men kommer han som Ven, vil jeg aabne ham mine Skatte og mit Hjerter. Dog, Zoraide faaer han ikke tilbage." — „Nu kiender jeg Din Dannelsed og Dit Høimod. Det er altsaa disse Dyder, hvoraf Du brænder!" — „Du maa giøre Regning paa dem — svarede Mohamed — siden Du vover at føre sliig en Tale. Men svar Du mig nu, Du, som vil lære mig at handle ædelt og uegennyttigt — sliig mig uden Dmssvøb: naar Moez havde frataget mig en Slavinde, og dødelig forelsket sig i hende — vilde han da have været saa ædelmodig, at give mig hende tilbage? Du tier? Svar mig! Har Moez troet, at jeg vilde udlevere ham Zoraide? — „Et Dieblisk nærede han vel dette Haab, men snart indsaae han det Daarlige deri." — „Nu vel, han har feilet. Lær mig bedre at kiende, og hold mig

ikke for en Slave af mine Lidensfaber. Altid var jeg beredt til, at opoffre dem for Dyden og Retfærdigheden. Jeg elskede Zoraide, jeg elsker hende endnu, og besvagnet er hun nu i Moez's Telt."

„Retfærdige Himmel! Hvad hører jeg? Zoraide!  
— O, Du er den Største, den Udelmodigste af alle Dødelige! Hvilket Navn skal jeg give Dig? Er Du en Engel, er Du en Gud? Beed Du vel, hvem Du har optaget ved Dit Bord? Beed Du, at jeg er Moez?"  
— „Jeg vidste det.“ — „Hvad?" — „En Mand, som Moez, kan ikke gjøre sig ukiendelig. Han behøver ei at omgive sig med Magtens Teppe, for at bevise, at han er skabt til at herske over andre Menneſker. Een af mine Officerer kiendte Dig, og selv uden ham vilde jeg have kiendt Dig. Dog, det er langt ud paa Natten, nu kan Du ikke komme tilbage til Din Leir. Forslad i Morgen tidlig Amassa; en tro Eskorte skal ledsage Dig til Din Armees Forposter. Tillad mig, at jeg tilbyder Dig mit Slot, som en Asyl, for i Nat. Sov rolig under Mohameds Tag! Troſkab og Rebelighed vaage ved Din Dør; jeg selv har aldrig havt andre Vagter."

Man førte Sultanen til Slottets prægtigste Værelse. Han udstrakte sig paa et blødt Leie og slumrede saa sødt og roligt, som under en Bens Tag. Næste Morgen, da han vaagnede, ledsagedes han af et tal-



rigt Følge fra Amasia, og først ved hans Leir forlod det ham.

Moez fandt sin Armees i største Uro. Hærførerne vare meget bekymrede for Sultanens Skiebne, og havde forberedt Alt til en almindelig Storm. De frygtede, at Moez skulde blive tilbageholdt af Mohamed, som Fange, eller saagar blive myrdet. De brændte af Begierlighed efter at befrie eller hævne ham. Halvtredstusindstyve tusinde Mand Forstærkningstropper vare ankomne fra Califen Moctasi, og havde omgivet Amasias Mure, og saa modige den beleirede Stads Borgere endog vare, faldt det dog klart i Die, at de ikke længe kunde modstaae de forenede Stridskræfter. Da Moez saae de friske Hielpetropper, bankede hans Hjerte af ædel Fryd. Han forsamlede sine Hærførere og sagde til den unge Nervan: „I Morgen vil jeg holde mit Indtog i Amasia; men jeg ønsker, Nervan, at Du først begiver Dig til Staden. Gaae i mit Navn til Mohamed og sig ham: „Sultan Moez er rykket med en frygtelig Hær for Din Stad, at beleire den; men Du har overvundet ham ved Dine Dyder. Han tilskaaer sit Nederlag, og forkynder høit Din Seir. Han anfaae sig for stor, fordi han var stærk og mægtig; men nu indseer han, at Du er større; thi Du er dydigere. Hans Storhed er udenom ham, den bestaaer i Armeen, som understøtter hans Planer; Din er i Dig selv, i Din ophøiede Siæl. Den er hverken afs

hængig af Mennesker, eller Tilfældet, og Mohamed vilde være større under Straataget, end den mægtigste Konge. Moez beder om Fred, om Dit Venkab. At føre Krig med Mohamed, vilde være, at erklære ham for Gubdommen, hvis Billede han er. Staden Amassia og hele det herlige Land, som fører dette Navn, være hans Eiendom. Lykkeligt, tusindfold lykkeligt er det Folk, som lever under hans Scepter! . . ."

Hvo skildrer Hærførernes Forbauselse? Hvem skulde de indest beundre, Moez eller Mohamed? Enten den Mand, som vandt den skionnefte Seir, eller den, som saa høit lovpriste Seierherren?

Nervan ilede til Amassia, og endnu den samme Aften aabnedes Portene for Moez og hans Krigere. Der fandt de en saa venlig Modtagelse, at man skulde have troet, de efter en lang Fraværelse vare komne tilbage til det fortrolige Hiem. I femten Dage var Staden oplyst, og Spil og glade Festsigheder fulgte efter Slagene, og bragte dem i Glemsel. Moez og Mohamed tilsvore hinanden evigt Venkab, og de vare for store, til at bryde denne hellige Sed; thi naar to ædle Siæle hade hinanden, saa fleer det kun, fordi de ikke kiende hinanden.

(de Sarrazin.)

## Las Casas, Napoleons Fortroelige.

---

Urokkelig Trofast under alle Livets Omvælinger, Hengivenhed, usvækket indtil Døden, maae stedsæ æres som høie Dyder, om end det Individ, hvis Pæd de ere, var nok saa forskielligt fra os i Grundfætninger og Meninger. Las Casas, Napoleons trofaste Staldbroder, hører til de sjeldne Mennesker, som vor Tid aldrig vil nægte sin Hylving. Lad Historien prøve hans Meninger, Menneskeligheden ærer hans Daad, og hans Liv er et ligesaa mærkværdigt Bidrag til Menneskeheds, som til vor Tids Historie.

---

— — De Allierede holdt deres Indtog i Paris, Keiseren frasagde sig Thronen, og — Kongen kom. Grev Las Casas Opførsel under Keiserregjeringen havde været saaledes, at hans gamle Venner, som ophøiedes ved den nye Forandring, fra alle Sider kom ham med Velvillie indøde, og gietde ham de meest smigrende Tilbud. „Sikkert vil jeg tage derimod,“ svarede han dem, „men endnu er min Siæl altfor fuld af hvad der er foregaaet; jeg behøver nogen Tids Rolighed for min Smerte.“ — For sine fortroelige Venner udøste han frimodigen sit Hjertes Klager: „De ere komne tilbage, disse Prindsen, som jeg fra min Bugge af hellis

gebe min Kiærlighed og mine Ønsker, hvis Navn jeg aldrig nævnte uden den Væreføgt og Deeltagelse, som deres Ulykke og Fødsel havde Fordring paa; de ere komne tilbage, men — jeg gienfinder dem ikke mere i mit Hjerte, — de vendte tilbage gennem en Viesche af Nationens Ære." Under disse saare vanskelige Forhold viste Las Casas en Fædrelandskierlighed, den ædelste Græker værdig, parret med den stolteste Ridderes Frimodighed, Retfærd og Kiærlighed til Wren; hans Hjerte var knust af Fædrelandets Fornedelse. „At liene Kongen," sagde han, „og være ham troe, det kræver vore nye Pligter, men fornægte ham, i hvis Sted han træder, det er at forraade Nationens Sag, at sætte dens Held og Hæder i Fare. Man burde aldrig have forglemmt det naar vi svigte og forhaane ham, vi selv have støttet, da samle vi paa hans Hoved i en forenet Gloria den nyere Tids Berømmelighed, paa tyngte os selv hele dens Skam og Skændsel." Intet Dieblik har Grev Las Casas fornægtet disse Grundsaetninger. Fra den Dag af, paa hvilken de Allierede holdt deres Indtog i Frankrige; fra det Dieblik af, da de fleste Authoriteter trængte sig frem for at samstemme det af Senatet paa lovlos Maade erklærte Forsald, vægrede han sig standhaftig ved at undertegne Statsraadets Sanction af Senatsbestutningen. „Hvorledes tor I — sagde han til Statsraaderne — sanctionere en Act, som den nye Souverain upaatvivleligen man

forkaste; kan han indrømme Senatet Ret til, paa saadan Maade at bortskænke Kronen og tage den igien? Og uden alt Hensyn hertil, ere Vi ikke Fortroelige, svorne Dienerne af den Monark, som Vi styrte fra Thronen? I vor Stilling er det os ikke tilladt at ytre Meninger, kun een Følelse bør befale os; forstaaer det gamle Dynastie, der nu træder op, rigtigt at vurdere sin egen Interesse, saa kunne I ikke værdigere anbefale Eder til dets Yndest, end ved urokkelig Trofasthed mod Thronens saldne Behersker.“ — De fremmede Soldaters Mylren i Paris, de Allieredes Herredømme over Frankrige, alt dette var for Las Casas et hjertesonderende Skuespil. Han unddrog sig den store Verden og levede saaledes hen i største Indtagetgenhed indtil hiin tyvende Marts brød frem. Da gienmembavede der en umiskendelig Glæde synligt hans hete Væsen. Frankrigs Skiædsel — tænkte han — er nu tilintetgjort, glimrende som tilforn hæver sig det Besømmelse paany ved Heltens Tilbagekomst, ved det opbøiede aandskraftlige Sving, at et heelt Folk hæver sig, for at modtage ham med Jubel. Las Casas blev udnavnt til Statsraad, og da han takkede Napoleon derfor, sagde denne til ham: „Jeg veed, De var mig tro! Hvem skulde oftere kunne true Frankrigs Lykke og Hæder, naar dets Høvding havde mange Venner som lignede Dem?“ Den følgerige Waterloo-Katastrofe ersøer Pariserne først ved Napoleons hurtige

Tilbagekomst. Las Casas ilede strax til ham og overtog uopfordret sin Tjeneste som Kammerherre hos ham.

Af hvilke Ubetydeligheder afhænger dog ei ofte Menneskets Etikæbne. Dette tilfældige Skridt, der blot var en Uttring af personlig Hengivenhed og oprigtig Deeltagelse, bestemte ham sin Løb for det hele følgende Liv. Napoleon frasagde sig Thronen og Las Casas besluttede, ei mere at forlade ham. I Ulykkens Dage blev hans Etikæbning ham hellig og ærværdig; han benyttede sig derfor i Haven ved Malmaison af et eensomt Dieblik, for at meddele Keiseren sit Ønske, at han for stedse maatte forene sin Etikæbne med hans. Ved dette overordentlige Forslag saae Keiseren med rorte Blikke paa Las Casas, og svarede blid og rolig: „Væd De, hvorhen dette Ønskes Opfyldelse kunde føre Dem?“ — „Det har jeg ikke overregnet, svarede Greven, „med mit varmeste Ønske naaede sit Maal, hvis min Bøn blev hørt.“ — „Belan da!“ vedblev Keiseren, „Jeg modtager Deres Tilbud.“ — Las Casas fløi til Paris, for at forsyne sig med det Nødvendigste til Reisen, rev sig løs af sin jamrende Families Arme, og iilte ad Rochefort.

I det Dieblik Napoleon besteg Reisevognen, lod han den provisoriske Regiering melde: „I det Jeg nedlagde Souverainens Magt og Rettigheder, frasagde jeg mig ikke tillige Borgerens ædleste Pligt: Fædrelandets Forsvar. Vil man opfordre mig dertil, da

forpligter jeg mig til: at levere et Feltflag, hvis Udsald skal tvinge Fienderne til at antage billigere og fordeelagtigere Underhandlings Grundsætninger." — Man modtog ikke Tilbudet. Keiseren reiste til Rochefort uden al Bevækning, under Folkets kjerligste Tilraab, som i Ekareviiis trængte sig frem paa Veien. Paa hvert Ansigt læste man Duffet, at beholde hvad man nu tabte, og ængstelig Bekymring for Fremtiden. Da Han var kommen til Rochefort forhindrede de engelske Krydsere Udfarten, og Napoleons længere Ophold i Landet, vilde sikkert have en Borgerkrig til Følge. Generalerne anmodede ham paa det heftigste om at stille sig i Spidsen for Armeen; hans Beslutning var ugienskaldelig. „En Borgerkrig — sagde han — vilde nu være uden Nytte, mig kunde den ene bringe Fordeel, men den maatte kubes med Blod, et saaledes erhvervet Held ønsket jeg ei mere. I mine tree, fordums Baabenbrødre, sparer Eder for en bedre Sag." Las Casas, Savary og Lallemand vare to Gange ombord paa en engelsk Krydser, for at erholde de fornødne Pæse til Napoleons Overtøining til Nordamerika. Endelig blev Krydseren autoriseret til, ikke at respektere Parlementairflaget, men at optage Napoleon og bringe ham til Engelland. Napoleon tøvede intet Øieblik med at tage imod dette giæsteventlige Tilbud, skrev et mærkværdigt Brev til Prindsregenten og begav sig ombord paa Bellerophon. (Las Casas har udkastet en

saare nøiagtig Skildring af alle disse Omstændigheder, som er et vigtigt historisk Afsnit \*).

Napoleons Forviisning fra Europa til St. Helena var høist mærkelig for den menneskelige Skæbnes Jagttager. Las Casas nød paa Overfarten daglig Napoleons Dmgang og erhvervede sig snart hans urokkelige Tillid. Vel kan man derfor paastaae, at Ingen i Verden har havt saa god Leilighed til at lære Napoleon at kende som han. Denne Fortrolighed, de Skrifter man vidste Las Casas var sysselsat med, den frække og stolte Tone hvori han i sine Breve til Engelland yttrede sig over den uværdige Behandling, foranledigede strængere Opsigt og umiddelbar Forsølgelse fra Gouverneurens Side. Sir Hudson Lowe lod ham vide, at han, hvis han vedblev at skrive til Europa i denne Tone, vilde lade ham deportere til det gode Haabs Forbjerg. Kort efter berøvede han ham en Deboer, han havde til Betiening; saa Dage efter sneg denne sig ialen tilbage, og bad sin gamle Herre give sig Breve med til London, hvor han agtede sig hen. Greven troede ham — og saa Timer efter vare Brevene i Gouverneurens Hænder. Dieblikkelig bragtes Greven i Arrest. Derpaa slæbte man ham femhundrede Mile ned til det gode Haabs

---

\*) En fuldstændig Oversættelse af dette Skrift er under Pressen.



Forbjerg og kastede ham endelig, farlig syg, ombord paa et lidet Fartoi. Fra Engelland sendtes han som Fange til Fastlandet, førtes som en Forbryder giennem Nederlandene og tillodes endelig et Fristed i Frankfurt am Main efter tretten Maaneders grusom Fangenskab.

Las Casas bad Østerrige om Beskyttelse. „Sire“ — skrev han til Keiser Franz — „Han, som stor under alle Forhold, paa Ulykkesklippen nedskrev hine skionne Ord, der hoit have hævet mit sunkne Mod: „Overalt, hvorhen De gaaer, rose De Dem af den Trost, De viiste mig“ — har givet mig Fordringer paa alle Kongers Velvillie. Sire! jeg stiller mig under Deres M. keiserlige Beskyttelse!“ Hans Begjæring blev ham diebtakkelig tilstaaet. Nu søgte man fra alle Kanter at formilde hans Lidelser. Høie og Lave, Landsmænd og Fremmede strømmede til for at see den Mand, som Karacteerstørhed og usvigelig Trostah havde giort saa ulykkelig. Men Greven drog sig tilbage i Sorgens og Smertens Eensomhed. „Jeg vil“ — sagde han — „stærn fra al Politik, allene hylende personlig Kierligheds Følelser, bruge mine sidste Dage til at sende nogen Trost til hine stjerne Klipper. Lader man mig i Fred opfylde dette hellige Kald, da er jeg lykkelig nok: jeg forslanger intet videre, end at være Belisars Bøtler.“

---

Bonskrift for Napoleon til det brittiske Parlament  
fra Grev Las Casas.

---

Den troe Blondel vorder ei tied af, at fordre Retfærdighed og Menneffelighed for Lovhærtet paa Klippeven. Indtil nu har den hengivne Ven forgiæves trængt sig frem til de Forbigaaende, for at fordre en Almisfe til den arme Belisar. Hvordan man end tænker om Napoleon — og andet kan man dog ei tænke om ham, end at han var kaldet til at grundfæste en Verdens Lykke, og at han aldeles har miskiendt denne store Bestemmelse, der maaskee i et Kartusinde ei vorder nogen Dødeligs Lod — ; saa kan man dog ei uden Besundring henvende sit Blik paa den Mand's troe Hengivenhed, der med rørende Begeistring opoffrer sig for en Mand, som Verden har udstødt. Den grændselose Hengivenhed, der forlader Hustrue og Børn, der forsager alle Livets Bequemmeligheder, der giver sig til Priis for Mishandling og Forfølgelse, for ene og alene at virke for den tilbedte Gienstand, er i vor Tid et sælsomt Syn.

---

„Et simpelt Menneffe, er uformaaende Fremmed  
vover at opløste sin Røst midt iblandt Eder, I Brit-

ternes Repræsentanter! men han anraaber Eder i Menneskelighedens, i Retfærdighedens, i Eders egen Hæders Navn. Skulde han tale forgiæves? Kunde han ei vorde hørt?

Fordreven fra St. Helena, ufrivillig fligt fra det største Minde om de menneskelige Dmskiftelser, tyer jeg til Eder, for at skildre Eder hans Forsatning og Lidelser. — Bortreven pludseligt fra ham, uden at det var mig mueligt at ane det; berøvet al videre Samtale, ville mine Ord, mine Tanker kun tilhøre mig; kun mit Hierte vil være deres Kilde. Maaskee vil hiin høie Siæl, som er Gienstand for dem, vrede over det Skridt, jeg nu gjør, i den fulde Overbeviisning, at den, han bør og kan anraabe mod den tilfsiede Uret, ene og allene er Gud. Maaskee vil han spørge: Hvo der bød mig sørge for hans Liv og hans Lykke? Men ligemeget! Maaskee var min Kiærlighed Aarsag til min Svaghed. Alt føler jeg mig for langt fiernet fra Helten; Hiertet kan ikke længer dølge de Qualer, det var Bidne til; de trænge sig frem, de aftvinge mig Klagekrig.

J have bandlyst til Oceanets Orkener den Mand, hvis høimodige Tilid frit og af eget Valg ønskede at leve blandt Eder, beskyttet af Eders Love, som han ansaae for almægtige. Men ubentviol bestemtes J kun af det, der syntes Eder nyttigt, og ei af Retfærdigheden. Ellers kunde man spørge: Hvo gav ham i Eders

Bold? Hvo gav Eder Ret til at dømme ham? Paa hvis Angivelse fordømte I ham? Hvem kaarede I til hans Talemand? — Nok, I have givet en Lov; den fuldbyrdes og jeg lyder den. Det er ei min Sag, at undersøge dens Grundfætning. Jeg vil dæmpe hvert Suk, min Protest skal ei komme udenfor mit Hierte. I skulle kun høre de Dvaler, der følge Eders Beslutning, uden Tvivl imod Eders Hensigt.

Storbritanniens Repræsentanter! I have erklæret, at I kun vilde bemægtige Eder og være Borgen for Keiser Napoleons Person. Efter Opfyldelsen af dette Diemed gav I Eders Minde til, at man skulde gjøre Alt, for at formilde en Dom, som I ansaae for et Værk af Politiken. Dette medførte Anden og Bogstaben i Eders Lov, Eders egne Forhandlinger, Nationens Dnsker, Følelsen af dens Ære. Men kun den strænge Deel af Eders Hensigter tildeelttes den høie Fange paa hans rædsomme Klippe; lykkelig var han, hvergang den ikke overskredes. De Skyer, der ombølge hans De, ere mindre tykke, mindre dunkle, end de Lidelser, man sammendynger over hans Legeme og Siæl. En indbildt Frygt indskrænkede ham endmere Dag for Dag; hans stolte Siæl maatte dagligen møde nye Krænkelse. Hver Bevægelse er bleven ham umulig, hvert Besøg, hver Samtale blev ham saagodt som nægtet. Saaledes har man forenet det saavel fugtige som bræn-

dende Klima, der er berøvet alle Himlens Under, med alffens Savn, med navnløse Krænkelse. Paa en skrækkelig Maade indskrænkes hvert Dieblit hans Levefreds. Han indtvinges i sit Værelse. Man vil berøve ham Livet.

Var da alt dette Eders Willie? Bisselig ei, og hvilke Bevæggrunde kunde retfærdiggjøre det? Krigsmænd, tillands og tilsoes, og Andre, hvis Kald det er, værer Dommere! Deres Indsigter, deres Raad høre man, og ei give man ham længere et eneste Menneffe i Vold, hvis daglige Færd det er, at bekæmpe de Skyggebilleder, hans opglødede Indbildningskraft skaber, uden at betænke, at Maalet for al hans Færden vil medføre Døden. I Longwood holdes enhver Undvigelse for umulig. Bistnok vilde Enhver gierne, selv med Tabet af eget Liv, kiobe den. Døden vilde være sød for en saa hæderfuld Daad. Men hvordan skal man kuffe de aarsvaagne Officerer? hvordan undvige Soldaterne, der have besat Kysten? hvordan komme ned ad de steile Fjelde, og ligesom svømmende styrte sig ud i det uhyre Verdenshav? hvordan giennemtrænge hist Fartøier og Krigsskibe, naar man sees alle Høie er beherstket, hvert Dieblit og i alle Retninger kan vorde forfulgt af Signaler? I hvilken Baad skulde man flye? Der er ingen ved hele Kysten. Til hvilket Skib skulde man søge sin Tilflugt? Hverken nær eller fiern findes noget. Hver fremmed Seiler, ja Eders egen Nations, vorder

et Bøtte for Eders Krydsere, hvis den, uden trængende Bevæggrund nærmer sig St. Helenas De.

Er ved sig Forsigtighed ei hele Den allerede et fuldkommen sikkert Fængsel? Skulde det være nødvendigt, at omringe Fængslet med Fængsler? Og hvis end, hvad dog er umuligt, saa mange Vanstueligheder overvindes, bliver da ei det uhyre Hav og næsten alle Lande endnu et nyt Fængsel?

Hvilket Menneske med sund Sands kunde kun drømme sligt? Hvo kunde mene, at sig vansittig Forsvovelse hode sit Hiem i Longwood? Keiser Napoleon har ingen andre Planer, ingen andre Ønsker, end dem, som han ytrede dengang, da han med Tillid, frit og paa Troe og Love overgav sig til Eder: „En rolig Tilflugt under Eders eller Amerikas positive Loves Beskyttelse.“ Ikkun dette Ønske ytrede han dengang, ikkun dette Ønske nærer han endnu og vil nære det bestandig.

Derfor da Den St. Helena ifølge sin Natur ikke er et tilbørligt Fængsel; hvis den ei medfører den Fordeel, at forene Sikkerhed med Mildhed; da har man stuffet Eders Balg og Eders Diemed. Til hvad Nytte lader man os ynkeligen omkomme under et Klima, som ei er port? Til hvad Nytte alle Eders forhøiede Omkostninger? Til hvad Nytte Eders talrige Garnison og dens store Generalstab? Eders Foranstaltninger tilføes? Til hvad Nytte den Tvang, man paalægger den ulfkelige Des Handel? der gavner saa

mange Punkter i Eders europæiske Besiddelser, hvor I bedre og mindre bekostelig kunde have bevogtet os. Dersom derimod Den i og for sig selv skulde være tilstrækkelig sikker, vilde da ikke enhver forogende Plage kun være et barbarisk Tyrannie, fuldbørdet imod Eders Villie? Thi det vilde I vel ikke, at man skulde pine Napoleon, at man langsomt skulde dræbe ham, og dog er Intet visere, end at han maa omkomme af de Saar, der gives ham hvert Dødtid.

Wilde I kun betragte ham som en sædvanlig Fange, og ei som Gienstand for Kongernes Distracisme, ham, der engang var Konge selv; var det kun et sædvanligt Fængsel, og intet Ly, der kunde formilde hans Landsflygtighed, I vilde give ham; var det kun en Arrestforvarer, og ingen ved høi Rang udmærket Officer, der forenede Verdensklogskab med skaanende Agtelse, I vilde anbefroe ham til; var det kun om Hab, Hævn og hine andre usle Lidenskaber at gjøre; var det endelig kun Klimatet man vilde overlade den høie Fiendes Død, og behyrde Naturen med en Handling, man selv ei vovede at fuldbyrde; vilde man alt dette; — da har jeg intet mere at sige, da har jeg maaskee allerede sagt for meget.

Men var det Eders Hu, overeensstemmende med Meningen i Lovforslaget, at lade Værket af Eders Statsklogt vidne om alle en stor, ædel og hæderlig Nations Hensigter; da kan jeg blive ved; thi nu vil-

de I det Gode, Omstændigheden kunde tillade; I vilde forbyde hvert Onde, som ei Nødvendigheden bød. — I vilde ei, at man skulde foreskrive ham, hvad og hvorlunde han skal tale; I vilde ei, at man skulde indskrænke hans Enemærker under det Paaflud, at han ei daglig afbenyttede deres fulde Udstrækning. I vilde ei, at han til stor Skade for sin Helbred skulde fordommes til en slet bygget, usund, snever og ubequem Bolig, medens Dyrigheden havde større, bedre og bekvemmere, der havde været anstændigere og havde kunnet spare Sendelsen af det navnkundige Slot, eller rettere sagt, af den umaadelige Mængde Planker, der nu raadne paa Strandbredden, fordi man fandt, at syv a otte Aar vilde medgaae til Planens Udførelse. I vilde ei, at man driver Forhaanelsen imod Napoleon saa vidt, at man vilde tvinge ham, at gjøre et Tilflud af hans eget lille Pengesforraad, for at erholde det Nødvendige, eller i modsat Fald true ham med Indskrænkninger, som ei engang vare muelige; at tvinge ham til at udraabe: „at lade ham i Roe, han forlanger intet, og vilde, hvis han lider Hunger, sætte sig midt iblandt hine Tapre, hvis Telte han saae i det Fjerne, der sikkert ikke vilde tilbagevise Europas første Soldat fra deres Træbakker.“ I vilde ei, at Napoleon paa saadan Maade skulde nødes til, esters haands at lade sælge alt sit Sølvtøi, for at afhjælpe sin Mangel, og at han maaske modtage, hvad hans troe



Tienere ere saa lykkelige, at kunne nedlægge for hans Fædder. — O, Engellændere! Kan man i Eders Navn saalunde behandle Ham, der engang styrede det hele Europa, skaltede og valtede over saa mange Kroner, skabte saa mange Konger! Frygte I ei Sagas sanddrue Griffel, naar det engang dybt indgraver de Ord: „Ved uværdig List blev han deres Rov og de dreve Handel med hans Tilværelse.“

Men, ville vel Nogle sige, hvorfor saadan Om-  
sorg, han er jo dog en Fange og hvad ellers mere? og  
hvilke ere de Adkomster han har Krav paa? — Hvad  
han er? Hvilke hans Adkomster ere? Det vil jeg for-  
tælle:

Napoleon er det første, det meest forbausende Liv  
i Skiæbnens Bog som Historien kan fremvise. Han  
er Berømmelsens Mand, Aarhundredets Helt. Hans  
Navn er i Alles Munde, hans Daad sætter enhver  
Indbildningskraft i Bevægelse, hans Løbebane er uden  
Eksempel. Da Cæsar tænkte at beherske sit Fædreland,  
var Cæsar alt den første ved Fædsel og ved Rigdom.  
Da Alexander foretog sig at betvinge Asien, var Alex-  
ander Konge, og Son af en Konge, der havde forbe-  
redt hans Seire. Men Napoleon, svingende sig frem  
af Mængden for at beherske Verden, fremstiller sig ene  
og allene ved sin Aandskraft. De første Skridt paa  
hans Løbebane ere sande Underværker. Han bedækker  
sig med udsødelige Laurbær, og hersker fra nu af over

alle Hjertes. Sine Krigeres Afgub, hvis Berømmelse han hævede indtil Skyerne; Fædrelandets Haab, som i dets Trængsel alt afnede i ham dets tilkommende Frelser. Og denne Forventning blev ei skuffet! Som paa den Døendes Haab hidiler han ved Afkyrdelsen af sine hemmelighedsfulde Begivenheder fra Nilens Bredder. Han giennemsliber Havet med Fare for sin Frihed og Kalb. Han lander i al Stilhed paa den franske Kyst. Glimspnet af ham vækker almindelig Jubel; lydeligt Bifald og offentlige Seiersfeste, føre ham ind i Hovedstaden. Ved Synet af ham bryde sig Partierne, de modsatte Foreninger opløse sig, han regierer, og Revolutionen ligger fængslet for hans Fødder. Alt dette bevirkede een eneste Mand's Indsydelse. Paa hans Befaling forsvinder Statslivets forvirrede Lære, Szarene læges, Skabningen synes paa nye at fremstaae af sit Chaos. Nationen aander atter, og velstigner ham, alle Folkeslag beundre ham, Kongerne agte ham, og man er lykkelig, og vil paa nye rose sig af den Ære, at være Frankmand. — Man satte ham paa Thronen. Han blev Keiser. Høieste Behersker ved Nationens Valg, salvet ved Religionens Overhoved, stadfæstet ved Seirens Haand, — hvilken Behersker kunde vel nogensinde fremvise saa mægtige, saa ædle, saa rene Udkomster! Alle Souverainer have ved SløgtKøb og Traktater forbundet sig med ham. Alle Nationer have erkiendt ham. Engellændere! hvis I

allene gjorde en Undtagelse, saa var denne ikkun grundet i Eders Statskunst; den var kun en Formalitets-sag; thi omvendt ere I just flutteligen ic, som i Napoleon vil have erkjendt de helligste og uimodsigeligste Rettigheder. — Napoleon har nu mistet sin Throne, sin Magt og Vælde, men alle hans ophsiede Talenter besidder han endnu og disse fordrer Verdens Agtelse. Ingen Mand af ædel Karacteer vil mindre agte ham nu paa sin Klippe, end da han i Spidsen for sexhundredde tusinde Krigere, foreskrev Europa Love. Saavidt hans Udkomster!

Storbritanniens Repræsentanter! Overveier disse. Retfærdigheden, Menneskeligheden, Eders Ære, Eders Hæder fordrer det. Besmuds ei Eders Nutidshistories skionne Blade med en saadan Plet. Skaan Eders Regiering for den afskyelige Beskyldning, at have aargret med den Fængnes Blod. Naar Napoleon ei mere er til, hvo vil da tvivle om, at han vil vorde Nationernes Helt. Da vil man i ham kun se Dfferet, Kongernes Martyr. Redder vore nye Annaler fra en saadan Skamplet og dens farlige Følger. Beskytter Kongedømmet for dens egne Forblindelser. Beskytter den store Folkehærskers helligste Rettigheder, i hvis Navn Dfferet vorder henrettet. Bevarer den Kongelige Heihed i sin Værdighed, i sin Ubrødelighed. Naar Konger selv lægge Haand paa disse Subs Repræsentanter paa Jorden, hvorlunde ville de da holde Folket i

Lomme, her hvor ingen Lykke gives, som er sket for  
 Tilfældet og Tidens Omværling. Herandertighedens  
 Kreds omgiver alle Throner. Disse Anliggender ere  
 alle nuværende og tilkommende Kongers Anliggende.  
 En Herrens Salvede i Fornedrelsens, Marterens og  
 Dødsfrelsens Tilstand kan ei andet, end være en Uvil-  
 lies- og Rædsels- Gienstand for Historien, en Bæven  
 for Kongerne. — Der vil komme en Tid, da man vil  
 vise ham fuldkommen Retferdighed. Thi Lidenskabene  
 døe med Samtiden, men Handlingerne leve med  
 Efterverdenen, som er uden Grændser. — Kalder Na-  
 polcon tilbage og giv ham et Fristed iblandt Eder.  
 Lad ham finde Rolighed under Eders Loves Beskyttelse.  
 Forund disse denne udmærkede Hylдинг. Berover  
 dem ikke deres skønneste Seiersfest. — Napoleons  
 høieste Vnske er nu Rolighed. Han holder sig ikke mere  
 for denne Verden tilhørende; hans Bestemmelse har  
 naaet sit Maal. Hans fremrykkende Alder, Tabet af  
 hans Helbred, hans Mistillid til Mennesker, lader  
 ham kun ønske sig et uforskyrret Fristed. Engellandes  
 re, derom beder han Eder, og I ere ham det skyldig,  
 naar I mindes Eder, hvorlunde han satte sin Tillid  
 til Eder fremfor alle sine andre Fiender. Væver rets-  
 færdige, vover det, gjør det! Eders Friheders og Ederes  
 Loves Beundrerer og sande Venner venter det, fordrer det.  
 Hvad I imidlertid beslutte, saa er mit Lod fast.  
 Hvor endogsaa Dfret bliver, vil de saa Dage

som endnu forundes mig, være Ham helligede. Fier net fra Ham, vil jeg begræbe alle de Hjertets Egenskaber, som knyttte Mennesket til Mennesket. Spørger Eders Landsmænd som lærte ham at kiende; Alle ville de fortælle Eder det samme. Er dette vel den Mand, som man har skildret Eder? Have I vel med fuldkommen Sagkundskab afgjort hans Skiebne?'

---

### Marsskal Lannes's Død.

---

Da Keiseren saae, at man bar Marsskal Lannes bort, badet i sit Blod, lod han Baaren holde og sætte ned, knælede, sluttede Marsskallen i sine Arme og sagde høit grædende: „Montebello, kiender Du mig endnu?" — Ja, Sire, De taber i mig Deres bedste Been. — „Nei, nei, Du maae, Du maae ikke døe!" — og i det han vendte sig til Larrey —: „ikke sandt, De staaer mig inde for hans Liv?"

Montebello's Saar var dødeligt. Marsskallen var meget fast og standhaftig, mens man affatte hans venstre Been. Men siden blev han yderst mismodig, og fik en ondartet Feber. Man havde bragt ham til en Brygger i Ebersdorf. Kammeret var lige over en Stald, Luften forpestet, Soelheden trykkende. Kei-

feren besøgte ham et Par Gange. Den sidste Gang forlangte Marskallen, at alle Tilstedeværende skulde gaae ind i et Sideværelse; dog blev Døren aaben.

Marskallen erindrede Keiseren om alle de Tjenester, han havde gjort ham, og lagde derpaa til: „Ei siger jeg dette, for at interessere Dig for min Kone og mine Børn. Da jeg dør for Dig, behøver jeg ei, at anbefale Dig dem; Din Hæder gjør Dig det til Pligt, at tage Dig af dem. Jeg frygter ei, at støde Dig ved mine sidste milde Bebrejdelser. Du har begaaet en stor Feil og ved den berøvet Dig Din bedste Ven. Du vil ikke forandre Dig, og det vil engang styrte Dig. Du har kun Smigere om Dig, man vil forraade og forsælde Dig. End denne Krig, Dine Generaler ønske det, og sikkert ogsaa Dit Folk. Mægtigere kan Du ei vorde, men mere elsket. Tilgiv en Døende disse Sandheder. Den Døende mener det godt med Dig.“ Marskallen taug og rakte Keiseren sin Haand. Denne omfavnede ham grædende, men sagde ikke et Ord.

Montebello døde. Hans Liig, balsameret af Larey, bragtes til Frankrig af Hr. Frontin.

## Montebello's Gemalinde ved sin Mand's Ligg.

I Straßborg bad Marfkalinde Montebello Hr. Frontin ret høfligt, at lade hende see sin Mand engang endnu. Men da dette var ham forbudet, og han dog maatte give efter, foreslog han, at hente hende midt om Natten, at Ingen skulde see og kiende hende. — „Jeg gik altsaa,“ fortæller Hr. Frontin, „med hendes Fætter Hr. Cretù til hende paa den aftalte Tid. Saa snart hun saae mig, stod hun op og sagde, hun var beredt til at følge mig. Jeg tillod mig, at holde hende tilbage et Dieblif, og bad hende tænke paa sine Kræfter. Jeg erindrede hende om den Tilstand, hun vilde see Liget i, og om det Indtryk, hun vilde bringe med fra denne sørgelige Vandring. Hun svarte, hun var beredt paa Alt, og haabede af dette Besøg nogen Lindring i sin tunge Smerte. I det hun sagde dette, var hendes Kianne, tungsindige Ansigt fuldt af Rolighed og Alvor. Vi gik. Hr. Cretù bød hende sin Arm. Hertuginde's Bogn kiørte tom bag efter. To Betiente fulgte os.

Dylen var illumineret i Anledning af Keiserinde Marie Louise's høitidelige Indtog. Munter Tummel overalt; fra adskillige Huse lod Musik. Hvor stak ikke denne larmende Glæde af mod vort sørgelige Tog. Jeg saae Hertuginde'n fra Tid til anden gaae langsommere, hørte hende sukke dybt. — Vi kom til Mairens Bolig.

Madame de Montebello befalede sine Folk, at vente hende her. Langsomt steg hun med sin Fætter og mig ned til den underste Salsdør ved en svag Laternes Skin. Hertuginde bærede, men stillede sig dog ret behjertet an. Men da vi traadte ned i et Slags Kældere, da virkede den dødsstille Tausked, som omgav os, det matte Lys i den mørke Hvalving og Synet af det i Kisten udstrakte Liig grueligt paa hende. Hun udstødte et Jammerkrig og bleggede. Vi raadte hende at vende tilbage. Hun nægtede det, reiste sig, nærmede sig Kisten og gik omkring den taus og langsom; derpaa stod hun stille, lod sine foldede Hænder synke, betragtede saaledes en Tidlang ubevægelig sin Mand's livløse Skikkelse og vædede den med sine Taarer. Af denne Tilstand vaagnede hun med det af Hulken og Taarer afbrudte Udbrud: „Min Gud! . . . Min Gud, hvor han seer ud!“

Jeg gav Hr. Cretù et Tegn, det var Tid, at vende tilbage. Men Hertuginde gik ikke, før vi havde lovet hende, at bringe hende hid næste Dag igjen. Vi lovede det, uden at tænke paa, at holde det. Hastigt lukkede jeg Døren, og bød Marskalinden Armen. Underveis græd hun uophørligt. Da Vognen holdt, sagde hun med ubestrikelig Godhed: „Jeg skal aldrig glemme den Kiærlighedstieneste, De viste mig.“

---



## Klosterbroderen Anselmus.

Jeg vandrede i Klosteret Altsiedels underjordiske Gravhvelvinger. Koldt blæste Vinden mig i Ansigtet som Spørgelseaaende. Modseligt bæres det mig for, som om jeg noget fra mig hører et huult hendøende Veemodsfuk. Signende mig med Korsets hellige Tegn skrider jeg modigen fremad, seende til Høire og Venstre blottede Gravbilleder og Sarkophager, alle udbugne i Steen og omgivne med opløsende Munkeskrift fra det tolvte, trettende, og fiortende Sekel. Saalunde naaede jeg Enden af Gangen, da jeg stod paa en besynderlig Indskrift:

„Her endte — stod der — den uslykkelige, forvirrede Broder Anselmus sit Liv i Aaret 1348, i Maii Maaned. Gud forlene ham Hvile og en naadig Opstandelse, og dømme ham ikke efter hans Synder.“

Eftersporende denne gaadesfulde Indskrifts dunkle Mening, prøver jeg uvilkaarligt paa, at løfte Stenen, den var indbugget i, fra sit Sted. I samme Dieblis hører jeg Midnatstimens hule Drøn fra Klosterskarnet. Jeg hører kort efter en Larm under mig, Graven aabner sig, mit Lys gaaer ud. En Munk i fuld Ordensdragt seer jeg ved en Lampes matte Skin. Spørgselig stirrer han paa mig med det stive, gruelige

Dødningsblik og Skrider, som jeg syntes, ligg hen imod mig. Haaret reiser sig paa mit Hoved af Forsærdelse, jeg prøver paa at tiltale Phantomet, men Angsten sammenpresser mit Bryst og binder min Tunge. I Dødsframpe styrter jeg til Jorden.

Da jeg igjen kom til mig selv, følte jeg mig heftigt rystet. Det var min troe Pudel, der havde opsøgt mig og kaldte mig tilbage til Livet. Jeg hørte de blidt henvindende Toner af Munkenes Hora. Jeg stov kraftløs op, skændte mig ud af Hvalvingen og takkede den vel. — Flere Dage maatte jeg vogte Søgen. De gode Klosterbrødre vege ikke fra min Side. Neppe var jeg kommen mig igjen, før jeg ilste hen, at undersøge hiin underjordiske Gang. Hvalvingen med hiin gaadesulde Indskrift var aabnet og jeg saae derinde en Træstoel, et Bord, en Løerkrulle, en Lampe og nogle Blade Pergament; men paa Jorden fandt jeg Støv og hensmuldrende Been, som jeg omhyggeligt opsamlede, for at bedække dem med Christenjord. Intet Dieblik tvivlede jeg om, at have fundet Cellen, hvori en uhykkelig Munk i hiint barbariske Old levende var bleven indmuret, og man kan tænke sig, med hvilken Iver jeg begyndte at studere Pergamentrollerne. Her følger, giengivet i en troe og simpel Oversættelse, hvad jeg læste paa Latin; desværre er det kun Fragmenter:

„Dette er den ulykkelige Munk Anselmus's korte og oprigtige Levnets-historie.

— — Da min Moder døde, var jeg et Barn paa fire Aar. — Min Fader var utrokelig; men ægte dog efter saa Maaneders Forlob en Anden, og det morede mig ret, at see paa al den Pragt og alle de herlige Ridderespil, der fandt Sted ved Bilageret. Det varede ikke længe, før min Stedmoder havde mig uforsonligt og da hun havde født en Søn, kiendte hendes Had ingen Brændser. Jeg blev ogsaa snart syg og lam paa Hænder og Fødder, som en gammel Ridder-svend bevidnede — efter at have spist giftige Bær i Skoven; men som jeg endnu dunkelt mindes, efter at have spist noget Slikkerie, min Stedmoder gav mig. Dog kom jeg mig langt om længe ved Brugen af varme Bade, som vor Huuskapellan tilraadte.

— — Min Fader besluttede sig — som det syntes, ugierne — til at bringe mig ud af Huset og jeg betroedes Bruno, Abbeden i et Naboekloster, min Moders gode Ven. — Endelig seirede min Stedmoders og Abbedens Benner, Løfter og Trudsel. Jeg besluttede at tiltræde Proveaaret og aflagde, efter dets Udløb, jeg veed ei selv hvorledes, thi jeg var endnu et Barn, Munkeløftet. Min Fader græmmede sig hartad til døds, men syntes ikke at torde sige stort. Men min Stedmoder var sieleglad.

— — Ikke længe efter begrev man min Fader og Bruno var nu næsten daglig paa Hedvigskurg; dog døde ogsaa han kort efter og vi begravde ham med sønlig Blyde. Han havde været en ond og listig Mand og, som det siden viste sig, en grov Synder. — Nu overgav jeg mig da gandske til Andagt og Gudsfrøgt, og valgte til Skriftefader. Gode Gud, hvilke gruelige Sierninger maatte jeg høre! Jeg faldt snart, hildet i en syndefuld Dolerkes Satansgarn. Nu var min Sielstred for evig tabt og den Forsørte blev om føie Tid Forsøret.

— — Saaledes sad jeg alt aarte om Morgenen i Skriftestolen, thi Paaskeugen var just forhaanden og Trængselen var stærk formedelst den forestaaende store Absolution, da en Skikkelse nærmede sig mig, der, ligesom oplukkende Portene for mig til et nyt Liv, dog tilintetgjorde mig med sine Blikke. Ak, havde jeg aldrig seet hende, da var jeg vel død som en syndefuld Munk, men havde dog ikke endt som nu. Dog, Du Almægtige havde besluttet det anderledes.

— — Endnu blandt disse frygkelige Omgivelser, med Døden lige for Døren, berøvet alt Haab om Hielp herneben, hartad fortvivlende om min Siels evige Frelse, et levende Liig, overfalder jeg af en navnløs, næsten syndig Begjærighed, naar jeg mindes dette Dieblik. Den Guldsalige aabnede sit Hjertes Inderside for mig, det forurodigedes af mangehaande Samvittigheds-

tvivl; heftig Lidenskab forfulgte ogsaa hende og hos mig Sinder søgte hun Naad og Tilflugt, hos mig, som hun opflammede med uendelig Længsel. Jeg nægtede det ei, jeg gied Die i hendes Haar, gav hende Abtveiden under det Poenitents og paalagde hende, at skrifte snart igien. — — Ei vare sex Maaneder forløbne, da brændte Gertrud af samme Ild som jeg og ikke længe efter bar hun Frugten af vor Dmgang under sit Hierte.

— — Der var intet tilbage for os, uden at sige. Jeg revede en Deel af Klosterkatten og undveeg til Franken, udgivende mig for en af Tyrkerne forebrevne ungarsk Adelsmand, hvorved min Færdighed i det latinske Sprog kom mig vel tilpas og overalt forskaffede mig en god Modtagelse, især da gode, troværdige Dokumenter — for ti Guldgylde havde jeg ladet mig dem udfærdige — tilstrækkeligen bevidnede min ædle Byrd. Ridderbæsen behagede mig saare vel; jeg kjøbte en Borg af et Kloster, der valgte mig til sin Skjtsherre, og tog tapper Andeel i alle Fejder.

— — Saaledes drog ogsaa jeg 1339 til Keiserkroningen i Frankfurt med min Gertrud, for sammesteds at fornøie mig ved Ridderlegene og om mueligt vinde en Priis, thi i Waabensfærd søgte jeg min Lige. — Men det begav sig, at en fremmed Ridder, der stedse reed med lukket Visir og uden Waabensmykke, men for hvis ridderlige Byrd Vispen af Hildesheim svarte, heftigt

foreffede, sig i min Gertrud; hun blev mig revet. Fortvivlet jog jeg efter Ransmændene og befriede hende; men hiin nægtede Gierningen og vægrede sig ved at give mig Fyldestigisrelse. Da befalede Hs. Keiserlige Majestæt, at Gud skulde dømme os imellem. Efter en lang og heftig Kamp faldt min Modstander, gienomboret af min Landse, men jeg selv styrtede i samme Dieblig bedøvet til Jorden. Da jeg vaagnede, befandt jeg mig i en Celle, hyllet i en Munkeskutte, omgiven af Klosterbrødre. Jeg havde dræbt min Stedbroder; min Moder havde kendt mig og forraadt mig. — Mit Liv var i Fare. Himlen havde tiltænkt mig større Lidelser. Min ædle Byrd stod fast og Keiseren bemte, man skulde sende mig til Rom, for der umiddelbart af den hellige Fader at faae min Straf eller Absolution. Gertrud torde jeg ikke sige Farvel, men hørte dog, at en fremmed Riddersfrue havde taget sig af hende, og at hun for det første var bragt i et Kloster. En Ubekjendt bragte mig et Lovvel fra hende og hendes Billede, fremstillende hende som den hellige Cecilia, hvilket en fremmed Mester, der engang havde besøgt mig paa min Borg i Franken havde malet.

— — Saaledes naaede jeg Rom. Den hellige Fader var mildere end jeg kunde ventet. Min angerfulde, frimodige Bekjendelse vandt hans Hierte; der paalagdes mig en Balsfart til det hellige Land, tillige forordnedes, at jeg efter min Hiemkomst skulde optages i Klosteret

Altstedet — det samme, hvori jeg nu saa frygteligt maag  
 ende Livet — dog efter først at have underkaffet mig et  
 heelt Mars streng Bedrøvelse. — Efter store overstandne  
 Farer naaede jeg det hellige Sted, hvor Herren havde  
 vandret, og afsløveertes af de fromme Patriarker.  
 Al, hvor blødte ei mit Hierte, sønderrevet af Bevidst-  
 heden om mine svare Synder! Hvor himmelvendt var  
 mit Blik! Hvor stærk og freidig forlod jeg ei Jeru-  
 salem! — —

Som en angerfuld Synder meldte jeg mig med et  
 Brev fra den apostoliske Stool til Abbeden i det anvi-  
 ste Kloster, og pinte mig et heelt Nar med saadan  
 Strængthed, at den fromme Abbed selv maatte bede  
 mig at formindste min Gver. Jeg betragtedes som en  
 sønderknust, af Satan for forblindet Martyr. Saales-  
 des faldt jeg tilsidst i mangehaande Henrykkelser og  
 Drammerier. Man frygtede for min Forstand. En  
 heftig Sygdom bandt mig mange Maaneder til Sengen,  
 dog helbredte den mig for mit Dnde. — I denne Tid  
 faldt man paa, at reparere og oppynte Klosterkirken.  
 En reisende Kunstner, Maler og Billedhugger tillige,  
 havde ikke allene overladt Klosteret nogle fortreffelige  
 Malerier, men ogsaa begyndt endeel Skulpturarbeide.  
 To nye Altare vare blevne prydede med nye Billeder,  
 to andre med Billedhugger- Arbeide. Neppe helbredet  
 og endnu saa mat, at jeg kun ved Hielp af en Stav  
 kunde slæbe mig affted, listede jeg mig til Kirken, ei

allene for at takke Gud for min Helbredelse, men tillige for at bede ham ende mine Lidelser; thi min Sielstilstand var i Sandhed frygtelig. Alle mine Bestræbelser for, at rette mine Tanker paa mit Kalds Hellighed allene, vared ikke mere tilstrækkelige til at holde min Phantasie i Tømme, og sierne saa mange Billeder fra svundne Dage fra den. Gertrud og min Agathe — Drengene vare døde og denne havde jeg som et hjælpeløst toaarigt Barn ladet tilbage i Franken — stode stedse for mine Dine. Inderlig andægtig kaster jeg mig ned for Hvi-altaret, med from Iver og sonderknust Hierte skrifter jeg, modtager kiærlig Trost, Absolution og det hellige Sakrament. Med lettet Hierte vil jeg forlade Helligdommen — o, at jeg var bleven tilintetgiort i dette Dieblik! — Dog, Kalken skulde tømmes — da seer jeg de nye Altare, Kirken var bleven smykket med.

Denne hellige Cæcilia, var hun ikke Gertrud? Og hiin hellige Magdalena, hvi var hun mig i sin yppige Gestalt saa frygtelig, at jeg uvilkaarligt knyttede Haanden for at knuse hende? Havde jeg ikke engang for seet Originalen til dette Billede? Men hvor og under hvilke Omstændigheder? Hvorfra hiin Cæcilias Liighed med denne Magdalena? Hvilken frygtelig Hemmelighed laae her til Grund? En kold Febergysen overfoer mig, naar jeg noiere eftertænkte alt dette. Saameget blev mig klart, at denne gruelige Hemme-



ligheds Afslørelse midatte føre min Fordærvelse, ja min Tilintetgjørelse med sig. — Mit Forsæt, at undvige Synet af hine Altare, skandede snart. Al, alt drog mig hen til Beskuelsen af hiin Cecilia. Hete Dage laae jeg for hendes Fodder, forbandende min Skiebne. Fik jeg da igien Die paa hiin Magdalena, svæde jeg ud af Kirken, som om den Lnde forfulgte mig. Var det derfor et Under, om min forrige til Vanvid grændsende Tilstand vendte tilbage? Brødrene vidste ikke at forklare sig min Siæletilstand, en om Døettagelse, en inderlig Medlidenhed greb dem. Man løste mig paa ubestemt Tid fra Klosterreglen, og tilstod mig større Frihed end sædvanligt.

Saaledes laae jeg en Nat bag min Selles Bitter. Mildt nedstraalende Raanen. Elystrie og Kiærneblank var Himlen. Da strider en Kvinde ud af den nære Skov, phantastisk smykket, liig et Spogelse med sagte Fied, en lille Pige ved Haanden, lige tæt forbi mig, svingende:

„Naar Mafens Grene Torden smykke atter,  
Da kommer Fader fra sin Balsam hjem,  
Og fører os til Frankfurt. Hov, min Datter!  
Hov, lystig, grad kun ikke, lystig, frem!“

J saa Dieblikke var Bitteret brudt sonder, og jeg befandt mig, jeg veed selv ikke hvorledes, nede i Klostergaarden. Jeg klattrer op ad Muren. Et dristigt Spring bringer mig ned til hende, der strider frem i

hjerterflærenbe Banvid. „Gertrude! Gertrude! Ak, hun kiendte mig ikke.

„Kan Noget Du fra fjerne Land berette  
 Mig om Anselmus, Brodermorderen?“

„Naar Majen kommer, heisa, Broder! da har vor Nød en Ende, heisa!“ — — Jeg forlod hende ikke. Besynderligt var det, at jeg fra nu af kom mig. I lyse Dieblikke stirrede den Ulykkelige paa mig, som opvaagnende af tunge Dromme, men hun kiendte mig aldrig. Plantøst giennemslakkede jeg med hende og det hartad ogsaa i Banvid henstunkne Barn store Strækninger. Min Kutte havde jeg ombyttet med en gammel Kittel og gjaldt for en af Røvere plyndret Handelsmand, foregivende, min Kone havde mistet Forstanden af Skræk. Overalt gav man os rigelig Almisse og en brav Kulsvier husede os Vinteren over. Men neppe begyndte Jorden at grønses, før vi vandrede videre.

Saaledes kom vi ogsaa til en fierntliggende Borg, begiærende Herberge. Som overalt vakte ogsaa her Synet af os Dpæt og Medlidenhed. Thi Gertrude var en lidende Skikkelse, som man neppe kunde betragte uden Taarer. Borgfruen iilte ned, for at see os. „Hvad! — raabte hun med græsfelig Forfærdelse — „det er Anselmus, der slog min Søn ihjel! Forrykte! Din Kone er min Datter, Bruno's Datter. Forbandet være Du, diævelske Brodermorder, Søsterfor-

fører!" Rasende styrter hun imod mig, rivende en Ridderhvend Sværdet fra Hosten, for at giennemføre mig. Næsten bevidstløs stræber jeg at vriste det fra hende — hvi giennemførte hun ikke mit Hjerte? — Rasende faldt hun selv i Sværdodden og opgiver sin Aand for mine Fodder, forbandende mig og Bruno og sig selv. Men Gertrud sang: „Heisa, lystig, naar Majen kommer! heisa!" — Dette begav sig den første Dag i Maiimaaned i Aaret 1347.

Man greb mig og overleverede mig til Klosteret Altsiedel. Det meldtes den hellige Fader, hvad der var hændet. Man skulde forfare efter Kirke- og Klosterlovenes Forfæst. En geistlig Ret dømte mig som en ryggesløs Synder til Waalet. Dog blev man siden enig om, levende at indmure mig. Og saa lider jeg da her min velfortiente Straf og har nu sanddrue nedskrevet mit korte Levnetsløb. Maaskee bringer et Tilfælde det efter Aarhundreder for Lyset. — — Mit Die brister — jeg takker Eder, fromme Brødre — det var en Lædskedrik. — Gud være min Siel — naadig! — Gertrude — Agathe — i Evigheden! —

---

Her endte Manuskriptet. Ei uden Gru havde jeg læst det. Fuld af den inderligste Medlidenhed had jeg for den ulykkelige Anselmus's Siel ved den hellige Cæcilias Altar. En blid Beemod var udgydt over det

bele Billeder. Omhyggeligen undveg jeg Ernet af den hellige Magdalenas Altar. Det var ingen Tvivl underkastet, at Billedhuggeren havde taget hiin utyktelige Forbrøderffe, Stifterinden af det Hele, til Mødet for sit Billeder.

Sanddrue meddelex jeg endnu hvad jeg, denne Begivenhed angaaende, fandt optegnet i Klosterkroniken:

Anno 1348,

den 16de Maii. — Efter forudgaaet streng Undersøgelse og ifølge en af Hr. Erkebispens, efter den hellige Faders Forskrift, nedsat geistlig Ret, blev i Dag Broder Anselmus, der for nogle Aar siden var bleven os hidsendt fra Rom som Poenitentsbroder, for svare Misgjørningers Skyld, dog efter at ham, formedelst hans inderlige Anger og Ruelse, var tilstaaet Skrifte og Absolution, levende indmuret i den underjordiske Gravhvelving, og fik han med sig et Brød, en Lampe, den foreskrevne sædvanlige Lædskedrik og paa hans Forlangende Skrivematerialier. Hans Dval vil ikke vare længe. Gud være hans Siæl naadig,

bevare Verden for Synd, men dette Kloster for saa store Misdaedere! I øvrigt er dette i sit Slags den første Begivenhed siden Klosteret stiftedes. Men Broder Anselmus var blot hos os som Poenitentsbroder, og havde aflagt Confes i et Kloster i Bayern, hartad endnu i sine Drengear.

Samme Dag fandt man ikke langt fra Klosteret det blodige Liig af en omtrent tolvaars Pige, men i Klosterparken en deilig Qvinde. Bønderne heromkring ville alt for længe siden have seet hende flakke vanvittig om; men vi fandt i hendes Træk stor Liighed med den hellige Cæcilias Billede i vor Kirke. Vor Hr. Abbed gruede sig overmaade for denne Ugiærning, men lod Eigene i al Stilhed jorde ved Klostermuren, samt læse adskillige Messer for deres Sieler Frelse. Gud være dem naadig efter sin store Misfærdighed!"

(Aug. Rückert.)

## Ridder Rodenstein.

Et Didsagn.

---

Uandsede og lidt bekiendte vilde vel begge Bergene, Rodenstein og Schnellert i Obenwald være blevne, som saa mange andre i mørke Skove og vildeomme Bierge beliggende Ridderflotte, hvis der ikke om dem gik et i hele Tyskland og selv i Udlandet bekiendt Sagn, der formedelst sin Eiendommelighed endog er vorden en Gienstand for Retsundersøgelser. Saalunde lyder det:

I Middelalderens Feidetid levede paa Borgen Rodenstein en Ridder, tapper af Gemyt, deilig af Skabning, en Skræk for sine Fiender, en Ven af Jagt og Krig, men endnu ikke af nogen Kvinde. Da gav engang Pfalzgreven ved Rhinen en Turnering i Heidelberg, og indbød dertil Ridderne fra Neckar, Rhin og Main. Dgsaa mødte Ridder Rodenstein, thi hvor det gieldt om Kamp og Ridderleeg, der var han altid med. Paa sin modige, med guldvirket Dækken smykkede Ganger viste han sig i straalende Vaabenglands. Tapper, som overalt, var han ogsaa her, løftede alle sine Modstandere af Sadelen, og fik den første Kampton af den skønne Marie von Hochbergs Haand. Neppesaa den vilde Ridder hende, før han faldt sig overvunden. Raff, som i alle sine Handlinger, tilstod han hende sin Kiærlighed, og hun blev hans Hustrue. Lykkeligt levede de

paa Rodensteins Borg, og den blide Vinde mildnede det Raas og Vilde i Ridderens Levnet, saa han efterhaands lod af fra Vaabentog og Jagtumult. Da begav det sig, at han kom i Feide med en af sine Naboer. Paa nye vaagnede herved den gamle Lyft til Kamp og Strid, der ikkun havde slumret i Egtstandens Glædesuger. Og da nu ogsaa hans fyrige Kiærligheds første Ruus var gaaet over, og de stille huuslige Glæder ledede ham, greb han gierne denne Leilighed til at styrte sig i Kampens Fare som fordem. Hans Hustrues Bønner, at han vilde blive, ei selv kæmpe med, men spare sit Liv for det Barns Skyld, hun bar under sit Hjerte, vare frugtesløse som hendes Taarer. Og da Marie endelig, overvældet af Smerte og bange Ahnelse, sank paa Knæ for ham, og hukkende bad ham blive, da stødte den barffe Mand hende fra sig med haarde Ord, iilte ud af Borgen paa sin Stridshest, og lod den Arme eensom søgende, hænderveidende tilbage. Kort efter fødte hun et dødt Barn og — døde. Ridder Rodenstein laae imidlertid derude i Skoven og lurede nær ved Borgen Schnellert paa sin Fiende. Da saae han pludseligt ved Midnatstid en dødbleg Skikkelse vandre sig imøde fra Rodenstein; og jo nærmere den kom, desto flivere reiste Haaret sig paa den ellers frygtløse Ridders Hoved, thi det var hans Hustrue, hans Marie, med Smaadrenge paa Armen, der svævede for hans Vine og sagde med huulttonende Røst: „Du har myrdet Din

Kone, dræbt Dit Barn. Drag derfor nu omkring i Landet som et rædsomt Krigens Budskab, og forkynd Kamp og Strid til evige Tider!"

Anden forsvandt. Men Ridder Rodenstein faldt, ikke længe efter, i Feiden. Halvdød bragte man ham til Borgen Schnellert, hvor han opgav Anden. Siden har Ridderens vildfarende And maattet forkynde Krig og Feide indtil denne Dag. Foreflaarer en Komp det tydske Rige, da drager Anden et halvt Kar i Forveien fra Borgen Schnellert, hvor den synes at have sit Sæde, med sit talrige Trods, farer med Susen og Krigstummel, med Hujen og Skrigen, med Trommer og Piber og Trompetter, med Vogntraalen og Hestetrampen, i et grueligt og forfærdende Virvar ned fra Schnellert giennem Skove og Dale til Rodenstein. Her bliver den til Krigen nærmer sig sin Ende, og drager derpaa igien med samme Larm tilbage til Schnellertsborgen, dog uden at lade sig see for menneskelige Dine. Hver Gang gaaer Toget regelmæssigt igiennem en Bondes Gaard i Oberkrinsbach; derfor aabner denne, naar Larmen nærmer sig, strax sine Porte, da de ellers vorde sprængte af Andehæren.

Saalunde lyder det ældgamle fra Generation til Generation forplantede Sagn, som derved udmærker sig fremfor andre Oldsagn, at Dret i lang Tid, og endnu lige til Aaret 1766, kunde overbevise sig om det deri optrædende ubekjendte Bæfens Tilværelse og Spø.



gerie. Den derved i Omegnen udbredte Skræk og Frygt vakte i forrige Aarhundrede (fra 1742 til 1764) Dødsrighedens og Regjeringens Opmærksomhed, og Rodens steiner. Spøgeriet blev Gienstanden for Reissundersøgelse. Justitsofficiaenterne i Reichelsheim optog gienstagne Gange Forhør over Personer, der havde været Drevidner til Kandestraktatlet. Protokollerne, hvori deres Udsagn indførtes, findes endnu i Amtsarkivet i Reichelsheim.

(F. Gottschalk.)

### Moritz von Kogebue i Persien.

Det Persien, man drømmer sig saa skönt, er, saas vidt vi nu kende det, en hæslig, af forfultne, uheldige Mennesker beboet Drik, der beherskes af en i enhver Henseende udlevet Mand, som intet Bedre veed at foretage sig, end fylde sine Kister med Guld og Skatte. Nationens Karakter forekommer os intet mindre end elskværdig. Hvor kan den ogsaa være det, da man her foragter det kvindelige Kion!

Den 17de April — fortæller Kogebue i et Brev til sin Fader, dateret Sultania (den persiske Schachs

Commerresidents) den 14de August 1817 — indtraf vi her i en 25 Graders Hede. Træerne havde allerede afblomstret, men efter tre Dagmarscher nærmede vi os Bierge, hvor Naturen endnu laae i Winterdvale. Det høieste af dem danner med et andet ligeoverfor liggende et Slags Port, som Indbyggerne kalde: den store M u n d. Men vi gjorde store Dine, da en i disse Bierge meget sædvanlig Hvirvelvind greb hele Selskabet og hartad nødte os til at valtse.

Den 25de passerede vi en Hule, tæt ved Landesveien, der kan rumme en heel Deel Dvæg. Ikke langt fra denne staaer en simpel hvid Liigsteen paa en Hvi, som omringes af flere broderlige Grave. Her hviler en vakker Kriger, Oberst Montrésor, der for atten Aar siden tiende under vore Tropper, da Fyrst Sizianoff blokerede Erivan. Blokadekorpset leed Mangel, og det nærmeste Magasin var i Karaklis, 160 Versker borte. Veien derhen var oversvømmet af Fiender. Nøden forbrede, at et Detaschement skulde dissendes, og Fyrsten kommanderede Oberst Montrésor med 200 Grenaderer og en Kanon. Under uophørlige Fægtninger nærmede sig den tappre Skare hiin frygtelige Hule, og stod nu blot ti Versker fra Karaklis. Men den var sammensmeltet til det Halve, og hver Soldat havde blot eet eneste Skud i sit Gevær, der skulde spares til den værste Nød. Ulykkeligviis var der blandt Russerne en

Tartar, der om Natten undveeg og forraadte Perserne Montrésors fortvivlede Stilling. Da attackerte de ham saameget kiækkere, udholdt den ene Salve, og efter fortviolet Modværge bleve alle Russerne nedhuggede, just som det fra Karaklis kom Undsætning, dog kun for at begrave de Faldne. Jeg har hørt flere Exempler paa utrolig Tapperhed i disse Egne; men de europæiske Tidender tie derom; Frastanden er for stor. For at vorde berømt, kommer det saare meget an paa Scenen for vor Daad.

Den 29de April naaede vi den persiske Grændse, og saae for første Gang Bierget Ararat. Her modtoges vi af Affer Chan i Spidsen for nogle tusinde Ryttere, og han præsenterede sig for Gesandten som vor Mæmendar 3: som den, der under vort Ophold i Persien skulde sørge for os. Denne Forsørgelse kostet isvrigt Regieringen ikke det Mindste, thi alle Landsbyer ved Landveien maae gratis levere Alt hvad vi bruge, ellers faae Bønderne Prygl eller Døerne blive skiaarne af dem. En Dagreise fra Erivan udhvilte vi os i et armenisk Kloster, paa hvis Plads Noah skal have plantet den første Viin; og man maae tilstaae, at Vinen vi drak gjorde Noahs Minde megen Ære.

Den 3die Mai drog vi i Parade til Erivan. Paa Halvveien kom 4000 Mand Kavallerie os imøde og manøvrerede for os. Nogle tusinde Mand paraderede udenfor Byen. Dagen forud havde Gouverneuren

ladet en Kjøbmand der i Byen ophænge ved Benene, for at komme i Besiddelse af hans Penge og hans Kone (en deilig Armenianerinde). Saadanne Ting høre der til Dagens Orden. Vi trakterede dygtigt; vor Musik, vor Punsch, vor Gis og vore Likører illuminerede de persiske Hoveder overmaade. Gouverneuren skal ogsaa være en god Ven af Bacchus; i det mindste udkad han sig af Gesandten otte Bouteiller Likører, som han formodentligen har pimpet i sig i sit af 84 Koner bestaaende Harem.

Den 13de Mai passerede vi den berømte Flod *Araxes*, der i vore Dage blot er mærkbar ved, at Væsten, som man paastaar, aldrig overskrider den. Den 15de drog vi ind i *Meranda*, hvor Noahs Moder skal ligge begravet. Meget Roe nyder vel ikke den gode Gamle i sin Grav, thi der er bygget en offentlig Skole paa den. Den 19de naaede vi *Tauris*, *Abas Mirzas*, den persiske Thronfølgers, Residents. En Mil fra Byen modtoges vi af over tusinde Mand Tropper. Som bekjendt indfører Persien, ved Englands Hielp, i den senere Tid regulære Tropper. Vanskeligt er det at bare sig for Latter, naar man seer, hvorledes de langskæggede Persere, i halv engelsk Kostume, præsentere Gevær, medens der spilles *God save the King*. Efter Ceremoniebeføjet gav Thronfølgeren til vor Ære et prægtigt Spiværkerie. — Fra

Teheran indløb den ubehagelige Efterretning, at Schaschen, formedelst Fasten, ei kunde modtage os der før om to Maaneder. Derimod vilde han byde os velkommen i Sultania. Persien er overhovedet øde og hiergrigt. Man glæder sig som et Barn, naar man seer et Træ. Det regner næsten aldrig, men bestandige Vinde fylde Luften med tykt Støv. Stæder og Landsbyer have et sørgeligt Udseende. Bygningsmaaden er jammerlig: lave Smaahytter ere æltede sammen af Leer, og lidt Straae er blandet deri, at de ikke skulle fildes ad ved den første Regn der falder, eller falde overende ved den mindste Wind der rører sig. Efter hvert Regn er der i hele Persien et almindeligt Huus-slikkerie.

Den 24de Juni passerede vi Staden Miana, der er berømt for sine Bæggeluss, hvis Bid dræber i nogle Timer, men dog ikke skal flade selve Indvaanerne. Dagen derpaa gik vi over den caplantiske Biergkæde og passerede forbi Jomfrueslottet, der skal være bygget af Artaxerxes og bære Navn efter en smuk, men knibst Jomfrue, der i Betragtning af denne sidste Egenskab indespærredes der. Den 30te naaede vi Staden Sangan, hvor Abdul Mirza, ogsaa en Søn af Schaschen, dominerer. Folket syntes her mindre fye end i Tauris. Vi saae adskillige Fruentimmer, der vel bare Elor, men dog ogsaa vidste at løfte dette, naar Tid var. Rigtignok havde de gjort bedre i at lade det være,

Saa vare vi blevne i den Indbildning, at de vare Kiønne. Kun deres sorte Dine fandt vi smukke, Kiønde ogsaa de udtrykke mere Bildhed end Jølelse. Deres Dragt, Beenklæderne især, vanflaber ret deres Vært. Vor Vaaning laae tæt ved Vrindsens, hvis Koner hver Aften viste sig oppe paa et Taarn, for at høre vor Aftenmusik; men Taarnet var saa høit, at vi ikke kunde see andet end sværte de Dienbryn.

Den 5te Juli forlode vi Sangan og kamperede fem Mile videre ved Ruinerne af en Landsby. Gesandten besluttede, her at vente Schachen. Medens vi opholdt os her, reed jeg en Lystour til Sultania, og fandt Slottet jammerligt, Egnen øde og sørgelig, men fuld af prægtige Ruiner, hvis Lige man blot finder i Persopolis. Træerne omkring Lystslottet har jeg selv talt, der vare ialt femten. — Den 19de kom Schachen med 10,000 Mand. Den 26de flyttede vi ind i en stor Leir, en halv Verst fra Slottet. Den 31ste havde vi den første Audients, hvorved Gesandten visttes en Gæ, som ingen Fremmed endnu skal have nydt i Persien: man bød ham nemlig en Stool.

Schachen sad paa en broderet Ottoman (man lægge Mærke til, at det var paa hans Lystslot). Ligeoverfor ham stode hans to Bezierer, og paa Siden fire kostbar Klædte Pager, hvoraf den ene bar hans Krone, den anden hans Sværd, den tredie hans Bue og Pile, og den fjerde hans Skjold og Stridsøxe. Gesandten og

det hele Personale maatte i en Graastand af tredive Skridt tage deres Stoe af, hvorpaa Schachen sagde: „vær velkommen og kom hid!“ Gesandren traadte nu frem, ledsaget af Storvezieren, og overleverede et Brev til Hs. Majestæt, som pagede hen paa et Sted i en Afstand af to til tre Alen, hvor han kunde lægge Brevet. Da Gesandtflabspersonalet forestillede Schachen, gjorde han os Alle den Kompliment, at vi vare nu saagodt som i hans Tieneste, da han havde sluttet evigt Venkab med vor Keiser. Altid talte han i den tredie Person, og sagde til mig, da han hørte, jeg havde omseilet Verden: „Schachen gratulerer Dig, nu har Du seet alt mueligt.“

Iblandt Forøringerne behagede et stort Speil ham saa overmaade, at han udraabte: „Bed man Schachen Balget imellem 50,000 (formodentligen Guldstykker) og dette Speil, han valgte dette.“ — I Teheran skal der, efter Schachens Villie, bygges en stor Sal til dette Speil. Den, som først bringer ham Efterretning om, at alting lykkelig og vel er kommen hid, faaer en Forøring af tusinde Tumaner (saameget som 2500 Dukatter). Hvo som derimod tager Noget i Stykker undervejs, mister begge sine Dren.

(fortsættes.)

## Baron Stackelbergs Fangenskab iblandt Mainotterne.

Baron Stackelberg blev for nogle Aar siden, i Nærheden af Den Hydra, fanget af en mainottisk Sørsøer. Roverne slæbte ham ind iblandt Biergene, hvor han indespærredes i en Hule, fik intet andet at spise, end Drie og Løg, og sov paa den blotte Jord. — Saaledes berøvet al Hielp og al Bistand, vilde han uden tvivl være omkommet, dersom ei hans Venner, Baron Haller og Hr. Cockerill, en ligesaa aandrig som dristig Engellænder, som førstnævnte, ved hurtige og hensigtsmæssige Bestræbelser havde skænket ham Livet. Baron Haller fik et Brev fra Mainotternes Anfører, som meldte ham hans Vens Fangenskab, og fastsatte en Summa af 18000 Piaastre til Løsepenge. Han skrev fremdeles deri, at naar Baron Haller vilde bringe denne Sum til et ham betegnet Sted i Biergene, saa skulde han der finde et Antal Mainotter, der skulde bringe ham til den Hule, hvori hans Ven befandt sig. Naar Summen ikke var betalt til den bestemte Tid, kostede det den Fanges Liv. — I dette besynderlige Brev laae tillige endnu et fra Stackelberg til hans Venner, med en Beskrivelse over hans skrækkelige Førsætning, og den Bøn, saasnart som mueligt at befrie ham. Begge hans Venner gjorde sig nu al Umage for,



at faae den forlangte Summa samlet, for at rebbe ham. Med 12,000 Piastre reiste Haller Dagen efter affred til det opgivne Sted. — Her modtoges han af en Afdeling mainottiske Kovere, der paastode, at Haller skulde følge dem i deres Boliger, og forsikkrede ham med de hoitideligste Eder, at dersom han ei kunde vorde enig med deres Anfører om Løspengene, saa skulde de bringe ham ubeskadiget tilbage paa samme Plet.

Den brave Baron modtog, opglødet af inderligt Vennskab, Tilbudet. Efterat de havde redet i tre Dimer, bleve de ved Jorden af et hoit Bierg anholdte af Mainotternes Patrouille, som forlangte Pasordet og tillod dem derpaa at ride videre. Det gik nu over flere høie Bierge, i hvis snevre Dale de bestandigt anholdtes af Patrouiller, indtil de endeligt kom til Indgangen af en vid Hule, som de traadte ind i. Den belystes svagt af en Lampe. Da man bragte dem til Anføreren, som sad der paa en gammel Madrats og smøgede, fik Baron en strax Die paa sin Ven, der laae paa Jorden og allerede var meget udtæret af Sygdom. Han bad ham paa Tydsk, at være munter og at haabe det Bedste, men isørigt stot ikke at blande sig i Samtalen og at blive saa kold og ligegyldig som mueligt, indtil Accordten var fluttet og disse Skurkes Gierlighed var stillet.

Anføreren modtog Baron en meget høfligt, lod sætte Forfriskninger for ham, og spurgte ham derpaa, om han medbragte de 18000 Piastre som Løspenge for

hans Ven. Haller lod høist forundret over at man kaldte den Fange hans Ven og sagde, at han ikkun var kommen, for at løskløbe en Tiener, der tilhørte en af hans Bekjendte, men at han fandt dette Menneske i en saa svag og sørgelig Tilstand, at saa høie Løsepenge for ham vilde være meget ilde anvendte. Men dog alligevel, tilføiede han, da jeg nu engang er kommen hid saa lang en Vej, for at redde en Christens Liv, vil jeg anvende 10,000 Piastre derpaa. Er De tilfreds dermed, saa vil jeg strax betale Summen forud. At give mere, er mig ikke overdraget, er altsaa dette ikke tilstrækkeligt, nu, saa behold denne Fange, og giør med ham, hvad de lyst. Anføreren svarede, at han ikke afstod fra den fordrede Summa, og kunde kun tilføie Fangen een Dag endnu at leve i. Baronnen lod sig alligevel ikke kysse ved disse Trudsler, men begav sig bort, i Tillid til Røverens Giærrighed, uden engang at sige sin Ven et Levvel. Den følgende Morgen opføjte Mainotterne ham igien i Landsbyen, som han havde ventet, og han sluttede Handelen med dem om 10,000 Piastre for dem og 1000 til Anføreren's egen Kasse. Med denne Summa ilede han nu til Hulen, og havde snart den Fornøielse, at se den Fange befriet for Lænkerne og overleveret sig. Men dog, før end de kunde forlade dette Prækkelige Sted, maatte de finde dem i de ved slige Leiligheder sædvanlige Skikkelser, det vil sige, at vorde barberet af en Mainots

Haand, at spise med ham oliedryppte Løg, som et  
 Sittismissemaaltid, og at Lide sig ryste Hænderne af  
 Alle rundtomkring til venligt Leffel.

---

Loango og Kafonko, tvende af ifanffe Kongeriger.

---

Dette Negerfolk arbejder kun tre Dage, den fjerde  
 er Hviledag; denne Tid udgjør deres Uge, og de kiende  
 hverken til Aar eller Maaneder. De have en besyn-  
 derlig Maade naar de tale i Andres Nærværelse, at  
 udtrykke Tal ved Geberder, s. Ex. den, der vil fortælle,  
 at han har seet 6 Papagøier og 4 Agerhøns, siger blot:  
 jeg har seet Papegøier og Agerhøns, og tillige gjør  
 han tvende Geberder, som udtrykke Tallene 6 og 4:  
 strax raabe alle Tilstædeværende sex! fire! og den for-  
 ste foresætter sin Fortælling. Aldrig falder der ene  
 den anden ind i Taler, og begynder ei at tale før Tou-  
 ren er til ham. Hosflighed er en af deres fortrinligste  
 Dyder. De have en besynderlig Maade at hilse hvers  
 andre paa. Naar Personer af lige Stand møde hvers-  
 andre, saa bøie de deres Knæe, og reise sig igien op, i  
 det de klappe med Hænderne. Den der møder en an-  
 den som er fornemmere end han, kaster sig ned paa

Jorden, bøier sit Hoved, rører ved Jorden med Enden af sine Fingre, bringer dem til Munden og sraaer op igien, klappende med Hænderne. Den hilsede Person, er det en Prinds eller Konge, efterlader aldrig at hilse igien, ved at bøie Knæerne og klappe med Hænderne. De ere giæstfrie i høieste Grad. Mærker en Neger at hans Giæst ikke spiser med god Appetit, saa udsøger han den bedste Mundfuld, bider deri og rækker den Fremmede samme, med disse Ord: „spiis paa mit Ord.“ — Polygamie er tilladt i disse Lande; men Naturen sætter Grændser for denne Frihed, hvor Lovene ei have gjort det. Forældrene overlade Sønnerne selv at vælge; Dottrenes Giftermaal betragtes blot som et Huusholdningsanliggende. Den ægtefæbelige Troskab er dette Folk helligt, og en Mand kan ikke stille sig fra sin Kone, undtagen i nogle saa Tilfælde, s. Ex. naar en Prindsesse vælger ham til sin Gemal; thi i disse Lande have Prindsesserne, hvad Giftermaal angaaer, fortrinlige Friheder. Hendes Gemal maae ikke have andre Koner foruden hende, og derfor stotte Prindserne ei meget om, at indgaae Forbindelser med Prindsesser. Slig en Prindsesses Mand begynder med at smøre sit Liv med Palmoolie og at male det rodt. Derpaa indslutter han sig i sit Huus paa en Maaned, lever ved ringe Føde, og drikker ikke andet end Vand. Bryllupsdagen er hans Friheds Dødsdag. Han maae fra nu af ei see paa noget andet Fruentimmer, og

naar han gaaer ud, da flaar det bestandig med et stort Følgeskab, hvoraf endeel løber foran, og skaffer alle Gruentimre af Weien, thi dersom det hændte sig, at han mødte et og saae paa det, saa kunde Prindsessen strax lade hendes Hoved kappe af; og gemeentlig betiene de sig af denne grusomme Rettighed. Man kunde fristes til at troe, at de vilde hævne sig over det Slave-rie, hvori de øvrige af deres Kion i disse Egne befin-der sig. Disse tør ei tale anderledes end knælende for deres Mand. Naar Trætte opkommer iblandt dem, fremstille de sig knælende for hans Domstoel, og vente paa den Dom han vil fælde. Det er allerede meget, naar de tør opvarte Manden ved Bordet, og af hans Hænder modtage det, som levnes fra Maaltidet til sig og deres Børn. Lægerne, som tillige ere Præster, be- tiene sig af et Helbredelsesmiddel for de Syge, som for Europæerne vilde være værre end det Døde selv. De samle nemlig, alle muelige Instrumenter og an- stille dermed omkring den Syges Leie en affkyelig Lar- men, der ikke hører op, før han enten døer eller hel- bredes.

---

## Juliette Sombrevil.

Mansier paa barnlig Dmhed.

Blandt Flere af det smukke Kion, som i Revolutionens Rødselstid udmærkede sig ved barnlig Dmhed, tilkommer Mademoiselle Sombrevil med Rette en af de første Pladser.

Allerede i otte Dage sad hun fangen med sin Fader i Abbediet, da i de skrækkelige Septemberdage de ulykkelige Slagtoffere faldt i hundredevis. Denne Løb skulde ogsaa træffe Hr. de Sombrevil, men den samme Datter kastede sig mellem ham og Morderne, der daglig bleve umenneskeligere ved deres blodige Haandværk. „Barbarer!“ raakte hun, „holder inde! Det er min Fader!“ Hun faldt ned for deres Fødder, og kysede bedende deres blodige Hænder. Snart afvendte hun et truende Hug fra hendes Fader, snart bød hun sig selv blot for det dræbende Slag, og bedækkede den elskede Ddning med hendes Legeme. Denne barnlige Hengivenhed, viist af en ung blomstrende Pige, der endnu blev skionnere ved sine Taarer, blødgjorde for et Dieblik de blodtørstige Drabsmænd. Den unge Sombrevil sees at de ere rørte, og nytter dette gunstige Dieblik. Men en af Morderne, maaskee for endnu stærkere at prøve hendes barnlige Hengivenhed, satte en gyselig Priis paa Faderens Frigivelse, „Dril — raabte han — et

Glas af de Henrettedes Blod, og Du frelser Din Fader!" Pigen bleguede og foer bærende tilbage; dog gav den barnlige Kiærlighed hende Kraft til, ogsaa at fuldbørde det Skrækkeligste. Hun reddede sin Fader. — „Naade!" lød det fra alle Eider, skælvende trykkede hun Dvingen til sit svage Bryst, og selv den meest haardhiertede Tilskuer kunde ikke tilbageholde sine Taa-  
rer. Man førte Begge bort i Triumf.

### Kielderpigen Mary.

// **H**vor skal jeg hen med den blodige Hat  
 „midt i den sorte, den vildsomme Nat? —  
 „Hatten jeg tabte — den først maa jeg have —  
 „Gi, lad os først den Døde nedgrave! —  
 „Hvor var det vel nu Skaf-ttet det stod?  
 „Hu, hvor det sprudler, det gnistrende Blod!  
 „See kun, der kommer han — hvad om jeg voved?  
 „Hatten ham passer, det sikkert jeg veed.  
 „Ik, see, den Stakkel, han har intet Hoved,  
 „Blodet ham rister af Skuldrene ned!"

Saalunde sang i grueligt dirrende Toner den vans-  
 vittige Mary, i det hun stak det blege af flagrende  
 Lokker vildt ombølgede Hoved ind ad Vinduet i Herber-  
 get, hvor hun fordem tiende. Da var hun den muns-

treffe og fagreste Møe i den hele Canton, og den barnlige Frygt, der i Almindelighed er Qvindelønnet egen, kiendte hun saalibet, at hun ikke vilde have taget i Betænkning, naar det just skulde gielde, midt i Nattens Mulm at vandre til et ikke langt borte liggende Abbedies rødsfulde Ruiner.

Hun elskede ung Richard, sin Brudgom, og haabede, engang i hans Favn at finde sit Livs Lykke. Men hver som kiendte Mary beklagede hende, thi han var hende ikke værd. To Søster sadde just en stormende Høstasten i Herberget ved den blussende Urne og gjorde sig tilgode med et Glas Champagner. „Det maa være ret behageligt“ begyndte den Ene, „i et Veir som dette, at høre Vinden pibe giennem Abbediet.“ — „Hu,“ sagde den Anden, „ethvert raslende Løv vilde forfærde mig, hvert Dieblik vilde jeg troe at see en gammel Priors Aand stige op af sin Grav; thi en Storm som denne er vel istand til at opvække de Døde.“ — „Jeg torde dog vedde,“ tog hiin Ordet, „at vor Mary torde vove sig derhen naar det skulde være.“ — „Du vilde tabe,“ svarte denne. „Troe mig, hun vilde see Spøgelse og Gienfærd rundt omkring sig.“ — „Nu,“ sagde den Første, „vil Mary vove sig derhen, og medbringe mig en Green af den Hasselbusk, der staaer i den høire Fløi af Ruinerne, vil jeg forære hende en nydelig Hat.“

Mary vandrer behiertet afsted. Natten var endnu bleven mørkere, og Vinden var saa skærende kold, at



hun skiald af Kulde. Saaledes naaede hun Abbediet, og traadte ind i de øde Soilegange. Alt var stille som i Graven, kun Vinden hvinte nu og da pibende gjennem de øde Haller. Rast fikker hun en Green af Hasselbusken og er i Begreb med at vende tilbage. Da synes hun at høre Mennekestemmer. Hun standser, Alt er stille. En sagte Gysen overfarer hende, da hun kort derpaa tydeligt hører Mennekested. Hun skialder sig bag en Pille; i samme Dieblik glimter Maanen klart igiennem Eken, og hun seer to gruelige Gestalter komme slæbende med et blodigt Liig. Blodet iisner i hendes Hæder. Et Windstod river den ene Morders Hat af og blæser den hen for Marys Fødder. Hun føler det, og troer at forgaae i sin Angst. „Min Hat!“ raaber Morderen. — „Ei, lad den ligge til vi har nedgravet den Døde!“ svarer den Anden. Mary samler nu alt det Mod, der er tilbage i hendes bævende Bryst, tager Hatten op og styrter som et Lyn ud af Ruinerne. Uandeløs naaer hun Herberget, vildt flirrer hendes Blik, hendes Legeme skialder, hun synker i Afmagt. Da hun nu atter kommer til sig selv og vil fortælle, hvad der er hændet hende, faaer hun Lie paa Hatten, læser Navnet Richard, og — borte er hendes Forstand!

Tæt ved Veien til Abbediet staaer endnu Ketterstedet, paa hvilket Richard blødt under Boddeløpen.

## Ines de Castro.

Peter af Portugals Lidenffab for denne Dame var bleven saa heftig, at den drev ham til de Grusomheder, han udøvede imod denne sin Elskedes Mordere. De vare tre Portugifere af hoi Adel, ved Navn Gonzalez, Pacheco og Coello; de havde med deres Dolke myrdet den Ulykkelige i hendes Qvinders Arme. Fra dette Diebtik af syntes Peter, der endnu var Kronprinds, at have mistet sin Forstand, og blev fra en dydig, blid Fyrste, et vildt, sandfesløst Uhyre. Han greb til Vaaben imod sin Fader, og hærgede med Ild og Sværd de Provindfer, hvori Morberne havde deres Besiddelser. Saa snart han havde bestegit Thronen, fordrede han af Kastiliens Konge, Peter den Grusomme, Gonzalez og Coello udleverede. Pacheco var i Frankrig, hvor han ogsaa fandt sin Død. Kongen opfyldte hans Fordring, og da nu Peter havde sin Elskedes Mordere i sin Magt, lod han dem i sin Nærværelse tilføie de foragteligste Piinsler og lod dem i levende Live Hiertet udrive. Da han saaledes havde mættet sin Hævntørst, lod han Ines's Legeme opgrave, beklæde det med kostbare Gewandter, satte en Krone paa den Elskedes blege Pande, lod hende kaare til Dronning af Portugal, og tvang Rigets Grander til at hylde hende som Regentinde.

## N a t t e r g a l e n.

Et Hyrdesagn.

I Mesopotamiens blideste Egne levede et af de første Hyrdepar, som Engle paa Jorden. De havde bygget sig en Hytte i en Lund af vistende Mandeltræer, i hvis tiøilige Skygger de i himmelske Favntag ofte dvælede, indtil Solen var sunket dybt bag Horisontens fjerne blaalige Klipper. Saalunde sadde de en Esters aarsaften, da den stigende Maane kastede sine brudte Straaler giennem det blegnende Lev. Pigen slog sin Strængeleeg og sang om Kiærlighedens Himmerig paa Jorden. Da Sangen var endt, hang hun Strængelegen hen paa en Green, der boiede sig imod hende, og sank, i Drømme om evig Lyksalighed, til sin Elskedes Byst. Uden at tænke paa den dem omgivende tiøilige Nat, slumrede de ind i hinandens Arme. Stjernerne gik op og ned over deres dypperlede Hoveder; men, da Morgensolen steg, fandt den Pigen død ved Elskereus Side. Kiærlighedens Engel, der havde svævet over dem i hiin sørgelige Nat, og, som inderlig røstes over den Forladtes vemodige Klager, lod den affslede Pige, hver Nat, naar Menneskene slumrede, i en Fugls Skikkelse, svæve tilbage til Jorden, for at vaage ved sin Elskedes Leie, og hviske Trost i hans kummerfulde Barm. — Den Forladte laae i dybeste Læng-

tel og ventede paa Døden, og, da han om Natten hørte Fuglens sorgmodige Elskovsstoner i Mandeltræerne udenfor sin Hytte, og Vinden viftede i Strængelegen, der endnu hang paa Grenen, som et trøstende Minde om deres jordiske Elskovs sidste Aften, randt hine, den første Kiærligheds lykkelige Dage ham i Minde, og han sukede, og — var ikke mere. I Himlen gienfandt han sin Elskede; men Fuglen blev tilbage paa Jorden.

De, som om Aftenen spadserede forbi den øde Hytte, og hørte Fuglens vemodige Triller, have kaldt den Matteredgal, og, da den ofte klagede ved den af Kiærlighed hendsøde Unglings Gravhvi, kaldes den ogsaa Philomele.

---

### Kaffe er en Gift.

---

Dette paastaar en Læge, ved Navn Michael Pés toez, i et for ikke længe siden i Presburg udkommet Skrift. Følgende ere hans egne Ord:

„Kaffeen er en sand Gift, fordærvelig for alle Mennesker, uden Undtagelse. Hverken Alder eller Kion,

(6\*)

Temperament eller Konstitution kan gjøre den uskadelig. Hjertebanken, Sovnløshed, Svimmelhed, Krampe, Nervesvagthed, Afmagter, Migraine, ere almindelige Sygdomme hos Kaffedrikkere. Men ogsaa mange andre chroniske Svagheder, s. Ex. Podagra, Udflæt, icke bevise, hvilken Forandring de dyriske Safter underkastes ved Brugen af Kaffe. Disse Under ere saa visse Følger af denne Drik, at naar en Læge, der er i Begreb med at vinde en Families Tillid, forelobigen vil beregne, om han vil faa meget eller lidt at bestille i den, kun behøver at erkjendige sig om den drikker megen Kaffe. Finder han nu, at denne drikkes stærk af Unge og Gamle i Huset, da kan han, uden at forregne sig, vente, at han vil faae begge Hænder fulde, og kun komme til at gjøre saa Høflighedsbesøg. — Kaffe er Skyld i, at Epidemierne nu ere mere ondartede og herskende end tilforn, Skyld i de hidtige Sygdomme, der nuomstunder fordre saa mange Aarseladninger, Skyld i de nervøse Febre, og — kort at fortælle — i hele Sygdoms-Litaniet. Derfor angriber Pesten i Levanten blot Pøbelen og skaaner de bedre og mere maadeholdne Muselmænd. Blandt Østerlænderne ere Araberne de største Kaffedrikkere. Derfor ligger dette Folk, hvis Tænkere forud fulgte Plato og Aristoteles, og hvis Læger og Astronomer i Middelalderen overgik alle andre Folkes, nu begravet i dets Uvidenhed. Læs Voltaire's Skrifter, og I ville see,

hvilken Retning hans Ideer have taget, formedelst en af Kaffe ophidset Phantasi."

Ved denne Korstogspræken mod den arme Kaffe-  
gubinde, paa hvis Altar Høie og Lave, Geistlige og  
Løysfolk, gode Christne tilsammen, dagligen ofre, er-  
indrer man sig Advokaten Linguet, der — med Hypo-  
krates i Haanden — foredemonstrerede Europa, at selve  
Brødet var en langsomt tærende Gift. De Fleste,  
som læse dette, ville vist — i deres Hierters Forstok-  
kelse — udraabe med Jocrisse i Komedien: „Nu,  
naar jeg da engang maa døe af saadan Gift, saa vil  
jeg ogsaa ret forgive mig!"

---

Et skrækkeligt Mord; opdaget, dog ei til-  
fulde straffet.

---

**I** Aaret 1743 blev den berømte Saarlæge Dgilvie  
i Rom engang ved Nattetide kaldet af sin Seng, for  
at hielpe nogle Fremmede med sin Kunst. En Boga  
holdt udenfor hans Dør med to maskerede Personer,  
der anmodede ham om, strax at følge med og ei for-  
glemme sine Instrumenter. Neppe vare de ude af  
Baden hvori han boede, da forlangte de at binde ham

for Dinene, da han skulde betjene en Dame af Stand, hvis Navn og Bopæl aldeles maatte forklive en Hemmelighed. Dgsaa dette lod han sig gefalde, og efter at man havde kiørt en Mængde Gader igiennem holdt endelig Bognen stille. Begge hans Ledfagere strge ud, toge ham ved Armen og førte ham ind i et Huus. Dy af en smal Trappe traadtes ind i et Værelse, hvor Windet løstes ham fra Dinene. Man sagde ham nu, at en Pige, der havde vanæret sin Familie, absolut maatte døe; at man formedelst hans bekiendte Duellighed havde valgt ham til at bibringe hende Døden; i næste Værelse vilde han finde hende aldeles forberedt, og skulde han saa hurtigt muelig aabne hendes Arer, hvorfor han rigeligen skulde vorde lønnet.

Dgilvie vægrede sig for at udføre en hans Følseter saa modstridende Handling. Men under høitidelige Eder forsikrede begge de Fremmede ham, at hans Vægring kun blev hans egen Skade og at Synderinden intet vandt derved, da hendes Dom var ugienkaldelig, og, saafremt han ei selv vilde prøve lige Skæbne, maatte han udføre det ham overdragne Hverv. Da alle Bønner, alle Indvendinger vare frugtesløse, gik han ind i Siderværelset, hvor han fandt en Pige af herlig Skabning, saavidt han kunde skionne, i hendes Blomsteraar. Hun var let paaklædt og de krusede Lokker hang ned over hendes sneehvide Hals. Et aldrende Dienestetypende hensatte umiddelbart derpaa et stort Kar med

harmt Vand hen for hende, hvori hun satte sine Fødder. Langt fra at lægge mindste Hindring i Veien for hans Forehavende, forsikrede ham Pigen at hun villigen hengav sig i sin Skiebne. Kun bad hun ham, saa hurtigt som det var ham mueligt, at udføre den over hende fældte Dom; hun vidste vel, at der ingen Tilgivelse var at haabe for hende af dem som havde indviet hende til Døden, at kun denne kunde udfone hendes Brode, og priste hun sig lykkelig ved hans Forsikring om, snart at ende hendes Lidelser.

Da intet Middel til at undkomme var tænkeligt, og de tvende Ubekjendte truede med at bruge Magten, hvis han længer tøvede med at fuldbyrde deres Forlangende, tog han, efter en kort Kamp med sig selv, Lanszetten frem og aabnede Aarerne paa hendes Fodder, saa at hun snart forblodte sig. Efterat Mændene noie havde undersøgt om ogsaa hun var sikkert død, tilkiendegave de ham deres Tilfredshed og bød ham til Belønning en Pung fyldt med Zechiner; han frabad sig den og forlangte kun snarest at vorde bragt fra et Sted han ikke uden Gysen kunde tænke paa. Man bandt ham atter Bindet for Dinene og førte ham ad samme Trappe ned til Bognen. Men da denne var smal, saa gjorde han, ubemærket af sine Ledsgere, et Mærke med sine blodige Fingre paa den ene Væg. Ved Skilsmisfen paalagde ham begge Masketne en ubiødelig Tausjed,



saakremt det var ham om hans Liv at giøre, i modsat Fald, da skulde han ei undgaa deres Havn.

Næste Morgen tog han desuagtet den Beslutning, ei at være Medskyldig i saa gruelig en Misgjerning. Det var heel vanskeligt at grunde Klagen, da han ligesaa lidet kiendte Stedet hvor han havde været, som den dræbte Piges Navn og Stand. Alligevel begav han sig til Politisecretairen og meldte ham det Passerede med den Bemærkning, at saakremt Regieringen vilde beskytte ham, vilde han see at finde Huset og drage hine Uhyrer frem for Lyset. Neppe var Benedict XIV (Lambertini) som da var Pave, derom underrettet, før han strax bidrog alt Sit til at opdage Forbryderne. Han lod Ogilvie ledsage af en Sbirrestare, og denne, som af flere Omstændigheder sluttede, at han havde været udenfor Byen, begyndte med at undersøge de omkringliggende Indfæder. Endelig lykkedes hans Efterforskning. Paa Landstædet Papa Giulio fandt han Sporene af sine blodige Fingre; ogsaa Bærrelset gienkiendte han, hvori han havde ombragt Pigen. Palladset tilhørte Hertugen af Bracciano; Hovedet for denne berømte Familie og hans Broder havde begaaet Mordet, og den Myrdede var deres Søster. Eaasnart de saae sig opdagede, flygtede de til Neapel, hvor de uden Vanskelighed undgik Retfærdighedens Straf. Efter nogen Tids Forløb bleve de ved mægtige Venners Indflydelse benaadede, imod at betale en bes

tydelig Pengesum til det apostoliske Kammer, og under den Betingelse, at indsætte en Kobberplade over Kaminen i det Værelse hvori Forbrydelsen udførtes, med en Indskrift om Gjerningen og dens Straf. Denne Plade med samt Inscriptionen saaes endnu der for nogle Aar siden.

### Den vise Dommer og den klærlige Hustru.

(Af en rabbinisk Forfatter.)

Engang førte en jødisk Mand sin Hgteviv til Sidon for Rabbi Simeon og sagde: „Store Lærer! med denne Kvinde lever jeg nu fulde ti Aar i Enighed og Fred. Men vort Hgtekab er barnløst. Af Vrefrygt for Lovene vil jeg give hende Skilsmisbrevet.“

Kvinden stod undseelig der, og hede Taarer fløde ud af hendes flionne Dine. Kort vendte Hgtemanden sig til hende: „D, græd ei!“ sagde han, „tag det Koffbareste i mit Huus med Dig, vend kun uden Mismod tilbage til det faderlige Huus.“ Den Trostesløse taug, græd bitterligt og saae paa Dommeren. „Du Ven af Lovene,“ sagde Rabbien, „ikke sandt, da Du knyttede Hgtebaandet, da feirede Du en Fest?“ —

„Bisfelig! og en stor! en glad!“ — Saa gik hen og feir en lignende igjen, førend Du løser det.“

Gæstebudet blev tilberedt. Festen begyndte. Af Biin var der fuldtop. Dvinden havde endnu engang anordnet Alt. — Bøgeret gaaer rundt. Egtemanden vorder munter og glad og falder omsider i en dyb Søvn. Neppe vare Gæsterne borte, saa vinkede den elskende Hustru ad Slaverne; de bare ham sagte ind i Svigerforældrenes Huus. — Ved Midnat vaagnede han. „Hvor er jeg? Hvorlunde kommer jeg i dette Huus?“ — „Min Bedste!“ svarede med blid Tone Dvinden, idet hun omarmede ham; „sagde Du ikke: Tag hvad Du vil — tag det Kjøstbareste og vend tilbage til det faderlige Huus! Var Du ikke det Kjøstbareste i vort Huus? Er Du nu vred, fordi jeg tog det?“ — Forhængen faldt. Egteskabets hellige Betsignelse udeblev ikke.

---

### Sangerens Trøst.

---

Ved den grønne Bred laae Sangeren, Stormen viftede afreyne Blomster, grønne og gule Blade i den brusende Søe; han saae de henstrømmende Volger, saae Blomsterne i deres Rømpesavn; men han taug, og Strængene i hans Dyrst klang stille i vemodige Toner;

thi de fortrindende Blande havde viist ham det henstrø-  
mende Liv. — Da stræde Vinden en ung Roses Pura-  
purplade i Soen, en døende Evane gled giennem Vo-  
perne, flaaende med sine Sølvvinger, og Bolgerne  
rislede som Harpeklang:

„J, som græbe  
„Bittertigen, uden Lys og Glæde,  
„J, hvis natlig-mørke Hjertes bløde —  
„Uden Smerte  
„Saae J aldrig Haabets Himmelfierte,  
„Uden Mørke ingen Morgenrøde!“

Da oprandt et sølsomt trøstende Lys i Sangerens  
Siel og Stormen viftede Blade af Evighedsblomsten i  
hans hølgende Lokker.

(Fr. von Schlehta.)

### Krandsen,

**J**eg kender en Krands, saa fortryllende fion,  
Som Jorden vel magter at byde;  
Ei vindes den blot som de Mægtiges Løn,  
Den Slaven som Tyrsten kan pryde.

Med Laurkronens stolte, men blodige Stands  
Den ei sig om Lindingen slynger;  
Den pranger ei bred, som en Egelyskrands;  
Men ikke som disse den tynger.

Besæden den snøer sig med prallose Skjær  
 Om Vigens og Unglingens Paade;  
 Af Roser og Myrther kun flettet den er,  
 Betydningsfuld den dog monn' staaede.

De Roser betyde Dig Hierternes Glød,  
 Og Myrthen, som aldrigen visner,  
 Betegner den Pagt, som først løses i Død,  
 Naar Hjertet det brisfende iisner.

Og Roserne segne for Aarenes Glød;  
 Men Vensteds = Kiærminden fremstjyber  
 — Et Evighedsblomster — hvor Roserne stød;  
 Den Gudben som Unglingen pryder.

Og barnlige Kiærligheds hvide Viol  
 Fremspirer, end Krandsen at smykke;  
 Og Krandsen den vorker et Vidne = Symbol  
 Om Jordens den saligste Lykke.

(G. N. Schwach.)

## Amor og Rosen.

**K**om ventlige Pige paa Sangerens Skjød;  
 Du kom, du skal høre hvi Rosen blev rød.  
 Thi fordem var Rosen saa sneehvid i Vaar,  
 Som Sænen, hvorunder dit Hjerte nu flaaer.

Du kiender jo Gudben med Bue og Piil,  
 Som boer i dit Nie og Læbernes Smil.  
 Paa lynende Binger han snæver saa tykt  
 Og bortvifter Løkken fra bankende Bryst.

Engang i hans Hobe en Piaelt! sad,  
 Saa yndig som Selen opstiger af Rab.  
 Da spændte han Buen i synkende Sky;  
 Men Pigen bortflogter fra Myrthernes Ege.

Saa mod han forklæder ætheriske Hal,  
 Dg vanker med Kummer i maanelys Dal.  
 Mens Dugperler funkle af Stjernernes Glans,  
 Dryaderne slynge hans Loffer i Krands.

Dg Rilben henrisler med Solbharpe - Klang,  
 Dg sødere toner den Rattergats Sang.  
 En Rose sig bøier mod luende Kind,  
 Dg Puer saa smil i hans Taareblik ind. —

Da flammer hans Hierte i skælvende Lyst,  
 Bildt knuger han Rosen til Mund og til Bryst.  
 Men Tønnen sig borer i Læben, o Bee!  
 Hvor Blodet omsprudler den dustende Sne!

Dg evig nu klæder sig Rosen saa rød,  
 Som blussende Pige paa Sangerens Ekid.

---

### Til mine Venner.

Hang, elskte Venner! naar engang jeg doer,  
 Min lille Harpe op bag Altrets Stene,  
 Hvor døde Pigers Krands under Slør  
 Hensjmuldre mellem visne Cypressgrene!

D, da ta'er Graveren saa fromt i Haand  
Den Vandrende, og ham til Altret foret,  
Dj sulker, mens i Harpens røde Baand  
Med dog Bemobighed haa sagte rorer:

„Den døde Digers Harpe, Lu Dig nærmer,  
Digt af sig selv i Uftenrøden toner;  
Men saate, som naar Bien varmer  
Paa Marken mellem Blomsterkroener;  
Snaae Vern, som her paa Kirkegaarden svæve,  
Har hørt det, og seet Harpens Strange bave.“

(Pöly.)

---

### A n e k d o t e r .

Det var om Aftenen Kl. 9 at Napoleon efter det tabte Slag ved Waterloo indtraf i Thuilleries Slotsgaard i en med Støv bedækket Vogn. Hans Brøder Hieronymus sad hos ham, med sin saarede Arm i et Bindsel. En af Folget, Hr. D...., sagde, idet han treen ud af en anden Vogn, til Hr. de Montesquiou: „Alt er tabt.“ Keiseren hørte det, stod stille, kastede et Blik paa D..., og sagde ganske kort: „Undtagen Gren!“ Dette var det første Ord, Napoleon havde talt i 48 Timer.

---

Da Rom, efter Murats Nederlag, vrimlede af Østerrigere, lod iblandt Andre en böhmsk Lieutenant, der kun var sit Modersmaal gandske mægtig, sig forestille for den hellige Fader. Denne klappede ham paa Skulderen med de Ord: bravo guerriere! (brave Krieger). Den trohiertige Böhmer greb i en Hast Hans Helligheds Haand, rystede den ret diervt og svarte: bravo Papa! bravo Papa! hvorover Denne hierteligt maatte lee, og dermed var Audientsen forbi.

---

Hvorlunde Politiet bespyredes under Savary, viser følgende Anekdotte: Ved et Maaltid, hvor talrige Gæster vare tilstæde, klappedes et Par Herret om de giæveste Udfald imod Regjeringen og skaaede ei engang Keiserens Person. Efter Bordet begav den Ene sig bort. Den Anden indhentebe ham strax paa Tappen og sagde: „min Herre, det Sprog De førte, betegner Dem som en Ildesindet; De har den Godhed, strax at følge med mig til Politie-Præfecturen. Gjør ingen Omstændigheder, thi to Skridt herfra har jeg Bagten til min Disposition.“ — „De kommer mig i Forkiøbet,“ svarede hiin, „thi just nu vilde jeg henté Bagten, for at arrestere Dem.“ Begge vare nemlig Politie-Spioner, Begge vare i deres Kommer en Mesdaille som Kiendetegn, hvilken de nu foreviste hinanden;



Begge vilde kun tolke hinanden ud, og gif nu leende ind i Salen igien, for at fortsætte deres ædle Haandsværk.

---

Franske Statsmænd paastaae, at Napoleon var i Dresden isærd med, at undertegne Freden, og at kun en utidig Overleilse af Hertugen af Bassano hindrede ham deri. „Sire!“ skal han have sagt, idet han overraktede Keiseren den Pen, ved hvis Spids Europas Nødslyghed i dette Dieblig hang, „Sire, dennegang vil man ikke sige, at De giver Freden, men at De modtager den.“ Da kastede Napoleon Pennen fra sig og erklærede at han ikke vilde underskrive.

---

### L o g o g r y p h e r .

---

**M**ed Trolddoms-Banker Hiertet jeg mon binde,  
 Læst bogrendt var jeg Verdens Hersterinde.

---

Feg lignes kan ved en Spadserestok:  
 Et Legn foran — Du seer mig paa hver Rok,  
 Og nok et — da, naar Livets Traad mon briste,  
 Jeg stuler Graven og den sorte Kiste.

---

## Francesco Petrarca.

---

Petrarca, hvis Minde vil leve og blomstre, saalænge Kiærlighed bestaaer, fødtes i Arezzo i Aaret 1304, den første August, en Mandag, just ved Morgenrødens Frembrud. Hans Forældre levede dengang i Landesforviisning, deres Forfatning var meget maadelig; han siger selv, den grændsede næsten til Armod. Da han var lidet over tolv Aar gammel, sendte hans Fader ham til Montpellier, for at studere Lovkyndigheden. Han blev her i fire Aar; men Had til denne Videnskab, som dengang var nedstunken til et Redskab for Menne- skenes Ondskab, og Kiærlighed til Ciceros Skrifter, til- intetgjorde Faderens Diemed. Han sendte ham derfor til Bologna, næst Paris den berømteste Universitets- stad, for maaskee der at indgive ham Lyst til Lovene. Men Petrarca var alt hjemmeligen bleven Digtet. En- gang besøgte hans Fader ham gandske ufornodentligt. Petrarca giættede Hensigten, og stulte i en Hast sine Manuskripter af Cicero og de Digtene, han havde an- skaffet sig. Men Faderen fik fat paa dem og kastede dem i Ilden. Sønnen fik af Fortvivlelse. Den ædle Fader, der rortedes ved sin elskede Sønns Skrig, drog hurtig den halvforbrændte Cicero og Virgil ud af

Luerne, og sagde, idet han han rakte ham Digteren med den ene Haand og Taleren med den anden: „Der min Søn! der har Du Virgil, han vil trøste Dig over Dit Tab. Der har Du Cicero, han vil forberede Dig til Lovkyndigheden!“ Hvor gierne havde Petrarca soiet sin Fader; men al hans Umag var forgæves, Maruzen seirede. — Skæbnen tilførte ham to Professorer ved Academiet, Cino af Pistoja og Cecco af Ascoli, hvilke da holdtes for de bedste italienske Digtere, og disse nærede og uddykede hans Smag for Poesien. — Vi ville nu hidsætte nogle Linier af hans poetiske Liv, fornemmelig med Hensyn til hans elskede Laura. Men forinden være det os tilladt, korteligen at skildre, hvordan Digteren saae ud.

Ifølge hans egne beskredne Udtryk i hans Breve, var hans Legeme i Ungdommen stærkt og velvojet, ret tækkeligt, uden at være nogen udmærket Skabning. Men de Sæde\*), der var beslægtet med hans Laura, vidner, at han var en af de skønneste Mænd paa hans Tid. Hans store Aand fremstraalede af hans blomstrende Ansigt, som de meest levende Farver prydede. Hans store mandige Træk, hans ædle, utvungne Ge-

---

\*) Memoires pour la Vie de François Petrarque; 1764. Amst. 3 Vol. 4.

skalt gjorde, at man i hans Ungdom pegede med Fingrene paa ham. Men, tilføier de Sade, han søgte ogsaa i de tidligere Aar at hæve sin Skønhed ved den meest udsøgte Pynt.

Det er rimeligt, at han saaledes mangengang lofede det qvindelige Die. Han stod i heel noie Forbindelse med en Dame, som det først silbdigt lykkedes ham at stilles fra. Han opholdt sig dengang i Avignon, hvor Sandfælgigheden just ikke var bunden, men opstillede mange farlige Snarer for den skønne Yngling. Men da sendte Forsynet ham Laura, det var den 6te April i Aaret 1327, om Morgenen Klokken 6. Vi nævne Tiden omstændeligt, da den i det Følgende vorder mærkelig. Hun var den Engel, der drog ham tilbage fra den Afgrund, hvori han havde styrtet sig; hun var det hellige Væsen, der dræbte Sandfælgigheden og luttrede hans Aand. Laura var ikke smuk, men jo mere aandelig Petrarca's Kiærlighed blev, jo mere skøn og hertilg maatte hun træde frem i hans sværmende Sange. Digteren idealiserer, og hvad Hverdagsmennesket finder kantet, formløst og stygt, giver Hiin Runding, Formfyldte og Skønhed. Man sig ei, at Digteren kunstler! Ligesom den forelskede Yngling midt i det urolige Forbæliv lever et virkeligt høiere Liv, saaledes kalder og Digteren, med Lyren i Haanden, den milde Himmel

ned paa Jorden. Petrarca levede kun for Laura, ligesom Axel for Valborg, ligesom Abeillard for Heloise; de vare ei længer tvende Siæle; vildfarne paa Jorden havde de omsider fundet hinanden, og vare vordne til een. Han lever endnu i Dag i hendes inderlige Kiærlighed, og hun i hans søde sværmende Sonetter.

Da Petrarca alt havde forsøgt sig noget i Livet, da Volgerne alt flere Gange havde omtumlet hans lidet Skib, tyede han til den eensomme og yndige Dal Vaucluse, 15000 Skridt fra Avignon. Her var hans Liv en vedvarende Digtning; han besang store og smaae Memner, dog gav han snart Slip paa hine, da hans Aand, som han selv ærligen siger, var mere sund end stærk.

Den unge Digter hvis Ry bestandigt tiltog, havde alt længe ønsket, at vorde kronet. Denne Skik var alt for længe siden kommen af Brug. Men Petrarca, siger de Sade, attraaede Laurbærkronen af Kiærlighed til sin Elskede. For Navnet Lauras Skyld ønskede han sig Lauren. Somme troe, det var Forsængelighed af ham, men Andre, at han derved søgte at faae et Værn imod sine Digterfiender. Nok er det, hans Ønske opfyldtes. Paa een Dag, hvilket er saare besynderligt, ankom to Indbydelsler til ham, den ene fra det romerske Senat og den anden, fra Universitetet i Paris,

om at modtage Digterkrandsen i Rom eller Paris. Begeistret — han var da 37 Aar gammel — modtog han disse Hædersbud, og foretrak Staden Rom, hvor han altsaa begav sig hen.

Digterkroningen paa Capitolium i Rom var i høi Grad glimrende. Den gik for sig Paaske dag, den 8de April 1341. Tidligt om Morgenen forkyndte Trompeternes Lyd den Høitidelighed, til hvilken hele Folket havde forsamlet sig. Tolv i Skarlagene klædte Ynglinge ledsagede Digteren op paa Capitolium, og oplæste Vers foran ham, efter at Vice-Legaten, Biskoppen af Terracina, om Morgenen tidligt havde læst Messe med Musik ved Petri Alter. Petrarca fulgte selv i en høit prægtig violetfarvet Kiole, som Kongen af Neapel havde ladet ham gjøre, midt iblandt sex af de fornemste Borgere i Rom, der vare grønt klædte, og bare Blomsterekroner paa Hovedet. Derpaa besteg han en ophøiet Bogn, hvorved Digtekonstens Attributer vare anbragte, og hvis Throne blev baaren af en Love, en Elephant, en Griff og et Pantherdyr. Personer, klædte som græske Guder, omgave den, og paa den stode, tætved Petrarca, Billederne af de tre Gratier, af Bacchus og Taalmodigheden. Fire Heste droge den, og foran den gik en syngende Pige — bag den Misundelsen, ledsaget af dansende Satyrer, Fauner og Nympher. Paa Capitolium bad han om Lauren i en latinisk Tale, hvors

til han havde taget en Text af Virgil; derefter knælede han, under det tredobbelte Udraab: „Leve Romerfolket! leve Senatoren! Gud Skærme Alles Frihed!“ for Senatoren Orso, Greve af Anguillara, og modtog af dennes Hænder Laurbærkronen, hvorved Greven udraabte: „Denne Krone er Belønningen for Fortienestier!“ (Efter en anden Beretning var det en tredobbelst Krone af Viinløv, Laurbær og Myrteblade). Tilslige erklærede han Petrarca for en stor Digter og Historieforfatter, og gav ham, ifølge Roberts, Kongen af Neapels, Senatets og Romerfolkets Myndighed, fuldkommen Frihed, saavel for denne allerhelligste Stad som for alle andre Lande, til offentligt at lære, at disputere, tolke gamle Bøger, skrive nye og forfærdige Digte, der med Guds Hielp ville vare indtil Dagens Ende. Paa dette gaves ham et skriftligt Vidnesbyrd. Den Kronede oplæste nu en Sonnet over Roms Helte, og hele Folket freg under bedevende Bisaldsklop: „Leve Capitolium! leve Digteren!“ Hans Venner fældte Glædestaarer. Stephan Colonna priste ham offentligt.

Med samme høitidelige Følge førte man ham til Peterskirken; fire hundrede Gylben, som Familien Colonna i dette Diemed havde foræret ham, strøede han ud iblandt Folket. (Grev Anguillara skænkede ham en Rubin af 500 Dukaters Værd, Romerfolket 500 andre Dukater, og alle de Redskaber, der vare brugte ved Kroningen.) Ved Sanct Peters Alter holdt han

Bøn, og offrede den Hellige sine tre Kroner, der bleve ophængte under Templets Hvælving. Endelig vendte Toget tilbage til Familien Colonnas Borg, og Festligheden endtes med et prægtigt Maaltid og et Bal.

Efter Petrarcas egen Tilstaaelse befandt han sig under Kroningen i en beruset Forfatning, og rødmede over, at han havde attraaet en saadan Hæder. Uerligt sagde han siden selv, at han var for ung til at bære Lauren; at den hverken havde gjort ham lærdere eller mere veltalende; men havde kun bidraget til at vække Misundelsen, der røvede ham Livets Rolighed. Ret betydningsfuld gik derfor den nidfulde Satyr bag hans Bogn.

Han ilede nu igiennem Italien tilbage til Avignon, for at nedlægge sin Krone for Lauras og hans fortroelige Ven, Biskoppen af Combez's Fodder. I Parma, hvor han nød Corregioernes ubegrændsede Høiagtelse og Tillid, hændtes noget, der endnu mere smigrede hans Egenkiærlighed. En gammel blind Sprogmeister fra Pontremoli i det Toskanske, hvis Ansigt lignede en gammel Figur af Uerts, reiste tilfods til Napoli, da han hørte, at Petrarca var hos Kong Robert. Han traf ham ikke mere der, reiste paa samme Maade igjen tilbage, i den Hensigt at gaae selv indtil Frankrig, kun for at lære Digteren personlig at kiende. I Rom fik han at vide, at han var i Parma, og reiste strax derhen over den med Sneede bedækkede Appenin. Han meldte



fig hos ham ved nogle Vers, og lod sig lede ind i hans Huus, for at kunne, som han sagde, omfavne et Hos ved, der havde frembragt saa herlige Ideer, og kusse den Haand, der havde skrevet Ting, som havde ydet ham den reneste Fornoielse. En Hob Nysgjerrige ledsagede denne Blinde. Engang sagde han i et Anfød af Henrykkelse til Petrarca: „Jeg frygter for, at være Dem til Byrde, men jeg kan ikke noksom see Dem, og det er billigt, at De tillader mig Nydelsen af en Fornoielse, som jeg maatte opsoge saa langt borte.“ Ordet see i en Blinds Mund vakte en almindelig Latter — men han vendte sig mod Petrarca, og sagde: „Jeg tager Dem til Vidne paa, om jeg ikke ved at min Blindhed sees Dem bedre, end alle disse Lattermilde, der med begge Wine staae og begabe Dem? Beskæmmet stode disse der, og Uzo af Corregio, Herren af Parma, overvældede den gode Gamle for dette Indfalds Skyld med Foræringer.

Vi sagde ovenfor, at Petrarca vilde nedlægge sin Krone for sin Ven, Biskoppen af Lombez; men han fik den Efterretning, at denne var farligt syg. Dette voldte ham megen Uro, og en Følge maaskee af Frygten og Haahet, hvori han svævede, var følgende Drem, som han havde en Nat. Han troede at see Biskoppen gaae igiennem den Bæk, der var i hans Have. Han løb hen til ham og spurgte ham paa eengang om tusinde Ting. Biskoppen svarede ham smilende kun libet

huffede ham paa de behagelige Dage, de engang havde levet med hinanden ved Garonnes Bredder, og hvorledes dette Land nu var ham forhadt, og at han derfor nu vilde vende tilbage til Rom. Smedens han sagde dette, gik han alt videre, og kom endelig til Enden af Haven. Petrarca vilde holde ham tilbage, og besvoer ham, i det mindste at lade ham Vren af at ledsage ham. Biskoppen stodte ham mildt med Haanden tilbage, Ristede Ansigt og Tone, og sagde: „Nei, nu skal Du ikke følge med mig.“ Derpaa saae han paa ham med usravendt Blik. „Jeg saae,“ siger Petrarca, „alle Dødens Kiendetegn paa ham. Beskyrtelsen afpreskede mig et Angestkrig, hvorover jeg vaagne. Jeg lagde Mærke til Dagen, og skrev det til nogle af mine Venner. Efter fem og tove Dages Forløb fik jeg den sørgelige Efterretning, at Biskoppen af Lombeg var død, og det den samme Dag, da jeg havde seet ham i Drømme.“

Den elskede Gienstand for vor Digers Sange, Laura, døde 1348 i samme Stad, paa samme Dag og i samme Time, som Petrarca første Gang havde seet hende. Dvsaa hendes Død ahned han. Hun aabensbarede sig for ham en Morgen (den 6te April, hendes Dødsdag) i Drømme. Han fortæller, at hun lignede Baaren, at hendes Hoved var prydet med Perler; hvorlunde hun mindede ham om deres jordiske Kiærlighed; og at hun udbredte et klart Lys over en stor Deel af

Denne, der paa Jorden havde været ham dunkel. Han talte længe med hende; det sidste, han spurgte hende om, var, om han snart skulde følge hende, thi uden hende kunde han ikke leve; og hun svarede, idet hun gik bort: „seiler jeg ikke, saa maa Du endnu leve længe paa Jorden foruden mig“ Efter Drømmen længtes Petrarca med yderste Utaalmodighed efter Breve fra Avignon, (thi han opholdt sig da i Verona). Men Pæsten, der ogsaa havde bortrykket Laura, havde spæret alle Veiene, og Budene kunde ikkun med Møie slippe igiennem. Endelig fik han den 19de Mai det sørgelige Budskab.

Efter Lauras Død fattede han ikke mere Kiærlighed til Nogen; selv Dngangen med Qvindeliønnen behagede ham ikke mere. For altid at have Lauras Navn for sig, opskrey han nogle af Omstændighederne ved hendes Død paa et Papirblad, som han klifrede paa Træbindet af sit Manuskript af Virgil, hvilket han altid bar hos sig. Hans Ord ere disse: „For at vedligeholde det sørgelige Minde om mit store Tab, har jeg skrevet dette i en Bog, som ofte kommer mig for sig. Jeg har derved fornummet Fryd, blandet med Bitterhed. Min Aand, som dette Tab altid er nærværende for, behager intet Mere i dette Liv; den tænker, at det er Tid, at forlade Babylon, fordi det stærkeste Baand er sonderrevet, som fængslede den der til. Saare let vil dette være mig med Guds Hielp,

da min Aand er vorden mandigere og stærkere, og fiender mine Foretagenders overflødige Sorger, fluffende Forhaabninger, og uforudsæete Følger.

Lauras Aabenbaring gik virkelig i Opfyldelse. Petrarca maatte endnu en Tidlang tumle sig omkring paa Jorden, og prøve, hvad Verden giver. Bancluse havde han forladt i Aaret 1352, og byggede sig omfider et lille beqvemt Huus i Landsbyen Arqua, otte Mile fra Padua, i en behagelig Egn ved Foden af de euganeiske Bierge. — I Aaret 1373 skrev han til en Ven iblandt andet Følgende: „Her iblandt disse Bierge vil jeg søge at ende mine Dage i Ro, og altid at have mine døde og fraværende Venner for Mie.“ Og det følgende Aar, den attende i Julimaaned, var den herlige Sanger død, i sit 70de Aar, sandsynligviis af et Slagtilfælde. Man fandt ham liggende død paa en Bog. Det skønne Liv lukkede sig mildt, som Blomsten, der ubemærket lukker sig om Aftenen, naar den har duftet den hele Dag. Den trættes, søger Hvile, at vaagne til nyt Liv. Saaledes døde før Petrarca Heloises Abeillard, hvis eneste Trost var Laarer — saaledes, i en sildigere Tid, Tasso, der, halv i Barnedom, troede sig omringet af trostende Aander.

De, som fandt Petrarca død, paastode, at de havde seet en hvid Sky, liig Dampen af Bisk, hæve sig mod Loftet af Bærelset, hvor den endnu i nogen Tid var bleven synlig, og var derpaa forsvunden.

Hans Forbefærd var fyrstelig prægtig. Sexten Doctorer bare hans Kiste, der ledsagedes af Adelen, Geistligheden og en utallig Mængde af Folket. Den beskedne Di ter havde selv skrevet sig følgende Gravskrift:

Frigida Francisci tegit hic lapis osla Petrarcae.  
 Suscipe, Virgo parens, animam: Sancte Virgine, parce,  
 Feslaque jam terris. coeli requiescat in arce!

#### Paa Dansk:

Her under Stenen fandt Ly Petrarca's modige Bøne.  
 Hellige Moder! modtag kærtig hans Aand i Din Favn,  
 At den fra Jorberigs Dval hviler i Himmelens Borg!

### Kiærlighedsprøven.

Paa hin Tid, da Lombarderne besadde Riget Neapolis, herskede i Tarent en Tyrke, raad af Søder, retsfærdig i sine Handlinger, tro i at holde sit Ord. Han hed Pandolfus. Indtil denne Dag gaaer det Ordsprog i Tarent: saa vist, som om Pandolf havde lovet det.

Han havde en Datter, Hermildis. Slank var hendes Bægt, blidt hendes Ansyn, og i hendes Die gienstraalte hendes Hjertes Godhed. Synet af hende var nok til at forjage Kummer og Taarer. Hermildis tillod ingen at være ulykkelig. Vidt i Landet udbredtes

hendes Navn, og allevegne fra bidilende Tyrster og Her-  
rer, at beile om hendes Haand; men Hermildis elskede  
ingen af dem alle. Pandolf blev urolig. Strængt  
bød han sin Datter at vælte og skænke ham en Efter-  
følger paa hans Throne. Bange svarede Hermildis:  
Min Herre og min Fader, jeg venter mit Hiertes  
Stemme for at kunne vælge; men mit Hierte tier.  
Pandolf blev hidsig og sagde med haard Stemme: Om  
end Dit Hierte tier, naar her atter kommer en Frier,  
som anstaaer mig, da sværger jeg Dig, at min Stems-  
me skal gielde for Dit Hiertes. Hermildis bød sig  
ydmygt for hendes Faders Villie, men hendes Hierte  
var bedrovet. Hemmeligt elskede hun Alboin, en  
Ridder ved Pandolfs Hof, der vel var fattig, men mo-  
dig og høihiertet og hende inderlig hengiven, men for  
bedrovet til at røbe sig.

Bedrovet gik hun i Slotshaven og lod sine Piger  
efter sig for allene at finde Trøst fra Himlen, der saa  
klarlig glindste over hendes Hoved. Hist sidder Alboin  
paa en Bænk, ene med sin Kummer, uden at bevæge  
sig. Hans Blik stirrer stivt paa eet Punkt. Hermil-  
dis træder sagte bag om en Hække hen for ham, og  
spørger: Alboin, hvorpaa tænker Du? — Hefligt foer  
denne sammen og sprang op, skielvende og med glø-  
dende Kinder. Hans Blik vovede ikke at hæve sig fra  
Jorden; thi nylig tænkte han hvor lykkelig den vilde  
blive, der engang torde elske Hermildis. Han frygtede,

hun kunde læse denne Tanke, skreven paa hans Pande; og vredes. — Men hun vredtes ikke. Blidt begyndte hun: Kiere Alboin, jeg er kommen hid at bryde Blomster. Gaae Du hen og bryd mig Roser, jeg frygter Tornene vilde saare mig. Glad svarede Alboin dybtbøiet: Kunde jeg bryde Roser for min Tyrstedatters hele Liv; vilde jeg ikke flye Tornene, maatte de endog saare mig til Døden. Han ilede bort. Hermildis satte sig da paa det Sted, hvor nylig Alboin sad, lagde sit Hoved der, hvort Alboins laae, og saae efter den skionne Ridder. Han kom tilbage, og havde bunden en Blomsterkrands, som han, ydmyg bøiede sig, taus overraktede. Hermildis betragtede den, og saa, det var Roser af forstikkelig Slags og Størrelse, men i deres Midte fremlyste Een fremfor alle Andre ved sine Blades Størrelse og Mængde og sine Farvers Glands, tæt ved den skinnede en hvid Kongelilie; men under Rosen var en blaa Forglemmigifke, Billedet paa Troskab og Beskedenhed, der hæsten skulde sig i det grønne Løv og syntes med Kængsel at see op til den skionne Rose. — Da sagde Hermildis, sikkert tænkte Du paa Din Elskede, da Du bandt denne Krands, og har hæftet Dit Blik paa noget høit, der synes Dig vanskeligt at opnaae. Vil Du nu stole paa mig, da vil jeg raade og hielpe Dig, at Du kan blive lykkelig.

Hun sagde dette, for at prøve ham; men da han først ned slog Dinene, derpaa bange hævede dem; som

Kulde en Taare bryde frem, da blev det hende blødt om Hjertet og hun sagde: Imorgen ved denne Time, kiere Alboin, kommer jeg igien hid, og vil Du gjerne tiene mig, maae Du atter kinde mig en Krands. Derpaa gik hun bort med et tungt Hjerte; thi dette talte for Alboin, men Pandolfs Bredde gjorde hende bange. I natlige Drømme svævede stedse Alboins Bilsede for hendes Aand. Den fromme Pige troede det var Himlens Værk, og hun svor, evig at elske Alboin, der ved flere Prøver havde viist hvor inderligt han gienelstede hende. De solte sig som Himlens Salige frie for al Bekymring.

Faa Uger varede deres Glæde, da kom til Pandolfs Hof Ajsulf, Fyrste af Capua, og anholdt om Hermildis. Skiondt styg og udannet, var han dog Faderen velkommen, da han haabede at ende den Strid, der længe førtes mellem begge Hoffer, ved at forbinde ham med sin Datter. Han besluttede at bruge sin faderlige Magt i dens fulde Strænghed; dog gav han ikke Ajsulf endnu sit Ord, da han vidste, at ofte Qvindevillie ikke lader sig tvinge ved Mandskraft.

Der anrettedes mange Fester til Frierens Lidsfordriv og for at forsøde ham den lange Bente. Stedse var han artig mod Hermildis, og syntes ikke at mærke, hvor haanligt hun behandlede ham. Han tænkte, hun maatte blive hans, naar kun Faderen vilde.



Under Høitidelighedernes Tummel havde Hermilbis længe ikke kunnet see sin Alboin allene, og kun sielsdent havde hun ved et kieligt Bink styrket hans Haab. En Aften, da hun efter festlig Høitidsfærd traadte ud paa Gangen, der gik fra hendes Kammer til Haven, for at forfriske sig i den kielige Natluft og betragte den fremglidende Maane, tænkende paa sin Elsker, da kom Alboin, der hver Aften havde ventet dernede og længe selfuld seet op til hendes Vinduer, frem af Bussgangerne med sin Luth, satte sig hen og sang:

Hvor floede I hen, I glade Dage,  
 Da Paradisets Lykke mig tilsmilte,  
 Da jeg var løst fra hver en jordiff Smerte?  
 Al! Svulmende af Elskovsrod saa frøe,  
 Saa sage brast I frem, og — at — I liite  
 Udi min Glædes Trylleafgrund! — Hierte!  
 Dit Slag er bange, tungt; thi Helvedqvæler  
 Min Elskovsfoet udspyde: mens den daler  
 Udi Dit Inderste. Snart Lovet falder!  
 Ja, falde vil det snart! I Gravens Slummer  
 Bortdrømme vil jeg Elskovs bitre Kummer,  
 Til atter Morgenroden mig fremkalder.

Den stolte Herskerlands med sine Glæder  
 Maa sagtens Elskovsstraalen overblinke,  
 For Diademet viger Myrthekransen;  
 Og Jyngens Dte efter Biolen leder,  
 Hvor Edelstene midt i Solen vinke  
 Og kappes om at blande meest ved Glandsen,  
 Naar Herkerindens Lokker de omvinde,  
 Som Alt, hvad ser var kiært nu gaær af Minde,

Hvis Hierte det kun saare lidet smertes,  
 Om Kiærlighed og Trostak knuste bløde,  
 Om Elskeren tavst martrer sig tilbøde,  
 For hende staae jo tusind andre Hiertes.

Saa brist mit Hierte! — Selv i Dødens Dvaale  
 Skal den Bildfarelse Dig aldrig merke  
 Du nærte i Din Elskers rene Blæder.  
 Selv Dødens Fingre hendes Blis Dig mælet  
 Saa straalende, som fordim da sit Hierte  
 Hun tilsvor Dig i alle Evigheder.  
 I hine Verbener skal dette Billed,  
 Der eengang var et tryllest Forhang spillet,  
 Dig følge. Vildne Hav jeg høret larme.  
 Alvorligt brøler det med tusind Munde:  
 Herned, Herned! I mine aabne Grunde  
 Skal Fredens Engel huldrig Dig omarme!

Saa sang Alboin, lagde Luthen fra sig, og saae  
 endnu engang op til Vinduet. Hermitdis var der ikke,  
 og hastigt iler han ad Veien, som førte til Fiorden.  
 Som han vandrer giennem Skoven, der kun opløstes  
 ved enkelte af Maanens bratte Straaler, hænger sig et  
 Bæsen om hans Hals, hulkende og med klagende To-  
 ner. Det var Hermitdis. Hun havde ahnet Alboins  
 Hensigt, og var ubemærkt ilet efter ham. Nu udbrod  
 hun grædende, idet hun holdt ham tilbage og trykte  
 ham fast til sig: Min kære Alboin, hvor kunde Du  
 bedrøve mig saa saare. At troe, at en Fyrstes Glands  
 saaledes kunde blænde mig, at jeg ikke kunde see Dig!

Kun Dig elsker jeg, kun i Dig lever og aander jeg, og Alt uden om Dig er mig ligegyldigt: det sværger jeg Dig; derfor vær trostig, og græm Dig ikke; thi til min sidste Time vil jeg ene elske Dig. Og vil min Fader tvinge mig, da flygter jeg med Dig, og følger Dig hvorhen Du vil føre mig. Hold kun en Baad beredt ved Stranden, og kom om Aftenen under mit Vindue, at jeg kan sige Dig, naar det er Tid at vi flygte, og søge en De til vort Opholdssted, eller om vi ingen sandt, at døe med hinanden i de vilde Bolger.

Hørst undrede sig Alkein saare; men hans Forundring gik snart over til den inderligste Glæde. De svore hinanden Troskab i Livet og i Døden, og skildtes ubemærkede ad, da det blev klarere i Dsten.

Den samme Dag anstillede Pandolf, til Tre for sin tilkommende Svigersøn, en prægtig Fag, hvorved alle Riddere maatte være tilstæde, der tjente ved Hofset, ogsaa Hermildis, som, efter de Tidens Brug, var beløvet i at styre Gangeren og stærk i at brydes med Landsen. Ved at forfølge en Hiort foer Pandolf, Hermildis og Aistulf vild fra de Andre, og kom dybt ind i Skoven, hvor ingen Fodstie var at see. Og saa Alkein, der ikke forlod sin Elskede, fulgte beskeden i en Graastand. At de ikke skulde beskabige sig paa Grenene, steg de Alle af deres Heste og førte dem ved Toilen giennem Skoven, til den blev lys, og de kom til en Dal, hvor lige over for dem hævede sig et Bierg, saa

høit, at et Menneske der stod paa dets Spidsse neppe vilde kunde vines nedent fra. Da sagde Pandolf: Her fiender jeg Veien, og vi maae, for at komme til Tarent, over dette Bierg, der er høit og vanskeligt at bestige. Lad os derfor hvile her en Stund, og see, om ikke flere af Folget vise sig, eller vi igien hører Saathornene. — Derpaa satte de sig i Græsset: Hermildis saa langt hun kunde fra Ujstulf; men Alboin stod ikke langt borte ved et Træ og kastede stiaalne Eidsikke til hende. Og see! Da brød pludseligt en Ulv med et langt Spring frem af Buskene mod Hermildis. Faderen blev heftig forkrækket, Ujstulf sprang bævende og skrige bag et Træ, men Alboin styrtede rask med dragen Kaarde paa Udhyret, der alt aabnede sit Svølg mod Hermildis, og saarede det, at det tvivlraadigt omtumlede. Rasende vendte det sig mod dets Banemand: Alboin søgte Værn bag et Træ, og stødte det Sværdet i Siden, at det dødt ned sank for hans Fødder.

Længe varede det, før Noget begyndte at tale, thi Alle vare flagne af Skræk, ogsaa Pandolf, der, fiendt eller en Herre af priseligt Mod, dog stod bleg og flælvende; thi han elskede Hermildis som sit eget Liv, fiendt han ofte behandlede hende haardt. Da han nu besindede sig, og saa hende reddet, da løb Faderhiertet over af Glæde, og han omarmede hende kærligt. Dog glemte han ikke, hvem han skyldte sin Glæde, men vendte sig

til Alboin, der endnu stedse stod beskeden langt borte, og sagde: „Træd nærmere, Alboin; thi efter denne Dag skal Du være min Ven og ikke min Tiener. Du har reddet mig min Datter. Denne Daad fordrer Erkiendtlighed. Begier af mig hvad Du vil og — sandelig! — jeg vil tilstaae Dig det, saafremt jeg kan.

Tviviltraadig saae Alboin til Hermildis, der var inderlig glad over sin Faders Ord, da hun vidste han ikke vilde bryde det. Ved mangehaande Tegn søgte hun at lede Alboin paa den rette Bøn. Denne bødiede sig dybt for Pandolf og sagde: „Min Fyrste og Herre! vel er min Glæde mig Lon nok for min Handling; men da min Fyrste endnu byder mig en anden, saa beder jeg bontlig: Giv mig Hende, hvis Liv jeg har frelst, til min Hustru.“

Heiligt undredes Pandolf over Alboins Dristighed; thi stedse havde han kiendt ham som en beskeden Ridder. Hans Afsyn mærkedes kiendeligt, og de Elskende bemærkede det med Skræk. Men Pandolf havde givet sit Ord, og aldrig brød han det. Han undertrykte sin Bredde og sagde: „Isandhed, Du har overlistet mig; thi aldrig havde jeg tiltroet Dig Misbrug af min Taknæmmelighed, dog, jeg har givet Dig mit Ord, og jeg vil holde det; men ei maa Du undslaae Dig for, at bestaae en Prove, om Du ogsaa er en Mand, stærk i Kiærlighed og Kraft, som det sig sømmer, fra hvem en stærk Slægt kan være i Vente, der er mægtig af

føre Landsen og Sværdet, og værdig at sidde paa min Fyrstestoel."

Alboin og Hermildis bleve igien glade. Ingers Prøve syntes dem saa svær, at de jo haabede at overvinde den ved Kierlighed og Fortrosthing. Og Alboin svarede: „Min Fyrste og Herre! jeg underkaster mig Prøven, under Tabet af Hermildis." — „Vel," sagde Pandolf, „saa tag min Datter paa Din Arm eller Din Skulder, som Du selv vil, og bær hende op paa Bierget, der her er lige for os; og saasandt Du bringer hende paa Toppen uden at hvile, saasandt skal hun endnu i Dag vorde Din Hustru!"

Alboin og Hermildis saae op til Bierget, og skændte det syntes dem hoit, tabte de dog ikke Modet; thi han var sig bevidst en mægtig Styrke i Bryst og Skuldre, og hun satte sit Haab til ham; hun syntes at den Elskende var Intet i Verden umueligt, og meente, hun vilde nok gjøre sig let, at hun ikke skulde være ham til nogen Byrde.

Alisaa fattebe han hende paa sine Skuldre, og da hun nu var oppe, da syntes hun ham let som en Bold. Det var som en ny Kraft udbredte sig i hans Lemmer, en Kraft, han hidtil aldrig følte. Han gik fremad mod Bierget, og Pandolf fulgte ham, men Ajskulf, der igien lod sig see, undrede sig storlig; han betragtede Biergets Høide, og tænkte: Jeg vil rolig oppebie Udfaldet hernebe; thi han bringer hende aldrig

op, den dumme Svend! og jeg fører dog tilfældst Bruden hjem.

Alboin skred nu modig op ad Bierget, med den fiære Byrde paa sine Skuldre; men da han neppe havde naaet Midten, begyndte det at blive ham suurt. Store Sveddraaber trængte ham af Pande og Bryst, og han følte, hvad han før ikke havde tænkt, at ogsaa det Kiæreste bliver tungt, naar man skal bære det langt; dog gik han modigen opad, og naaede saaledes den tredie Fjerdedeel af Bierget. Da var det ham, som kugte Blodet i hans Bryst: det fortnede for hans Dine, og hans Knæe begyndte at vakle. Hermildis mærkede det, og udbroød bange: „Vær stærk min Alboin, og vakle ikke! thi see, alt er Toppen nær, og naar Du naaer den, er jeg jo evig Din! Jeg føler det, jeg falder Dig tung, Dine Knæe vakle; men seirer Du, skal jeg ved Kiærlighed og Trostaa mildne Dine Dage til deres sidste Time.“ — Disse Ord opildnede Alboin paany; han samlede sine sidste Kræfter og stræbte igien opad, skiondt stedse langsommere og mere vakkende. Hermildis sad ængstelig hævende paa hans Skuldre, men Pansdolf, der havde seet, hvor høit Alboin elskede Hermildis, angrede alt den haarde Prøve, han havde paalagt ham, og besluttede, at hun skulde blive hans, om han end segnede under sin Byrde, før han naaede Maalet. Men Alboin naaede virkelig Spidsen. Sig selv ubevidst af Glæde sprang Hermildis ned af hans Skuldre,

og Pandolf kom til. Men see! Alboin begyndte at tumle, de mørknedes for hans Dine, og han styrtede hen ad Jorden; af hans Mund fremtrængte en Strøm af Blod: derpaa lukttes hans Dine, og han blev liggende bleg som en Død. Da kastede sig Hermildis, betaget af Ektræl, hen over ham, og tilraabte ham med lydeligt og smertefuldt Skrig: „Alboin! Ak, min Alboin, vaagn op! vaagn op!“ Hun vædede hans Kinder med mange Taarer, og trykte mange Kys paa hans Mund. Men da han ikke lod spore noget Liv, omfattede hun ham i Fortvivlelse og raabte: „Da Du er hedensfaren og ikke hører mit Ord, saa skal Intet rive mig fra Dig, og her sværger jeg Dig, at jeg vil blive hos Dig og følge efter Dig!“ — Og see! da slog Alboin langsomt Dinen op og saae omkring sig, som tvivlte han, hvad der var foregaaet med ham. Med Forundring betragtede han Hermildis, som hævede et Blædeskrig, da hun saae hans Dine aabent. Alboin vidste ikke, hvor Blodet kom fra: han spurgte Hermildis, hvad der var foregaaet, og hun fortalte ham det. Pandolf sagde mod Sædvane blidt: „Kære Alboin, jeg fortryder meget, at have stillet Dig paa saa haard en Prøve; men Din Svaghed vil nok gaae over, og saa skal hun endnu i Dag vorde Din Hustru, som Du har erhvervet med Din Svæd og med Dit Blod.“ Da Alboin hørte dette, smilte han i Beemod; thi han følte at hans Ende var nær, og han talte med mat Stems



me: „Saa takker jeg Gud, at han lob mig opnaar, hvad jeg ene ønskede mig. Gierne forlader jeg Livet, da jeg ved min Død erhverver Dig, min Her- mildis, thi min er Du nu, og skal blive min i Tid og Ewigbed; og som jeg nu gaar foran Dig, skal Du snart følge mig, og igien forene Dig med mig for Guds Throne. Men, at jeg kan være forvisset derom, saa beder jeg min Herre og Fader, læg vore Hænder i hin- anden og velsign os!“ — Dette gjorde Pandolf. Glø- den lystte af Alboins Ansigt: han vilde hæve sig, og lægge sit Hoved til Hermildis Bryst, da flød atter meget Blod af hans Mund, han sank tilbage og døde.

Længe kaldte ham Hermildis med bittre Taarer; men da hun nu saae, at han var død, græd hun ikke mere, men sad hos Liget med stivt Blik. Pandolf bad hende følge sig, og hun taug stille; han vilde føre hende bort, og hun løskrev sig. Men han, der i Modgang og Smerte stedse beholdt sin faste Villie og lyse Aand, meente, at naar man skaffede Liget bort, fulgte nok Hermildis efter; og da imidlertid Mogle af Sagtfolget vare komne til, befoel han dem, at gjøre en Bærebæere af Grene, at lægge den Døde derpaa, og bære ham til Staden. Den Bedrovede hørte dette, men sagde Intet, og blev stille siddende. Da nu Bæren var færdig, og Alboin skulde lægges derpaa, og hun saae, at som man hævdede ham, hans Hoved sank tilbage, og hans Arme og Been bævrede, som det pleier at ske ved

en Død, da blev det først lyst i hendes Mand, at Alle var ude med ham og hende; hun styrtede sig paany hen over ham med lydelig, fortvivlellesfuld Stønnen, der giennemtrængte alle Tilstædeværendes Junderste. Ingen vovede at forstyrre hende; men Alle traadte nogle Skridt tilbage. Pludseligt faldt hendes Die paa Sværdet, med hvilket Liget endnu var omgiordet, og før Nogen ahnedde, hvad hun vilde, rev hun det ud af Skeden, og styrtede sig i det, at det hvinende trængte i hendes Bryst. Men hun gav ingen Lyd fra sig, og der blev hende kun saameget Liv tilbage, at hun kunde synke hen over Alboin, aabne Armene og omslynge ham; da lukkede hun sit Die og soer heden med et muntert Smil paa de blegnende Kinder.

Pandolf lob paa det Sted, hvor de havde forenet sig, de Døde begrave i een Kiste, og byggede der et Kapel, som endnu staaer denne Dag, hvor hver Uge bliver læst Messe for deres Siæles Røe. Der bliver forvaret et Pergament, hvorpaa Historien er at læse, og det er Skik i Egnen, at før et ungt Par troslover sig, vandrer det hen til hiint Alter og sværger: „Kunne vi ei leve forenede, ville vi døe forenede, som Alboin og Hermitdis.“

## Winfried, Fiskeren fra Chiemsø.

Efter de første fatige Formølingsdage foretog det lykkelige Par, Grev Guldensfern og hans yndige Leonore den længe besluttede Reise til det skønne Italien, og nu i den søde Røe og Eensomhed fødte de Elskende ret levende den høie Glæde af deres Forbindelse. En Aften kom de til Chiemsøens romantiske Bredder, og kunde ikke nægte sig den Fryd, at seile over til de herlige Klosterøer paa de smilende Bølger, hvor de med dyb Følelse nødte den yndige Egn's Skønheder. Et truende Uveir fremskyndede deres Tilbagefart. Neppe vare de landede, førend det tvang dem til at søge Tilflugt i en Fiskerhytte. En gammel Fisker traadte dem venligt imøde, tilbød dem sin Tjeneste, og sin fattige Hytte. Omendskiondt Himlen lidt efter lidt opklaredes og den blide Maane svævede seirende frem bag de mørke, flyvende Skyer, saa kunde man da ikke haabe at fortsætte Reisen idag, og Greven modtog med Taknemmelighed Fiskerens Tilbud. Efter det sparsomme Maaltid aabnede Grevinden Stuens lille Vindue, for at indaande den kiselige rene Natteluft. Søens Speil laa roligt glindsende for hendes Bine, rundt om herskede et dybt Stille, og fra det Fierne lød vemodsfulde Toner, som stedse syntes at svæve nærmere, og lullede hende i Førstningen ind i venlige Drømme, men snart om-

spændte hendes Bryst med ængstelige Følelser, saa at hun bange klyngede sig op til sin Gemal, og tilstød ham smilende Karsagen til sin Uro. „J tager ikke feil, skionne Frue,“ svarede Fiskeren. „Disse natlige Tøner,“ vedblev han, „have fra utænkelige Tider af ladet sig høre paa vor Søe. Frygter ikke derfor, det er Winfried, fordom en Fisker, som jeg, nu Unglingens Mand, som udaander de rørende Klager. Dog, smiler heller ikke derover, thi Sagnet om Winfried, som det nu i mange Aar har forplantet sig fra Slægt til Slægt, er sælsomt og sørgeligt.“ Guldenstern og Eleonore havde den Gamle om at fortælle denne Historie, og han begyndte saaledes:

„Paa dette Sted stod ogsaa Winfrieds Hytte. Mangt et Stykke af dette Huusgeraad, stammer maa skee fra hans Tider, thi hverken jeg, min Fader eller min Bedstefader vidste hvorfra det var. Enhver af os har forefunden det, som det nu er, og blev selv til Nøding under dets Brug. Jeg har ingen Son, som jeg kan efterlade det gode gamle Arvegods, og snart vil Hytten forfalde, Huusgeraadet blive adspaltet, og Sagnet forglemmt! Histovre, ikke langt herfra, ved Svøens Bred kuans J endnu skue Ruinerne af et gammelt Ridderstot, som engang tilhørte Herren af Sean. Hans sidste Pøde var en Datter ved Navn Adelhøide. Rygtet om hendes Skønhed, Dyb og Fromhed, udfoldede sig vidt og bredt over hele Landet og opflamme-

de de smukkeste og tappreste Riddere. Men Adelheds  
 Hu stod ikke til denne Verdens Glæder, omendstiondt  
 hun ret syntes skabt til at forskienne og nyde dem;  
 hendes Liv udgjød sig i Velgiørenhed, i de Syges Pleie,  
 i stille huuselige Forretninger; Bønnens Sødhed og  
 fromme Anstuelser var hendes Lyksalighed. Slotskapels-  
 lanen Hubertus, en ærværdig Diding, besørgede hende  
 des øvrige Anliggender, som udfordrede mandlig Virk-  
 somhed. Hver Dag, naar Klokken lod fra Klostersøen  
 til Fromesse, tog Frøkenen derover, og sang Herrens  
 Priis med de fromme Nonner; naar ikke den oprørte  
 Søe modsatte sig Baadens Fart, som Bertram, den  
 dueligste Skipper, styrede. Engang blev Bertram syg  
 og sendte sin Son Winfried i sit Sted. Winfried var  
 en skøn, besynderlig Ungling; dristig og stærk, søde-  
 lig og blø. Hans Dannelse overgik langt hans ringe  
 Stand; han greb herligt i Luthen og digtede elskelige  
 Sange dertil. Ingen kunde begribe, hvorfra han havde  
 faaet den fieldne Gave, og han aabenbarede det ikke  
 for Noget, thi vel var han venlig imod Alle, men  
 stille og fordybet i sig selv, undgik han Selskab og søgte  
 Eensomhed. Næppe havde han nogle Gange fort Adels-  
 heid til hendes Morgenandagt, før han syntes meget  
 forandret. Tilforn alvorlig og indefluttet i sig selv,  
 var han nu glad og fortrolig; tilforn ubevægelig for  
 Kierlighed, overstrømmende hans Hierte nu af søde Sange,  
 som prisede Elfskøvs Saligheder, da han dog stedse

uubshede de venlige Piger. Men af, snart blev han  
 den Forrige igjen, — hvad siger jeg, den Forrige! —  
 daglig sank han dybere og dybere i en uudgrundelig  
 Tungfindighed; stelden hørte man et Ord fra hans Læ-  
 ber, og hans friske Kinder blegnede. Den arme Wins-  
 fried! Alt længe have J mærket det; den Arme elstes  
 de Adelhaid. Hendes milde Godhed, hendes nedladende  
 Venlighed tilfredsstillende i Begyndelsen hans uerfarne  
 Hierte, liig Gienkiærlighedens hulde Fryd; men snart  
 vaagnede han af den gyldne Drøm, og hans Elendighed  
 laae haabløs for ham, som en usformodet Afgrund,  
 der frygtelig aabner sit Svælg mod den sorgløse Vans-  
 dret. Men Vandretten kan slye — det mægtede Wins-  
 fried ikke. Om Natten, naar Fader Bertram var  
 indflumret, sneg han sig sagte ud af Hytten, og lod  
 sin Baad drive om paa Bolgerne. Hver Gang drog  
 Længslen ham til Slottets dunkle Mure, hvor han  
 snart med stum Veemod stuede op til de høie Winduer,  
 snart udaandede sin Kiærlighed i stille klagende Sange.  
 Da stirrede han atter med Graad hen i Bolgerne, til  
 Morgenen bestredte Biergene med sine Roser, Kloks-  
 tens Lone kaldte, Adelhaid traadte ud af Haven, og,  
 efter en hulsalig Hilsen, foer taus med ham over de  
 sunklende Bover til Klosterkirken. Da glemte han at  
 sin Smerte. Bovede han end ikke, at løfte sit Die op  
 til hende, saa bar han dog hendes Billede dybt i sit  
 Hierte. Saaledes hengik hans Dage og Nætter. En

hver Morgen hørte hans Klager, og taalmodig ventede han i Waaden paa Solens første Straale, som forkyndte ham hans elskede Lyfes Dpgang. Kun i stormfulde Nætter, naar Ingen torde vove sig ud, blev han i sin Hytte. Saadan en Nat var det, at et frygteligt Tordenflag opvakte den gamle Bertram. Med Lampen i Haand vankede han, som et Gienfærd, til Winfrieds Kammer, for at bede med ham, og formilde Uveirets Rasen. Winfried laae ikke paa sit Læie, han sad ved det aabne Vindue, med Luthen lanet op til sit Bryst, Armene, opløst af Sønnen, hang ned, og hans blege Ansigt var vendt imod Slottet. Saaledes elskede og leed han længe, og den trøstesløse Fader saae sin Yndling henvisne, uden at kiende den Sygdom, som nagede paa hans Liv. En Morgen, efter en længselsfuld, giennemvaaget Nat, glædede ham atter et rosenfarvet Morgenflaar, Dagens og hans Lykkes Budskab. Vel tonede, som tilforn, Klokkens Lyd fra Klosterøen; vel aabnede Haveporten sig, og Adelheid kom ned til Strandbredden, og gav ham en venlig Hilsen; men hvor forandret var hun idag! Intet Guld, ingen Kostbarheder glimrede paa hendes hvide, simple Klæder; istedet for Perler, stængede sig en Krands af hvide og røde Roser om hendes dunkle frit slagrende Lokker, og hun kom ikke allene; den fromme Hubertus ledsagede hende og en Skare af festlig smykkede Jomfruer og Koner. Skielvende og forbausset vovede han at see i

hendes Afsyn. Blændet af hendes Dines høie overjor, disse Glands, griber han bævende Roret, Veien synes ham idag saa tung, hvorpaa hans Baad, hentryllet af Ricklighed, ellers svævede saa let. Allerede naaede de Bredden, hvor Klostermurene hævede sig, og en Skare hellige Qvinder, ført af Abbedissen, bød dem et høitidsfuldt Velkommen. Da nu Adelheid steg ud af Baaden, overfaldt Ynglingen en usigelig Smerte, han maatte sælde Taarer. Endnu engang vendte hun sig i Bortgaaende til Winfried, talkede ham ventligt og sagde: „Du skal ikke vente mere paa mig; thi nu er jeg Christi Brud.“ Da gik hun rolig bort. Winfried kunde intet svare; han hulkede høit, og styrede sin Baad vildt ud i Havet. Ingen saae ham igjen, ingen vidste, hvor han var blevet; og uden Fører kastedes Baaden op paa Land af Bolgerne. Fra den Tid klinger nu ofte om Natten en sørgelig Sang fra Bolgerens Skib; en klagende, sagte Stønnen, som ikke vil hentone før en venlig Gienklang fra Himmelhvælvingen synes at drage den op til sig.”

Laus foldede den Gamle sine Hænder, og de Elskende stirede med Taareblikke ud over den klare Sø:



## Synet den hellige Sylvesteraften.

**I** den gamle frie Nigostad \*\*\* levede i muntere Stræben for Fædrelandets Vel en inderlig forenet Areds fortrolige Venner, vel forskellige i Stand, Fødsel og udvortes Vilkaar, men lige i Vdelsind og fri Tænkemaade. Livets Sorger formaade ei at stække det muntre Mod, der begejstrede hvert Medlem i det ædle Samfund til stedsse vorende Virksomhed: thi alle hine Eygdomme, der besnære det almindelige Mennekes Aand og Hierte, fandt i Venfælsket den sande Lægedom. Saaledes nærrede Venneforbundet intet andet Ønske mere, end, om mueligt, at samlebe endnu et halvt eller et heelt Aarhundrede. Rangstrid, Skinsyge over indbildte og selv virkelige Fortrin i det borgerlige Selskab kiendte Vennerne ikke; thi hvad have disse tilfælleds med sand Mennekesværd? Ikkun da kunde Skinsyge have opstaaet, hvis det hurtigere var lykkedes Hiin end ham selv, at fremlokke Guddomsgniisten Sandhed af den døde Steen, der omgrændser vor Veie i Livet.

Do Gange om Ugen forsamledes Vennerne om Aftenen i en Sal, hvor de fordybede i fordomsfri Skiæmt og Alvor ikke mærkede Tidens Flugt, førend Vægtes tens Raab kaldte til Hvile. — De høitideligholdt aar-

ligen paa bestemte Dage visse Fester; iblandt disse var ogsaa een for Hiemkomsten til Fædrelandet, Sylvesteraftenen, for at festligholde det alvorlige Dieblik, hvori Tid og Evighed i sags Flugt ligesom berøre hinanden, hvori Aarets Ende minder os om Livets, og Aarets Morgen om den evige Morgen. — Glade Erindringer og høie Anelser rørte Bennernes Siæle, hver Gang de festligholdt Sylvesteraftenen, naar de gienmindedes det Herlige og Skienne, som Denne eller Hinn, der havde forladt den fortroelinge Kreds, havde virket i sit Liv; ogsaa de i det Hierte Levende ihukommedes med deeltagende Kiærlighed.

I en saadan Aandetime, der isandhed var hellig, opstod i Haralds Siæl, den ædle Kæmper for Sandhed og Mennefferet, den Tanke: „Hvad, om vi en gang saaes igien, frie for Legemets Baand, i vor overjordiske Naturs rene Afglands! Om En iblandt os lod de Esterladte fornemme sin aandelige Nærhed og vi Andre ved en glædelig Esterretning fra en andet Verden kunde overbevise os om, at vore Dyrebare besvarede os i deres venlige Minde!“ — „Sværmer!“ — raakte ham Nehberg imøde — „Jeg troer ikke paa Aandesyner; thi hvad der synes umueligt, kan heller ikke vorde virkeligt.“ — „Virkeligt eller ikke“ — svarede Harald — „mig er det ligemeget, men sæt, det var

saa, og en iiskold Haand rystede Dig op af den søde  
 Slummer?" — Rehberg: „Langt heller skulde jeg  
 da troe, at jeg tog fat paa mig selv i Dremme. Man  
 har Exempel paa, at et Menneſke tog fat i Bryſtet  
 paa ſig med ſin i Winterkulden ſtivnede Haand, imē-  
 dens han meente, at en Anden holdt paa ham, og at  
 han ved Virkningen af Skrækken og ved Bryſtets kramp-  
 agtige Sammenpræsning blev dødelig ſyg og overlod  
 ſig til Troen paa Aandelyner." — Flammont: „Det  
 er et Ord! ifald Du er den første, der vandrer heben,  
 ſaa aabenbarer Du Dig for os, ſom her ere forſam-  
 lede, den første hellige Eſtveſteraften, og givet os et  
 ſynligt Tegn om Din aandelige Nærhed!" — Harald:  
 „Her er min Haand! en Mand, et Ord!" — Reh-  
 berg: „Men en Mand har ingen Haand og intet Le-  
 geme, er hverken Mand eller Kvinde! Mærker I  
 Skjalmsfykket? Venner! — Hvad Manden lovede os,  
 vil Anden vel holde det? Hvordan ſkulle vi da tage  
 ham paa Ordet? Han gjør os tilſidſt vore ſunde fem  
 Sandſer ſtridig, og maaffee ſelve vor legemlige Tilvæ-  
 relſe, naar vi ſkulle have hørt og ſeet, hvad vi allige-  
 vel ikke ſaae og hørte, og endnu mindre haandgribeligen  
 iagttaget." — Harald: „Jeg holder Ord!" — A del-  
 ſtan: „Det være Kiøb eller Mand, hvad vi ſee, os  
 er det ligemeget, naar kun et Venneherte i trofaſt  
 Barm ſlaer os imøde!"

Saalunde skæmte de Vennerne endnu længe om  
 Aander og Aandsyner, og sang dybtørte:

„Under Lindens hellige Græne  
 Skulle vi os gienforene,  
 I en elysæisk Lund!“

Midnat var forbi, og Enhver gik hjem, for at hilse  
 de venlige Straaler paa den unge Aarets Morgen, men  
 endnu følte Enhver en hemmelig Gysen, en magist  
 Luftning fra Aandevedenen, der saa nær omgrændser  
 Menneskelivets snevre Kreds. Thi uden at være over-  
 troist, føler dog siundom ogsaa det tænkende Menneske  
 i sindig Anskuelse af den hemmelighedsfulde Naturs  
 aandelige Kræfters forborgne Etyrrelse samt Legems og  
 Aandevedenens nære Berørelse. — Vennerne vare ad-  
 fæltede, og ei længe varede det, saa tonede Kampaaet  
 ind i den fredelige Kreds, at stævne Kæmperen for Fæ-  
 drelandet i Skranken. Østerriges tappre Hære vare  
 dragne i Leding, fuld af modig Begeistring, at værne  
 om Fædrelandets Grændser, og Harald og Rebberg  
 vare de første, hvis Heltearm og Sværd det truede  
 Fædreland gjorde Fordring paa; de kæmpede i Epid-  
 sen. Slaget ved Hohenlinden var endt. Østerriges  
 Orne værnede om deres gamle Hæder og styrkede de  
 fra alle Sider fremtrængende fiendtlige Hærmasser til  
 Jorden; men endeligt maatte de vige for Dvermagten;  
 den 3die December i Aaret 1800 tegnedes med blodige

Træl i Fædrelandets Karbøger. Tusinde valkre Strids-  
 mænd laae henstrakte paa den dødsvangre Valplads; og  
 som en rivende Biergstrøm styrtede Fienderne paa det  
 tilbagevigende Hærtog. Dvergangen over den rivende  
 Inn og den flummende Salza blev længe forsvaret,  
 men omsider tilkæmpet; nye fiendtlige Skarer kastede  
 sig paa alle Kanter de vigende Hobe imøde, og More-  
 au's frygtelige Hær trængte uopholdelig frem til Hiertet  
 af Østerrige. — Modigt havde begge Bennerne kastet  
 dem paa de fiendtlige Eskadroner, for at dække Tilba-  
 getoget; Enhver stræbte efter at afvende Dødsbugget  
 fra Vennens Hoved, til endeligen Fiendens tordnende  
 Skjots fra Biergene sendte Døden til de modige Strids-  
 mænd og adskilte Hæren. Endnu troede Enhver at hø-  
 re Vennens Stemme og at see Blinket af hans Sværd;  
 det kaldte ham til Forsvar eller Hævn: — — Da for-  
 mørkede Kruttdampen Lusten, og — Bennerne saae hver-  
 andre ikke mere. Rehbergs Hest styrtede under ham, han  
 selv blev saaret af et Streiffkud ved Brystet, og — laae  
 sandsesløs iblandt de Døde. Men hans Fald und-  
 drog ham hans Forsolgeres Naserie, hvilke nu vendte  
 dem mod de flygtende Bagtropper, der nedfabledes el-  
 ler joges ud i den rivende Strøm, hvor de fandt de-  
 res Grav i Bolgerne. Lynsnar satte de fiendtlige Ryt-  
 tere Eskadroner bort over Rehberg; men han var frelst;  
 Skiebne's Haand beskyttede ham. — Dmtrent i tre  
 Timer havde Rehberg ligget som død; den mørke Nat

ubbredte sig alt over den øde Balplads, da han, blidt  
 rystet af en venlig Haand, ligesom vaagnede af en  
 Drøm. Det var Kurt, Haralds troe Diener, der ef-  
 ter lang forgiæves Dmslækk n, for at finde sin tabte  
 Herre igien, endeligt kom hid i rette, for paanye  
 at giengive sin Herres Ven Livet. — Mehberg slog Di-  
 nene op, og raabte med svag Stemme: „Du her? —  
 og saa allene? Hvor er Din Herre?“ — — Med ve-  
 mobigt Blik pegede Kurt hen paa den Egn, hvor han  
 havde tabt ham af Sigte. Smerten lukkede den troe  
 Tjeners Mund. „Lad mig fortælle siden,“ — udraabte  
 han — nu maa vi tænke paa Deres Redning! I hiint  
 eensomme Bondehuus seer jeg Lys; der lad os ile hen,  
 maaffee vi der kunne faae nogen Efterretning, eller et  
 Bud, der fører os til hiin Egn, hvor jeg tabte ham  
 af Sigte. Thi det var mig umueligt at følge ham;  
 vi bleve i Kampens Dummel adskildte; jeg saae ham  
 styrte med Lovemod ind blandt Fienderne, for at dække  
 Tilbagetoget for vore; det lykkedes ham ogsaa, og han  
 var en af de Sidste, der satte over Strømmen til  
 Stranobredden paa hin Side. Jeg vilde efter ham;  
 men i samme Dieblik styrtede min Hest, truffen af en  
 Kugle; jeg vovede ikke allene at fortroe mig til den ri-  
 vende Strøm, og opgav Haabet, igien at samles med  
 ham. Da saae jeg, — ak! min stakkels Herre faldet  
 En af Fienderne, der sandsynligviis endnu kiendte  
 ham, fiesd, forbittret ved hans kiække Modstand, hen-

over Strømmen, han segnede i Dieblicket. Jeg kunde nu ikke længere holde mig, jeg maatte følge ham, skulde det end koste mit Liv; jeg sprang ud i Gloden, men, for svag til at holde mig over de rasende Bølger, drev Strømmen mig uopholdelig afsted, til jeg endeligen gandske havde tabt den Egn af Sigte, hvor vore Folk vare, og tilsidst bevidstløs, og næsten uden Liv og Bevægelse, og stivnet af Kulde, segnede paa en i Strømmen fremragende Landtunge, blev hængende i det tætte Krat og meifommeligt kæmpede mig hen mod Strandbredden. En Tidlang strifiede jeg om, for at gienfinde den Egn, hvor jeg var kommen fra; neppe var jeg istand til at slæbe mig frem, men Kulden drev mig, og jeg ilede til Balpladsen, hvor vi havde fægtet. Da saae jeg En af mine Landsmænd, som en Kugle havde gienneboeret Hjertet, ligge iblandt de Døde, tæt ved ham en Mandsej med Klæder, som jeg iførte mig istedet for mine dynvaade, og var saaledes for det Første sikket for at fryse ihjel. Siden dette Dieblif vanker jeg omkring, for om mueligt, at forsøge Overgangen over Strømmen, og at see, hvad der er bleven af min stakkels Herre. Maaskee findes en Vaad, hvori jeg kan naae til Strandbredden paa hiin Side." — „Lad os ile, raabte Rehberg med glad Urolighed; vore forenede Bestræbelser vil det lykkes, at gienfinde ham, og, hvis han endnu er ilive, at redde ham." — „Nei, naadige Herre!" — raabte Kurt — „jeg laaber

Dem ikke gaae med! Anstrængelsen kunde worde farlig for Dem; De skælver af Feberkulde. Lad os gaae ind i dette lille Huus, der findes vist en ventlig Siæl, der vil pleie og sørge for dem; jeg skal nok faae En til at ledsage mig og at bringe mig hen til hiin Egn, hvor jeg kan finde min gode Herre igien." — „Vi blive sammen" — svarede Rehberg — „jeg følger Dig, thi dersom Du ikke kommer igien, saa er jeg gandske uden Efterretning om min Ven og uden Bistand; og hvor let er det mueligt at Fienden holder Dig tilbage, eller at han opsporer mig i mit Tilflugtssted og fører mig fangen bort. Desuden savner jeg det Nødvendigste — Fienden har aldeles udplyndret mig." — „Her, naadige Herre!" — svarede Kurt — her er Penge! Under denne Pakke fandt jeg en fuld Pung. Og nu gaaer De ind i hiint lille Huus; for Betaling kan De faae noget at styrke Dem paa. Desuden er i dette Huus som jeg alt kiender, en underjordisk Kjalder, hvorfra en forborgen Gang løber igiennem et gammelt Biergflot; er der Fare, saa drager De Dem i en Hast tilbage, og er reddet. For mig vær De ubekymret; jeg kiender nøie Terrainet; ind i Kratskoven forfølger mig ingen fiendtlig Rytter, og den enkelte Fodgænger styrter jeg til Jorden." — Rehberg vilde giøre Indvendinger, thi en hemmelig Driwt drog ham næsten med uimodstaaelig Magt hen mod hiin Egn, hvor — Antonie, hans Hiertes Elskede, boede i den faderlige Borg,



og som han haabede at see der igien og at slutte i sine Arme. — Men — Faren var stor, hans Bens Vel var ham dennegang mere helligt og dyrebart, end hans eget Hjertes Fornødenhed, og han fulgte den troe Diener did, hvor en venlig Lysstraale blinkede ham imøde fra Mørket.

Her vare alt flere Flygtninge af samme Hær indtrufne, og iblandt dem fandtes snart nogle haandfaste Mænd, som havde Mod til at følge Kurt paa hans Vandring til hiin Side af Strømmen. En Baad bar dem hurtig over, og snart vare de paa det Sted, hvor Harald segnede fra Hesten. De lysnede Dalen og gienemforskede Fjeldløfterne; men intet Spor var der mere af den i Striden Faldne. Al Veie, hele Natten igiennem, var forgiæves; indtil de endeligen af nogle Flygtninge erfarede, at deres Kamerater havde vundet Tid til at føre de Døde og Saarede bort med dem, hvorhen? vidste de ikke. — Endnu et Forsøg vovede Kurt. Hastig ilede han afsted til den velbekjendte Borg, hvor Antonie boede, og bankede tidligt om Morgenen paa Slotsporten; men Ingen kom og lukkede ham op, indtil endelig en gammel Slotsbetjent berettede ham: den naadige Frue var igaar, da Slaget nærmede sig, flygtet med Frøkenen, han vidste ikke hvorhen; formodentlig vendte hun ikke tilbage, før Egnen var sikker.

Rehberg ventede imidlertid hele Natten med hans  
ge Utaalmodighed paa sin troe Diener. Allerede blev  
den Anelse næsten til Visshed, at der var mødt ham  
en Ulykke; endeligt — den følgende Middag, kom han  
igien med sine Ledfagere til det lille Bondehuus; men  
hans Efterretninger kunde desværre ikke trøste Rehbergs  
deeltagende Hierte. Alligevel troede han, at kunne for-  
udsætte som vist, at Harald, naar han ikke var død,  
hverken var vansmægtet uden Hielp, eller kommen i  
Fiendens Vold. — Men Antonie, — hans Antonie!  
hvor opholdt sig denne Hulde? Hun, hvis Minde  
selv i Kampens Tummel ikke havde forladt ham, men  
mægtigt begejstret ham til at vove Alt for Fædrelandet.

Østerriges Hære drog tilbage; men jo dybere  
Fienden trængte ind i Hiertet af Monarkiet, desto me-  
re var man betænkt paa, selv med store Opoffrelser at  
give Fædrelandet Fred, som da og efter tvende Maanedes  
Forlob lykkeligen paafulgte. Rehberg, som des-  
uden ved de erholdte Saar, ikke var istand til, for det  
første at sidde tilhest, tog Permission paa nogle Uger,  
og reiste hjem, i det Haab, at Alt omsider vilde oply-  
ses til hans Tilfredshed. Med Jubel modtog de til-  
bageblevne Venner den Reddede; men en smertelig Kæ-  
lelse blandede sig i det lydelige Glædesraab. Harald  
var ikke vendt tilbage, han, hvis muntre Aand saa  
tids forjog de Andres Mismod. Men smerteligst be-  
klagedes den Forsvundne af Emilie, Adelfrans Søster,

der med blid, fremspirende Kiærlighed elskede den fyrrige Ungling, ihvorvel hun endnu ikke vilde tilstaae sin Tilbøielighed for sig selv. Ungsilig spurgte hun om Harald, og hendes Frygt skulde, som hun selv overtalte sig til at troe, kun yttre venlig Medlidenhed. Men det menneskelige Hjertes Kiender anede snart, hvad hendes vemodige Følelse dulgte. Inderlig rørt helligede hun den dyrebare Tabte Mindets og Sorgens stille Laarer, og Alt, hvad hun hørte om hans formodentlige Skæbne kunde ei kalde Hjertets tabte Fred tilbage.

Under smertelige Erindringer høitideligholdt Bønnen den vante Fæst — det attende Aarhundredes Sylvesteraften, den store vigtige Tidspunkt, hvori to Aarhundreder berørte hinanden. Den gang var Enhver, der stod i venstabelig Forbindelse med Bønnen, indbudt dertil, og Ingen var udebleven. — „Gemene Naturer“ — sagde Honau fuld af Begeistring — „have hver Dag deres Aandetime! Vi, som have hævet os til en høiere Ansættelse af Livet, drage ikke det Aandelige og Overjordiske ned i den almindelige Menneskekreds. Derfor bliver os og Mindet om de os beslægtede Aander en isandhed hellig Eysel. Vi ville nu idag, da vi hilse denne store Aandetime, fornye Mindet om alle vore Elskede! men for Alle maae vi glemmes vor Harald, ham vi savne idag!“ — „Ia visseelig, vor Harald!“ — udraabte Adelftan vemodigt;

— „viskelig kunne vi med Liv og Siæl kalde ham vor Thi hans glødende Høielse for alt Eliont har ogsaa begejstret os til glad Virken for Menneskehedens Vel!“

— „Harald!“ — sukede Emilie, og skjulte sit glødende Ansigt i sin Barm; og Vinduerne helligede den Tabte en stille Taare af blid Medfølelse. — „Mindes I endnu hans Lofte!“ — tog Flammont Ordet: „engang at give os i en saadan Mandetime et Tegn om sin Nærværelse, hvis han var vandret heden? — Viskelig, er det mueligt, at Nander kunne meddele dem de Levende, saa maatte han i Nat vise sig iblandt os! —“

Da lyste pludseligen et Fakkelskær hen over den lange Gade, ind ad Vinduerne i Salen, hvor Bennerne sadde. De sprang iilsomt op af deres Sæder, og hen til Vinduet: og see, — — — en lang hvid Gestalt, indhyllet i en Kaabe, bevægede sig langsomt og høitideligt over Torvet, nærmere og nærmere mod Gæstgiverstedet, hvor Bennerne vare forsamlede. En lille gnomelignende Figur traadte foran de Kommende med lysflammende Fakkelt, og lysnede den Indhyllede's blage Ansyn. Bennerne forstrækkedes ved Synet, det var — — Haralds Ansyn. — „Harald!“ — raabte Udelstan; Emilie styrtede hen til Vinduet, og med et Forfærdelsens Skrig segnede hun afmægtig tilbage i en Lænestol. — Jo nærmere de underfulde Former kom Gadedøren, desto mere fordobledes deres Skridt; endelig sprang Døren op: raske Fodtrin tordnede op ad

Trappen — og ned igien; pludseligt blev det igjen stille, og — — Synet var forsvundet.

„Alle gode Aander!“ — raabte Glammont; Ordet bøde paa hans Læber. „Drømme vi eller ere vi blinde med seende Dine?“ — Kreg Honau bestyrtet — „saae vi ikke sammen, hvor Skikkelsen kom hen?“ — — En sagte Gysen paakom hele Forsamlingen, — „Saae I det da Alle, hvad der foregik nede?“, — spurgte Ludolf — — Alle bejaede, og Enhver forsikkrede, han havde ogsaa hørt Godtrinnene, men ikke iagttaget noget mere.

„Hvad giælder det“ — sagde Glammont — „naar vor Ven siden sit Saar har levet endnu til idag, saa er han død i dette Dieblig, og har opfyldt sit Løfte! Lad os see og oppebie, om jeg har havt Ret!“, — „I det mindste“ — svarede Ludolf — „lader det sig heel vel tænke, at vor Aand kan have en vis Aenelse om det, som møder vore Benner. Vort Gemys sympathetiske Stemning, hele Indretningen af vore Organer er maaskee saaledes beskaffen, at vi, ogsaa uden at vorde os vort eget Jeg tydeligt bevidste, og uden at have nogen Kundskab ved udvortes Meddelelse om vore Benners Tilstand, saaledes kunne nærværende gjøre deres Hændelser og have Fornemmelser, at vi virkelig troe at see dem for os! Hvo kan tyde Naturens og dens Kræfters hemmelighedsfulde Styrelse! — “

„Det er dog sælsomt“ — sagde Eckebrecht efter en Pause — „at vor ophidsede Fantasi har kunnet spille os Alle en saadan Streg! Der er dog Ingen af os overtroisk, og vist Ingen af os Alle har endnu havt et Aandesynd, undtagen i Drømme! og dog skedte idag et saadant Mirakel! Vi ville imidlertid ikke forlade Salen før Aandetimen er forbi; maaskee Gaarden opløses før det gryer ad Dag: Hvem veed, hvilken Skielm har spillet os dette Puds!“ — „Skæmten var for alvorlig,“ — svarede Flammont — „vi antage imidlertid Forslaget, og blive samlede! Aarhundredet er alt forbi, og kun eengang opleves denne Dag: Dieblicket fortiener det nok, at vi sængsle det i Flugten.

Hele Forsamlingen var af samme Mening, og søgte nu ved Samtaler at forklare hverandre Aanderisgets mørke Gaader. De udtømte dette Emne, og endeligt taug de. Lyt! da foer en Eusen, som af Aander, op ad Trappen; Godtrin tonede dumpt udenfor Salsdøren; sagte Stemmer hvissede; pludseligt aabnedes Døren, og ind treen — Harald og — Antonie.

„Er det mueligt?“ — raabte Alle med een Mund; „Virkelighed eller Drøm?“ — „Harald og Antonie!“ — Rehberg og Emilie fore forsærdede op; de styrtede de Kommende med udbredte Arme imøde, og hvilede saligt ved de gienfundne Elskedes Bryst. — „Hvorfunde er det mueligt,“ spurgte Rehberg, „at Du kunde undgaae Døden? Hvilket Mirakel har frelst Dig?“ —

og Alle trængte sig om ham, og bragte ham et hierteligt Velkommen. — — „Himlen og den deeltagende Kiærlighed,“ raabte Harald, „have befriet mig. Vore Folk bare mig halvdød ind i en medlidende Landmands Hytte, hvor jeg blev forbunden; men det stærke Tab af Blod røvede mig Mod og Kraft til at sørge for min Redning. Jeg blev bragt til et fiernt Ekevslot, for at undgaae den fremtrængende Fiende — der boede just Antonie og hendes Moder, der gave den Basmægtede Ly, Pleie og Syrnking. Denne Hulde var min Ekte's engel.

Rehberg afbrød Bennernes Jubel og spurgte: „Men hvad skulde det Syn betyde, vi havde set? Du havde næsten forstrækket os. Var det Dit Jeg eller Din Skygge?“

„Det var mig selv,“ — svarede han — „J skulde glad overrastes paa Sylvesteraftenen idag. Jeg kiorte langsomt herhid, da mit Saar endnu ikke er lægt, og Antonie vilde følge mig om faa Dage; men hendes Længsel, da hun hørte, at Du levede endnu, var for stor, og hun ilede til sin Tunderligtelskede. Ført af raske Gangere, ankom hun faa Minuter efter mig i samme Giæstgivergaard, og sendte hurtigt et Bud efter mig, for ikke uden Ledfager at træde ind i den ubekjendte Forsamling, hvori hun var sikker paa at finde Dig.

Bennerne skildrede ham nu den Virkning, som dette Tilfælde foranledigede; de skiemtede endnu længe

om de vennescæle Anders saa uventede Nærmelse. Alt var den mystiske Midnat forbi, og Anderne vare forvandlede og paaklædte med Kiød og Been, og vendte tilbage til det virkelige Liv. Muntert klang Glassene for Gienstyret — „den Hvilende selv under Moseet indviedes Bøgerets Klang.“

(H. Burdach.)

## D a r t a r s l a g e t.

En Historie fra Aaret 1242.

Prophetisk bruste Ostenvinden hen over Schlesiens Skove. Knagende brast de himmelhøie Stammer for dens mægtige Aande, og Weirhanerne paa Borgen Rothkirch dreiede sig pibende i Krebs. Hylende fligrede Ugler og Alliker, tumlede af Stormen, om Klosettets Vinduer, hvori den skønne Dorothea von Rothkirch sad, slittigt kroderende paa en kostelig Waabens Kappe for sin kiære fraværende Egteherre. Under det Paaskud, at ville see efter den hjemventede Borgherre, var Kruko, hans polske Waabenjunker, traadt ud paa Balkonen; dog saae han ei ud i det vildstormende Weir, men tilbage giennem Vinduesdørens Ruder i



den klare Himmel, der smilte i den hulde Frues Ansyn. Der stod han og slugte den skionne Qvinde med sine mørke graadige Blikke, og Lidenskabens Storm drev i hans Hierte et værre Epil, end det løsladte Elements Rasen i Naturen. Længselglødende opløstede nu Dorothea det sorte Die, og foer bævende tilbage, trusfen af Krufos Lynblik. En frygtelig Anelse giennemskialv hendes Hierte, og hun stod op for at forlade Gemakket. „Hun flyer for mig!“ sagde den vilde Polak til sig selv, og, harmfuld over at see sig røbet, traadte han tilbage i Klosettet — „Nstenen begynder at døemre,“ sagde han, „og endnu er Ridderen ikke at see. Næsten tvivler jeg om, at han kommer i Dag“ lagde han blidere til, „og takker min Helgen for den Lykke, endnu en Nat at torde bestierme dette Slot og dets skionne Frue.“ — „Vel anstaaer det Eder, at ansee den Pligt, I deler med alle Eders Herres Tienere, for en Lykke,“ svarte den hoi Qvinde med en Stolthed, hun tvang sig til, for at vise den dristige Yngling tilbage inden de Skranker, han syntes at ville overtræde. Men han, overbevist om, at hun havde giennemskuet ham, og derfor besluttet, at tilstorme sig sin Skiebnes Afgiørelse, han hidtil forgiæves havde sukket efter, traadte hende rask under Vinene og sagde: „vil I tilbagestrække og ydmyge mig ved det stolte Herreord, saa kiender I ikke Krufos Hierte. Prøv at gyde iisnende Vandstrømme i Smelteovnens glødende

Metalkav. I flukker Flammen ei; vred bekæmpet den det fiendtlige Element, sprænger voldsomt sit Fængsel, og forstyrrende alt omkring sig stiger den røde Ildsoile op mod den bævende Himmel! — „I raser!“ raabte Borgfruen, og vilde sive. Da greb han voldsomt hendes Haand og raabte: „Bliv! — I skal i det mindste ikke længere hylendeølge for mig, at I jo forstaaer mine Duffer. Jeg elsker Eder. I er en Kvinde; I har altsaa mærket det for længe siden. Jeg elsker Eder med Qual og Lust, med en Ild, som, foragtet af Eder, stille fortærer mig. Men saaledes skal det ikke blive længere! Jeg vil Siengjeldelse, om jeg end skulde købe den med min Siæls Fortabelse!“ — „Forlad mig siebliffeligt!“ raabte Dorothea med ædel Brede, „og bered Eder paa, at giøre min Gemal, saasnart han kommer, Regnskab for den Vanvidstale, en Nuus vel ikkun kunde bringe over Eders Læber.“

Da skiar Kruso Tænder, sagte mumlende: „Døb for Kiærlighed: det er Kvindetak! Din Lykke er det, stakkels forlibte Nar, at Du med et eneste Ord kan nedtordne dette Overmod, ellers var Du forloren!“ Derpaa sagde han, stirrende med rullende Die paa den martrede Kvinde, koldt og haanligt: „I vil forraade mig, Udelma?“ — Pludseligt veeg al Farve fra Dorotheas Rosenkinder med Forsærdelse betragtede hun Martreeren, aabnet ængsteligt Munden, som til

et Spørgsmaal, og sank i samme Dieblif afmægtig tilbage paa Stolen.

„Banvittige Nidbing! Du har myrdet hende,“  
 kreg Kruko, slog Haanden rasende mod Panden, styrte  
 for den Afmægtiges Fødder, trykte hendes Haand  
 mod sine Læber, og vædede den med brændende Taarer.  
 Nu gik Døren op, og den lille Deodat, Dorotheas tre-  
 aarige Søn, kom ind, og hang sig, da han saa den  
 skionne Moder bleg og med lukkede Dine ligge paa  
 Stolen, med et høit Jammerkrig om hendes Hals.  
 „Hendes Barn og Hans!“ hviskede Kruko, betragten-  
 de Gruppen. „D, allene i denne Tanke ligger Hells-  
 vede.“ Nu slog den deilige Dvinde, vakt af Sønnens  
 Kyse, Dinen op, strøg de bølgende Ravelokker  
 fra den høie Pande, og fæstede uendelig Moderkærs-  
 ligheds Blikke paa Barnet, der med sine smaae Hæn-  
 der tiærtegnende klappede hendes Lilielinder. Derpaa  
 betragtede hun Kruko, som stod der, henfjunken i det  
 herlige Skuespil, med majestætiff Uvillie, og vinkede,  
 at han skulde gaae. Han tøvede i rasende Trods, da  
 traadte hendes Terner ind. Hun hørte den Ene melde  
 Pater Eze slaus, at hun ventede ham i Borgkapsel-  
 let i Skriftestolen, og forlod, ledsaget af den Anden,  
 Klosettet med sin Deodat paa Armen. Længe stod  
 Kruko i det tomme Gemak, derpaa stampede han vildt  
 i Gulvet, truede med knyttet Haand op mod Himlen  
 og styrte rasende ud.

---

Den mørke Nat var brudt ind; fierte Tordens  
 Kruld blandte sig med Stormens Hyl. I Slotsgaar-  
 den stod Kruko, liig den første Morder, i stille for-  
 tvivlende Raserie. Vidskede af Drkanen slagrede Haar-  
 ene vildt om det fordreiede Ansigt og hans Dine stirre-  
 de mod de oplyste Vinduer i Borgkapellet, hvor Doro-  
 thea skristede nu. Efter en Stund aabnedes Døren til  
 Kapellet; ledsaget af sine Terner traadte Borgfruen ud,  
 og gik med ilende ængstlige Skridt over Gaarden til-  
 bage til sine Værelser. Kruko stulte sig bag Gaards-  
 brønden, og da de vare forbi, stod han længe mørkts  
 grublende. Derpaa foer han op, og gik med trodsige  
 Skridt ind i Kapellet. For Altaret knælte endnu den  
 ærværdige Gjeslaus, og, greben af en Gysen, han ei  
 kunde vorde Herre over, blev Kruko staaende i Indgan-  
 gen. Nu havde Gubben fuldendt sin Bøn, stod op  
 fra Altarfoden, slukte Kierterne, giød frisk Olie i den  
 evige Lampe, og vendte sig om, for at forlade Kapsel-  
 let. Da traadte Kruko med frækt Mod hen imod ham,  
 greb hans Haand og sagde: „Et Ord, Hr. Pater.  
 Den korte Tid tillader mig ei, sirligen at indlede min  
 Begiering. Jeg kiender Dorothea's farligste Hemme-  
 lighed, der ei heller kan være, Eder, hendes Skriftefa-  
 der, fremmed. Men til hendes og min Lykke, maa-  
 skee til hele Schlesiens Frelse, er det nødvendigt, at  
 jeg ogsaa lærer at kiende de Følelser som, forborgne

i den flionne Qvindes dybeste Hierte, kan ere Gud og Eder bekiendte. Slig Underretning skal bestemme min Daad, og af den verdensflogte Dominikaner, der vist i Stilhed ugleer den Fordom, som nærer ham, venter jeg, at han mod rigelig Belønning vil svare mig sanddrue, naar jeg spørger, hvad Borgsruen nys be- troede ham i Skriftestolen."

Med rolig Værdighed saae Ezeslaus paa den vilde Spørger, og svarte derpaa i alvorlig Tone: „J er meget syg, Kruko, om J end ikke er det paa Leges- met. Naar J atter er kommen til Jer selv, naar Eders bedre Jeg har seiret over de mørke Magter, da venter jeg Eder i Skriftestolen, for at paalægge Eders Frækhed den fortiente Bod." — Haanligt smitende svarte Kruko: „Troer J, at Munkesnak formaaer at rokke Mandens Forsæt? Jeg kiender min Hemmelig- heds Værd og den Almagt, den giver mig, for godt til, at lade mig skrække ved kraftløse Trubler. Hvad Dorothea føler for mig, Kiærlighed, Had eller Foragt, hun har betroet Eder det i denne Time og ei kommer J ud af Kuppet, før J har sagt mig det." — „Ar- me Menneſke," sagde Ezeslaus medlidende: „forhast Jer ikke, J naaer Afgrunden tidsnok endda! Bed og gjør Bod, det er det eneste Raad, Eders troe Siclesæ- ge formaaer at give Eder," og vandrede hen mod Døren.

„J haaner mig!" kreg Kruko og trak Dolken. „Bed den almægtige Gud! J kommer ikke levende fra

dette Sted, hvis J tier længere." — Gjeslaus taug og alt blinkede Mordstaalet i Niddingens Haand. Da oplystes pludselig Kapellet af glimtende Lyn og i sit blanke Straalestær stod Munken der forklaret for Synderen i sin Helgen gloria. I samme Dieblik bragede Tordenen ned, Dolken faldt af Kruko's Haand og blændet og bedøvet sæste han sit Blik paa Jorden. — „Mig er det ei beskaaret herovenfra, at falde for Din Haand," talte Gjeslaus med alvor og Majestæt; „thi Meget vil Herren end fuldbringe ved sin Diener herneden. Ogsaa Dig har han, som selve de faldne Kander ere underdanne, udkaaret til sit Redskab, at Martyrkronen ved Dig kan worde trykt paa Tusinders Tinding. Mig lader Anden læse af Dine usalige Træk, at Du, liig den ulykkelige Judas, vil forraade den, der kærligt brød sit Brød med Dig. Saa skynd Dig da herfra, at fuldende Dit Bærk og forpest ei længere ved Din Nærværelse Gudstemplets rene Himmelluft." — Nu fyldte et nyt Lyn Kapellet med et græseligt Lys, Tordenen bragede paa nye, og forfærdet, tilintetgjort, fortvivlende, og dog besluttet til det Bærste, styrtede Kruko ud i den vilde Uveirsnat.

---

Paa Tilbagereisen fra den hertugelige Hofborg var Ridder Hans von Rothkirch, overrasket af Uveiret, taget ind i Herberget i Neumarkt, og sad der fordybet i

alvordige Tanker, bag det uberorte Bøger, medens nogle Borgere fra Byen, sladdrende med Barten, tømte deres Kander ved Siden af. Underholdningen, der stedse blev mere levende, vakte endelig Ridderen af hans Drømme, og han hørte nu saameget opmærksommere efter Samtalen, som dens Indhold hvert Dieblifvandt i Interesse for ham. „I slipper ikke, Fatter Jakob,“ raabte just en ung Borger utaalmodigen „I maa endelig engang fortælle os Historien om den hedske Prindsesse ret ubførligt. Dengang var jeg just i fremmede Lande. Man har hørt saa meget derom, men intet fuldstændigt eller grundigt; ogsaa lyver man saa meget til. Fyld os Kanderne paa nye og fortæl saa Alting i tilbørlig Orden. I veed at sætte Ordene firsligt som en Munk og der er Intet i Verden saa behageligt, som, naar det ret stormer og tuder udenfor, at sidde inde i den trygge Stue bag fyldte Kander og høre paa søle Historier. Jo grueligere En bliver tilmode derved, desbedre er det.“ — „Fortæl! Fortæl!“ Kreg hele Bordselskabet og Barten, saalunde smigret og bestormet, kunde ikke længere staae imod. Han fyldte Kanderne og begyndte derpaa som følger:

„Forrige Maaned var det netop fire Aar siden, at en fremmed Svend en Morgen traadte ind i min Skienkestue og tog hele mit Huus i Beslag for en høi Tartarfyrstes Gemalinde og hendes Følge. Menneftets brune Ansigt, hans underlige fremmede Dragt og hans ge-

broch'ne Lydsk, kom mig betænkeligt fore; men da han strax betalte for en Uge forud i gode ungariske Dukater, beroligede jeg mig, og traf alle Anstalter til, sommesligen at imodtage den fremmede Dame. Solen var alt nede, da et prægtigt Tog af Heste og Vogne holdt udenfor Herberget her. En høi og rank Frue, tæet tilfløret, løftedes først af sin Ganger og gik strax op, at tage mit bedste Værelse i Besiddelse. Hende fulgte endnu tre tilflørede Qvinder, der vel vare hendes Tjenere, og en Mængde sorte, rigtigklædte Uhyrer, med hæslige, fine Navnestemmer gik ogsaa op og leirede sig i Værelset udenfor Hovedgemakket. Ind i min Skiankestue drog en rigtsmykket Hedning, der lod sig kalde Myrsa, med en Flok Evende, og Alle levede de hos mig herligt og i Glæde, og betalte Altting med beiligt blankt Guld. Næste Morgen kaldte et af de sorte Uhyrer mig til Damen. Jeg adlød, og da jeg var kommen op af Trappen, førte Mohren, holdende den blanke Sabel over mit Hoved, mig ind til Fruen, der sad paa Gulvet paa kostbare Tæpper med forslagte Been. Hun talte Lydsk, som Polakkerne pleie at tale det; men Alt, haad hun sagde, lød som himmelsk Musik. Hun erkyndigede sig ret omstændeligt om vort gode Schlesiens Stilling, Skikke og Bedtægter. — Hun var saa huldsalig og mild som en Engel, og da jeg fortalte hende om vore skønne Kirker og om vor Substieneste, da blev hun dybtbevæget og hendes Tone bævede, som



om hun græd, hvilket jeg dog, for det tætte Slørs Skyld, ikke kunde see. Derpaa maatte jeg fortælle hende om vore Adelsmænds Færd, ikke om Polakernes, men om Tydskernes, som Hertugen, vor naadige Herre, har bragt ind i Landet, og Beretningen om deres Midderaand og blide Adfærd mod deres Hustruer, syntes ret at fryde hende, hvorvel hun mere end een Gang udstødte ret et dybt, hierteskierende Suk. Derpaa lod hun mig huldrikt fare. En af hendes Terner rakte mig, paa hendes Befaling, en Flaske af den kosteligste Rosenolie, hvorpaa mit Uhyre førte mig ud igien. Endnu samme Morgen toge et par Karle ind til mig, for hvis Galgefæds jeg blev inderlig angst og bange, thi jeg vidste gandske vel, at de havde staaet i den sorte Ruperts Tjeneste, paa hvis Hoved Herrerne i Breslau havde sat hundrede Gylden. De gave sig i Lag med Hedningerne og drak dem dygtigt til. Jeg blev stedse ængsteligere, thi det kom mig fore, som om de fremmede Ryttere blot vilde tage Leiligheden i Diesyn. Jeg havde nær anmeldt Sagen for vort Raad, men jeg var bange for den sorte Rupert. Intet foresalbt, og jeg lagde mig rolig til at sove."

„Ved Midnatstid vakte en frygtelig Larm mig. Nordffrig og Vaabenklirren lød giennem hele Herberget. Hedningerne vare blevne anfaldne af en overlegen Røverfloek, og værgede sig tappert. I min Angst sprang jeg udenfor Gadedøren. Der holdt den sorte

Rupert i Spidsen for en stærk Rytterflaare og Borger-  
 skabet løb sammen med Geværret i Armen, for at jage  
 Rovridderen bort. Men han løb Trompeteren blæse,  
 og tilraabte Borgerne, at han ikke havde med Byen at  
 gjøre, men med Hedningerne, den herbergede. Bor-  
 gerne skulde gaae rolige hver til Sit, saa vilde han  
 paa sit ridderlige Drab drage bort uden at gjøre mind-  
 ste Skade; men i modsat Fald tvang Røden ham til,  
 at sikkle Byen i Brand paa alle fire Hjørner. Da li-  
 stede Borgerflaaret sig gandske stille bort, og Røverne  
 sadde nu for størstedelen af og trængte ind i Herberget,  
 og lidt efter lidt kom den hele Bunde ud igien, belæs-  
 set med umaadeligt Bytte. Rupert og hans Underhø-  
 vedsmænd toge de hedenske Viger foran sig paa Sadel-  
 knappen og hele den vilde Skare stormede ud af  
 Porten."

„Nu vovede jeg mig igien ind i mit Huus, men  
 lad mig ikke tale om det Syn jeg havde, da fra alle  
 Kamre, hvori Røvere og Hedninger laae døde og døens-  
 de iblandt hverandre, Blodet strømmeviis flød mig imø-  
 de. Jeg søgte kun den stakkels Prindsesse, der havde  
 talt saa huldosaligt med mig; at hun ikke var bleven  
 bortført med Terernerne, vidste jeg. Jeg trøede altsaa,  
 at finde hendes Liig ovenpaa i hendes Gemak; men der  
 var Intet at finde, uden et par sorte Uhyrer, der sag-  
 tens ere faldne i Kamp for Prindsessens Liv, og da  
 jeg havde giennemført hele Huset og efterseet alle Stæ-

stenene og hver Krog paa Loftet, fandt jeg endelig om en Vinduespost i Baghuset et sønderrevet og sammensnøttet Lagen, som den stakkels Fyrstinde vist har ladet sig glide ned af, for at redde sin Ære. Jeg bad et par Ave Maria for hendes Livs og hendes arme Siels Frelse, lod mit Huus flure og hvidte fra øverst til nederst og gjorde mig ret megen Umage for at glemme den gruelige Nat. Efter den Tid var den sorte Rupert som vækblæst af vort gode Schlesien, og som man hører, skal han med sin Bande have taget Tjeneste hos den polske Konge Boleslaw's og for to Aar siden være bleven i et Slag mod Tartarerne ved Krakau."

„Men for tre Aar siden havde jeg nok et sælsomt Eventyr, som jeg endnu maa fortælle Eder, fordi det hænger sammen med den bedrøvelige Historie. Det var en Nat, jeg laae i min gode Søvn, da en Fremmed, hyllet i en lang Kappe, bankede mig op og forlangte et eensomt Kammer. Da jeg havde anvist ham det, tillaaede han Døren, kastede Kappen af og jeg betragtede med Forsærdelse det brune Ansigt med de smaa vildtlynende Dine og det græsselige sorte Skiæg: livagtig saae han ud som Hedningerne, der vare omkomne i mit Herberge. Den gule Sitkeliokiote, som foran aaben, lod mig see det haarbedækte Bryst, sammenholdtes af et Guldbelte, hvorfra en Sabel, rigt besat med Edelstene, nedhang, og hele hans Klædnings Pragt, fra Juveelkenobiet af, der fæstede Fierbusten

til Huen, ligetil de gule, rigtbroderede Støvler med Guldsporer paa, sagde mig tydeligt, at jeg havde en høist fornem Tartarsyrste for mig. Nu tog Hedningen en blinkende Dolk op af Beltet. Jeg troede alt, han vilde hævne sine Landsmænd paa mig uskyldige Mand og sank skælvende paa mine Knæe. Men den Fremmede lagde Dolken paa Bordet, en tung Pung med Guld derhos og sagde i en stolt og truende Tone: „Sandheden lønner Guldet, Løgnen Staalet! Fortæl mig hvad der for et Aar siden mødte Tartarsyrstinden i Dit Herberg troe og omstændeligt.“ Jeg fortalte den gruelige Historie, som jeg nyligen fortalte Eder den, og paa hvis Sandfærdighed jeg kan tage Sakramentet naar det skal være. Han mumlede derpaa i sit hedenste Kludervelsk allehaande hen for sig. Derpaa sagde han til mig: „Staden er uskyldig; thi at I alle ere Rujsner, kan I ikke for; men Roveren skal jeg nok finde. Tag dette Guld til Erstatning for den Angst Du leed dengang og nu, og sønk Dig til Lykke, at Din ensfoldige og tro Fortælling har reddet dette Land, jeg alt havde besluttet at ødelægge i min Vrede.“ — Dermed skiltes han fra mig og jeg ofrede strax næste Morgen hundrede Børlys paa vor Frues Altar, for at affinde mig hos hende og de kiære Helgene for min Redning og uventede Lykke.“

„Og om den usykelige Syrstinde har I intet hørt siden?“ spurgte Rothkirch, der med stedse vængstligere

Spænding havde hørt paa Fortælleren. — „Det spurgte  
 ogsaa den underlige Hedning om,“ svarte denne, „men  
 jeg maatte svare ham nei ligesom Eder. At hun er  
 kommen levende ud af mit Huus, torde jeg vel sværge  
 paa, men hun maa dog vel være falden den gale Rupert  
 i Hænderne, eller være forulykket paa Flugten, ellers  
 var hun vel, fremmed i Landet og uden Bistand, efter  
 Robernes Afreise vendt tilbage til vort gode Neumarkt.“  
 — „Og hendes Ansigt saae I aldrig?“ spurgte Roth-  
 kirch videre. — „Nei,“ svarte Barten. „Smuk maa  
 vel Damen have været, sorte Lokker bølgede frem under  
 Sløret, hvorigiennem et par sande Sole af Dine straalte.“  
 — „Hendes Dragt?“ spurgte Rothkirch bævende. —  
 „Et grønligt Silkestof, giennemflettet med gyldent  
 Lovværk.“ — „Hellige Gud, min Ahnelse!“ raabte  
 Rothkirch og bød sine Svende, strax føre Hestene frem.  
 — „I det gruelige Veir vil I bort, ædle Herre?“  
 spurgte Barten bestyrtet. „Hør, hvor Stormen brus-  
 ser, hvor Hagelen pidsker paa Ruderne, I sætter Livet  
 til!“ — „Forsaaarsaande imod Uveiret i min Siel!“  
 sagde Ridderen hen før sig, løb ud, og snart saae de  
 forundrede Borgere ham jage ud med sine Svende i det  
 vilde Veir.

---

Solens første Straale blinkede gennem den sky-  
 fulde Himmel, da Rothkirchs Gængere torbnebe over

Borgvindebroen. Dorothea, der i ængstelig Betyrning for ham havde giennemvæget Ratten, sloi ham imøde i Slotsporten, og gios ved det kolde Favnag, hvormed han hilste hende. „For den hellige Tomfrues Skyld, hvad er Eder vederfaret?“ spurgte skialvende den skionne Dvinde. — „Jeg har hørt gruelige Eventyr,“ svarte Ridderen, mørkt henkænde for sig, „om Rov og Mord og nedrigt Dvindebedrag.“ — „I har talt med Kruke?“ raakte Dorothea forfærdet. — „Med Kruke?“ spurgte Rothkirch undrende. „Jeg saae ham ikke. Er han ikke i Borgen?“ — „Hans rasende Udfærd i Aftes,“ sagde nu Borgfruen roligere, „beviste mig tydeligt, at hans Forstand er forvirret, og før jeg kunde befale, at bringe ham i sikker Forvaring, er han, som Portneren beretter, i den græsfelige Uveirnat, uden Varet, som en Rasende reden herfra.“

„Eelsomt!“ mumlede Rothkirch, og vandtede op ad den høie Vindetrappe til Dorothea's Gemak; og da den skionne Dvinde skialvende var fulgt efter ham, traadte han hen for hende, saae hende skarpt i Dinene, og sagde: „Da jeg for fire Aar siden fandt Eder i min Skov, udgav I Eder for en polsk Frøken, der for at undgaae Valget imellem Klosteret og en forhadt Brudgom, var flygtet fra sit Fædreland. Bliver I endnu i Dag ved dette Eventyr?“ — Ved Kiærlighed, Brodes bevidsthed, Anger og Skienhed, en bedende Magdalene liig, stammede Dorothea et sagte Nei. „Saa er I

Tartarfyrstinden, der for fire Aar siden i Neumarkt undskyede Ruperts Røverhænder? spurgte han igien. — „Ja,“ hvisttede den arme Kvinde, grædende omfavnende den strænge Ridders Knæ. „Hellige Gud! raabte denne med rasende Smerte, „saa har en hedske Kvinde, en alt Formælet, vanhelliget Hgt. Skabets Sakrament, og besmittet min ridderlige Seng!“

Da reiste Dorothea sig op fra Jorden, og sagde med ædel Stolthed: „Ei er jeg mig nogen Brode imod Eder bevidst, uden den, hidtil at have fortiet Eder, hvad jeg nu vil sige. Roversyrsten, der engang rev mig af min Moders Arme, havde ingen Ret til mig. Aldrig har jeg erkjendt ham for min Hgteherre, og da den værdige Tzislous for Altret vandt den hellige Stola om vore Hænder, havde han alt hemmeligen ved Daaben indlemmet mig i de Ch istnes Samsund. Eder dulgte jeg det, for ei ved Sandheden at støde den Mand fra mig, mit Hierte slog imøde første Gang jeg saae ham. Men i min Skriftefaders Bryst nedlagde jeg min Hemmelighed, og er det en Forbrydelse, da er den udsløttet ved Bød og Absolution, og, rensat for Gud, staaer jeg kun bævende for min Jordedømmer, hvis Kiærlighed vilse tilgive, hvad inderlig Kiærlighed forbrød.“ — „Men hvem er den hedske Fyrste, der har anmasset sig en Røverret til min Gemalinde?“ raabte nu Nothkirch, som Blodet steg i Kinderne og Bredeaaeren svulmede paa Panden. „Rævn mig ham, Dorothea, af

jeg kan fordre ham til ærlig Kamp og Sværdet dømme os imellem." — „Det, høie Herre," svarte Dorothea med elskende, frygtsom Ydmyghed, „er en Hemmelighed, jeg har fortiet selv for min Skriftefader, og maa blive en Hemmelighed til hiin Lysets store Dag, der opklarer Alt, hvad Mørke nu bedækker." — „En tydsk Kvinde tør Intet dølge for sin Egteherre," raabte Rothkirch med rynket Pande. „Hun, som engang kuffede mig, maa være sanddru nu og aabenhjertig, hvis jeg skal kunne stole paa hendes Anger. Hvad hedder Hedningen?" — „Dræb mig, Herre!" sukkede Dorothea, omsavnende hans Knæ paa nye; „jeg kan ei nævne ham!"

Der stod den stolte Ridder i Lidenskabernes Kamp. Bredden bød ham, at støde den skionne Hemmelighedsfulde fra sig; Kiærligheden at drage hende op mod sit Hjerte og saalunde vakkede han længe, bestormet af modstridende Følelser. Da gik Døren op, og den lille Deodat traadte ind, at hilse den hjemkomne Fader. Han løb hen til den knalende Moder, flængte den lille Høire om hendes Hals og strakte den Venstre Kiærligheds-tegnende op mod Faderen, hvis Brede begyndte at sagtnes. „For den hulde Drengs Skyld, jeg har givet Eder," raabte Dorothea, „tilgiv mig og agt min Taushed, hvis Kilbe sandelig kun er min grændseløse Kiærlighed til Eder." — „Jeg tilgiver!" sagde Rothkirch, rask opløstende Hustrue og Barn, trykkende dem



til sit Hierte. „Jeg tilgiver og agter Eders Tausked,  
 hvis Reenhed Eders klare Die er mig Borgen for.“  
 — „Min kiære, høimodige Herre!“ jublede Orientalen  
 inden, favnende ham med osterlandsk, qvindelig Ild  
 og Underdanighed. „Fader! Moder!“ laliede den Lille  
 glad, spygede sine Smaaearme om Begges Nakke og  
 førte deres Læber sammen til Kiærlighedens og Forsø-  
 ningens hellige Kyss.

---

Gyngende den jublende Deodat paa sine Knæe, sad  
 Rothkirch ved Siden af sin arbejdende Huusfrue ved  
 Bægeret i behagelig Røe, da Pater Czeslaus, reise-  
 klædt, med Vandringsstaven i Haanden, traadte ind  
 i Gemakket, at tage Afsked fra Borgherskabet. Fors-  
 undret spurgte ham Ridderen, om det ikke mere beha-  
 gede ham paa hans Borg, siden han saa hurtigt vilde  
 forlade den? — „Hos gode Mennesker behager det mig  
 stedsse,“ svarte Gubben med alvorlig Demod; men mig  
 kalder Pligten tilbage til mit Kloster. Paa den østlige  
 Horisont optaarner sig et frygteligt Uveir, hvis Flams-  
 mestrømme vilde udgyde sig over vort arme Schlesien  
 og det anstaaer Hyrden vel, i Farens Stund at vaage  
 hos Hiorden, Herren betroede ham.“ — „Uveiret har  
 udraset,“ svarte Rothkirch smilende. „See Jer om:  
 I Osten og overalt straalet Himlen blank og blaa.“  
 — „For det jordiske Die,“ svarte Munken betænkeligt;

„Nydt det menneskelige Kortsyns Lykke, hvorved Guds vise Gødhed bevarede os fra tusinde Lidelser“ — „Nu først vorder det mig klart, at I har talt billedligt, ærværdige Fæder,“ sagde Ridderen halvt i Spot, „og forstaaer jeg Billedet ret, peger I hen paa Tartarernes nye Indfald i Polen, hvorom jeg i Gaar førstegang hørte fortælle i den hertugelige Hofseir. Da har vel den de geistlige Herrer egne Vaabenangst henrevet Eder til overdrevne Orger. Om endog den kække Boleslaws Sværd hidtil troligt bevarte sin Ufkyldighed ligesom han selv, saa lever dog endnu Vladimir, Krakaus tapre Woywode. Han har i Fior viist Tyrkerne ved Tursko, at de ei ere uovervindelige. De polske Magnater ere vaagnede til Fædrelandets Forsvar og har Røverhorden vovet et nyt Angreb, vi den snart komme til at søge Hiemveien med blodig Pande.“ — „Det trodsige Overmod følger Fordærvelsen i Hælene,“ raabte Ezeslaus, glemmende sig i sin Begjæring, „Som I, puffede Polens Feltherre paa jordisk Kraft, glemte, at anraabe Himlens Hielp og hans Hær blev slagen og Krakau blusser i Flamme mod Himlen og ødelæggende vælter sig Fiendebølgen over det ulykkelige Land.“ — Nu sprang Borgherren forskædet op og stirrede Præsten i Ansigtet, der syntes at straalet af et indre Lys og blegnende foldede Dorothea Hænderne til Bøn. Da kom Ezeslaus igien til sig selv, slog sig

angerfuld for Bryftet og sagde: „Tilgiv, hvad jeg har talt, ædle Ridder og Lev vel! Eder kækkærme Guds stærke Engel! Til Tak for Eders Venfkab modtag mit sidste Raad: Hvad Eder er tiært paa Jorden, det bringe I, naar Faren nærmer sig, til Boeslau's Mure. Hift tilkyder Jer Sanct Adalberts Kloster et sikkert Tilflugtsted og skalde ogsaa dette, som min Døem kundgjorde mig i dunkle Villeder, styrte sammen i flammende Ruiner, da er jeg Eder Borgen for et andet trygt Asylum og skal der troligt vaage over Eders frelste Kiære.“ Derpaa rakte Munken det ædle Par rørt sin Haand, signede den lille Deodat med Korsets Tegñ og forlod Gemakket hurtigt.

Paa Borgen Rothkirch blev det nu paa eengang ret muntert og levende. Riddervende rede ud paa alle Kanter, at tyde de fierne Lehnsmænd holde sig kampberedte, Waabensmedde hamrede Rustningerne tilrette, unge Knøse flebe Sværde og Hellebarder og øvede sig i Blitsbueskydning, Karle tumlede de vilde Hingster i Gaardene, fyldte Steenkurvene, befæstede Kastestøtset paa Murene og overalt gik Ridderen anordnende og opmuntrende omkring; alt for tydeligt bevidnede hans rastløse Virksomhed hans Troe paa Egeslaus profhetiske Ord.

Saaledes var en Uge runden hen, da Clemens, Slotshovedsmanden, paa skumbedakket Ganger fra Glogou kom indridende i Borggaarden. Forundret be-

iragtede han de frigerste Anstalter og sagde til Slots-  
herren, der hilsende traadte ham imøde: „Med Emer-  
te seer jeg Eder indviklet i en Privatseide nu, Fædre-  
landet trænger til Jer Arm. Thi umueligen kunne  
Eders Ristninger staae i Forbindelse med det Ludskab,  
jeg fra den hertugelige Hofseir bringer Eder ligesaa frisk  
som det der er indløbet. „Ha, Tartarerne!“ raabte  
Rothkirch med ahnende Skræk. — „Saa veed I dog  
alt,“ tog Clemens Ordet, „at de den attende Marts  
have slaet Wladimir ved Chmelik og stukket Krakau i  
Brand? Paa deres umenneskelige Wiis hærge de Landet  
trindt omkring og true Schlesien. Hertug Mieslaus  
af Oppeln er allerede brudt op med sine Skarer, at dæk-  
ke Dderen mod dem og vor Hær rustet sig. Hertugen  
lader Eder bede, at drage til Liegnis med alle Eders  
vaabendygtige Mænd og der at støde til Hovedhæren.  
Borgen her kan I lade tom tilbage. Vi behøve det  
Mandskab, I maatte efterlade til dens Forsvar, alt  
for meget i aaben Mark, thi utallig er Hedningernes  
Hær, og det gielder om, at stille en stærk, levende,  
staalbedækket Dæmning imod Bølgen, der brusende  
truer at styrte sig over vort Fædreland.“

„Hertugens Willie er mig Befaling,“ svarte Roth-  
kirch. „Anstalterne, I see, ere blot Virkningen af  
dunkle Nygter, der ere komne mig for Dre om de Pols-  
kes Nederlag. Disse Nygter kan jeg takke for at jeg  
alt i Dvermorgen kan bryde op mod Liegnis med mit

Banner." — „Men hvor vil I gjøre af Eders Barn og Eders Gemalinde? spurgte Clemens med hiertelig Deeltagelse, pegende paa Dorothea, der just treen ud af Slotsdøren med den smilende Deodat ved Haanden. „Jeg tænker at sende Begge til Breslau, naar Faren nærmer sig," svarte Rothkirch. — „Dertil vilde jeg ikke raade; Hertug Henrik holder sin Moder og sin Gemalinde ikke engang sikke bag Liegnitz's faste Mure, men vil sende dem til Crossen." — „Kommer Tid, kommer Raad!" raabte Rothkirch ubekymret. „Endnu huser Tartarerne i Polen, endnu veed man ikke med Visshed, om deres Røvertog gielder Schlesien og da staaer Henriks og Micislaus foreente Magt end der, den vil vel knuse deres." — „Foreente Magt?" spurgte Clemens betænkelig: „Micislaus har tilbageviist Henriks Forslag, at lade Hærene stede sammen. Kiender I ikke Polakkerne? De hade os Tydskere med et saa uforsonligt Had, at selv vort Folkens navn i deres Eprog er bleven til et Skældsord. Hvorledes vil, selv i Farens mørkeste Dieblik, den stolte Hertug af Dppeln overtale sig til, at adlyde vor hertige Henrik som Overfeltherre; og det maa dog skee, hvis den Eneste, der har Kraft og Visdom dertil, skal føre Schlesiens samtlige Waabenmagt til Seir og Hæder!"

„I seer alt dette for mørkt, Hr. Slotskapitain" svarte Rothkirch freidig. „Følg mig i Ridder salen. Jeg vil imidlertid fylde Væggene, og medens vi kraftigen

virke for den gode Sag, ville vi brukne utidige Sorger i ædel Ungarviin!" Han gik, og Clemens vilde følge ham, da Dorothea hastigt greb hans Haand og ængstligt spurgte ham: om han ikke vidste, hvo der anførte Tartarhæren. „Chan Batu" svarte Ridderen, overseende den Dødsbleghed, dette Navn giød over Dorotheas Kinder. „Dog skal han med sin halve Hær, have forfulgt de flygtende Polakker ind i Ungarn. Resten af Hæren blev under Peta Chan tilbage i Polen." Med et taknemmeligt Blik mod Himlen aandede Dorothea friere, takkede Ridderen for den givne Underretning, vinkede en Terne, gav hende sit Barn og gik derpaa eensom, henfunken i dybe Tanker, ned i Borghaven.

---

Aftenen, der just begyndte at dæmre, blev i det høie dunkle Bøgelysthuus, hvori Dorothea nederst i Haven drømmende sad, alt til Nat. Ned fra Riddersalens klartoplyste Vinduer tonte Sang og Bøgerklang, og Paukers og Trompeters Skrald forkyndte Skaalerne, der her udbragtes paa Hertug Henriks Lykke, paa Schlesiens Frelse og Hedningernes Fordærvelse. Rothkirchs Lehns mænd vare med Mænd og Gangere dragne ind i Borgen og Ridderen var ret munter med de trofaste Vasaller, der maaskee snart skulde bløde med ham. — Dorothea stod just op, for at vende tilbage til Slotstet, da raslede det grueligt ned ad den høie Borghaven

muur, og før den Forsfærdede kunde fatte sig til Flugt og Raab om Hielp, stod en Mand for hende, hvori hendes af piintlig Dødsqual pludseligt grebne Hjerter, trods Mørket, ahnede den vilde Polak. Skielvende traadte hun tilbage og Uhyret talte med sagte Røst: „J er ikke bange omsonst, skionne Frue. Jeg er Kruko. Siden i Gaar Nat har jeg, rastløs som en usalig Mand, vanket om i den vilde Skov. Endnu engang maatte jeg see Eder. Dette Dieblik Kal kaste Loddet over Eders og min og dette Lands Skiæbne. Foragten, J hidtil viste mig, kan maaskee være qvindelig Kosterbarhed, eller Folge af Kampen mellem den gamle Pligt og den nye Kiærlighed. Maaskee har dog Gløden, som redningstøst fortærer mig, i Eders Hjertes Løndom tændt en stille forborgten lille Flamme for mig, maaskee kan Farens Storm oppuste den. Derfor siger jeg Eder aabenhiertigt: Jeg veed Alt, og er vis i min Sag, thi jeg var for fem Aar siden i Bolislaws Folge, da han i Kiow underhandlede med Tartarhøvsten, Eders Herre, og dengang saae jeg Eder. Fast besluttet er jeg, at opofre Alt for mine Dødsfæder eller min Hærm. Kan J giengjælde Lidenskaben, som forstyrrer mig, da flye med mig i dette Dieblik. Vil J det ei, lader jeg mine Dæwle løs og nedstyrtter Fordærvelsen over Schlesiens Dale. Terningerne er i Eders Haand: kast nu!“

„Morder! Hielp!“ skreg Dorothea, og vilde flye, men med stærken Haand holdt Kruko hende fast, og

truenbe funklebe hende hans Dolk imøde. „Jeg kunde have Lyst til, at giøre Angstraabet sandt, snyste han, men det var en jammerlig Hævn, for de Dvaler, I lade senderrive mit blødende Hierte, at lønne Eder med et eneste barmhiertigt Stød. Lev, Adelman, lev for Din Fortvivlelse!“ — Han forsvandt. Som en faaret Hind, med Pilen i Brysket, vaklede den ulykkelige Dorothea hen mod Slottet, Aftenvindens Pust i Løvet syntes hende at være Forsølgerens Ande og bevingede hendes Skridt, og da Rothkirch, der havde hørt hendes Angestskrig, traadte i Haven med Folk og Fakler, styrtede hun bevidstløs i hans Arme.

Ryttersvendenes Trompeter, Godknægtenes Trommer hilste Solen, da den paa Dpbrudsmorgenen gik op bag Borgen Rothkirch. Hobene rykkede sammen, Rothkirch svang sig i blinkende Staalsmykke paa den brusende Hingst, og den blege Dorothea lod sig faa svag hun end folte sig, løfte op paa Pasgangeren, medens Goldammen tog den jublende Deodat foran sig paa Sadelknappen. — Da Ridderen havde ordnet Skarerne til Toget, fløi han endnu engang hen til den elskte Hustru og faae hende med bekymret Kiærlighed ind i de forgrædte Dine. „I er meget svag, min Dorothea,“ sagde han ængsteligt, „vil I kunne taale Reisens Møie? Endnu er Faren langt borte, vil I ei heller tøve lidt paa Rothkirch og siden følge efter under sikkert Leide?“ — „Nei, nei!“ raabte Dorothea hastigt. „Ei forlader jeg Eder,



før den yderste Nød byder det; kun ved Ebers Side føler jeg mig sikker." — „Saa skee Din Billie, Du Trofaste!" sagde Rothkirch rørt, „og gid Overbevisningen om min inderlige Kiærlighed og Haabet om en vænlig Fremtid, liig trøstende Engle maa gyde Nalighed i Dit piinte Hierte!" Raff kastede han derpaa, mandigt bekiæmpende sig selv, Hingsten om, drog sit Sværd og gav med høi Røst Befaling til Opbrud. Lystigt stralbede Trompeterne, hvirvlede Trommerne, og med lydeligt Jubelskrig drog den lille Hær henad Weien til Liegnis, glad besluttet, for sin Gud, for sin Hertug og for sit Fædreland at indsætte det friske Liv i Dødens blodige Terningspil.

---

Paa Sletten udenfor Liegnis samlede Hertugens Hær, sammenstrømmet fra hele Nedre Schlesien, som Henrik beherskede. Sexhundrede Biergmænd fra Goldberg vare stegne op af deres Schachter, for at prøve Hændernes Kraft, der havde bearbejdet det haarde Græs, paa Hedningernes Hiernesfaller. Hertugens Hofstat, lutter Tydskere, var reden op med sit Kavallerie. Til den sluttede sig Clemens og Rothkirch og Korsfarerne, som Paven havde opbudt i hele Tydslands Rige, Boleslaw's, Markgreven af Mærens Heltesøn, i Spidsen. Fra Norden tonte i det samme Trompeternes Seiersklang og en herlig Rytter-Eskadron nærmede sig Sta-

den, anført af Ridderne, hvis hvide Kapper vare smykkede med sorte Kors. Poppe, Landmester for den tydske Orden i Preussen, ved sit Lofte, mere endnu ved sit kristelige Riddermod ansporet til, at bekæmpe Christenhedens Fiender, hvor de endog maatte vise sig, førte denne Skare hid til Schlesiens Forsvar, og, monstrende den talrige, udvalgte Hær, begyndte Rothkirch alt, at holde Seiren for vis, og Gzeslaus Advarsler for Følger af Alderssvaghed.

Nu aabnedes Liegnitz's Porte, og Hertugen drog ud, ledsaget af sit hele Huus. Hedwig, hans høie Moder, alt dengang ved sin himmelske Wandel og sin høie Seergave Helgeninde-Navnet værdig, som den taknemmelige Esterverden gav hende, og Anna, hans Gemalinde, og Helt-spirerne Boleslaws, Henrik, Ladislaws og Conrad, og fem blomstrende Døtre omgave de fyrstelige Forældre. Hærens eenstemmige glade Tilraab, hilste den høitelskte Fyrste og Skarernes Hovdinge rede ham imøde, ydmygt sænkende deres Sværde. Han holdt stille midt i Hæren, hvor et Altar, bygget af Moser, smykket med Blomsterkrands og brændende Kiorter, havde sig, og fra det overfluede den Korsfæstedes Billed Hæren. Der stod den ærværdige Biskop af Breslau, omgivet af sine Diakoner. Her talte Henrik med høi, kraftig Stemme til Hæren, der i dyb Stilhed lyttede til hans Ord, saalunde:

„Jeg takker Eder, Venner og Vaabenbrødre, at I ere komne saa stærke og velberedne, at sægte med mig mod den fælleds Fiende. Vel havde jeg ønsket, at vor Fætter Hertug Nicolaus havde forenet sig med os, istedetfor allene at vilke byde Tartarernes Spidsen. Lad os derfor holde desto fastere sammen, og gjensidig Tillid, dog endnu mere Tillid til Gud, hjælpe vor retfærdige Sag til Seieren. Det gielder om vor hellige Religion, vor Frihed, vor lille Arne og vore Fædres Grave, vore Qvindes Tre og vore Børns Liv. Gaaes der nogenst inde en hellig Krig, saa er den det, hvori vi nu drage. Derfor anstaaer det os Alle vel, som Christi Stridsmand at betegne os med det Symbol, der maa være Christnen det Helligste. Følger mit Exempel, og hver den, der elsker Christum, han gjøre som jeg, og tage sit Kors paa sig! Prangende paa vore Bannere fore os Frelsetens Martyrtegn til Seier, og falde vi i Kampen, saa straale det Trost og Haab i vort bristende Die, og smykke da vor Gravhøi som Borggen for den høie Opstandelse!“

Med lydeligt Bisaldsbrag, flaaende med Sværdene paa de klingende Skjolde, besvarede de schlesiske Riddere den opflammende Tale. Medstegen af Hesten fik nu den fromme Hertug hen til Altret, boiede sit Knæ for den Evige, og Biskeppens Haand fæstede Purpurkorset paa hans Skulder. Ham fulgte Feltsherren og Ridderne, og hele Hæren blev, ligesom

disse, indviet til Korstoget af Diaconerne, der vandrede  
 langs med Geledeerne og uddeelte de hellige Tegn. —  
 Endnu holdt Bispen velsignende sin Hoiré iværet, da  
 fremvæltede sig fra Osten tykke Støvskyer, der stedsie  
 kom nærmere, og snart saae man en stærk Eskadron  
 flygtende Polakker jage frem med flappe Toiler. Deres  
 Anfører, Czulislans, den tapre Bladimirs Broder,  
 gallopperede hen mod Hertugen, sænkede neddygt Sæbe-  
 len, og sagde: „For den Gunst, vi udbede os af Eder,  
 ædle Hertug, at turde, sægtende i Eders Rækker, bævne  
 vort Fædreland paa de Vantroende, bringe vi Eder  
 vigtigt Budskab. Det lod som Peta Chan, vor For-  
 dærver, efter det ulykkelige Slag ved           melik endnu en  
 Stund vilde busere i Polen og derpaa følge den rasende  
 Batu. Alt vare ogsaa hans Fortropper brudte op paa  
 Veien til Ungarn, da blev han pludseligt af andre Tan-  
 ker, og Tilbud kaldte Fortropperne tilbage, der nu  
 vendte sig mod Overschlesien. Som en Spion beret-  
 ter mig, har Batu Chan selv overbragt Modbefalingen.  
 Med et lidet Følge er han uventet indtruffen i Zeta's  
 Leir, og rasende har han svoret ved sin Afand Høvhed  
 en frygtelig Eed, at han vil gjøre hele Eschlesien til en  
 blodig, rygende Drk. Hvad der saa pludseligt har  
 rettet Barbarens Biede mod Eders Land, er en Hem-  
 melighed; men hans Hidkomme er vist desværre, og  
 lader Gud ikke Horderne ved et Underværk opsluge af  
 Jorden eller af Oderen, vil Hertug Micislans faae en

haard Dyst med dem." — Med Hælderolighed hørte Henri Rødselsbudskabet, vinkede derpaa Hans von Rothkirch til sig og bød ham, med sine Folk ride til Breslau, eller videre, om han fandt for godt, indtil han havde indhentet sikker Efterretning om Hedningernes Tog og Hertugen af Syppelns Krigslykke.

Just svang Ridderen sit Sværd, for at give sin Skare Tegn til Opbrud, da gjorde en Larm ved Bognborgen ham opmærksom. Han gallopperede derhen og saae sin Dorothea, nedstunken af Hesten, liig en Døende ligge i sin Ternes Arme. Paa hans Spørgsmaal fortalte man ham, Fruen var, over de Efterretninger, Sulißlaus bragte, bleven saa forfærdet, at hun med et Skrig var stunken ned af Hesten. Da begyndte Ridderen stedse ængsteligere at ahne, her slumrede en frygtelig Hemmelighed dybt forborgen, og ret som frygtede han for, at vække det slumrende Uhyre, bødte han sig sagtelig og bange over sin elskte Hustru, som laae der med blege Kinder og fæstede de skionne Dine, hun just slog op, paa ham med Kiærlighed og fortvivlende Angst.

Hu deesttes de medlidende og nysgierrige Tilskueres Kreds, og Fyrstinderne Hedwig og Anna, der havde hørt om den ædle Frue Rothkirchs pludselige Sygdom, ilte hende til Hielp. Hedwig satte sig ved Dorotheas Hoved og aabnede det gyldne Desmerable, for ved den stærke, flygtige Dyst at kalde hende tillive igien. Under denne Efterretning fæstede hun de kloge, skarpe Blikke

paa den Lidendes Ansyn og stedse betænkeligere bleve hendes Miner under den prøvende Beskuelse. Da sagde hun alvorlig: „J har et deiligt, ædeltsformet Ansigt, Frue von Rothkirch, men Eders Træk spaae intet Godt. Det er, som om Fordærvelsen var draget med Eder ind i dette Land, der modtog Eder saa gjæstevenslig. Om ved eller uden Eders Brøde, maa Han over Stierterne vide. Jeg, en stakkels Dødelig, vil ei anmasse mig Dommerret over Eder. Dog, Eders Sindssforvirring synes at hentyde paa en ond Bevidsthed, og i ethvert Tilfælde vil jeg raade Eder, at betroer Jer til en værdig Skriftefader.“

Herpaa stod Hystinden op, og begav sig med sin Svigerdatter til Hertugen, medens Ridderen, liig en Billedstøtte, sad paa sin Hest, thi hvad der længe i mørke Ahnelser havde martret hans Bryst, havde nu Sanct Hedwig udtalt i tydelige Ord. Pludseligt foer Dorothea op, som hævet af usynlig Spændkraft, styrtede hen til sin Gæsteherre, pressede hans staalspandsrede Fod mod den stormende Sneebarm, og raabte med Angestens hjerterflærende Toner: „Var jeg Eder nogensinde værd, min ædle Herre, saa før mig raff herfra!“ — „Berolige Eder!“ bad Rothkirch alvorlig. „J maa for det første blive her. Liegnis vil skilte Eder og vor Deodat sikkert inden sine Mure, medens jeg drager mod Breslau, at udspeide Hedningerne.“ — „Aldrig!“ skreg Dorothea fortvivlende: „her bliver jeg ikke.

Hør mig til Breslau!" Til Breslau?" spurgte Rothkirch forundret: „Skal jeg da selv føre Fienden mine bedste Skatte imøde?" — „End er Breslau frie," vedblev Dorothea ængsteligt bedende, „og Ezeslaus tilbød mig der et sikkert Tilflugtssted. Mindes, hvornoie hans Prophetier hidtil ere indtrufne. Jeg troer mig sikker i hans Varetøgt. Ublod blot denne ene Gang Eders trofaste Hustrues Stemme; har hun nogensinde feilet, at, saa gjorde hun det jo af overvættes, maa skee syndig Kiærlighed til Eder. Sag mig med til Breslau, hvis I ikke vil min Død!" — „Det er Svagbed af mig, at jeg giver efter mod min Overbeviisning," talte Rothkirch tøvt. Men at modstaage en skior, elskende og elsket Qvindes Bønner, er ingen tydst Ridders Sag. Dertil var i det høieste kun en Batu Chan istand." — „Navn mig ei den græsfelige Hedning!" raakte Dorothea sammengysende, taknemmeligt trykkende Riddersens Haand til sine tørre, brændende Læber. Da kom den milde Hedwig tilbage. Med et Medlidenhedsblik paa Dorothea sagde hun til Rothkirch: „Hertugen ahner, at Uvissheden om, hvor I skal gjøre af Eders Hustru og Eders Barn, endnu fængsler Eder til dette Sted. Han tilbyder Begge en Plads i mit Følge, hvor de dog, hvad enten vi blive her eller drage til Croßfen, ere sikkest. Er I af samme Mening, da overgiver mig Eders Kiære, at I da desto trostigerere kan føre Sværdet for Gud og min Søn."

Opmærksomt lyttede Dorothea til de blide Ord, hendes Ansigt forraadte den heftige Kamp, som raste i hendes Inderside, derpaa brast hun i Taarer, tog sin slumrende Deodat af Ternens Arme, knælte m. d. ham for Fyrstinden, og sagde hulkende: „Hvo betroer ikke gierne den hellige Landsmoder sit Barn! Modtag af mine skielvende Hænder mit dyrebareste Klenodie! Min Deodat være Eder et heiligt Pant paa den Ridders lighed, hvormed hans Forældres Hjerte ville slaade for Eder og for Eders store Son, til de for evigt stille staae. Men mig tillade I, høie Fyrstinde, at følge min Egteherre og min Eliakne. Jeg vover ei, at dvæle længer hos Eder. Jeg begynder at grue for mig selv; ei skulle for min Skyld saa mange Sieler forbærves; styrk mig derfor tvøstig ned i Bølgesraadet fra Frelsens Ark, at min Død kan redde Andres Liv! Vil Herren redde mig, da kan han det, selv i det mørkeste Dyb.“

Nu betragtede Helgeninden Dorothea end engang med det skarpe, Hjerte og Nyret provende Seertlik, tog den sovende Engel med Moderomhue selv paa sine Arme, kysede Moderen paa Panden og sagde alvorligt, dog ømt: „Dig fsee, som Du har sagt, min Datter, gik hen i Fred!“

(Stattes i næste Hefte.)



## Moritz von Kotzebue i Persien.

(see IV Binds I Hefte.)

**M**irza Abdul-Behab, Schachens anden Minister, indbød os næste Dag til Middagsspisning. Ministeren havde den Opmærksomhed, at laane Stole og Dækketoi af os, for ei at sætte Gesandten i den Forlegenhed, at spise med Fingrene. Vi satte os; Ministeren bragtes en Daase, hvoraf han tog lidt Opium, der er Perserne i Snapsens Sted. De mangfoldige Retter, søde og sure mellem hverandre, smagte os ikke synderligt, ligesaa lidet Brodet, der er en i Solen stegt Meelkage. Efter Tasselet begave vi os i et andet Telt, hvor vi drak Caffe uden Sukker, og røgede Tobak til. I Persien spille Tobakspiberne en vigtig Rolle. Gesandten var saa artig at kalde mig Astronom, et Navn, jeg ikke fortiente. Ministeren bad mig derpaa besøge ham næste Dag, da han ogsaa dyrkede Mathematiken og Astronomien. Dagen efter havde altsaa Gesandtskabsraaden, Statsraad Negri, den Godhed at ledsage mig til Ministeren, da de almindelige Tolke ikke vilde have været istand til, at oversætte Sager af den Natur. Da Perserne gjøre meget af Astrologien, troede jeg, at maatte give vort Gesandtskabs Ankomst en eller anden astrologisk Vending. Det faldt mig ind, at Jupiter just nu stod i Skorpionens Tegn, og jeg foreskille

derfor før Alting Ministeren, at denne Planet i Størrelse og Glans kunde sammenlignes med Rusland, og at Europæerne i Almindelighed under Scorpionens Tegns forstode hele Asien; da nu just Begge vare forenede, var det ingen Tvivl underkastet, at begge Nationers Venskab var sluttet i Himlen, og altsaa Gud vilbehagelig. Ministeren bekræftede mit Udsagn, og foreskrev, at ogsaa de persiske Astronomer havde saet, det russiske Gesandtskab var indtruffen under det gunstige Himmeltegn.

En tyk Perser, den Eneeste, der var Medvidne til vor Samtale, sad bag ved Ministeren, havde en stor Bog foran sig, hvori han bestandig bladede, og skledede fra Tid til anden ret histert hen til mig under store sorte Dienbryn. Ministeren anbefalte os ham som en stor Mathematiker; men jeg troer, han var en Astrolog, der skulde examinere mig. Han bladede stedse heftigere i Bogen og mumlede Ministeren noget fore, hvorpaa denne spurgte mig, hvoraf Formørkelser komme. Jeg stod op og gav mig til at spadserere om den tykke Astronom, der baade ærgert og ængstelig saae sig omkring, og slet ikke kunde begribe, hvad jeg vilde ham. Men endnu bangere blev han, da jeg lukkede mig ned bagved ham og spurgte Ministeren, om han kunde see mig. Astrologen var tyk nok til gandske at skiule mig, og Ministeren maatte derfor svare Nei.

Derpaa stod jeg op, og bad Astrologen tilgive, at jeg havde ladet ham spille Jordens Rolle; men Ministeren sagde sig, han forestillede i dette Dieblig Solen, jeg Maanen, og den hele Procedure, hvorefter Astronomen endnu ikke kunde komme sig, en Maaneformørkelse. Herpaa traadte jeg imellem Ministeren og Jorden, og sagde ham, Astrologen havde nu ikke mere den Lykke at see Solen, der var altsaa en Soelformørkelse paa Jorden; men jeg kunde ikke forestille den totalt, fordi Astrologen var noget for korpulent. Solen loe og Jorden knurrede; saaledes kan man i Verden ikke gjøre Enhver tilpas!

Efterat begge Herrerne havde spillet saa smigrende Roller, bleve de overmodige og paastode, at Alt hvad man saae paa Himlen, var blot en Glænde, thi Jupiter, Saturn og Venus vare de eneste Stjerner, de erkjendte for Legemer, og disse vare langt lykkeligere end vor Jord, da de alle vare Solen langt nærmere end vi, og havde det langt varmere. „Hvad Venus angaaer, har De Ret,“ svarte jeg. Den er Solen langt nærmere end vi, ellers kunde vi vi ikke see den gaae igjennem Solen engang hver hundrede Aar; men Jupiter og Saturn ere langt længere fra Solen end vi, og kunne af samme Aarsag aldrig vise sig imellem Solen og os.“

Herr Astrologen, der alt var bange, at jeg igjennem skulde begynde en Formørkelses-Ceremonie, var enig med mig i Alt, og op slog herpaa i sin Bog et stort

Blad, hvorpaa stod malet en stor Giebekuk med Hieroglypher. Efter nogle Gange ventligen at have betragtet den, spurgte han mig gandske alvorlig, hvad der da, efter vor Mening, laae bag Stierne. Jeg svarte, derom vare vore Astronomer endnu ikke enige. Men sandsynligviis var der bag de sidste Stierner endnu Stierner uden Ende, og hvis der fandt nogen Ende Sted, knyttede den sig til en Begyndelse, der dog var uden Ende!

Her falbt Giebekukken ham af Haanden, han soe som den triumpherende Viisdom, og meente, slige Sager vare dog lidt for høie for Europæerne endnu. Meget veltilfreds tog han sin store Bog op igien og sagde, idet han smilende bladede omkring deri: „Lad nu det være godt!“ Hvem var gledere end jeg, thi dette „uden Begyndelse og uden Ende“ begriber jeg ligesaa lidt som han. Hans Haand blev liggende paa en Side, der var fuld af Punkter, og Millioner Smaaadiable syntes malede derimellem. Han spurgte hvad Wind var. Jeg begyndte en Forklaring om tyndere og tættere Luftslag, der paa forskjellige Steder meer eller mindre opvarmede af Solen, kunde komme i et Slags Bevægelse, der rimeligviis frembragte Winden, og at denne formodentligen blot opstod i vor Atmosphære, da der længe borte var en tyndere Luft, som vi kaldte Æther, og — —

„Hvad er det for Galimathias, De der væber?“  
 Kreg han høit; saadanne ere Europæerne, de dreie sig  
 altid omkring Marsager og Grunde, og tabe derved  
 Gienstanden selv af Dinene; — Wind er en Materie,  
 der eksisterer i og for sig selv, der udfylder det hele Rum,  
 som befinder sig imellem alle synlige og usynlige Lege-  
 mer, hvorledes kunde ellers Kometer komme udflyvende?  
 De ere de sande Windrenfere, de slyve omkring og svide  
 Alting af, som kunde formindste eller vel endogsaa for-  
 styrte Windens Kraft, thi Winden er en velgiørende  
 Guds Gave!“

Denne sidste Dom var i det hede Persien, hvor  
 alle Indvaanerne maatte omkomme uden Wind, meget  
 naturlig. Imidlertid havde han selv faret om i sin Bog  
 som en Stormvind, og dvælede med Velbehag ved et  
 Blad, hvorpaa en Mængde Kugler vare malte og oven-  
 for dem en gruelig Karikatur. „Hvad mener De om  
 Legemernes Bevægelser? Staaer Solen eller gaæder  
 den?“ — „Den staaer“ svarte jeg. — „Der har vi  
 det! Kiender De ikke Naturkraftens Virkning, der i  
 sit Slags er den Eeneste? Naturen forlener enhver  
 Ting kun een Kraft, aldrig to paa een Gang, ellers var  
 den uretfærdig og det tør den ikke være. Har denne  
 Kraft engang virket, saa er Intet istand til at forøge  
 eller formindste Virkningen, og endnu mindre til at føie  
 en anden til. Naar De antager, at Jorden dreier sig  
 om sin Arel, saa er allerede dette en Kraft, folgelig

kan den ikke tillige dreie sig omkring Solen; men antager De, at Solen dreier sig omkring Jorden, da dreier Jorden sig ikke om sin Arel."

„Paa denne Maade" sagde jeg, har altsaa Naturen blot forlenet vor Jord Kraft til at staae stille?" — „Rigtig, det paastaar vi Persere. I paastaae det om Solen og har Arel. Til Menneskenes og Schachens Glæde er Alting skabt; vi staae med Jorden i Midtpunktet, og see taknemmeligen til." Derpaa lukkede han sin Bog og sagde disse Sager vare af heiere Natur, man maatte staae sin Land ogsaa for Fremtiden; imidlertid vilde han tale om mindre hovedbrydende Ting, f. Ex. om Mathematiken. Han viste mig, hvorledes man maaler Høiden af en fiern Gienstand o. s. v. hvorpaa Ministeren forsikrede, at Schachen forleden engang havde givet ham saadan en Commission, som han til almindelig Forundring havde udført. Han syntes meget besyrtet da han hørte, at i Europa Smaadrenge begynde Geometrie dermed. Til sidst maatte jeg fortælle det forundrede Selskab allehaande om min Reise omkring Jorden, hvorved to Ting syntes dem gandske umuelige, at jeg nemlig engang havde været deres Antipode, og at der gaves skønnere Lande i Verden end Persien! — Ministeren takkede for den behagelige Underholdning, bad mig besøge sig oftere og vi skiltes fra den gode Astrolog som gode Venner.

Schachen er en Mand paa halvhundrede Aar med en smuk lille Borneflokk af 120 Personer. Fem og Tyve af hans Sønner ere employerede i Statsembeder og tolv af hans Døttre bortgivtede til Rigets Store. \*) Den ældste Søn, Abbas Mirza, er En af vort Aarhundredes mærkværdigste Mænd. Man venter store Forandringer, naar han engang bestiger Persiens Throne. I Umgangen med dannede Europæere har han kultiveret sin Forstand, kiender Europas Sæder og Historie, taler færdig Fransk og Engelsk og har gjort det dristige Forsøg at indføre europæisk Krigskonst, hvilket midt inde i Orienten er en vigtig historisk Begivenhed. Abbas Mirza har sendt to af sine Sønner til Engelland for at studere, og man har Grund til at formode om ham, at han engang vil vorde det for Persien hvad Peter I. var for Rusland.

---

\*) Den svenske Rejsende, Hr. Haselqvist, fortæller om en ægyptisk Bey, som paa eengang havde firfjendstyve Børn i Buggen.

---

## Magnetismens underfulde Virkning.

**E**i Kiende vi tilfulde denne underfulde Krafts Virkninger eller Grændser. Men, Alt viser os, at den griber dybt ind i Organismens Dybder og kan røre Nervesystemets indreste Liv, ja selv det Aandelige, og sætte samme ud af sine sædvanlige Forhold. Den dyriste Magnetisme kan vel med Foie betragtes som det første blandt vore Lægemidler, da vi, dette undtaget, endnu intet besidde, der saaledes opfylder os med Liv og staaer i saa inderlig en Forbindelse med det Aandelige i os. Herlige ere dette store Middels Virkninger, men ikkun naar de ledes ved den Forsigtiges og Erfarneres Haand, i modsat Fald vorder dets Virkninger navnløs Elendighed. —

Om trent i Midten af det forrige Aarhundrede forelskede sig i Paris en ung Mand i en formuende Borgers vakre Datter. Uagtet han erholdt Gienkiertlighed, kunde han dog ikke opnaae Besiddelsen af den attraaede Gienstand, fordi den lybige Datter omsider gav efter for sin haardhiertede Faders uboielige Villie og ægtede en anden Mand, som var hende modbydelig. Etedsevarende Kummer over den bestandigen nærende utyffelige Kiærlighed bragte hende snart paa Sygeleiet og derfra paa Baaren. Efter daværende Skik og Brug lod man hende jorde fire og tyve Timer efter, og for sildigt an-



grebe nu Faderen sit Stivind. Dreven af heftig, uimodstaaelig Længsel, efter endnu engang at see sin Elskede, sneg den unge Mand sig den næste mørke Nat hen paa Kirkegaarden, trykkede Graveren nogle Penge i Haanden og lod Graven aabne for sig. Ved Synet af den elskte Hedenfarne, opsteg pludselig den Tanke hos ham, at hun ikke var død for ham. Skyndsomt løstede han hende ud af Kisten, tvang Graveren til atter at nedstænke denne, truede med at dræbe ham, dersom han ikke var taus, og bar den elskte Byrde hen i et nærliggende Huus. Her bragte han hende i Varmen, afklædte hende iilsomt, gned med Hurtighed hendes Lemmer, og søgte, ved fyrige Kysse og tusinde hede Dimsfavnelser, paa nye at aande Liv i hende. Under disse Bestræbelser vare adskillige Timer henrundne forgiæves, da pludselig et Suk blev hørligt, og med dette Suk vendte det saa længselsfuldt forventede Liv tilbage. — Kort efter denne mærkværdige Begivenhed reiste dette fiældne, ved Graven foreente Par, i al Stilhed til Engelland, ægtede der hinanden, og vovede først efter nogle Aars Forlob at vende tilbage, for at gjøre deres Fordringer paa den formeentlig Dødes Formue gjeldende. Heraf reiste sig den snorrigste Retssag: den første Mand paaastod, at Konen tilhørte ham, og den anden, at hun var død for hiin, og blot for ham og ved hans Bestræbelser atter bleven levende. Da Parlamentet imidlertid syntes tilbøielig til at tilkiende den første

Besidder hende, opp. biede dette, ogsaa uden Rigdom lykkelige Par, ikke Sagens Udfald, men vendte atter tilbage til Engelland. Papirerne i denne overordentlige Retsforhandling vare endnu kort før Statsomvæltningen i Parlamentets Giemme.

Maaskee flere flige Begivenheder have tilbraget sig, som ei ere vordne kundbare. Men om vort nærværende Old ogsaa formaaer at fremstille ligesaa paa-faldende Exempter, som den ældre Historie meddeeler, er neppe at vente, thi der hører en baade paa Legeme og Siæl hoist kraftfuld Slægt til at sætte sig i saa inderlig Forbindelse med Udsøde.

(Dr. Hufeland.)

---

### Skildring af det vestfalske Hofliv.

---

(Blandt Las Casas Brevskaber fandtes og en Korrespondence fra en af hans Venner der opholdt sig i Casel paa den Tid da Belystningen, Hieronymus, regierede det hesjiske Folk. Deraf leveres her et udtog:)

---

// **H**vor bestandig Kongen end er i Vennskab, saa ustandig er han i Kierlighed. Han har den Prætension at være en Emule roué et d'esprit. Ulykkeligviis kan en Konge, som vil spille en roué aldrig vide, om han

Kølber sit Scepter eller sine personlige Egenheder Føl-  
 gerne deraf. Intet er for et Monarkie, som ei har  
 Engellands lykkelige Forfatning, farligere, end naar  
 dets Fyrste elsker ligesom enhver anden Dødelig; da  
 er Frilleherredømmet den høieste Magt. Kongen her  
 behandler imidlertid Damerne saaledes som Noget  
 man leger med, men ogsaa kaster bort, saasnart man  
 ei længere har Lust til at lege; aldrig lader han sig be-  
 herske af nogen, og saasnart en af disse Damer, der  
 beiler til hans Gunst, gjør for store Fordringer, vises  
 hun uden videre Omstændigheder, tilbage inden sine  
 Skranker. Kammerherinde von S\*\*r troede, at kun-  
 ne gjøre Kongen i Løndom Bebreidelse over, at hun  
 ikke fik saa mange Foræringer af ham, som Andre;  
 men han sagde til hende: „Madame! Naar man er  
 saa smuk som De, er det tilladt, at være en Smule  
 bête.“ — Grevinde T\*\*\*, som blot i Diamanter  
 havde erholdt over 100,000 Franker, forspildte ligeledes  
 Kongens Gunst derved, at hun vilde rive denne til sig.  
 Kort, Kongen ligner i Elskov en vis Hertug af Orles-  
 ans, hvilken, da Grevinde Perabere, ved en munter  
 Rendezvous, vilde aflukke ham en Statshemmelighed,  
 førte hende for Speilet med de Ord: „Er det ikke  
 Skade, at saadant nydeligt Hoved vil pine sig med  
 Statsfager.“ De tyske Damer kunne ingensinde fin-  
 de sig i denne Maade at elske paa: Lykkelige Land!  
 hvor man elsker for at elske, og ikke forfører for at

forføre! For de tydske Damer synes Hiertet at være deres Alt; de elske med Følelse og Sandhed. Anderledes elsker man i Frankrige, derfor undre sig de franske Damer ei det ringeste over Kongens Maade at elske paa. Madame LaFèche, gift med en forhenværende italiensk Banqueur nu Intendant de la maison du Roi, er ustridigen den skønneste Dame her ved Hoffet. Hendes ypperlige skionne Bygning, hendes syrige italienske Die, vilde være istand til, at gjøre en Dding ung igien. Indviet i alskens Kunster forstaaer hun ved den Ild som aander af alle hendes Bevægelser, at drage til sig hvem hun vil, og ikke tilfreds med sine Yndtingers Hyldinger, synes hun ogsaa at have omskabt sine Veninder til Forelsted.

---

Historisk-topographiske Misceller fra Omegnen  
af Paris.

---

Iblandt Skovanlæggene i Omegnen af Paris er Boulognesskoven, fordom Skoven ved Rouvray, den bekendteste. Her jagede Kongerne af det første Dynastie, naar de boede paa deres Borg i Elichy. I den samme Skov, der fordom var af langt betydeligere Omfang, end nu, havde Carl IX. et Slot eller Lyfsted, Franz I.

sit Madrid og Greven af Artois sit Bagatelle. For Revolutionen bestod Boulognefløven kun af en Mæsse ublevede, af Alder høndende Træer, og det levende Grønne i den unge sædelige Deel af Skoven, var ikkun spaltigt endnu paa enkelte Partier, der stode paa en bedre Jordbund. Revolutionensøren havde aldeles hærget dette Anlæg. Da Napoleon havde bestøget Thronen, og valgt Saint-Cloud til sit Commerophold, var det hans første Bestræbelse, at giengive Boulognefløven dens forrige Skønhed. Uhyre Landstrækninger bleve paa hans Befaling opdyrkede og beplantede med Træer, saa at Anlægget, efter saa Aars Forløb, igien viser sig i fornyet Gestalt. Pariserne fandt der et yderst behageligt og kløligt Spadserested, som de nu, da det i alle Retninger var giennemflaaret med brede, af Træer indfattede, snorlige Gange, kunde giennemløbe, uden at befrygte, at fare vild deri, som forhen. Ogsaa Indfatningsmuren var bleven istandsat, og Anlægget oplivedes ved smaat Wildt. Kun saa Aar vilde have været fornødne, saa vilde Boulognefløven være vorret til en tæt Skov ligeudenfor Hovedstadens Porte; men de fremmede Troppers Ankomst, i Begyndelsen af Juli 1815, bragte den nye og varige Rædsler. Her var det, Britterne posterede sig og opsløge deres Leir. For at der kunde bygges Baraquer, jævnedes Aæerne med Jorden. Gamle Ege, sædelige Træer, ja selve Træerne langs med Indgangen, Alt maatte falde under

Krigsøven. Af Pariserne yndede Spadseregangs Ruiner, og af de endnu for nylig friske og grønne Buske, saae man pludselig reise sig af Træ og Grene en Slags Stad, hvis Gader, der af Engellænderne og Skotterne ere betegnede med hiemlige Navne, indtage hine skionne Indganges Sted, hvori ellers Pariserne pleiede at stille deres prægtige Equipager tilskue. St. Cloud-Alleen omdøbtes til Engellandsgaden. I September 1815 fandtes i hele Skoven saa at sige intet ubeskadiget Træ, og et halvt Hundrede var neppe tilstrækkeligt til at bøde paa Skaden.

Fra Arilds Tid af var Boulogneskoven berømt for de Duellkampe, der fandt Sted deri. I Dueller ere flere tusinde Mennesker omkomne her. Men ei allene til disse have Træerne og Buskene været Vidne; de have ogsaa flere Gange overfløget Kiærlighedens Mysterier, og de, der yndede de saakaldte "parties fines" fandt her den fuldkomneste Tilfredsstillelse. Af Ridende og Kiørende var iblandt alle Parises offentlige Spadsereveie og Pladser ingen saa stærkt besøgt som Boulogneskoven. Der maatte man gaae hen i Sommertiden, for at faae rigtig Forestilling om Pariserne's Udseende. Hvo der saae der de lange Rader prægtige Equipager, der bevægede sig fra de elysæiske Marker til hiint sælskeds Samlingssted, og hele Skarer modige af de fornemste unge Pariserere redne Heste, og de tallose Fodgængere, som hiint glimrende Skuespil fyldte med

Beundring, den kunde snart overbevise sig om, at han havde været i en af Verdens første Hovedstæder. Endelig var det endnu Boulogneskoven, hvori hiin berømte Spadserefare fra Longchamp, til Revolutionen den meest glimrende i Paris, fandt Sted, paa hvilken Hovedstadens elegante Verden, Store og Smaa, om Onsdagen, Torsdagen og Fredagen i den hellige Uge, stillede deres Luxus, Pragt og Koketteri tilskue. Selv i Udlandet var Longchamp bleven berømt, og paa de omtalte Dage i Dimmellugen saae man Engellænderne, som dengang vare mindre sparsommelige end nu, ene og allene at komme til Paris, for at kappes med Franskmændene i Pragt og Udseelse. Hine stolte Deboere dreve det saa vidt med deres Luxus, at de rebe paa Heste, der vare beslagne med Sølv, og kiorte i Bogne, hvis Hiul ligeledes vare beslagne med Sølvringe. Især var den aartlige Lystfare fra Longchamp en Triumphtid for det smukke Kiøn. Ja, de eleganteste Pariserdamer kappedes der med hverandre i Pyntebordets Kunster, strede om Skionhedens og Gratiens Palmer, og søgte, imens de fremstillede deres Skionneste og meest straalende Pynt, at blænde endnu mere ved Rigdommen i deres Vaaklædning, end Glandsen af deres Skionhed. I Revolutionstiden, da dens Rædsler havde fortrængt Franskmændenes muntre Lune, stode Longchamps Spadsereveie i flere Aar øde og forladte; men saasnart en mildere Constellation indtraadte, vaagnede Lysten til at

besøge hiin Spadserevei paany, og mere levende end nogensinde. Af de Parisere, der have seet Lystfarter fra Longchamp i begge Epoker, paastodes, at disse selv under Ludvig XV. aldrig havde været mere glimrende, end dengang, da Revolutionens Lykkeriddere der stillde deres leterhvervede Rigdom og en saadan Pragt tilskue, der maatte forekomme dem selv meest uvant. Under Consulernes Regjering var Longchamp ulige stærkere besøgt, end under Keiserdømmet, og da dette engang var paa Hellingen, fordunkledes gandske dette Spadserestedes Glæds, hvilket saameget lettere lader sig forklare, som tildeels Napoleon ikke var nogen Ven af Foreninger og Sammenkomster, hvor den franske Munterhed altfor stærkt kontrasterede med hans melankolske Sind, og tildeels de uophørlige Krige fienede de rigeste og anseeligste Mænd fra Paris, og saaledes berøvede hiint Lyststed dets fortrinligste Prydelse, hvorfor da ogsaa Damerne ikke længer kunde synes om at indfinde sig i Longchamp. Siden Hovedstadens Besættelse af fremmede Tropper, er Spadserefarten fra Longchamp bleve et aldeles tomt Navn, og Franskmændene synes overalt forstorstedelen at have tabt deres Kiærlighed til Pragt og Luxus for den Jammer, der brød ud over deres Fædreland. Dog gandske for nylig lod det som om Longchamp, uagtet den allevegne herkende Elendighed, igien vilde vinde noget af sin fordums Glæds.



## Washington, i Begyndelsen af Aaret 1817.

Staden Washington, Hovedstaden i de forenede nordamerikanske Fristater, har den lykkeligste Beliggenhed, man kan forestille sig. I en romantisk malerisk Egn, der er bekendt for det sunde Klima og det fortræffelige Vand, forener den Alt, der er istand til at hæve den til det fortrinligste Sted i de forenede Stater. Den er bygget i en Firkant af fire Miles Omfang; Floderne Potamak og Anacostia gennemstrømme den, hvorved den vinder i Ynde, og kan bringe sin Handel til en fielden Hoide. Paa hver Side af Floderne hæver Dalen sig til blide Høie, der lidt efter lidt høine sig til ikke ubetydelige Bierge. Staden er deelt under rette Vinkler i Gader, der løbe fra Østen mod Vesten og fra Syden mod Norden; men for at undgaae eensformigheden, anlagdes ogsaa Gader med Spadserevei, efter Diagonalen, fra en offentlig Plads til den anden, saa man fra Staden af i alle Retninger kan overskue den behagelige Omegn. Diagonalgaderne ere 130 til 160 Fod brede, og have paa hver Side en med Træer beplantet Spadserevei. De andre Gader ere 90 til 110 Fod brede. Anacostialfloden, den østligste, er formodt sit Leies Dybde og sit Værn imod alle Storme, en af de sikreste og beqvemteste Havne i de forenede Stater, og vil, ligesom Kanalen, der anlægges i Leiet,

og der alt næsten er færdig, fortrinligt bidrage til at hæve Hovedstaden til en betydelig Handelsplads. Capitoliet er en stor massiv Bygning af Kvaderstene, prydet med en Colonnade af corintbiske Søiler, beliggende paa en Hoi. Kun to Floie af denne skionne Bygning vare færdige, da Engellænderne i den sidste Kria tildeels ogsaa ødelagde disse igien. Der bygges dog rask igien paa dem, og endnu skionnere, end første Gang. Ligeledes forstørres Capitoliets Plads, og forsynes med Spadsereveie. En skion Allee løber fra Capitoliet til Præsidentens Huus, en anden ikke mindre skion Bygning, opført af Kvaderstene gandske i jonisk Smag. Og aa denne Bygning leed ved Engellændernes Overfald. Saaledes vorde ogsaa Skibsværsterne igien istandsatte, og ville snart reise sig skionnere af deres Afse. Værsterne for Krigsskibene ere næsten fuldendte, og man vil snart kunne bygge paa dem alle slags Skibe til 74 Kanoners Størrelse. Der gives maaskee i samtlige nordamerikanske Stater intet Punkt, der er saa skicket til en Nationalanstalt af den Art, som Washington. Den Fethed, hvormed man der kan faae alle Materialerne og Ammunitionen; Havnens Dybde og Godhed, som dens Sikkerhed for Fiender og Storme, især naar Insapnoke tilbørligt forsvares; alle disse Omstændigheder bidrage til, at gjøre Skibsværsterne i Washington til en væsentlig Gienstand for Regies

ringen. Ved Indgangen til Værsterne have Officererne opreist et Mindesmærke til Ære for Wadsworth, Israel o. fl. — hine helttemodige Mænd, der frivilligen ofrede deres Liv paa Fædrelandets Alter, fordi de foretrak Døden for Slaveriet. Dette Mindesmærke er forfærdiget i Italien af Marmor, og faaer nu den sidste Politur. Det bestaaer af en simpel dorisk Soile, med betegnende Sindbilleder, og en Orn, der svinger sig iveiret. Soilen hviler paa en Piedestal med Basreliefer, der forestille Tripolis, denne Stads Fæstningsværker, det middellandske Hav og den amerikanske Flaade i Forgrunden. Paa hvert Hjørne af Piedestalen staaer en Figur. Den ene af disse forestiller Columbia, der leder Opmærksomheden paa Historien; denne fortæller de amerikanske Heltes dædne og modige Daad; den tredie Figur er Fama, med en Laurbærkrands i den ene og en Pen i den anden Haand; den fjerde forestiller Mercur, Handelens Gud, med sit Overflødighedshorn og Slangestaven. Disse ere Architecturens og de dannende Kunstners fortrinligste Gienstande, hvormed Washington hidindtil er prydet. Hovedstaden eier ogsaa det skønne Bibliothek, der forhen tilhørte Hr Jefferson, der solgte det til Nationen; det er rigeligt forsynet med alle sieldne og kostbare Bøger.

## Kembles Afsted fra den brittiske Skueplads.

**I** lang Tid har i den brittiske Skuepladses Annaler intet Dptrin gjort saameget Epoke, som Kembles Afsted. Denne anden Garrick var Medlem af det kongelige Theater paa Coventgarden. Til den sidste Forestilling, der var bestemt til hans Benefice, havde han valgt en af sine Hovedroller, Coriolans. Neppe mindes man, at nogen lignende Begivenhed i Hovedstaden vakte en saa høi Grad af Deeltagelse. Alle Loger og tukkede Pladse vare bestilte fiorten Dage i Forveien, og allerede om Middagen Klokker tolv var Indgangen til Huset beleiret af en uhyre Mængde Menneſker. Neppe aabnedes Dørene, før der opstod en saa frygtelig Trængsel, at ulykkelige Tilfælde ikkun med største Møie kunde afværges. Aldrig gav Kemple Coriolans vanskelige Rolle med mere Energi og Storhed, og hans høie Talents uforandrede Kraſtyttring forøgede Sorgen over hans nære Tab. Begiærligere greb Publicum ethvert paa sin Yndling anvendeligt Sted i Stykket, for at yde ham den meest entusiastiske Bisald. I Mellemacterne blev en Skrivelse til Hr. Kemple, aftrykt paa et Folioark, sat i Dmsløb i Huset. Et Exemplar heraf, trykt med gyldne Bogstaver paa hvidt Atlas, i en smagfuld guldbaldpyret Indfatning, ledsa-

get af en Laurbærkrands, holdtes foran i Parterret færdig til at overleveres. Da Tæppet faldt, sattes Sedler i Omløb med de Ord: „No farewell for ever from Kemble (Intet Farvel for bestandig fra Kemble).

Ved en Misforstaaelse meente Nogle, at man herved vilde afholde Kemble fra hans Tale til Publicum, og der reiste sig derfor Uroligheder i Parterret; men snart viste det sig, at det hele Publicum kun nærede eet fælleds Ønske. Tæppet gik i Veiret; en stor Gade i Rom, en af Sørgespillets Hovedscener viste sig; og Kemble traadte frem som Coriolan. Bag ham hævdede sig en af de skønneste offentlige Bygninger, der prydede den gamle Verdens Hovedstad. Ubeskriveligt var Indtrykket af det Hele. Enhver havde den Følelse, som skulde med Kemple romersk<sup>311</sup> Aand, romersk Storsked og Rom selv forsvinde fra Skuepladsen og efterlade en uudsydelig Røft. De sympathetiske Vaand der over i tredive Aar paa det inderligste havde forenet ham med alt det Store og Edle, Dramaet besidder, og der havde gjort ham dyrebart for Publikums Hjertes, skulde, som man frygtede for, paa eengang worde løste. De, der i deres Ungdom havde seet ham betræde sin Løbesbane, følte ved hans Afsted Fortidens, Nutidens og Fremtidens Interesse sammentrængt i et eneste Moment. Vedholdende Bifaldsklap gjorde det en tidlang umueligt, at man kunde høre ham. Endelig sagde han

med bævende Stemme, og ofte afbrudt ved Rørelse, følgende Ord: „Ladies og Gentlemen, for sidste Gang træder jeg idag frem for Eder.“ „Nei, nei!“ afbrød ham et lydeligt Raab fra alle Sider. „Jeg er i Begreb med,“ vedblev han, „at ende min lange Kunstnerbane.“ — „Ikke for bestandig, ingen Afsted for bestandig!“ lod det igien. — Disse gientagne Beviser paa den offentlige Agtelse rørte Kunstneren indtil Taarer, og gjorde ham mere og mere usikkert til at samle sig. Med afbrudt Stemme og med Udtrykket af heftig Sindsbevægelse i Ansigtstrækkene vedblev han: „Ladies og Gentlemen, jeg vil ikke misbruge Eders Taalmodighed. Alt tidligere frygtede jeg for, at jeg i nærværende Dieblik vilde savne tilstrækkelig Kraft, og jeg havde ønsket, at drage mig stiltiende tilbage fra Eder, men den Tanke vilde have været trykkende for mig, at man ved Afstedens, om ogsaa kun ifølge gammel Skik, kunde have ventet nogle Ord fra mig. Den uforanderlige Godhed, hvormed De behandlede mig fra den første Aften, da jeg traadte frem som Medbeiler om det offentlige Bifald, indtil dette smertelige Dieblik, skal jeg evig taknemmelig mindes. Hvad mine Kræfter formaade, blev altid med glad Hierte helliget Eders Tjeneste; saavel i Fremstillingen af de mig tildeelte Roller, som i mit Embed som Medbestyrer, var det stedse min inderligste Stræben, at forhøie Dramaets Glans og Anstand, og fornemmelig med Virkning at

bringe vor guddommelige Shakespears Mesterværker paa Skuepladsen; stedse — jeg tør sige det — bleve alle mine Anstrængelser, Studier og Arbejder forsødede ved det Bifald og den Skaansel, hvormed Eders Godhed belønnede dem. Ladies og Gentlemen, vi maae stilles ad, og med modstræbende Hierte siger jeg Eder med dybeste Uresfrygt et langt Farer vel." Ved disse Ord bukkede han sig i heftig Bevægelse, og drog rask bort fra Skuepladsen. Nu blev det forhen omtalte Pragteremplar af Publicums Skrivelse tilligemed Laurbærkrandsen leveret til Dalma, Rembles værdige Kunstbroder, der just var tilstede og havde sin Plads i Dr. Chestret, med det Raab, at kaste begge Dele op paa Skuepladsen. Dette skedte, og en af Medbestyrerne, Hr. Fawcett, blev kaldt frem, for at levere det til Hr. Remble. Som en Forøgelse af Uresbeviisningerne for den affædtagende Yndling, frabad Publicum sig lydeligt ethvert Efterspil, og ifølge det almene Onske, blev Aftenforestillingen sluttet.

Den anførte Skrivelse indeholdt, foruden en udfertlig Værdigelse af den fortræffelige Kunstners Fortienester, den Bøn, at han, saalænge hans Helbred tillod det, aarligt vilde træde frem i nogle Vinterforestillinger.

## Den amerikanske Spottesugl.

Den amerikanske Spottesugl (*Tuedus polyglottus* Lin. Le Moqueur) har ingen mærkværdige eller glindsende Fier, men er meget smuk bygt. Den Letahed, Gratie og Hurtighed i dens Bevægelser, Ilden i dens Mine og den Forstand, som den ved at fatte og lære andre Fugles Sang, lægger for Dagen, er overordentlig og røber eiendommelige Gaver. Dertil kommer en stærk, klarlydende, musikalsk Stemme, som kan frembringe alle Modulationer fra Skovdrosselens rene Stemme til Ornens haarde og vilde Skrig. Vedtro at efterligne sine Mønsters Tone og Takt, overtræffer den dem alligevel i Udtrykkets Kraft og Blødhed. Den sætter sig paa Enden af en Qvist i sin Yndlingsbush, og imedens Morgenduggen forfrisker Træerne og de vingede Sangers Mængde lader sig høre i Skoven, toner dens vidunderlige Sang, der ligesom overbyder alle Medbeilere og forvandler sig til ledsagende Stemmer. Imedens den synger er den i uafbrudt Bevægelse; den udbreder Vinger og Stierte, ryder som en Piiil op i Luften, naar dens Sang bliver stærkere, og naar den atter mildnes og ligesom hendsøer og udslukkes, da synker den sig blidt ned paa sin Qvist, for efter nogle Dieblikke at fornøe dette Optrin. Enhver som hører denne Sugl uden at see den, maa, formedelst Fuld.



Kommenheden af dens Efterlignelses-Konst, troe, at alle Skovens Fugle har forsamlet sig til en Veddestrid, hvori den ene søger at overgaae den anden. Ikke sjeldent giækker den Jægerne, der troe at høre saadanne Fugle i Nærheden, som dog ere langt borte, hvis Sang Spottesuglen efterligner. Fuglene selv blive ikke mindre fluffede, og enten tillokkede ved deres Kammeraters forfattede Raab, eller skrækkede ind i Krattet ved Høgens Skrig, som de troe at høre.

Selv naar den sættes i Buur taber den ikke sin Efterlignelsesgave, og naar dens Sangtid kommer, kan man ikke høre sig træt paa den. Den sleiter, for at kalde paa Hunden, og denne forkader strax sit Leie, og iler med logrende Hale efter sin Herres formeentlige Rost. Den piber som en Kylling, og Hønen flyver strax til med hængende Vinger og brusende Fier, for at beskytte sin Ungel. Flux efter hverandre lyder Hundens Gøen, Kattens Miaven, og Skubkarens Knirken. Derpaa gientager den de lærte Stykker, hvor lange de endog ere. Den efterligner Kanarifuglens Trille og den virginiske Rattergals Fløitestemme til en saadan Fuldkommenhed, at disse Fugle, som bestømmet sole sig overtrusne i deres eiendommelige Sang, forstumme og overlade Spottesuglen Seiren.

Dypløsning af de i forrige Hefte fremsatte Logogrypper:

1) A m o r.

2) C e n.

## Keiser Napoleon efter Waterloo slaget.

(fortalt af en forhenværende keiserlig Kabinetssecretair.)

Det var langt ude paa Natten. Herr Bassano sad i en Krog, Dødens Kulde i Ansigtet; Grev Regnault stod ved et Bord og gjorde Streger med en Blyant paa Papiir. Keiseren gik frem og tilbage, tryggede paa Nægtene og tog hver Secund en Priis Tobak. Med eet stod han pludseligt stille: „Nu, Bulletinen?“ — „Her er den forbedret,“ sagde Ministeren. — „Lad høre!“ — (Bulletinen af 21 Juli og Bilaget ere beskiedte.) Efterat omtrent Totrediedele af Bulletinen vare læste, stampede han med Foden og sreg: „Det var vundet!“ Da Regnault havde endt, sagde han med et Suk: „Det er tabt!“ og et Diebtik derefter: „og med det min Hæder!“ Da opstod følgende Samtale: Gr. K. De kan sætte halvtredstindstyve Seire mod dette ene Nederlag. Hert. af B. Dette Nederlag er afgjørende: Keiseren har Ret. Keiseren. De ere ikke vant til at seire: de vil misbruge deres Seier. Hert. af B. De, hvis Feighed Wellingtons Lykke har at takke for Seiren, ere mere deres Fiender, end Engellænderne og Preusserne. Gr. K. Republikanerne ville sukke: men de vil søge at benytte Omstændighederne. Keiseren. Deri gjøre de vel:

faa bliver dog i det mindste Fædrelandets Hæder og  
 Frihed ukrænket, ere Royalisterne de Stærkere, saa ere  
 de det, fordi de Fremmede understøtte dem. Hert. af  
 B. Royalisternes Mod er i Wellingtons Hoved og i  
 Blüchers Arm. Gr. K. Det Vigtigste er, at opholde  
 Wellington og Blücher. Hert. af B. Hvad? Hæren  
 er tilintetgjort og Grændserne uden Værn? Keise-  
 ren. Den samles igien af sig selv; man maae reorga-  
 nisere og komplettere den. Hert. af B. Er De vis  
 paa Marschal Soult og Grouchy? Keiseren. Grou-  
 chy er en Hædersmand, men svag; for Soult har jeg  
 Sikkerhed. Gr. K. Hæren skal organiseres igien,  
 men Cadrerne ere ufuldstændige. Keiseren. De  
 maae strax kalde Ministrene sammen. Jeg vil, at  
 Kamrene endnu i Aften skulle erfare Alt. Hert. af B.  
 Partierne komme da i Bevægelse. Gr. K. Bevægede  
 alt i lang Tid, skulle de da udforske hverandre, binde  
 an med hverandre og prøve deres gjensidige Kræfter.  
 Keiseren. Vilde de det! da skulle Maskerne falde af  
 dem, — for Publikum, det forstaaer sig; thi for mig...  
 Kald Ministrene! Man skal gjøre en Indberetning,  
 overeensstemmende med Sandheden. Er ei al Patrio-  
 tisme, al Vre død, saa kunne Kamrene ikke aflaae  
 Penge og Mennesker. Hert. af B. De vil skaane  
 Sproitterne og Vandet, naar Huset staaer i lys Lue.  
 Gr. K. Man har forkastet Diktaturen. I dag kunde  
 den allene redde Alt. Keiseren. Jeg har paany be-

gyndt det konstitutionelle Monarkie. De kalde Mini-  
strene . . . .

Her flistes man ad, efterat hiin Befaling var ud-  
færdiget. Mædet blev hos Keiseren, der, saa træt  
han end var, dog endnu modtog Besøg, ved hvilke jeg  
ikke var tilstede. Imidlertid erkjendte jeg fra mit Vin-  
due Cambaceres's, Admiral Decres's, Caulincourts  
og begge Carnot'ers Kareter. Klokken halv syv lod  
Keiseren mig kalde. Hertugen af Stranto, der sands-  
synligviis havde indberettet ham Partiernes Forsatning,  
var hos ham. Napoleon saae forknyttet ud; Fouché  
tirret og vrippen. Da han havde forladt Bærelset, be-  
falede Keiseren mig at tage tre Copier af et Skrift,  
som han tog ud af sin Brevtaske, og lod falde de Dyd:  
„Køligt, Alt er køligt, saa siger han. Jeg be-  
høver kun at tale, for at frelse Alt. Hvo har da nu  
Ret, denne Beretning eller han? Ak, dersom jeg  
maa troe denne Beretning (idet han vendte Papiret paa  
alle Kanter), han har endnu aldrig skuffet mig.“

Hvad Referenten skrev, vare Skildringer af de  
Forsøg, som de forskellige Partier begyndte paa i Ho-  
vedstaden. To Exemplaret deraf adresseredes til Reg-  
nault og Carnot, det tredie beholdt Keiseren for sig  
selv, og Originalen brændte han.

Mit Arbeid var just endt, da Prindsesse Hør-  
tense traadte ind. Jeg forlod Bærelset. Af en maa-

See dabelværldig Nygierrighed, men som i disse grus-  
 somme Omstændigheder var sand Deeltagelse, begav  
 jeg mig igiennem Sovokammeret ind i et lidet Sideka-  
 mar, fra hvilket et rundt af et foldet Forhæng næsten  
 gandske tilhyllet Vindue, tillod mig, at — giette —  
 mere, end at at see nogle Træk af det Dyrin, som jeg  
 nu vil beskrive. Napoleon viste sig for mig fra Siden,  
 Prindsessen forfra. Hun sad, i den ene Haand et  
 Kommetørklæde, som hun ofte trykkede til sine Dine,  
 i den anden en Flaske med Wellugt, som hun syntes at  
 trænge meget til; thi hun var bleg og saae lidende ud.  
 Keiseren stod snart foran hende, snart satte han sig hurt-  
 igt ned og talte i enkelte afbrudte Stavelses, hvoraf jeg  
 ene kunde høre Tonen, men ikke Meningen. Fyrstins-  
 dens bedende Bevægelser, hendes tåarevaade Blik, hende-  
 des Suk forraade tydeligt, at hun bønfalet om No-  
 get, som hendes Stedfader afflog. Jeg erfarede siden,  
 at hun havde bestræbt sig for, at bevæge ham til Fred  
 og forestillet ham Faren ved at fortsætte Krigen. Na-  
 poleon besvarede alle Forestillinger ved lakoniske Taler,  
 hvoraf jeg kun nu og da hørte de Ord: „Bourboner,  
 Engellændere, Skam.“ Omfider blev han utaalmodig  
 over, ikke at kunne beseire denne blide Bedholdenhed  
 ved sin Heflighed, han stampede med Foden, og støttede  
 sig i det samme med Haanden saa fast paa en Hob Bø-  
 ger paa det nær ham staaende Skriverbord, at de faldt  
 vidt omkring, og een endog hen paa Prindsessens Fod.

Denne Voldsomhed fordooblede hendes Taarer. Napoleon holdt inde, traadte furig hen til hende, og paa den Munterhed, der udbredte sig over hendes Ansigt, iagttog jeg, at han maatte have tilstaaet hende en Deel af hendes Bønner. Samtalen endtes her, idet Keiseren sagde hoit: „Send mig Deres Søn!“ derpaa kyssede han kiærligt hendes Haand, og hun forlod ham.

Kl. 8 kom Ministerraadet sammen, hvorved Forsættelsen ikke var tilstæde.

Imellem Kl. 3 og 5 udbredte sig fra Børsen af et Rygte over hele Staden, i alle Klasser af Samfundet. Man erfoer, at vi lede et stort Stød. Dimsider forsamledes Ratten imellem den 21de og 22de de keiserlige Deputerede. Denne Forsamling bestod af: 1) de Ministre som havde et Departement, 2) Statsministrene, 3) en Commission, dannet af Pairkammerets Præsident og fire Medlemmer, 4) en Commission fra Repræsentanternes Kammer, bestaaende af Præsidenten og de fire Vicepræsidenter, 5) et Antal Statsraader, 6) Chesferne for de borgerlige og militaire Authoriteter i Paris, 7) flere Paire og Repræsentanter, som Keiseren havde tilforordnet de Deputerede, 8) flere af ham ligesledes dertil kaldte Borgere. I denne af saa uligeartede Dele sammensatte Forsamling herskede i Begyndelsen en urolig Dummen, afbrudt af en dump og lang Tavshed, end mere ængstelig end hiin. — Flere end eet Forslag blev bragt til Forsamlingen. Men man dulgte omhyg-

geligt sin egentlige Mening; man yttrede, som af en  
 Hændelse, Hensigter, der helst bleve bemærkede; man  
 skulde ved Udtrykket, hvad man egentlig vilde og øns-  
 ske; Enhver søgte ad Sideveie at naae sit Maal. Og  
 hvad var dette Maal? det viiste denne Forsamling ikke  
 tydeligt, men lod det ahne temmelig sandlynligt; det  
 skulde Contramarscherne og de forskjellige Maneuvrer af  
 de talrige Grupper, hvori Selskabet affondrede sig, og  
 som, lige til Keiserens Indtrædelse, havde fordeelt dem  
 i hele Salen. Hans tre Brødre traadte ind i Forveien,  
 Ved Synet af dem skiltes de partielle Deputationer ad,  
 Grupperne opløstes, man forsamlende sig i den store Sal,  
 hvor Stole vare stillede i tre Rader, og da Alle havde  
 sat dem, vedblev de indbyrdes at samtale med en sagte  
 Numlen. En Geheime-Secretair (ikke en Huisfier) fore-  
 kyndte Keiseren. — Da Alt var blevet stille, tog Nae-  
 poleon Ordet. I Begyndelsen syntes han bevæget, var  
 bleg, hans venstre paa Bordet hvilende Haand syntes  
 at røre sig af krampagtige Trækninger. Efterhaanden  
 fattede han sig og talte med Rolighed. Denne hans  
 piinlige Stilling fremvirkede hos Forsamlingen en In-  
 teresse, som holdt Uttringen af mangt et Forslag til-  
 bage, og gav Raadslagningerne en Bending, som Til-  
 hørerne ikke havde ventet. Keiseren stadfæstede Alt,  
 hvad Bulletinen, hvoraf der alt vare Afskrifter i Om-  
 løb, indeholdt om vort Uheld. Den frie Sandhedstone,  
 hvori han talte, den Roes, han gav Franskmændenes

Tapperhed, den Nætsærdighed, han lod vedersæres deres  
 Fiender, vandt ham selv deres Hjertes, der værst havde  
 været stemte imod ham. Dmsider havde han ved Slut-  
 ningen af sin Tale bragt Forsamlingen til, at bevilge  
 ham Alt, hvad tre af hans Ministre siden formeligt  
 fordrede. Hr. Regnault talte først: „Frankriges Hæ-  
 der er i vor Hær, dets Ære i Erstatningen af vort Tab.  
 Dets Frihed, dets Uafhængighed i vore Forsvareres  
 Styrke; Fædrelandets Frelse er i deres Tal, deres Krigs-  
 tugt, deres Daad. For store Siæle er et stort Bann  
 held ene en nyttig Lærdom. Lader os forvandle et Tab  
 til en Triumph af de Grundføtninger, hvilke det, som  
 det lader, synes at omstyrte. Har Seiren ophørt at  
 bekrænde vore Faner; gives der da ingen andre Palmer,  
 end de, der dryppe af Blod? Fredens Dliegreen kan  
 endnu grønnes paa vore truede Grændser, men for at  
 vore der, maa den plantes af heltmodige Hænder. Alt  
 samles Hæren atter. Vilde I betænke Eder paa, at  
 forøge denne Heltehær med Helte? Naar I udvide dens  
 Stammer, eller i det mindste fylde dem med hengivne  
 Mænd, da opflammer I den offentlige Enthusiasme, og  
 kroner Nationens Duffer. Siern fra os er Tørsten ef-  
 ter nye Erobring; vi trænge ei til andre, end Fre-  
 dens; men for ikke at forlange denne knælende, maa  
 Tallet staae i lige Forhold til Mødet. Et besejret, men  
 ingensinde ydmyget Folk, vil aldrig anderledes røkke  
 Regnet paa Freden, end støttet paa Stridsøksen, Jeg



flutter med den Anmodning, at Kamrene udstæde et  
Draab til den franske Tapperhed, imedens Keiseren  
med Sikkerhed og Bærdighed underhandler om Freden."

General de L... F... modfattede sig formeligt denne  
Forholdsregel. „Der gives kun" sagde han, „et Mid-  
del, som kan redde Fædrelandet, og hvis ei hans Mi-  
nistre raade Keiseren dette, saa vil hans store Siæl  
blotte det for ham." — Denne Slutning vakte megen  
Munten, og syntes alligevel at finde Bifald. Napo-  
leon slog Dinene ned, men hævede dem strax igien med et  
foragteligt Smil.

Hr. de F... foreslog, at aabne et patriotisk Laan,  
for at erstatte Armeens Material og bestride nye Hvera-  
vinger. Stemmerne for Krigen formeredes; Armeen  
fulde drage sig tilbage til Laons Klipper, „og hvis det  
maa saa være," raabte en Taler, „paa Parises Mure  
Da tildækker Eders Brne med et Flor og opbyder Alt,  
som endnu har Hjerte, Arm og Siæl. Som en rivende  
Strøm vil Fienden oversvømme vor fædrelandske Grund,  
men til sin egen Fordærvelse; indeklemmet mellem vore  
tætte Phalanger og vore sammenlede Borgere, vil han  
begræde Seiren som hans Nederlag."

Forhandlingen skiltes uden at en Geneste syntes til-  
fredsstillet. Hr. L. D. sagde hoit, saa Keiseren horte  
det: „Hr. d. l. F... har lagt Fingeren i Saaret. Jeg  
heundrer Napoleon; men for at hele Frankrige og Ef-  
ferverdenen monne tænke som jeg, dertil behøves en stor

Handling. Gives der Ingen, som vor Lykke og hans Hæder er dyrebar nok til at vise ham Midlet for endnu at forstørre den!" — General Solignac opfangede de sidste Ord, og vi vilde see, hvorsunde han benyttede dem.

General Solignac var den, som bestemte Keiseren til Thronfrøsigelsen. Men førend det lykkedes ham, havde Kamrene alt forsamlet sig. Hver ti Minuter erholdt Monarken en Bulletin angaaende deres Forhandlinger, og hans Blik optvedes eller mærkedes, eftersom Indholdet led. Han øvertænkte, taug, besindede sig paa nye, frev og sonderrev det atter. Ministre, Statsraader og andre Embedsmænd svævede lig Skygger giennem Salen. Nogle Faa nærmede sig ham, og bleve ved nogle ubetydende Ord igien entledigede. Jeg bemærkede, at han undertegnede endael Benaadninger, og nogle Unions- og Hæreslegionsridderes Dphøielse. — Pludselig hørtes Bogntjorsel. Det var Prinds Lucian. Napoleon bleguede spaltigt da han saae ham, og blev derpaa umaadelig rød. „Naa!" sagde han rask. — Prindsen trak sin Broder hen med sig i en mørk Gang, jeg fulgte paa en Dmvei efter dem, og kom baa en tæt Bust, som skjulte mig for begge de Talende. Formodentlig horte jeg kun Slutningen af Samtalen, der Ord for Ord saalunde led. \*) Derpaa gik de ind i Slottet. Prindsen af Eckmühl kaldtes. En Time tid

\*) Den samme som allerede læstes i III Bds I H., S. 38, 39.

efter fiorte Luciau bort igi r. Keiseren havde hermetisk indelukket sig i sit Kabinet, og lod sig en heel Time ikke see. Kun en lille Dreng, som han holdt meget af, havde bragt ham Gelee, Bouillon og Kaffe. Keiseren gik derpaa ind i sit Kabinet, og fandt der L. . . d'F. . . og S. . . D. . ., tvende af hans Secretairer, som vare beskæftigede med at aabne nogle Depescher. „Er der noget Nyt?“ spurgte Keiseren. — „Her er et Brev, hvoraf jeg kun har aabnet den yderste Konvulut. Adressen lyder: Til H. s. Maje stæt Selv. — „Giv hid.“ Keiseren læste det.

„Seg fræstige mig Frankrigs Thronel“ raabte han med sammenbidte Læber, i det han krystede Brevet fast imellem sine Hænder. „Hvad mener De?“ sagde han til Bassano og Regnault, der i samme Dieblik traadte ind. Den Første taug. „Seg forstaaer Dem,“ sagde Napoleon blegnende, „De er af den Ubenævntes Mening.“ Maret svarede intet. „Og De, Grev Regnault, hvad siger De?“ — „Med Penge og Mennesker kunde De have reddet Dem, uden disse er intet andet at gjøre end give efter.“ General G. S. C. meldtes. „G. S. C.“ raabte Keiseren, „i fem Aar har han ikke talt mig. Hvad vil han?“ Ministrene traadte tilbage, og Generalen blev ene med Keiseren. Denne vigtige Sammenkomst var uden alle Bidner. — Umiddelbart derpaa resignerede Keiseren.

Marfalk Lannes, Hertug af Montebello.

Jean Lannes fødtes den 11te April 1769 i Leicester af fattige Forældre. Hans flække og brusende Karakter bestemte ham tidligen til den militaire Løbehane, hvilken han sandsynligviis betraadte som gemeen Soldat, thi ved Revolutionens Udbrud stod han endnu som Underofficeer eller Sergeant i Pyrenæerarmeen. Men her udmærkede han sig ved et Mod, der ofte grændsede til Forvovenhed, ved Ligegyldighed mod enhver Strabadse, men især ved et sikkert og hurtigt Blik, saalunde, at han i kort Tid steg fra Grad til Grad og endelig blev Chef de Brigade. Men kort efter satte en Reform ved Pyrenæerarmeen ham ud af Virksomhed; kied af det ledige Liv, gik han 1797 som Volontair til den italienske Armee, hvor hans forhums Vaabenbroder, General Mannel forestillede han for Dvergeneralen Buonaparte. Dette var hans egentlige Hæders - Epoke.

Efter Bataillen ved Millesimo udnævnte Buonaparte ham til Chef for den 29de Halvbrigade, og efter Affairen ved Dego til Brigadegeneral og tog ham 1798 med sig til Egypten, hvor han udmærkede sig og vandt sin Chefs Tillid i den Grad, at han tog ham med sig tilbage til Frankrige. Her fik han Kommandoen over

den IX og X Militairdivision, og begav sig til Toulouse, hvor det lykkedes ham, at holde Faktionerne i Tomme og igien bringe Roligheden tilveie. Til Beslønning fik han det Hverv, at bringe de to og tredive i Egypten erobrede Faner til Paris.

Smidlertid var Consulatet blevet oprettet. Et nyt Felttog i Italien aabnedes og Lannes fik Kommandoen over Avantgarden. I Slaget ved Marengo kommanderede han Centrum og blev af Førstekonsulen hørdet med en Wressabel. Feldttogene i 1805 og 1806 og Slagene ved Jena og Austerlitz behøve vi ei at dvæle ved. I Aaret 1807 gif Lannes som Hertug af Montebello til Spanien, hvor han indtog Saragossa og kort efter igien kaldtes han til Tydskland til Felttoget 1809, der skulde ende hans Løbebane. Han faldt i Slaget ved Eszlingen, i det Dieblig, han steg af Hesten, for til Fods at anføre sine udmattede Tropper til et nyt Angreb. En Kanonkugle knuste hans ene Laar. Det maatte sættes af. Saaret lod i Begyndelsen noget Haab, men en heftig Feber gjorde Lægernes Kunst og Flid til Intet; han døde den 31te Mai 1809. Keiseren lod sin tro Vaabenbroder stæde til Jorden med en Høitidelighed og Pomp, man endnu aldrig havde seet Mage til. Ligemeget vidne de om den faldne Helts Værd og den Tilbagelevendes høie Agtelse for hans Minde.

Lannes's Legemsbygning var ræk og i Ordet's egentlige Forstand smuk; hans Ansigtstræk havde noget vildt og den nedtrukne Mund indgød kun liden Tillid. Maaſkee er dette, efter Phyſiognomikens Theorie, det Træk, der betegner Dødsforagt, Kiækhed, Forbovenhed, ſom Lannes viſnok beſad i en ſelden Potent's. I ſit Privatliv var han ſteds urolig, heftig og opfarende; derfor feilede det ham heller ikke paa perſonlige Stridigheder, hvorved han ſædvanligen foretrak Piſtolet for Kaarden.

Bed Hoffet fandt han ikke ſin Plads, og iilde gierne, naar Freden tillod det, til ſine Godſer, hvor han byggede uephørligt. Han havde kun liden videnskabelig Dannelsen og tilſtod det ſelv; hans Lidenſkab var Krig. Dog var hans Hierte ogſaa tilgiængeligt for blidere Følelſer; iſær elſkede han ſin Moder, hvis Tab han i ſit Livs meeſt glimrende Periode ofte beklagede. „Hun er ikke Vidne til min Lykke!“ udbrød han ofte.

I ſit huuslige Liv var han en god Familiefader. Han efterlader fem Børn af to Egteſkabet. Fra ſit første Kone havde han ladet ſig ſkille; den Anden, ſom han elſkede høit, fører Titelen Duchesse de Montebello.

## Napoleons Skrivelse til Grev de Las Casas.

(Da Grev Las Casas maatte forlade St. Helena, tilskrev Keiser Napoleon ham et Brev, som blev opfanget af de engelske Agenter, og hvorfra man kun meddeelte Greven nogle enkelte Fragmenter. Brevet samt alle Grevens Papirer blev tilsendt det engelske Ministerium, af hvem han forgiæves forlangte sammes Udlævering. Fragmenterne, som meddeltes Greven, har man læst i adskillige Aviser. Men her leveres denne mærkbare Skrivelse fuldstændig:)

Min kjære Las Casas!

Mit Hierte foler dybt, hvad De lider. Siden fiorten Dage, da man rev Dem fra min Side, har man holdt Dem i simpelt Fængsel, uden at tillade Dem, at give mig Efterretning fra Dem, at tale med Noget, ja endog berøvet Dem Deres Betiente. Deres Forhold paa St. Helena var som deres Liv dodeligt; det glæder mig, at kunne gientage Dem dette. Deres Brev til en af Deres Veninder, en Dame i London, indeholder intet strafværdigt, De udøser deri Deres Hierte i Vennekabets Barm. Anderledes udtyder Kommandanten her paa Den, med en egen Umfølelse, hine Udtryk, som De anfortroede Vennekabet, og har derfor gjort Dem haarde Bebrejdelser. Han truede Dem endogsaa med, at sende Dem bort fra Den, hvis De i Des

res Breve fremdeles vovede at klaage over ham. Idet han gjorde dette, overtraadte han sit Embeds første Pligt, sine Forholdsordres første Punkt, Krens første Følelse. Derved berettigede han Dem til at udtænke Midler, for at udgøde Deres Følelser i Deres Venners Barm, at de maae erfare Kommandantens strafværdige Fremfærd.

Da De handlede uden Snedighed og List, saa var det let at sætte en Fælde for Deres Tillid. Man søgte kun et Paaskud for at bemægtige sig Deres Papirer, thi Deres Brev til London kunde aldrig berettige til nogen Politieundersøgelse. De indeholdt hverken Sammensværgelse eller Hemmeligheder; det var et ædelt og aldeles ufordærvet Hjertes rene Følelser. — I nok saa lidet civiliserede Lande staae de Forviiste, Fængne og selve Forbryderne under Lovens og Drigighedens Beskyttelse. Men paa denne Klippe overskrides alle Love. Man omgiver Longwood med en Hemmelighedsfuldhed, som man ønskede at gjøre uigiennemtrængelig, for at skiale et strafværdigt Forhold. Ved snedigen udsprede Rygter indtog man Officerer, Fremmede, Indvaanerne og selv Østerriges og Ruslands herværende Agenter imod mig. Uden al Tvivl har man paa samme Maade vildledt den engelske Regiering. — Deres Papirer, hvori blandt ogsaa, som man vel vidste, nogle af mine besandt sig, bleve tvertimod Lov og Ret borttagne fra mit Værelse med jublende Glæde. Jeg saae hvorlunde



man bemægtigede sig Deres Person. En talrig Effort omringede Huset, og det forekom mig, som om jeg saae Sydhavets Bilde dandse omkring deres Fanger, som de agtede at fortære. — Deres Selskab var bleven til Nødvendighed for mig. De allene kiendte det engelske Sprog. Hvor mange Nætter tilbragte De ikke ved mit Sygeleie! Nu forlanger jeg af Dem og befaler Dem tillige, hos Kommandanten at forlange, at vorde tilbagesendt til Fastlandet. Han kan ikke nægte Dem det, da De kun ved Deres frivillig undertegnede Dokument staaer under hans Opsigt. Det vil være mig en stor Trost, at vide Dem paa Veien til lykkeligere Lande. Ved Deres Ankomst til Europa, da glemme De alle de Lidelser man har forvoldet Dem, men roes Dem af Deres imod mig udviste Trostkab, og den Hengivenhed, jeg nærer for Dem. Skulde De nogensinde see min Kone eller Son, saa omfavn dem fra mig. I samfulde tvende Aar har jeg hverken havt middel- eller umiddelbare Efterretninger fra hine Kiære. For omtrent sex Maaneder siden indtraf en tydsk Botaniker hertil, som nogle Maaneder før hans Afreise havde seet dem i Schönbrunn's Have; men de Grusomme opbøde Alt, for at hindre ham fra at tale med mig. — Mit Liv er i mine Fienders Magt. De glemme Intet, som kan tilfredsstille deres Havn. Snart, ret snart imødesæer jeg Enden af denne Tilværelse, hvis sidste Dieblikke ville vorde en evig Ekamplet for den engelske Nations

Karakter, og Europa vil engang med Affkye nævne  
hine trolose og grusomme Menneſker, og ingen ſand Eng-  
ſkænder vil erkiende dem for Albions Sønner. Da jeg  
har al Grund til at troe, at man ei vil tillade Dem at  
ſee mig for Deres Afreife, ſaa modtage De herved min  
Dumfavnelse og Forſiktringen om min Høiagtelse og  
mit Venſkab. Lev lykkelig!

Den 11te December 1816.

Napoleon.

### Marſkalk Ney og hans Henrettelse.

(Af Memorandums of a Residence in France 1815-1816.)

Da Marſkalk Ney droges for Domstolen, undrebes  
jeg høiligen over den Interesſe, ſom de ſelvſamme  
Menneſker, der nyligen havde ønsket ham ſtraffet paa  
det haardeſte, fordi han havde været Skyld i Waterloo-  
ſlagets Tab, nu ſaa tiſſyneladende toge Deel i hans  
Stiebne. Og dog var han den forſte, ſom i Senatet  
hævede ſin Stemme mod en længere Modſtand; den  
forſte ſom erklærede, hvorlunde det var umueligt læn-  
gere at byde Erobrerne Epidſen; at Underkaſtelse var  
det eneſte Middel til at afvende en aldeles Undergang;

og at Napoleons Dethronisering var et Skridt som iforveien maatte gøres, thi uden dette vilde enhver Underhandling være forgæves. Ingen tvivlede om Sandheden af den Beskyldning som fremlagdes imod ham, at han allerede før Slaget havde indgaaet en Overeenskomst med Kongen, og at han var Skyld i, at Grouchy's Korps, som allene manglede, for aldels at tilintetgjøre de allierede Hære, var bleven opholdt. Jeg har hørt mangfoldige Soldater fortælle, at de paa en eneste Forstændsning nær allerede havde taget alle de øvrige, og vare nær ved ogsaa at erobre denne sidste, da Ney's Forræderie nødte dem til Retirade. Marskalk Ney var almindelig hadet af Nationen indtil det Dødsblik han droges frem for Krigsretten. Men aldrig saasnart var han overbevist sit Forræderie, før Folkegunstens Strøm umiddelbar tog en modsat Retning, og nu saae man i ham kun den forvovne rebelige Mand, der uden onde Hensigter blot havde givet efter for Dristighedernes Magt.

Jeg hørte Bøssernes Knald, da han blev skudt, uden at vide, at det var ham det galdt, thi endnu silbig ud paa Natten var hans Dom ikke fældet. Med en Følelse som jeg ingentunde kan beskrive ilte jeg ud til Pladsen — ei var det Nysgierrighed, sandelig ei heller for at være Vidne til et Medmenneskes Lidelse; kun Dusket om at overbevises, hvorlunde en Mand, der saa ofte formevelst Hæderen havde budet Døden

Trods, vilde gaae den imøde med Gølelsen om sin  
 Skændsel. Ei antager jeg det just for et Beviis paa  
 et Menneskes sande Gemytsstilstand, at han for en  
 Mængde Vidner er istand til at see Døden siist i Si-  
 nene. Selv den Feighertede sætter ved saadan Leilig-  
 hed en Slags Stolthed deri, og Historien leverer os  
 intet Exempel paa en større Dødsforagt, end Ludvig  
 den Sættendes, om hvem selv hans bedste Venner fors-  
 fikre, at han var overordentlig svag og frygtsom. Som  
 sagt, jeg ilte did til Pladsen, for mæltigt endnu at  
 see ham for hans Død; men det var for sildig. Man  
 løftede ham op fra Jorden, og hans Blod var det  
 eeneste Vidne om hans Skæbne. Han blev skudt saa  
 tæt ved Luxembourgs Havemuur, at alle Kuglerne va-  
 re trængte ind i sammes Kalkflene, og det forekom mig  
 som saae jeg Blodpletter rundt om Nabningen hvor de  
 vare trængte ind. Jeg tog min Kniv, og forsøgte at  
 drage nogle ud dermed, men den var for liden, og jeg  
 maatte opgive det. Da jeg nogle Timer efter kom til-  
 bage med en større Kniv, vare de alle borte; der var  
 Noget kommet mig iforveien, enten af Ugtelse for den  
 ulykkelige Mand's Minde, eller og fordi han havde næ-  
 ret samme Gølelse som jeg. Jeg spurgte de Omkring-  
 staaende, hvorledes han var gaaet sin Død imøde, og  
 erholdt til Svar: „comme un Soldat Francais.“ —  
 En ung Mand, som stod ved Siden af mig, dablede

bittert de Officerer som vare kommanderede til at bliv  
 vaane Henrettelsen; han sagde, at de vare strax efter  
 at Marskallen var segnet ned, gaaet hen til ham og sagt:  
 „Bed Gud, han var en smuk Mand, ikke sandt?“ og  
 en anden havde svaret: „Ja, nu har han endelig  
 faaet sin Vesperkost.“ Den Døende havde endnu en-  
 gang sloaet Vinene op og et Dieblik stirret fast paa  
 dem, hvorpaa han uden et eneste Sul var faret heden.  
 Denne Begivenhed var et skrækkeligt Slag for Manges  
 Forhaabninger og i flere Dage saae man sörrißfulde  
 Ansigter i Høbetal.

---

### Napoleon og Skuespillerinden Bourgoin.

---

Det er bekjendt, at Mademoiselle Bourgoin viste sig  
 som en ivrig Fiende af Napoleon og tillod sig mangen  
 uforsigtig, kaad Snak paa hans Regning. Han fore-  
 satte sig, at hævne sig og betiente sig dertil af Greve,  
 dengang Minister Montalivet, som medlidende Redskab.  
 Denne underholdt nemlig hiin Skuespillerinde, og have  
 de den Svaghed, at være skinsyg. Napoleon, der ar-  
 bejdede ligesaafuldt om Natten som om Dagen, sendte  
 en Aften Kl. II en Page hen til Montalivet, for at  
 bringe ham Befaling om, ufortøvet at komme paa

Slottet. Pagen finder ikke Ministeren hjemme, og gaaer hen, for at vække ham hos hans Elskte. Montalivet klæder sig hurtigt paa, behænger sig med sine Ordener og iler til Thuillerierne. Neppe er han afsted, førend det atter banker paa hos Mademoiselle Bourgoin. Hun troede, at Ministeren havde glemt noget; men, man leverer hende et Brev fra Keiseren selv. Hun bryder det og læser følgende Ord, skrevne med Keiserens egen Haand: „De skal strax forsøis Dem til Thuilleriernes Pallais.“ — Saa hurtigt som mueligt, klæder Damen sig paa, lader spænde for og kører med Hjerteclappen til Palladset. Napoleon underholdt imidlertid sin Minister om Planer, om Decretter, lader optegne Et og Andet, nedskrive Projekter, &c. — Midt i Arbeidet træder en Page ind med de Ord: „Deres Majestæt, Hun er der!“ — „Lad hende komme herind“ — sagde Keiseren. Montalivet seer lidt op fra sine Papirer, for at erfare, hvem dette natlige Besøg vel monne være — og seer Mademoiselle Bourgoin! Pennen falder ham af Haanden; han bliver siddende med opspilet Mund og stive Dine. Den Skionne nærmer sig Keiseren og siger ærbødigt, hvorledes hun indfandt sig ifølge hans Befaling. Napoleon, uden at værdige hende et Blikkast, peger paa Døren ligeoverfor og siger: „Gaae derind.“ — Hun forsvinder, og den stakkels Montalivet maae, med den kolde Sveed paa Panden, holde ud endnu i tvende Timer —

for ham som et heelt Aarhundrede — og arbejde. Om sieder vorder han frie! Nu ringer Keiseren og siger til en indtrædende Kammertiener: „Siga Bourgoin, at hun kan gaae hjem. Hun har spillet sin Rolle.“ — Den næste Dag fortalte han selv dette Epeg. Montalivet fandt Oplesningen meget god; men Skuespillerinden var dybt ydmyget, og paastod, at være bleven dødeligen fornærmet.

---

### Formeentlig Aarsag til Berthiers Selvmord.

---

Et i Frankrige nylig udkommet Skrift fortæller følgende høist urimelige Eventyr desangaaende: — Napoleons Gemalinde skulde nemlig være bleven forloft med en død Søn. Forberedt derpaa, eller og om et Figebarn var fremkommet af Moderens Skid, holdt man en anden Drengsling paa rede Haand. Denne var en Søn af en Drnebærer (Fændrik) i et Garderegiment, der senere hurtigen blev forfremmet. Dette Barn skal Berthier have bragt ind under sin Kappe, og der fortælles nu vidt og bredt om, hvor fint Napoleon og han have haaren sig ad derved, og at en dum Waagekone paa et Haar nær kunde have fordærvet hele Sagen. Efterat Berthier var falden fra Napoleon, skal den

forrige Brnebærer, nuværende Oberst, have skrevet et grovt Brev til Napoleon, og truet ham med, at aabene hane Hemmeligheden. Dette Brev skal være fundet efter hiins Død, og forklares som Aarsagen til hans Tungstindighed, hans Banvid og hans Død. (!) —

---

### P a r i s.

---

Jugen Stad i Verden have vel et Par Decennier virket saameget paa, som paa Paris. Alt det Gamle er forsvundet og med det dets Minde. Uafsladeligen sysselsat med det nærværende nydelsesrige Dieblik, ændser den letsindige Pariser ikke mere den for ham ufrugtbare Fortid. Kun det Nye hører til Dagens Orden, og kun hvad denne medfører, er ham vigtigt. Det Gamle kaster han, hvis det ikke fremtræder under en ny Skikkelse, eller i det mindste under et nyt Navn, i Glemfelses Bølge. "C'est passé!" er hans uigienkaldelige Fordømmelsesdom. Denne Kulde mod Alt, hvad der tilhører Fortiden, kan man allene tilskrive det Mørke, der svæver over Stadens og dens Mindesmærkers ældre Historie. Hvilken By i Verden kan opvise en saadan Mængde gamle Kirker, Klostre, Stiftelser o. s. v.? Og alligevel gives der kun to eller tre blandt dem alle,



hvis Sprindelse man med Visshed kan bestemme. At det Dvrige, selve Kathedralkirkens (Notredamekirkens) Sprindelse, hviler i dybt Mørke.

### Caffé du mont Parnasse.

I mere end et halvt Sekulum var dette Kaffehus det besøgte og berømteste i Paris. Den berøgtede Danton besøgte det regelmæssigen hver Dag lige til Revolutionen, hvori han spillede saa stort en Rolle. Han var nemlig gift med Mademoiselle Chârpentier, Bertens Datter. Men — den engang almægtige Danton er falden paa Skafottet, og Kaffehuset selv er forlængst død af Læring. Nu finder man der, istedetfor den før saa glimrende Sal, en ussel Stue, hvis Indgang bærer Indskriften: "Ici on jone a la poulle!"

### Slotskirken St. Germain Auxerrois.

Første Paaske dag 1245 holdt denne Kirkes Sognepræst fra Prædikestolen følgende Tale:

„Mine kiære Tilhørere! Paa pavelig Befaling  
 „skal i alle Christenhedens Kirker offentlig for-  
 „kyndes, at Keiser Frederik II. er lyst i Kirkens  
 „Ban. Hvormed han egentligen har forskyldt  
 „sigt, skal jeg lade være usagt; kun det veed jeg,  
 „at Paven og han gaae hinanden haardt paa Klin-  
 „gen. Hvo af Begge der har Ret, vil jeg lade  
 „staae ved sit Værd; lyser altsaa, forsaavidt det

„staaer i min Magt, Den i Ban, som har Uret,  
„og absolverer den Anden.“ —

Frederik II., som denne ligesaa dristige som modige  
Utttring kom for Dre, sendte Præsten en anseelig For-  
æring.

### Co l i g n i.

Det var den store Klokke i denne Kirke, som den  
24 August 1572 gav Signalet til Begyndelsen af Bar-  
tholomæusnattens Mordscener. Strax begav Hertugen  
af Guise sig med en stærk Bedækning til Admiral Co-  
ligni's Huus, det Andet fra Kirken, og bankede paa  
Døren. En Patient lukker op og stodes øieblikkelig  
ned. Nu stige fire Snigmordere op ad Trappen, og  
finde Admiralen, siddende i en Lønestoel. „Unge Men-  
neske,“ siger han til den forreste af Morderne, „mine  
graae Haar skulde indgyde Dig Urefrygt! Men gjør  
hvad Du vil; Du kan dog kun forkorte mit Liv et Par  
Dage.“ Neppe havde han udtalt, før de styrte over  
ham, og kaste ham derpaa ud af Vinduet ned i Gaar-  
den, hvor Hertugen af Guise, for at see, om det ogsaa  
var ham, med sit Lømmetørklæde viffede Blodet af  
hans Ansigt. Derpaa traadte han ham under Fodder,  
sigende til sine Ledfagere: „Begyndelsen er god! Griff  
op! Lad os fortsætte Værket!“ En Italiener huggede  
Hovedet af Admiralsens Liig, og bragte det til Catha-  
rina af Medicis, der lod det indbalsamere og sende til

Rom, hvor Hs. Hellighed, for at takke Himlen for denne Blodnats lykkelige Begivenheder, anordnede en høitidelig Procession. Capitain Bresfaut de la Rouvrain, en Hugenotte, blev derover saa opbragt, at han svoer, at kastrere alle de Munke, han kunde faae fat paa. Og virkelig bar han derefter et bredt Sabelgebæng, der var sammensat af dette samvittighedsfuldt opfyldte Lovtes Resultater. Cardinalen af Lothringen belønnede Dianowis, den Første af hine Fire, der lagde Haand paa Coligni, med at give ham en af sine uægte Døttre til Kone.

#### Gabriele d'Etrées.

I Huset næst Kirken boede og døde Henrik IVdes Elfte, den flionne Gabriele, Hertuginde af Beaufort. Hun havde tilbragt en Deel af Fæstetiden 1599 i Fontainebleau, men besluttet sig til, at vende tilbage til Paris, paa Kongens indstændige Begjæring; deels bestemtes denne Reise af politiske Grunde, deels kunde Kongen ikke vel beholde hende hos sig Paasken over. I Melun, hvortil Henrik fulgte hende, foresaldt de mest rørende Optrin; det lod, som om begge de Elskende ahuede, at de ikke mere vilde faae hinanden at see. Grædende toge de Afsked fra hinanden, og talte som om de stode paa Livets Skillevei. Hertuginden anbefalte Kongen sine Børn, sit Hus, sine Folk. Med inderlig Bæmød, og for svag til at indgyde hende Mod, hørte

Henrik paa hende; de sagde hinanden Levvel, kaldte hinanden nok engang tilbage, favedes paany og kunde ikke slippe hinanden af Armene. Ved sin Ankomst til Paris steg Gabriele af hos Zamet, en Italiener, der paa allehaande Snigveie havde erhvervet sig en uhyre Formue, og i en af sine Dottres Egteskabskontract havde betitlet sig: Vindskrænket Herre over sytten Gange hundrede tusinde Daler. Ved sit munstre opromte Væsen gjorde han sig saa yndet af Henrik IV., at denne sædvanlig pleiede at vælge Zamets Huus til sine Smaaafster og Lystpartier. Ogsaa modtog han Hertuginde med al mulig Artighed. — Men da hun Skiærtorsdag bivaandede Gudstienesten, fortnede det pludselig for hendes Dine, og hun maatte forlade Kirken. Et Par Gange gik hun nu op og ned i Zamets Have og spiste en Citronskive, men folte strax en saa gruelig Skiæren og Brænden i Hals og Mave, at hun skreg: „Bring mig herfra! Jeg er forgiftet!“ Da hun kom hjem tog Smerten stedse til; hun fik de heftigste Konvulsioner, saa at man ikke uden Gru og Forsærdelse kunde betragte hendes for saa Timer siden saa underbeilige Ansigt. Hun døde Søndagmorgen. Man aagnede hende, og fandt hendes Livsfrugt bød.

#### Synderlig Dødsmaade.

Den unge Kong Philip, som hans Fader Ludvig VI., med Tilnavn den Lykke, havde sat ved sin Side

paa Thronen og ladede Krone i Rheims, red ned ad Rue du Martois, et Sviin løb mellem Benene paa hans Hest, denne styrtede, og Kongen døde Dagen efter af Faldet. Strax blev det forbudt, at lade Sviin løbe om paa Gaden, hvorimod Abbediet St. Antoine's Nonner heftigt protesterede, paaftaaende, man skyldte dog deres Klosters Skytspatron saamegen Agtelse, at man i det mindste kunde giøre en Undtagelse med de Abbediet tilhørende Sviin. Ansøgningen bevilgedes, og den hellige Antonius's Hiord fik Lov at spadserere frit omkring.  
(Fortsættes.)

---

## N a p o l e o n.

(Skildret af de Pradt.)

---

Alf alle historiske Menneſker er maaskee Napoleon den, som meest urigtigen er bleven iagttaget og mindst troe skildret. Ingen har gjort det og vil giøre det; hans ſtedſe begyndte Portrait vil aldrig vorde fuldendt, og er maaskee ikke ſkikket til at vorde det. Karhundrederne ville underholde ſig over denne Gienſtand, men aldrig udtomme den. Hvo der ei gandske nær og meget længe har nærmet ſig til ham, kunde ei fatte den uendelige Forſkiellighed af Nuancer, af hvilke denne Karakter

bestaaer. Havde det været nogen medgivet, at overvinde denne Vanskelighed, saa maatte denne Forret have tilkommet hiin Maler, der forenede ligesaa megen Skarpsind og Fiinhed i at fatte, som Glands i Koloriten. \*) Og dog feilede hun; altid saae hun en Ophavsmand og Planer der, hvor hverken det ene eller det andet var tilstede. Napoleon er det Menneske paa Jorden, som altermest har forenet systematiske Bedrag med den rigtigste naturlige Følelse over Tingenes sande Værd. Det foranledigede ham ofte til at foragte dem og ikke at flatte dem tilbørlig. Men, det moralske Herredømme som han udøvede, havde saaledes giennemtrængt alle Hine, at man saae ham, hvor han ikke var, hørte ham, hvor han ikke talede, at man tænkte sig ham overveiede, eftertænkende og virkende der, hvor han sov. Det første Indtryk var hos ham det stærkeste. Deraf opstode Uveir, som dannede sig i et Dieblik og ligesaa snart forbedte sig igien. Man var blot truffen af det Udvertes, og ikke opmærksom paa hans Kands synderlige Utlæg, der viste hans Ord i Modsigelse med hans Handlinger. Det er synderligt, vil man sige. Men, hvor vil paastaae, at Alt, hvad der hændtes i tredive Aar, ikke har været synderligt, og Napoleon været skabt li-

---

\*) Herved menes Madame Stael-Holstein. Denne Dames Skildring af Napoleon skal i næste Hefte være meddeelt.

gefom enhver Anden. Napoleon loe selv over de Tanker, de Udtryk, den Vigtighed og de Planer, man tilslagde ham. „Der gives intet nødvendigt Menneſte paa Jorden“ ſagde han en Dag, da Taleren var om Tidens Begivenheder. „Mig ſelv, for Exempel. Uden mig troer man intet at kunne foretage ſig (det var i 1806). Det er Daarſkab; var jeg end ikke til, vilde Naturens Løb ei derfor worde afbrudt, Solen dog endnu ſtedſe formæle ſig med Jorden, og Eæden modnes. Alexander og Cæſar ere døde, og Verden gaaer dog ſtedſe ſin Gang.“ Ved diſſe Ord gik han pludſeligen ind i ſit Kabinet. Jeg, ſom enhver Anden i mit Sted, ahnedeligeſaalidet, at ſaamegen Wiisdom ſkiulte ſaa mange Bebrag, ſom at han forudgjorde ſin Hiſtorie.

---

Skueſpillerinden, Mad. Fuſil, paa Flugten fra Moskau.

---

Madame Fuſil kom i Auguſt 1812 tilbage fra en Reife ved Grændſerne af Aſien, fra Wolgas Bredder, hvor hun i Meſſen i Makariew havde givet Concerter. Den forſte Efterretning, hun fik i Moskau, var om Franſkmændenes Nærmelſe. Hele Adelen undveeg;

man reddede alle Skatte. Allevegne saae man hele Tog af Vogne med aliens Elendom. Staden syntes øde. Madame Jusil vilde flygte til Petersborg; da hun var født i Stuttgardt, haabede hun, at finde Beskyttelse hos Keiserindens Moder, en Prindsesse af det württembergiske Kongehuus. Man nægtebe hende Pas. Bestyrtelsen var almoen; man frygtebe for Mangel paa Levnetsmidler; man talte om Mord og Mordbrand, om den Beslutning, at begrave sig under Stadens Ruiner, man reddede sig i de af Steen byggede, med Jernblik tækkede Paladser, der syntes at trodse Ilden, og som alle nu, da de stode tomme, kunde beboes af Enhver, der vilde sytte derind.

Madame Jusil havde forenet sig med en Kunstners familie og tog med den ind i Fyrsten Gallizins Pallads. Hun valgte et Opholdssted, der tilbød hende Sikkerhed baade i et Opløb af Folket og i Tidsvaade. Hun havde forladt sit Huus, og boede i dette til Franskmændenes Ankomst, uden at have Mod til, at lade sig see paa Gaden. Ingen vidste, hvad der foregik ude, om Staden var indtaget eller ei. Edelig tog Mad. Jusil Mod til sig og kiorte hjem i en Troschke. Hun fandt Huset beboet af to Capitainer ved det keiserlige Gensd's armerie. Der var vendt op og ned paa Alt, hendes Papirer vare omstrøede paa Gulvet. Disse Herrer giennembladede dem uden Omstændigheder, de bestæmmedes ved at see dem overraskede ved denne Sysesel, og



forfikkrede, at de havde foresundt denne Uorden; man havde i Huset ene fundet russiske Lyende, som Ingen havde forstaaet, og anseet Huset som forladt. De baade Mad. Fusil om at vende tilbage til hendes Bolig, og forfikkrede, at hun intet havde at frygte for. Hun var ikke meget tilbøielig dertil; Ilden flammede overalt, og hun vilde ikke forlade sine Venner. Hun vendte ved Skindet af de brændende Bygninger tilbage til dem; Vinden stormede heftig, Alt syntes at forene sig til denne ulykkelige Stads Undergang. Samfulde fire Nætter, siger Mad. Fusil, kunde vi undvære Lys formedelst Stikkeret af Luerne, de lysede som Middagslyset. De Kongresske Raketter tændte ubegribelig hurtigt. Først hørte man et lidet Knald, som ved et Glinteskud; derpaa saae man en sort, rødagtig vordende Røg, og nu stod Bygningen pludseligt der som en flammende Afgrund, der i nogle Minuter ikke lodnede noget Spor af Huset.

Den 17de Septbr. besluttede hun, at begive sig med sine Venner til Petrowsky, et Slot i Nærheden af Moskau. Napoleon beboede det, af Frygt for, at Kreml var mineret. De satte dem Alle ind i en Kalesche, og toge den vanlige Wei over Bolværket. De overalt udbredte Luer hindrede dem i at komme frem. De kiorte op ad Tzef Røye — Ilden var der endnu værre; — endelig kiorte de til det store Skuespilhuus; her kunde man ikke sige, at man saae Flammet, men

en Flammeafgrund; thi Brændeforraadet var her opskabt og selve Skuespilhuset var af Træ. Nu drog de til højre; paa denne Side syntes Ilden mindre. Da de havde kiørt den halve Gade igiennem, drev Vinden saa heftigt Flammerne over fra den anden Side, at de naaede denne Side, og hvælvede saaledes en Ildue over dem. De kunde ikke komme videre fremad, heller ikke tilside, og der blev ingen anden Hielp, end igien at kiøre tilbage paa deres forrige Wei. Men fra Minut til Minut tiltog Branden; Funkerne fløi endog ind i Kaleschen; Heden blev saa soletlig, at den begyndte at vorde Menneskerne utaalelig og Hestene farlig. Man jog dem hurtigt affted, og saaledes naaede de Bolværket igien. Det Huus, de vilde tye til, og som en Time tilforn endnu var ubeskadiget, stod nu i lys Lue paa alle Kanter. Man reddede nogle Ubetydeligheder, og her sad nu Mad. Fusil, med hendes Datters Portrait ved Siden, og takkede Gud for, at dens selv var i Sikkerhed, siern fra det rædsomme Dyrin.

Hun stod i Begreb med at lade alle sine Ubetydeligheder i Stikken, og at gaae affted med det, hun kunde bære, da en fransk Officeer lod nogle af hendes Kuffertter pakke paa en Kalesche, og hun paanye vankede om med sine ulykkelige Venner i Moskvas Gader. Da de intetsteds kunde komme frem i en Stad, der kun var en Askchob, og Hungeren plagede dem, saa

toge de anden Gang tilbage til deres Huus, hvor de plyndrende Soldater endnu havde levet nogle Levnetsmidler. De holdt midt paa Gaden et Slags Middagsmaaltid. „Man tænke sig — siger Mad. Fusil — et Bord midt paa en Gade, hvor man allevegne seer brændende Bygninger eller rygende Ruiner; en Regn af Junket jages hen over os af Vinden, Mordbrændere bleve skudte, drukkne Soldater slæbte deres Bytte bort, og her holdt vi vort Maaltid. Vi spiste lidet, men vore Officerer savnede hverken Madlyst eller Tørst. Disse Herrer ere vant til Alt.“ Efter Maden vandrede de endnu en Stund omkring, omsider henvendte de dem til Befalingsmanden i dette Qvarteer af Staden, der fik et ubestøvet Huus opsøgt for dem og hjalp dem saameget det var mueligt.

Da Luerne endeligt vare slukkede, giennevandrede man disse rygende Ruiner. Man leed Mangel paa Alt, selv det Nødvendigste. Soldaterne tilbode mangen Eier igien, hvad de saa Dage tilforn havde røvet fra ham; og gierne købte man det tilbage for Penge. Man var i bestandig Frygt; man troede, at Franskmændene vilde forlade Staden og lade det, som endnu var tilovers af den, springe i Luften.

Dg alligevel — neppe skulde man troe det — samlede man midt i denne Angst alle de Skuespillere, der vare forhaanden i Staden, og befalede en Deel af dem at synge paa Kreml for Napoleon, en anden Deel at give

Skueſpil. I en i Bund og Grund udplyndret Stad var dette temmelig vanſkeligt. Man maatte ſammensante Alt: Garderobe, Eom til Dekorationerne, Dlie til Lamperne. Man byggede en Skueplads i Kreml, fandt Baand og Blomſter i Soldaternes Kaſerner, og bandſede paa rygende Ruiner. Vi spillede indtil Dagen for Hiemtoget, og Napoleon var gavmild imod os.

Mad. Juſil var juſt ſyſſeſat med en Klædning til en nye Foreſtilling, da en af de i Huſet indqvarterte Officerer kom til hende og ſpurgte, hvad hun gjorde. „En Kiole til imorgen,“ var Svaret. — „Iſald De vil troe mig, ſaa pak heller Deres Kuffert til imorgen. Om to Timer bryde vi op.“ — Mad. Juſil var forfærdet, men fulgte hans Raad, og den følgende Dag ved Daggrye vare Alle iſærd med Afreiſen. — Hun havde ingen ſtor Lyſt til at forlade Ruſland. Hendes Interesſe holdt hende der tilbage; men man foreſtillede hende ſaa frækkeligt Alt, hvad der vilde følge den franſke Hærs Hiemtog, at hun beſluttede ſin Afreiſe. Hun tiltraadte den i en Ordonants Officeers Skaleſche, der havde overladt hende ſin Vogn og ſine Folk til hendes nærmere Beſtemmeſſe. Neppe var hun underveis, ſaa blev det ene Vognhjul revet bort af en Kanonkugle, og hun ſtod fare for, at falde i Koſakernes Hænder. Dog de tungesſte Gienvordigheder beſyndte den 6te November, i Nærheden af Smolenski.

Hun havde ingen Heste mere; Rudsken bragte nogle som han holdt for stiaalne: thi, siger hun, i hiin usalige Tid var Intet mere sædvanligt.

Man maatte køre over en Bro; hun kom møjsommelig men lykkelig over, fordi man holdt hende for en Generals Gemalinde; men fire Mile for Smolensk kunde Hestene ikke aarke længere: Mad, Fusil lod sin Kalesche i Stikken og steg op i en Marketerskers Karre, i hvilken hun ogsaa ankom til Smolensk. Ved hendes Afreise derfra fandt hun en anden Kalesche, hvori en saaret Officeer reiste. Uophørligt forfulgt af Kosakkerne, lod han hende blive paa Veien, udmattet af Hunger og næsten ihjelfroesen. Da hun kom til sig selv igjen befandt hun sig i en Adjutants Kalesche. Hun erfarede siden, at dette velgiørende Menneffe, da han fandt hende i denne Tilstand, lod hende svøbe i Peltser og kaldte hende tilbage igjen til Livet ved en varm Kop Kaffe. Han blev saa Dieblikke derpaa dræbt af en Kanonkugle. Mad, Fusil, der saa Ruglerne flyve omkring, var overordentlig bange og indhyllede sit Hoved i et Shawl, som om dette kunde have skjærmet hende. Endelig ankom hun i en polsk Stad. Man sagde hende, at hun vilde vorde angrebet, og at hun skulde flygte, hvordan hun end kunde. Saaledes befandt hun sig da en Nat paa Trappen til et Slot, hvor Napoleon just opholdt sig. En Marskal kiendte hende. „Hvad gjør De her?“ spurgte han. — „Jeg vens

ter paa Kosakkerne; thi jeg har ingen Styrke til at flæbe mig videre." — „Har De meget Guds med?" — „Slet intet." — „Ingen Kammerjomfrue?" — „Jeg er gandske allene." — „Godt! De er ikke tung. Hestene kan vel og trække Dem med. Lad hende stige ind i min Vogn," sagde han til en af sine Officerer. Man spurgte hende, om hun vilde spise. Det var et Forslag, som man aldrig afviste. Hun steg op i en Vogn, hvori der var noget Mundforraad, og var saaledes paa det Torre. Den usaligt berømte Bro over Borefina passerede hun en Time før de skrækelige Tildragelser. Tallose Krigsmænd, Qvinder og Heste omkom der. Soldaterne, med Sværdet i Haanden, styrtede Alt ned foran sig, for at skaffe sig Plads. Isen var for fast, til at kunne svømme over, og for tynd, til at tilstøde Dvergangen; faldt man, saa var man indknebet som i en Skruestikke, og Kisretøi, Mand og Hest styrtede hen over den Ulykkelige.

Mad. Jusil kom den niende December til Wilna. Den Marskal, der havde indrømmet hende Plads i sin Vogn, anbetroede hende sin haarbt saarede Søn. Snart kom Kosakker ind i den Saaredes Stue, og udplyndrede dem. Unglingen overlevede det ikke længe; hun havde pleiet ham til hans sidste Dieblif efter bedste Evne. Staden var opfyldt med Ulykkelige uden Ly; Indvaasnerne stødte dem tilbage, fordi de frygtede for Plyndring af dem. De Flygtende vare nøgne og døde af Kulde.

Løsløse Ufflygtigheder bleve begaaede. Denne Uorden  
 vedvarede til Feltmarschal Kutusows Ankomst, og selv  
 ham lykkedes det ei strax, at raade Bod derpaa. Ikkun  
 de Flygtninge, som bleve tilbage i Wilna, kunne gjøre  
 dem et Begreb om det Forefaldne. Der var en saadan  
 Fokkerrængsel i Staden, at en Deel af Franskmændene  
 ved den ene Ende allerede itede ud, medens de Andre ved  
 den modsatte Ende endnu drog ind, og efter tre Daa-  
 ges Forløb vare de endnu hobeviis for Porten. Der  
 dræbte Hunger og Kulde en stor Deel af dem, som  
 vare flygtede fra Moskou, og som ei kunde trænge ind  
 i Staden. De, som reddedes, siger Mad, Fusil, vare  
 i den Tid af sex Uger, jeg ikke havde seet dem, saaledes  
 forandrede, at jeg slet ikke mere kiendte dem, eller gjorde  
 saadant Indtryk paa mig, som de Mennesker, man i  
 mange Aar ikke har seet, og hvis Ansigtstræk man sø-  
 ger at erindre sig. Sterstedelen overlevede ikke længe  
 denne Tilstand.

Midt i denne Elendighed, vedkliver Mad, Fusil,  
 hørte vi dog en og anden Anekdote. I blandt dem horer  
 følgende: Da flere Franskmænd havde hørt, at de  
 vare bestemte til, at tilbringe Vinteren i Wilna, saa  
 havde nogle af dem indbudt deres Koner til at komme  
 derhen. Lykkeligviis havde de ingen Tid dertil. Men  
 en af dem, der havde slyndt sig mere, ankom nogle  
 Dage efter Troppernes Siennemarsch, uden Ahuelse  
 om det Forefaldne (?). Da horer hun, at Wilna er

kofat af Russerne. Da hun ei vidste at hielpe sig, saa  
 raadede man hende, at opsøge Fyrsten Kutusow. Hun  
 gjør det, skildrer ham sin hielpeløse Forfatning, og bes  
 der om et Pas til Hiemreisen. „Det staaer ikke i min  
 Magt“ er Svaret; men om nogle Dage vil jeg see,  
 hvad jeg kan gjøre for Dem.“ Smidlertid indrommer  
 han hende et lidet Bærelse i sit Palai, og sender hende  
 dagligt Mad. Hun ventede med Taalmod, da hun es  
 ter nogle Dages Forløb fornam en stor Urolighed i hele  
 Huset; man løber frem og tilbage; man bærer Huus  
 geraad fra et Sted til et andet; hun kunde ikke spørge  
 om Aarsagen, thi Enhver talte kun Russisk. Klokker  
 blev to, og man havde endnu ikke bragt hende Frokost.  
 Da kom Folk ind, som gave hende at forstaae, at hun  
 maatte forlade sit Bærelse, dog anviste de hende et min  
 dre, og betegnede, at man vilde bringe hende Mad.  
 Hendes Bærelse vendte mod Palaiets Gaard; hun pas  
 sede paa, om ikke nogen Bekiendt skulde komme, for  
 at faae Oplosning paa alt dette; men Ingen kom.  
 Endeligt saae hun Tropper rykke ind. Skulde da Sta  
 den igien være indtagen? tænkte hun — dog det var  
 ingen fransk Uniformer. Omfider blev det roligere,  
 hun seer Officerer i Gaarden, haaber, at En af dem  
 forstaaer Fransk, og vover at forlade sit lille Bærelse.  
 To Officerer tale sammen, de synes forundrede over  
 at see hende, og tiltale hende. Glad over, at kunne  
 gjøre sig forstaaelig, meddeleer hun dem sin Forlegenhed



og sin Forundring over ikke mere at see de Personer, der hidtil havde besøgt hende. „Keiserens Ankomst er Skyld deri,“ sagde En af Officererne smilende, „Fyrsten har indrommet ham dette Palai, og i den første Uroe har man nok glemt Dem.“ — „Hvordan! Keiser Alexander er her?“ — „Her i Huset.“ — „O, ham gad jeg gierne see!“ — „Nu vel, træd ind med os i denne Sal, at drikke Thee, De skal snart see ham.“ — „Thee? men jeg har endnu ikke nydt noget hele Dagen.“ — „Godt. De skal faae Mad.“ — Den Ene af de tvende Herrer giver de fornødne Befalinger, den Anden rækker hende Haanden, for at føre hende ind i Salen; hun underholder sig med dem uden Tilbageholdenhed; hun var temmelig smuk. Endeligt blev det Aften, og hun viste sin Utaalmodighed, over endnu ikke at see Keiseren. „Imorgen skal De see ham“ sagde man. „Imidlertid skal De faae Deres forrige Børelse igien.“ Begge Herrerne sagde Farvel, og en anden Officer førte hende til hendes Bolig. „Men hvor skal jeg da faae Keiseren at see?“ spurgte hun atter paa Beien. „De har drukket Theevand med ham og Prindsen. — Hun var ligesaa forfærdet som henrykt over den elskværdige Maade, han havde behandlet hende paa. Hun saae ham anden Dagen igien; han gav hende et Pas og Midler til igien at mødes med hendes Mand.

## Skolemesteren paa Mafferade.

Indertlig gjerne havde Skolemester Bunkel i Mollsdorf bivaanet en Mafferade. Tidt og mangen Gang havde han med den sterke Forundring hort tale deraf om og dog var det ham ikke mueligt, at udkaſte sig noget tilfredsstillende Billede deraf. Imidlertid var han overbevist om, at en Mafferade maatte være Indbegrebet af alle optaenkkelige Loier, og af Loier var han, trods sin Stand og sit Kald, ſaa ſtor en Liebhaber, at han ikke ſielden beſangaende kom i Strid med ſin unge Hr. Paſtor, der ligefrem, ſin Ungdom til Trods, paaſtod, egentlige Forlyſtelſer vare det hoiere, ja det fornuſtige Menneſke gandske uvaerdige, og man maatte alt herved af alle Kraefter ſtræbe at losrive ſig fra det Jordiske, for blot at leve i det Himmeſke. Det kunde den gode Bunkel ſlet ikke ſaac i ſit Hoved. Han meente, man kunde vel være et godt Menneſke, og en god Chriſten og dog iblandt gjøre ſig ret lyſtig; man kunde vel fryde ſig over Jorden uden at renoncere paa Himlen. Kun Alting med Naade, Alting til ſin Tid.

Han var juſt om Søndagen i Begreb med at lukke Kirken efter Aftenſang, da Fogden rakte ham Lovrødsavisen, med et Smil pegende paa Anmeldelſen af en Mafferade, der Dagen efter — Faſtelavnsmandag — ſkulde finde Sted i Reichensfeld. Det bares ham

livagtigt fore, som om Bogstaverne levendegjordes for hans Dine, og som om de med uimodstaaelig Magt brevede ham til, dog engang at give efter for sin længe bekæmpede Tilbøjelighed. Ei, tænkte han: om Du nu ogsaa engang er et lavere og mindre fornuftigt Menneske, det kommer nok igien. Man maae prøve Alting i Verden. Men — om nu Hr. Pastoren kom efter det, han vilde maskerade dig fra din Tjeneste, saa sad du der en Kion med din unge Kone. Nei, tving dig, tving dig Johannes! — Urolig i Sindet kom han hjem; Kaffeen vilde ikke smage ham, han satte sig i Bedstefaderstolen, ikke for at sove, men for videre at eftertænke sin Plan. Endelig besluttede han, Dagen efter at besøge sin Fætter i Reichensfeld, der af Profession var Skræder og tillige udleiede Maskeradedragter, under det Naaskud, at tale med Doktoren, da han mærkede at han havde en Sygdom i Kroppen. „Gjør det lille Mand, Du er rigtig syg, det kan jeg forsikre Dig!“ udbrod hans Kone, da han meddeelte hende sin Plan. Men, meente han, han vilde neppe kunne gaae hen og hjem paa een Dag, thi han folte gandske vel, at han blev svagere hvert Diebtik.“ — „Saa bliv Natten over hos Din Fætter, lille Mand!“ tog Konen Ordet. „Han huser Dig nok for een Nats Skyld. Jeg skal saa til at rive Fjær i Morgen, og saa beder jeg hele Huset fuldt af Piger, at jeg kan faae det fra Haanden i en Hast. Naar Du er hjemme — lagde hun spørgende til

— tør jeg ikke ret vove det. Der er altfor mange smukke Ansigter i Byen." — Bunkel smilte, kysede sin Kone og gik hen til Forpagterens; ogsaa han havde nyelig taget sig en ung Kone, der ret var en god Vensinde af Madam Bunkel, og holdt mangen vigtig Konferents med hende om sin Pynt. Ogsaa hun talte om Mafferaden, og udfædede, velbevandret i Letsindighedens Rige, en saa levende Skildring deraf, at Bunkel, om det end havde kostet hans Liv, ikke kunde imodstaae Fristelsen. Allerede om Aftenen begyndte han at smaa-hoste, spiste Intet, sov ikke om Natten, saa Konen Morgenen efter ordentligt maatte nøde ham ud af Huset. „Naar det da endelig skal være" sagde han „saa lad mig vandre i Himlens Navn." Og han vandrede afsted efter en rørende Afsked.

Det dæmrede da han naaede Reichensfeld, hvor han fandt Fættteren i største Activitet; næppe havde han Tid at høre paa Bunkels fortroelige Meddelelse, at han var kommen til Byen for at bivaane Mafferaden, at hans Kone havde travlt hjemme med at rive Riser, og kunde ikke komme med, ellers.... „Naa" svarte Skræderen, „lad see da, hvad vi har tilbage. Det er sagtens ikke meget, for alle Folk vil derhen, og Enhver vil gierne være saa naragtig som muligt, skal jeg sige os." Han førte Bennen ind i en Sidegæde, hvor der endnu hang nogle Dragter. Men de vare ham alle for store, og han saae sig ret bedrøvet om, da Skræ-

deren bragte en Biørnemasse. Bunkel forfærbedes. „Den Kulde jeg tage paa?“ raabte han, „et ufornuftigt Fæe skal jeg forestille?“ — „Fæe eller Menneſte, det er her et og det ſamme“ ſvarte Skræderen: „deſto lettere kan Du spille Din Rolle. Som Biørn behøver Du ikke at tale, Du brummer kun — og jeg spiller Biørnetrækker, og tager en dygtig Knippel med — “

Bunkel fandt ſig i Alt, og ſaaledes drog han rigtig efter nogle Timers Forløb ſom Biørn ind i Maffesradefalen, der alt vrimlede af Balgiæſter. Hans Forbavselse var utryvelig. Alt overgik hans driffigſte Forventninger. Han kiendte neppe ſig ſelv mere. Men neppe havde han tilbragt nogle Minuter i denne Tilſtand, før Maſkernes Drilleri toge deres Begyndelse. En Harlekin klapsede ham, en ſtor Hane haffede efter ham med ſit lange Næb, en Flagermuus bevægede ſig pibende omkring ham. Gandske forlegen i ſin Biørnehud ſkred Bunkel hen i den anden Ende af Salen. Her fængſtedes ſnart hans Opmærkſomhed af to Gartnerpiager, der ledſagedes af en mandlig Maſke. Den Ene, en allerkiærefte lille Figur, vovede endogsaa at drille Biørnen; men denne ſvarte, iſølge ſin Inſtruction, kun med en ſagte Brummen, idet han derhos ſagte bevægede ſine Forlabber. Pludſelig river den ſig løs af ſin Lænke og udføder et ſaa ſkrækkeligt Brøl, at Alt omkring ham kom i den ſtorſte Beſtyrtelse, der forvandlede ſig til Frygt og Angſt, da det ufornuftige Dyr paa eengang i den

veemobigste Tone ubraabte: „det er min Kone! Jeg vil døe paa, at det er min Kone! Ak, jeg arme ulykkelige Dyr!“ — Man troede der skulde en gal Mand i Biørnemassen, og snart vare Tykker og Tøder, Skorstensfeiere og Riddere i Bevægelse, for at skaffe Rødslyghedsforstyreren ud af Salen. Da kom Biørnetrækkeren og førte Dyret, trods al dets Sprællen, ind i et Sideværelse. Til al Lykke var dette tomt. „Men hvad i al Verden er det for dumme Streger Du gjør“ udbrød Skræderen forbitret. „Kan Du da ikke engang spille et ufornuftigt Dyrs Rolle?“ — „Hvad Rolle?“ raabte Skolemesteren næsten grædende. „Det var jo min Kone, min kiødelige Kone! Man har sikkert bortført hende; jeg arme, ulykkelige Mand!“ — „Hvoraf veed Du da, at det var Din Kone? der er jo saamange Gartnerpiger her, og Skinnet bedrager.“ — „Nei, nei!“ svarte Bunkel: „jeg kunde kiende hende paa hendes Strømpebaand.... de blaae Baand med mit Navn paa, som jeg forærede hende i vore Kiørestedage, tittede frem under den korte Kiøle.... Lad mig blot komme ud igien, jeg døer her af Pine — ak, var jeg dog, som Hr. Pastoren vilde, blot denne Gang bleven et høiere Menneffe, havde jeg dog i det mindste beholdt min Kone...“

Bunkel var alt i Begreb med at stygte ud igien, da traadte to Dominoer ind, hvoraf den ene var halvt bemaskeret. Bunkel gienkiendte strax — sin Hr. Pastor.

Hvilken Overraskelse! Navnløse Køllet'er giennefryd-  
 f. de Bunkels Siæl. Den anden Domino greb ham ved  
 det ene Dre og bad ham blive. „Hr. Skolemester, hvor  
 kommer De her?“ og paa Nøsten gienkiendte Bunkel  
 ogsaa Provsten. Hvilket Møde! Men som det ofte  
 hænder, at et Menneske i den største Fare viser den  
 største Vandsnævvelse, saaledes ogsaa her. Skole-  
 mesteren fattede sig strax, og spurgte kiæft og rast:  
 „Hvorledes? Hr. Pastoren? Deres Hoiærvarbighed?“  
 — „Hemmeligheden er opdaget!“ svarte Provsten —  
 „vi ere alle Syndere! Bliv De kun, Hr. Skolemes-  
 ter“... „Jeg kan ikke“ raabte denne ængstligt, „jeg  
 maa først redde min Kone...“ — „Hun er i god Fors-  
 varing, hun er her paa Møsteraden med Forpagterens.“  
 Det leetede. „Men hun vilde jo ribe Hæer“ svarte han  
 forundret „vilde bede hele Byens Piger til sig, for at  
 faae det fra Haanden i en Hast...“ — „Kan være“  
 svarte Præsten; „hun er dog her, og jeg skal strax  
 bringe hende hid.“

Han iulte hørt, og efter faa Minuters Forløb stød  
 den vakke Gartnerpige for sin Egteherre. Man kan  
 let forestille sig, at de ikke opholdt sig længe her. Den  
 Qual og Angst, Skolemesteren havde udstaaet, havde  
 for stedse betaget ham Lyst til, at bivaane saadanne  
 verdslige Lystigheder. Hr. Pastoren havde ogsaa faaet  
 en lille Skæl i Blødet; han kunde jo ligesaa let have  
 mødt Superintendenten som Skolemesteren, og hvad da?

## Baronesse Krüdeners.

Denne omflakkende fanatiske Prædikantinde har længe været en Gienstand for den offentlige Dpmærksomhed. Hun er fød i Riga, og er en Datter af den rige Hr. v. Bitinghoff, en Mand af megen Kunstsmag. Hendes fieldne Talenter bleve uddannede ved en ligesaa fortrinlig Opdragelse. Ikke saa smuk som aandriig og interessant, blev hun meget ung formælet med Baron Krüdeners, og spillede formedelst dette Givtermaal en Rolle i de anseeligste og meest glimrende Kredse; først i Petersborg og derpaa i Paris, hvor hendes Mand levede som russisk Minister ved det franske Hof. Hendes Fryghed og den store Verdens Tiltokkelser forlede hende til tusinde Udskielser, hvilke hun selv tilstaaer i et Brev til sin Svigersøns Broder, den storhertugelig-badeniske Statsminister v. Berkheim. Et henreven af Mand, der vidste at indtage hende ved deres Talenter, bleve hendes huuslige Forhold lidt efter lidt saa forstyrrede, at der paafulgte en Skilsmisse. Sagende efter Udspreddelser, forviklede hun sig i Petersborg i tusinde Forlegheder, og drog derpaa tilbage til Paris, hvor hun igien samlede en Kreds af Mænd omkring sig, og hvorenden indtagende letfindige Sanger Garat beherskede hendes Hierte. Andre fornemme Damers Exempel og hendes eget erfaringsfulde Liv bestemte hende til at



.vorde Skribentinde, hvorpaa hun 1798 udgav den be-  
 kiendte Roman: Valérie ou Lettres de Gustave de  
 Linaur à Erneste de G., i hvilken hun skildrede et  
 Forhold, der engang havde været hende selv dyrebart.  
 Valerie er en æstværdig ung Kone, hvori en sværmerisk  
 Ungling, hendes Mands Stægtning og Pleieson, er  
 dødelig forelsket, og fortærer sig i denne Kamp. Denne  
 Roman, som hun udgav igien 1804, er skreven af hende  
 i Danmark, hvor hun opholdt sig med sin Mænd, som  
 daværende russisk Minister i Kiøbenhavn. Alderdom  
 og Nød have giort hende, ligesom Frue Genlis og man-  
 gen af deres Forgængerinder, til en bodfærdig Magda-  
 lena. Hun nærer nu den Tr. bildning, at hun er en fra  
 Guddommen hidsendt Profetinde, der skal bevirke Ver-  
 densbeboernes Lyksalighed. I Paris skal mange høie  
 Personer have bivaanet hendes Bede- og Syngetimer.  
 Hun besidder en Veltalenhed og et Billedsprog, som  
 gjør stor Virkning især paa den simple Klasse, der ogsaa  
 følger hende fra Sted til Sted i Hobetal. Hendes  
 Udortes derimod er hverken imponerende eller tiltræk-  
 kende. Hendes Klædedragt er simpel; sædvanligen er  
 hun iført blaa Levantinertastes Kiøle og hvidt Stør over  
 Hovedet. Hendes Svigerdatter, den aandrige Frue  
 Berkheim, ledsager hende.

---

## Særlingen Suwaroff.

---

Iblandt de berømteste Særlinge i det forrige Aarhundrede fortjener ustridigt i meer end een Henseende den russiske Feltherre Suwaroff den øverste Plads, thi han var tillige den konsequenteste, uagtet man paastaar, det var en studeret Rolle, han har spillet. Der høres sandelig ikke tiden Kraft til saaledes at udføre en Rolle, som han gjorde det.

At hans Levemaade paafaldende afveeg fra hans Samtidiges, er bekiendt. Hos ham var Alting Soldat, thi denne havde han at takke for hvad der var ham helligst — sin Hæder. Krigerens Charakter fremgik reen og fri for alt Uvæsentligt hos Suwaroff, og allerede i den Henseende skulde han med Rette fortjene den Dømmærksomhed, som Medverdenen ydede ham og Esterverdenen aldrig vil nægte.

Den hellige Nicolaus var Suwaroffs Skytspatron; med denne holdt han vidtloftige Samtaler, og troede derved at hæve den physiske Kraft. Om Morgenen og Aftenen korsede han sig for hans Billed og bad længe og ivrigt. Sine Soldater havde han gierne bibragt den Tro, at han selv var en Helgen; han viste sig stedse for dem som en Inspireret, og som et Guds Sværd; han opflammede deres Fanatismus og — seiede.

Han havde den Grundsætning imod Fienden, aldrig at oppebie hans Angreb, men at forekomme ham deri, selv da, naar Antal og Stilling ikke understøttede hans Angreb. Da han derfor i Tyrkekrigen paatog sig Overbefalingen over den russiske Hær, lod han strax efter sin Ankomst til Armeen den østerrigiske General vide: Han var ankommen, og Tyrkerne maatte angribes om faa Timer, for at de kunde vide, han var der. Den østerrigiske Feltherre, som alt i flere Maanedes fun var gaaet forsvarsviis frem, fandt sig slet ikke forberedt paa denne Anmodning, og svarede, at han i det mindste maatte have nogle Dages Epillerum; men Suwaroff lod ham melde: det kunde han gjøre som han vilde, men han for sin Deel vilde angribe med sine Ruuser og flaae Tyrkerne. Dette skedte og Østerrigerne naaede først Balpladsen efterat Slaget alt var afgjort. Den østerrigiske General holdt det for sin Pligt, strax at takke den seierlige Feltherre, og begav sig hen til hans Telt. Suwaroff lod sig just forbinde et let Saar, som han havde faaet paa et Sted, som man ellers ikke pleier at frembyde, da der meldtes ham, at den østerrigiske Feltherre nærmede sig. Saarlægen vilde netop lægge Plasteret paa; men han befalede ham at bie, og spurgte, hvor langt Generalen endnu var borte. Et saadant Spørgsmaal maatte strax besvares med et bestemt Tal, og man svarede derfor: endnu hundrede Skridt. — Hvor langt nu? — 50 Skridt. — Og nu? — Tre Skridt.

— „Nu læg paa,“ raabte han til Saarløgen, idet han vendte sig med den saarede Deel lige mod Indgangen til Teltet. — „General,“ sagde han til den Indtrædende: „tilgiv, at De finder mig saaledes; jeg har her faaet et lidet Saar, som jeg maa lade forbinde; De tager det vel en gammel Soldat ikke ilde op.“

Den østerrigiske Feltherre takkede ham for den ydede Hielp og lykønskede ham for Seiren; men ubbad sig, at torde gientage det imorgen ved et hvitdeligt Besøg. Til bestemt Tid ankom den østerrigiske Feltherre med sit hele Følge, og førtes ind til Suwaroff. Denne laae paa Jorden i sit Telt, hvor der hverken var Stol eller Bord; flere Potter med russisk Brød stode foran ham. Da Felttherren traadte ind, reiste han sig neppe, men freg ham imøde: „De finder mig alt ved Frokosten, Hr. General; kom kun, sæt Dem ned og smag engang, det er ikke saa slemt.“ Generalen kunde nu ikke andet, end tage Plads paa Jorden og smage paa Brøden.

Hans Barber vilde engang ifærd med ham, da Suwaroff udraabte: „Sy, Du stinker jo; tag dog s iosen af!“ — Barberen adlød. — „Du stinker endnu,“ sagde Suwaroff; „tag Vesten af.“ — Barberen gjorde saa: og saaledes blev dette ved, indtil han stod i bare Skiorte. Nu satte Fyrsten sig ned, for at lade sig barbere. Men nu vendte Barberen Legen om og sagde

til Suwaroff: „Fy, De stinker jo; tag dog Kiolen af.“  
 Feltherren saae paa ham og gjorde det. — „De stinker  
 endnu,“ vedblev Barberen: „tag dog Vesten af.“ —  
 Og saaledes bød han ligeledes Suwaroff at tage alle  
 Klæder af, til ogsaa han sad der i bare Skiorte. Nu  
 barberede han. Men neppe var han færdig, saa sprang  
 Førsten op og sagde: „Nu skal ogsaa Fanden tage Dig!“  
 Barberen havde ventet dette og smurte Haser. Su-  
 waroff i Hælene paa ham. Omkring Feltherrens Telt  
 vare naturligtviis mange Stabsofficerer forsamlede.  
 Man tænke sig deres Forfærdelse, da de soae denne Sagt  
 i bare Skiorte udenom Teltet. Endeligt fik han fat  
 paa Barberen, og kastede ham saa diærvt omkuld, at  
 Næsen kom til at bløde. „Der har Du det!“ raabte  
 Suwaroff og gik tilbage til sit Telt.

Da han første Gang kaldtes til Hove fra Hæren,  
 mødte han paa en af Gangene en Gyrbøder. Denne  
 takte han strax Haanden og omfavnede ham med mange  
 Ceremonier, idet han anbefalede sig til hans Venskab.  
 „Her er jeg til Hove,“ sagde han til de Omstaaende,  
 i hvis Miner Forundringen var at læse, „her, har man  
 sagt mig, kan selv den Ringeste skade En, altsaa er  
 det godt, at have Enhver til Ven.“

Potemkin holdt den Masse, han bar, for hans  
 sande Etikette, og yttrede dette ofte for Monarkinden.  
 Catharina vilde, at Suwaroff skulde være tilstæde ved  
 det Møde, hvor Operationsplanen for det følgende

Felttog skulde bestemmes. Her var Suwaroffs Forhold saa besynderligt og næsten barnagtigt, at man slet ikke kunde blive klog paa ham, og Potemkin forlod Keiserindens Bærelse med de Ord: „Sagde jeg det ikke, at med den Nar kommer man ingen Wei.“ Men neppe havde han vendt dem Ryggen, før Suwaroff med den meest overraskende Grundighed og Klarhed forelagde Keiserinden sin Plan, hvilken og antoges og havde de meest udmærkede Følger. Monarkinden yttrede ham sin Forundring, hvi han ei saaledes havde talt for Fyrsten. „Jeg kender mine Folk,“ svarede Suwaroff.

Da han faldt i Unaade hos Keiser Paul, og fik Afsked af Tjenesten, fordi han vægrede sig for, at indføre den Mundering iblandt Tropperne, Keiseren havde befaleet, saa trak han sig tilbage fra Verden, og begav sig hen i Nærheden af et Kloster, hvor han selv førte et heel klosterligt Liv. Da han forlod sine verdsige Herligheder, var der et saare karakteristisk Optrin. Han lagde alle sine Ordener, hvoraf han eiede en overordentlig Mængde, paa flere Stole, gik derpaa til enhver især, bukkede sig dybt for dem, kyskede mange, og tog Afsked fra dem. Ikkun Catharinas med Brillanter befatte Portraitorden tog han med sig.

Omstændighederne fordrede siden en Suwaroff, og Paul kaldte ham tilbage paa Hæderens Skueplads. — Feltjægeren, som overbragte ham Pauls egenhændige Skrivelse, indtraf just da han var paa en Spadseretour.

Da han havde Befaling at ile, saa lod han sig strax vise hen til Fyrsten, og overrakte ham ærbødig den keiserlige Skrivelse. Suwaroff saae Udskriften, som indeholdt alle hans Titler. — „Brevet er ikke til mig,“ sagde han: „General-Feltmarskal, det er jeg ikke; Rids der af den og den Orden, det er jeg ikke;“ og saaledes ledsagede han enhver Titel med den Anmærkning: „det er jeg ikke.“ Forgjæves bad Feltjægeren om, at han dog vilde bryde Brevet. „Gud bevare mig,“ svarede han, „hvor kan jeg bryde et Brev fra Keiseren, som ikke er til mig.“ Den arme Fyr maatte tage Brevet uaabnet tilbage, og først da et andet Brev med en simpel Udskrift indløb, siger man, at han faldt paa Knæ, kysede Brevet ærbødig og tiltraadte Reisen.

Da han ankom til Petersborg, lod ham Keiseren hvide velkommen ved sin Yndling, Grev R\*. Han blev meldt. „R\*! R\*!“ sagde Suwaroff, „kiender jeg dog ingen russisk Familie, der fører dette Navn; lad ham komme ind.“ Nu spurgte han endnu engang om hans Navn, og sagde derpaa: „R\*! Grev R\*! hvorfra er De da?“ — Forlegen svarede Greven: „Fra Tyrkiet, og at han havde Keiserens Naade at takke for sin Værdighed.“ — „Ja saa,“ svarede Fyrsten; „De har da vel sandsynligviis gjort Dem særdeles fortient; hvor har De da tient, og i hvilke Batailler har De været?“ — „Jeg har aldrig tient i Hæren.“ — „Ikke? altsaa i Civilfaget? I hvilket Departement?“ — „Heller

ikke i Civilsaget, jeg var altid om Monarkens Person.“  
 — „Gode Gud, som hvad da?“ — Greven maatte  
 krumpe sig nok saa meget, det maatte ud: „Som Kam-  
 mertierer!“ — „Som Kammertierer!“ gientog Su-  
 waroff, „nu det er bravt. Ivan! Ivan!“ raabte  
 han paa sin Kammertierer, „kom hid; see engang!  
 denne Herre har været det, Du er, vistnok hos vor  
 allernaadigste Keiser, men see kun, hvad der er bleven  
 af ham. Nu er han Greve, og som Du seer, har han  
 ogsaa en Orden. Dyp for Dig godt; hvem veed hvad der  
 endnu kan vorde af Dig, Ivan!“ Og først nu hørte  
 han af den bestyrkede Greve Monarkens Vrinde.

Med sin Gemalinde levede han ikke paa den bedste  
 Fod, og tilsidst gandske skilt fra hende, men undlod dog  
 aldrig i de første Aar, at vise hende sin Opmærksomhed.  
 Saaledes var han engang over hundrede Werster borte  
 fra hende, da hendes Navnedag indtraf. Han begav  
 sig paa Veien og kom tidligt om Morgenen til hendes  
 Bolig. Her hørte han, at hans Gemalinde sov endnu.  
 Hendes Damer vilde vække hende, men han forbød det  
 udtrykkeligt, og befalede kun, at sige hende, naar hun  
 vaagnede, at han havde været der, for at gratulere til  
 hendes Navnedag. Derpaa satte han sig strax igien i  
 Vognen og kørte sin Wei. Man kan let tænke sig hans  
 Gemalindes Forundring, da hun fik dette sølsomme  
 Besøg at høre. — Sin Datter elskede han paa det om-  
 mest, og virkelig var hun hver Faders Kjærlighed



værdig. Hele Timer kunde den Gamle kysse hendes Hænder og opfordre Enhver til at istemme, at hun var et gandske fortræffeligt Barn, hvorved han da mangengang hoppede barnagtigt omkring i Værelset.

Bed Suwaroffs sidste Hiemkomst fra Felten til Petersborg bleve Værelser tilberedte for ham paa Stotret og store Anstalter giorte til hans Modtagelse; men endnu før hans Ankomst forandrede Høflusten sig, og istedenfor den forventede Triumph, fandt han en kold Modtagelse. Han tog ind i et Privathuus, og knap bemærkede man, at han var der. Bed denne Ringeagt krafft hans Hierte, han blev syg og døde.

Ogsaa denne Mand havde saa mange berømte Mænds Skiæbne; han overlevede den rette Tidspunkt at døe i. — I Alexander. Newsky, Ruslands Pantheon, viser en simpel Tavle af Bronze med Suwaroffs Navn, hvorover en Lampe brænder, Stedet, hvor Helten ligger begravet.

---

## Tartarflaget.

(sluttet.)

Klokkestorm, Trommehvirvel, Trompetkralb, Waabengny, Hovdingernes Raab, Rytteriets Hovslag, Fodfolkets Marsch, Dvinderens og Børnens hvinende Skrig, de Saaredes Jammerhyl, lod i Klærende Toneblanding Hans von Rothkirch imøde, da han med sin Eskadron red ind i det mangetaarnede Breslau. Just giennemstormede Hertug Micislæus, slagen af Tartarerne, Byen med sine flygtende Skarer, for nu ved Liegnis at støde til Hertug Henrik med Levningerne af sin Hær; og fra deres Waabenpladser droge bag de vaiende Stadsbannere Borgerne velbevæbnede, for ved Hedningernes truende Komme at besætte Murene og Taarnene. Med Møie fremtrængte Rothkirch sig med sin Hob til Sanct Adalberts Kloster, og blev, da han spurgte efter Pater Czeslaus, viist ind i Kirken, hvor han just læste en stille Messe. Med sin Hustrue traadte Ridderen ind i det mørke, hoithvælvede, mennekstomme Tempel, hvis hellige Taushed paa en fælsom gyselig Maade stak af mod Ydrebordens Lummel. Hiertets Trang drog det ædte Par ind i et Sidekapel, for ved det hellige Altars Fod at lette det ængstelige Bryst i inderlig Bøn. Dause stode de derpaa op, og rask greb Rothkirch nu Derotheas Arm, saae forskende paa hende og sagde at

vorligt: „Faren svæber nu saa frygteligt over vore Hø-  
teder, at der imellem os ikke maa være nogen Hemme-  
lighed mere. Naar jeg nu forlader Eder, rider jeg  
maaſkee min Død imøde. Derfor affordrer jeg Eder  
i Guds Tempel den hellige Sandheds Ord. Ved Eders  
og mit Liv, ved vor Fremtids Salighed, bekiend nu  
for mig, Dorothea, hvad I hidtil har troet at maaſte  
følge for mig. Jeg ahner den frygtelige Vægt, Eders  
Hednings Navn maa have for vor og Landets Skiebne,  
og ſkrækkeligere end Wiſhedens piner mig den vaklende  
Frygt. Vanhellig derfor ei ved Falſkhed Skilsmisſens  
hellige Stund. Nævnt mig det forhadte Navn.“

Kæmpende med Kiærlighed og Angst ſaae Dorothea  
paa Ridderen, og alt aabnedes hendes Læber, for at  
udtale Rædselsnavnet, da ſtyrtede talrige Folkehobe  
jammerſkrigende ind i Kirken, og Ezeſlaus traadte hen  
til Partet, ſigende: „Alt afbrænde Hedningerne Byen.  
Til tappert Modværge ere Borgerne beſluttede, men  
for ſvage ere vore Mure, for udſtrakt Rummet, vi  
have at forſvare, til at vi længe ſkulde kunne holde os.  
Derfor har Raadet beſluttet, at bringe Kvinder, Børn  
og det bedſte Gods til det faſte Slot paa Dohmoen, og  
naar Fienden har nedſtormet Murene, at ſikke Byen i  
Brand og tye derover tilligemed Borgerne. Dog over-  
giver mig trøſtigen Eders Gemalinde, Hr. von Roth-  
kirch. Jeg ſkal ſelv bringe hende over paa Dohmoen  
tilligemed vort Kloſters Helligdomme, og er Eder Bors

gen for hendes Sikkerhed, saalænge disse Hænder ere stærke nok til, bedende at opløste sig mod Hærskarernes Herre. Men I maae rask forlade Byen med Eders Folk, at I ei falder i Hedningernes Hænder og unddrager Eders Herre og den hellige Kirke en tapper Stridsmand, den saa høilig trænger til. Gaae med Gud og sving Sværdet for hans Sag med freidigt Mod. Vel er det ei beskaaret Eder, i denne Strid at tilkæmpe Eder den hellige Martyrkrone, men store Ting vil Herren virke ved Eder, og I vil ved Maalet bytte det blodige Jorrlaubær og den yppige Myrthe bort mod Frælselsens himmelske Palme. Udodeligt vil Eders Navn leve i Historiens Aarbøger og efter Aarhundreder begejstre beslægtede Siæle til modig Kamp for Gud og Fyrste og Fædreland." — Endnu engang trykte Rothkirch Dorothea op mod sit Hjerte, rakte Gubben sin Høire, styrtede ud af Kirken og stormede derpaa med sin Eskadron giennem de menneskevrímlende Gader, og, midens alt de stormende Tartarers Tummel og Brøl slog mod hans Dre, igiennem Porten, som vender ud mod Schweidnitz, i det Frie.

---

Frygteligt raste Hedningernes Storm om Breslaus Mure, forgiæves gjorde de vakre Borgere Underværker af Tapperhed. Den frygtelige Batu, der efter sin Ahnherres, Verdenstormeren Genghis Exempel, hæ-

kragtede Menneskene som Tal, hvormed han regnede sine Kæmpeexempler, drev uden Forbarmelse sine Tartarer frem i uhyre Masser, at deres Liig fyldte Boldgravene og, optaarne udenfor Murene, tiente de nye Skarer til Stiger, hvorpaa de klattrede op til Tindene. Derhos udøste Hedningernes frygtelige Krigsmaskiner, kaldede Schepau og Hopau, en Regn af Stene og Brandflugler over den ulykkelige Stad, der alt hist og her begyndte at brænde. Smidlertid vandrede i et langt Tog, Breslaus Kvinder og Børn, Oldinger og Syge, bærende det Kjøsteligste de eiede, hoitgrædende over den med Begkrandsse behængte Broe til Dohmoen. Dem fulgte, Psalmer syngende, Munkene og Nonnerne, reddende Helgenbilleder og Reliquier, Altarbægere og Monstranzer fra Tartarernes vanhelligende Hævesyge. Til dem sluttede sig Dorothea, som, støttende sig paa sine Terner, vakkede frem i stum Fortvivlelse. Neppe vare de Flygtende i Sikkerhed, før Tartarerne seirende bessege Stadens Mure. Rast trak de forsvarende Borgere sig tilbage, stødte Takterne i det sammendyngede Brandstofforraad, og medens overalt den tykke Damp bølgede mod Skyerne, iulte de ligeledes til den beftiermende Dohmoe og stak Broen i Brand efter sig, for at hindre Hedningerne i at forfølge dem.

Smidlertid havde Muurstormerne indenfra sprængt Byens uforsvarte Porte og i tætte Hobe drog nu Batu's vilde Horder mordsnysende ind i Byen, der just

Klusfede mod Himlen i sin frækkelige Flammekrand,  
 Hedningerne raste, da de istedetfor Kjøstbarhederne, de  
 vilde røve eller tilintetgjøre, istedetfor værgeløse Mens-  
 nesker, de vilde mishandle og myrde, Intet sandt uden  
 Flammens frygtelige Element, der med glødende Svø-  
 ber jog dem fra Gade til Gade. Tusinder quattes i  
 Røg og Damp, Tusinder begroves under indstyrtende  
 Huse, indtil endelig Feltherrerne, for ei at lade hele  
 Hæren fordærvs i Flammegraven, gave Tegn til Til-  
 bagetog. Til Dødbredden, ligeoverfor Dohmsen,  
 droge nu Roversværmene. Paa den modsatte Bred stode  
 de Breslaus modige Borgere, fast besluttede, til den  
 sidste Mand at forsvare det sidste Tilflugtssted. Dag  
 dem knælte deres Kvinder og Børn i stille, inderlig  
 Bøn omkring en Høi, hvorpaa Gzeslaus rakte sine  
 Hænder op mod Hjælperen over Skyerne for den bes-  
 trængte Hiord. Alt rustede Tartarerne, der forgjæ-  
 ves havde speidet efter et Overgangssted, sig til, paa  
 deres Heste at svømme giennem Strømmen, alt blev  
 de hjælpeløse Kvinders Bøn til Angstens Hyl, og de  
 kampberedte Mænd rystede tause og alvorlige hverandres  
 Hænder til Afsted for dette Liv. Da drev pludseligt  
 den susende Storm tykke Skyer frem paa Horisonten;  
 vred opløstede Tordenen sin frygtelige Røst, entelte Lyn  
 giennemblinkede med deres hvidgule Lys den mørke  
 Uveirsnat, og påsket af Stormen slog Strømmen Besæ-  
 ger, liig det oprørte Hav.

Nu stod Gjeslaus op og raakte: „Vor Pøn er hørt! Forsager ikke i Lidettroende! I Torden og Lyn kommer Jehova, for paa os at vise sin Herlighed og Magt!“ I dette Dieblik satte Batu selv i Spidsen for de første Rækker ud i den skummende Strøm, da bragede Tordenen i stærken Slag, og foran Batu's Ganger sloge Himmelflammerne ned i Bolgerne, at de brusende og skummende sprudede iveiret. Forfærdet kastede Uhyret sit Blod mod Dohmoen, da nedstraalte fra Høien Gjeslaus's majestætiske Skikkelse ham imøde giennem Lynens vedholdende Blinken, omgiven af en Straalegloria. Den i Stormen slagrende Dødensdragt gav ham et overjordisk Udseende, truende opløstede han sin Arm mod Hedningerne, og over hans Hoved svævede, roligt flammende, en eneste stor, stærkt lysende Lue.

Forfærdet slog Batu Haanden for Dinene og vendte den steilende Hest. „Tilbage!“ tilbrolte han Tartarerne. „Seer I den frygtelige Skikkelse paa Høien hist? Selv vil Christenguden her fægte for sit Folk!“ Stærke Lyn og Tordeneslag syntes at bekræfte dette Udraabs Sandhed. Skælvende fulgte Tartarerne deres Chans Exempel. Hylende flyede den hele Hær tilbage fra Flodbredden og paa den anden Side sank de Frelste takkende paa deres Knæe, og, anstemt af Gjeslaus, kante giennem Storm og Torden, stærkt og majestætisk, ligt en Seiers Mæran, deres begejstrede Te Deum.

J sit af en Begfattet oplyste Telt laae paa en Tisgerhud dybtgrublende den mørke Batu. Trindt om Herskerens Telt Plumrede, liig vagtsomme Dogger, hans nironiske Livdrabanter, men hans Leie flyede den vederqvægende Sovn, forjaget af Erindringen og Forventningen, der i dette Hierte kun kunde virke som mar-trende Furier. Da traadte Chan Peta ind i Teltet, indførende en Yngling, fra hvis blege, forstyrrede Hoved Haaret reiste sig vilde, og hvis forrevne Dragt vidnede om lang, rastløs Omflakken. Taus rakte den Fremmede Batu et afrevet Stykke Papiir. Denne rev en Pergamentrolle af Beltet, passede det modtagne Stykke i et Hul deri, maalte Overbringeren med skærende Blikke, gav Feltherren et Vink at gaae, og sagde derpaa med foragtende Stolthed: „Du er Polakken, hvis Forræderie jeg skylder Efterretningen om min Gemalindes Troløshed. Din Handlings Drivefiær være hvilken den vil. Batu Chan veed at belønne hver Tieneste, man viser ham. Tag derfor af Dyngen hist hundrede Punge Guld, og pak Dig dermed bort fra mine Dine.“ — „Jeg bryder mig lidt om Eders Guld,“ svarte Kruko — thi han var den Fremmede — med rolig, frækkelig Kulde. „Jeg har ikke handlet for nogen Løn, har ikke heller villet tiene Eder, men blot min Hævn, og kommer ogsaa nu blot for at sige Eder, hvad J maae vide, for fremdeles at fremme mine



Henfigter, som Vest og Jordffialt maae fremme den store Fordærvers hist oppe."

Torundret over, her for første Gang at see den egne Stolthed overtruffen, traadte Batu tilbage og Kruko vedblev: „Eders Gemalinde var paa Dohmoen ved Breslau, hvorfra I lod Eder tilbagestrække ved en Haandsfuld Lyn og en Klerks Goglerie. Nu er hun ikke mere der. Hvorthen? har min Dæmon endnu ei tilhviſtet mig, men hendes anden Egtemand staaer i Marken mod Jer i Hertug Henriks Hær. Tilintetgiør Christenhæren, da vil vel ogsaa Eders Sværd stræde ham til Hvile. Nu gaaer jeg til Hertug Nicistaus. Maaſtee vil I alt i næste Stag bemærke min stille Virken. Farvell! Lykkes det mig at finde Eders Gemalinde, vil jeg ikke nægte mig den Glæde, selv at levere hende i Eders Hænder, hvis ikke, da sees vi først igien hist nede, hvor vi Begge høre hjemme.“ — Ubevægelig stod Batu der, greben af Torundring over den Frækhed, hvormed en usset Polak voxede at tiltale ham, og da han endelig greb efter Sværdet, for at kløve den Forvornes Hoved, var denne alt forsvunden.

---

Det var om Morgenen den niende April i Aaret 1242, Tirsdagen efter Quasimodogeniti, da Hans von Rothkirch traadte ind i Hertugens Gemak, meldende, at Hestene stode beredte, der skulde føre ham til Hæren

og hans Moder og Gemalinde til Croffen. I fuld  
 Åning alt, rev den fromme Henrik sig ud af sin  
 grædende Gemalindes Arme, trykte sine Børn tilbage,  
 der jamrende omslyngede hans Fødder, og bøiede nu  
 Knæet for sin ædle Moder, bedende om hendes Velsig-  
 nelse. Med Kiærlighed og Smerte saae Hedewig ned  
 paa ham og lagde indviende sine Hænder paa Sønnens  
 Heltehed; dog da han taknemmelig saae op til hende,  
 da giennemlynte det hende som en Stråale ovenfra, og  
 hun raabte i Begeistringens Tone: „Hvi begiærer Du  
 den jordiske Moders Velsignelse, min Henrik? Dig  
 har alt den himmelske Fader herligen velsignet og be-  
 naadet saa høit, som han formaaer at benaade nogen  
 Dødelig. Alt seer jeg Martyrglorien stråale om Dit  
 Hoved. Saa drag da hen, kæmp, blød og døe for  
 Din Gud og Dit Land, og hielp, idet Du falder, Dine  
 til Seir og til Frelse. Snart følger Dig Din lykkelige  
 Moder til Himlens evige Glæder.“

Amen! svarte Hertugen mandigt fattet, og stred  
 med faste, klingende Fied ud af Gemakket. Ham fulgte  
 Rothkirch. Ved Slotsporten holdt Gyrestens øvrige  
 Ledsagere, Sulislaus, Hovedsmanden Clemens og  
 hans Livpage Conrad, samt Hertugindernes Bøgne.  
 Frygteligt skønnede Henriks Slaghængst, da dens Herre  
 vilde sidde op, og stillede; men kraftigt svang denne  
 sig op og trykte den urolige Ganger saaledes samment

med de staalpandsrede Knøe, at den pustenbe abløb den styrende Tøile og i rolig Skridtgang bar Rytteren bort. Veien førte ham forbi Marielirken, da styrtede pludseligt en Steen fra det høie Kirketag ned paa Gaden, springende sonder lige foran den hertugelige Ganger. Rolig saae Henrik op mod Taget, da galopperede Sulislaus frem til ham og sagde bekymret: „Stenen varsler Eder intet Godt, ædle Herre, og giælder mit troe Raad noget hos Eder, da vorder Slaget ikke holdt i Dag.“ — Smilende svarte Henrik: „Det gjør mig ondt, hos en saa klar og freidig Krigshelt at finde saa mørk en Dvertroe. Kunde en nedfaldende Tagsteen overhovedet betyde Noget, var det vel rimeligere, at dens uskadelige Sønderspringen paa Steenbroen spaaer Tartarernes sonderbrudte Magt. Rid derfor trostlig foran, Sulislaus, og bring Hæren min Befaling til, strax at træde i Slagorden. Hove-rystende fløi den ædle Polak foran, og da Henrik kom efter, stode alt de kristelige Skarer slagfærdige.

---

To Mile fra Liegnitz vare de paa Smaaheie opstille i fem Batailler. Den Første dannede, under Boleslaws Anførsel, de udenlandske Korsfarere, samt de sex hundrede Biergmænd fra Goldberg. I den Anden de af Slaget ved Chmelik reddede Polakker, anførte af Sulislaus. Hertug Micislaus med sine Dvert

schlesiere holdt i den Tredie. Den preussiske Landmester Poppo anførte sine Ordensriddere i den Fierde og over den Femte, Kiernen af de schlesiske og tydske Tropper, havde Hertug Henrik selv forbeholdt sig Overbefalingen.

Saa stod Hæren i rolig Forberedning og flæde ud over Egnen, som alt, liig mørke Græshoppesværme, de grønne Bucharer, de blaae Basker, de graae pibstæ bærende Chazarer, de peltseklædte Rumaner, Ogorerne, Uzzerne, Afaziterne og Gozzerne vrimlende begyndte at fylde. Bagest holdt Batu selv med sine Nironer, udmærkede ved de gule Livkioler og gyldne Belter. — Alt havde ogsaa Hedninghæren deelt sig i fem kolof-falste Hobe, da overfluede Hertug Nicislaus blegnende den uhyre Mængde; stærkt bankede hans Bryst mod Staalpanseret. Han red hen til Henrik og stammede: „Vil I altsaa virkelig, at Feltslaget skal holdes, min Fætter? Betragt Hedningernes Masse! De kunne jo knuse os, om de end aldrig bruge deres Baaben. Vor Hær tæller i det høieste tredive tusinde Stridsmænd. Enhver af de fem Hobe, der staae ligeoverfor os, er allene saa stærk, som vor hele Magt. Her vorder et hvert Seiershaab til Daarskab, og et klogt Tilbagetog kan allene redde.“

„I glemmer to Ting, Hertug,“ svarte med mørken Pande den tappre Henrik. „At jeg som Christens

Hærens Overfeltherre har befalet Slaget, og vore mægtige Forbundne. Vistnok ser I dem ikke med Eders legemlige Dine," vedblev han, da Micislaus saae sig tvivlende om. „Men vee Jer, hvis I ei i Eders Hierte føler deres Nærhed. Vor retfærdige Sag er det, og den sande Gud hist oppe, der ei kan lade sin guddommelige Søns Stridsmænd vorde tilfamme for Hedningernes Uasyn. Det bliver ved mine tidligere Befalinger. I gjør med Eulisiaus det andet Angreb;" og nu, vendende sig til Rothkirch, bød han: „Rid til Boleslaus, at han med sin Hob kan begynde Træfningsen!" Hen fløi Ridderen, og med Feltkriget: Gud med os! styrkede sig den unge Mæhrersyrste med Biergmændene og Korsfarerne rask mod de fiendtlige Horder, der ei formaaede at modstaae hans stormende Tapperhed. Men Udfaldet viste desto værre, at Kæmpemod, uden Sindigheds og Krigtugts Tømme, er en vild, ustyrlig Ganger, som, farende frem ad ubanede Veie, ustandselig fremraaser, til den med sin Rytter knuses i Fieldekloften. — For hidstigt trængte de Christne frem. Pludseligt vendte sig de flygtende Tartarer, og den halvmaaneformede Slagorden, de hastigt dannede, overøste Forsølgernes lille Skare med en frygtelig Pilehagel, der gandske tilintetgjorde den. Med tre Pile i Brystet sank Boleslaus ned af Hesten, og Hedningernes høie Jubelraab ledsagede den første christelige Feltherres Fald.

Gløbende af ædel Brede saae Sulistaus Waabensbrødrenes Vanheld. Med Sværdfæstet slog han sin Staalhue fast, svang derpaa Damascenerklingen pibende over Hovedet og jog frem til Angreb. Pilsnar fulgte ham hans lette Polakker, langsomt fulgte Micislaus med sine Overschlesiere. Hine sægtede liig tirrede Bjørne i Polens Skove. Deres Exempel opflammede Overschlesiernes Mod, og mod hans Villie reve de deres feige Hertug med sig ind i Slagets Mordlarm. Alt var Hedningernes første Hob kastet paa den Anden; ogsaa denne begyndte vigende at opløses. Utrætteligt brugende det blodige Sværd var Sulistaus altid i Hælene paa dem, og hans Exempel gav hans Tilraab: „Zabieseze, flaaer ned!“ hvormed han opmuntrede Polakkerne, frygteligt Eftertryk. Zabieseze! brølte Hovedsmændene efter ham, og, lystrende det blodige Bud, trængte de Christne frem med stedse stigende Raserie, og stedse svagere Modstand gjorde de fiendtlige Horder.

Da tonte pludseligt bag de overschlesiske Krigere en ængstelig Efterklang til det modige Feltraab. Wiesze! Flyet! løb det snart hist, snart her, og Rothkirch, der nu igien holdt ved Henriks Side, gjorde denne opmærksom paa en eneste polsk Rytter, med lukket Stormhue, der paa sin lette Kleppert jog op og ned bag Overschlesierne og i eet væk af fuld Hals freg hiint Riddingsord. „Det er Forræderie!“ raabte Ridderen: „Tilla-

der I det, Hertug, rider jeg hen og støder Skurken ned." Da gallopperede en Junker frem af den nederschlesiske Skare og raabte med huud, forstilt Stemme: „Sparer Eder for en bedre Daad, Hr. von Rothkirch, og overlad det til mig, at straffe Forræderen, som jeg troer at fiende ret vel." Forundret saae Rothkirch paa Unglingen, hvis Stemme, trods Forstillelsen, syntes ham bekendt. Men før han i det mørke, forstøvedelen tilbækkede, Ansigt kunde opdage nogen Liigsheds, havde Henrik tilvinket den kiække Frivillige Bisald, og denne foer ind i Slagvrimlen. Her havde Krigstøfken alt begyndt at vende sig; Overschlesierne havde, forvirrede ved Flugtraabet bag sig, gjort Holdt, og selv de raske Polakker begyndte at standse. Og stedse høiere og ængsteligere tonte bagved det ulykkelige Biesceze, som nogle Feige i den overschlesiske Hær alt begyndte at gientage. Nu voxte med hvert Dieblig Skræk og Forvirring i stigende Forhold. Engang vaagne de af Seiersrusen, begyndte Krigerne at holde Slaget for tabt, og selv Hovdingernes oymuntrende Babiesøje klang i deres Øren som et Flugtraab.

Alt vaklede de christelige Skarer, og Tartarernes Kraftløse Forsvar forvandlede til modigt Angreb. Da saae Ulykkestifteren fra Henriks Hær Junkeren gallopere sig imøde med sænket Spyd, og ahnende, at det gjaldt ham, jog han omkring Overschlesierne lige ind i deres Midte og tilraabte den bange Micislaus, der her

holdt sig skjult: „Slye Hertug, Tydskerne have forraadt os og Alt er tabt!“ Saa skrækkeligt dette Tilraab i sig selv var den frige Feltherre, et saa velkomment Paaflugt var det ham til den længe ønskede Flugt. Selv hød han sine Skarer hastigt Tilbage, og sporede derpaa, velbetænkt paa, for Alting at redde sit eget dyrebare Liv, sin ædle Ganger til strakt Carriere. Langt foran ham jog den polske Forræder, heftig forfulgt af den tydske Junker, der ikke havde ladet ham af Sigte.

Forladte af deres Høvding og forførte ved hans Exempel, begyndte nu ogsaa Enkelte blandt de vakkre Dverschlesiere at vise Tartarerne Ryggen; snart blev Flugten almindelig, og ogsaa Polakkerne begyndte at vige, da de saae Bagtropperne forsvinde. Med fornyet Kaserie brøde Tartarerne nu frem, og saa kiæft end Helten Sulislaus hød dem Spidsen, trykte dog snart den uforholdsmæssige Dvermagt ham aldeles tilbage, og der blev ham intet tilovers, uden, forbandende den elensbige Medfeltherre, med sine Skarers sorgelige Levninger at støde til Henriks Hær. Med en skion Skamrødme paa sine Kinder red han hen til Hertugen, for at retfærdiggjøre sig i hans Dine. Men denne talte med huldrig Værdighed: „Ei behøver I at undskyldes Eder, Sulislaus, hos den, der var Dievidne til Eders Heltebedrift. Havde Micislaus fægtet som I, da sang vi maaskee alt paa den vundne Balplads et jublende Te Deum.“ Derpaa hilste han den ædle Poppo, der just,



paa Rothkirchs Begiering, var stødt til ham med sine Skarer, og tilfalte nu Begge: „Vi Tre staae nu allene og ville tro forenede udholde hele Tartarmagtens Angreb. Var ved vor hellige Sag nogen jordist Spore fornøden, da vilde jeg endnu sige, at hele Todsland, som hvis Jo muur vi her staae, vogter paa os, og at det i den sildigste Esterid maa prise Kæmperne, som paa Schlesiens hellige Grund med deres blodige Liig byggede en Vold mod Hedningerne, og saaledes afvendte Ulykker fra Riget. Derfor giælte det Død eller Seier! Maa skee benaader os Gud med Død og Seier. Modtager, hvordan det end gaar, min Tak for trofast Barbenbroderskab, som vi vel snart glade ville fornøye hist oppe.“ — Og vendende sig mod sine Skarer raabte han kraftig: „Fienden er os overlegen i Mængde; men vi have vore Staalpansere, vor Deden og vor Krigstugt forud for dem. Mindes, hvad vi kæmpe for, og følger mig med freidigt Mod. Gud er med os!“

Gud med os! jublede Skarerne, som, Riisvende af Stridslust, hidtil forgiæves havde ventet paa Kampbudet; sluttede Staalrækkerne tættere sammen og sænkede Spydene, for ridderligen at imodtage Hedningehæren, der, liig en Kæmpedrage, med vilde Hvirv, gullsnart valtede sig imod dem.

Medens saaledes for sidste Gang Krigsfløjens blodfyldte Vægtstaael vakkede op og ned mellem de kæmpende Folk, naaede endelig den ubekjendte Forræder den trygge Skov, Junkeren efter ham. Stedse døbte fløiden Forsulgte ind i dens Mørke, stedse hidsigere jogs Forsølgeren efter ham, indtil pludseligt Hien paa en lille Græsplet rask vendte Hesten mod sin Fiende. „Hid vilde jeg have Jer, min unge Laabe,“ kreg Polakken, slog med Klingea Junkerens Spyd tilside, hvormed denne satte mod hans Bryst, var i et Nu ved hans Side og greb ham med rasende Magt i Skuldrerne, for at rive ham ned fra Hesten.

„Hielp mig, Du Himtens Dronning!“ sulkede Junkeren sagte, forsvarende sig med udtømt Kraft, og i samme Dieblik sank Polakkens Hest stønnende under ham, og den medfaldende Nyttter trak sin Fiende, han havde grebet som med Glentekløer, med sig til Jorden. Men Polakkens Fod laae brækket under Hesten og røvede ham hans Styrkes fulde Brug. Derved tykkedes det nu Junkeren, at rive sig løs fra den Liggende, at overmande ham og vriste Sværdet fra ham. Derpaa slog han Stormhuen af hans Hoved og raabte efter det første Blik i det fordreiede Dogningsansigt, vred og forfærdet: „Ha, min Ahnelse, Kruko!“ og rev Sværdet af Skeden. „Diævel, det er hendes Røst!“ brølte den betvungne Ribbing, og gjorde Forsøg paa, at trække Foden under Hesten til sig, men hylende sank

hart tilbage, og Junkeren raabte nu, blottende sit Ansigt: „vel har Din Dæmon ret forkyndt Dig, hvem Din Bane er.“ — „Adelma!“ skreg Kruko rænderstærkende. — „Bed!“ raabte den skionne Kvinde, der i den mandlige Vaabendragt med det høitsvungne Sværd, lig en hævnende Engel stod for ham. „Jeg kan og vil ikke bede!“ trodsede Uhyret med synkende Kraft: „Skynd Jer og lad det faae en Ende med mig.“ — „Bed!“ gientog Dorothea, blidt formanende. „Jeg vil ikke fordærve Din Siæl. Maaskee kan en kort, angerfuld Erindring om den tusindfoldige Jammer, Din Ondskab har forvoldet, engang aabne Dig Naadens Porte.“ Da rev Uhyret bandende en skult Dolk op af Barmen, og kastede den efter Dorotheas Hierte. Men Bredebraseriet og Dødsangsten havde omtaaget det sikke Blid og lammet den øvede Haand. Hvinende sloi Mordjernet forbi Dorotheas Side, og i samme Dieblid lynte hendes Klinge ned, fløvende hans Vandebraff. Kallende sank han tilbage. Sorgfuld stod der den høie Kvinde, støttet paa det blodige Sværd. „Boldsomt har Du overilet Din Skiebne, Ulykkelige! Jeg kunde ikke andet.“ hviskede hun, lyttede derpaa med spændt Opmærksomhed efter den sjerne Vaabentarm, raabte i from Begeistring: „Nu til Dypfyldelsen af mine helligste Pligter!“ svang sig rask paa sin tro Gangerlik og galkopperede tilbage til Slagtummelen,

Mandigt havde imidlertid Christenhæren maalt sig med Hedningerne; dens tætsluttede, pandserklædte Rækker havde brudt de fiendtlige Horder. Hylende adspittedes de til alle Sider, og ned fra Høiene tordnede Rytteriet mod Fiendernes Centrum, der nu, uden mindste Spær af Slagorden, bestod af Krigere fra alle Høje, i broget Blanding vrimsende mellem hverandre. Ribbernes og Ryttersvendenes Landser og Sværd brøde sig rask igiennem de forvildede Skarer en lige, blodig Bane lige hen til Bagtropperne, hvor den gruelige Batu holdt i Spidsen for sine Nironer. „Gud med os!“ raabte Henrik og sprængte imod Chanen, men denne løstede spodst smilende Sværdet, ei til Modværge, men til Signal, og i Dieblicket hævede sig bagved ham paa en høi Stang et græsselige Kæmpehoved, sprudende Flammer og stinkende Røg fra det vidt opspilede Gab. Forfærdet gjorde Christenhæren Holdt, og Hertugens Ganger veeg flye tilbage. Nu aabnede sig Nironernes forreste Linier, og en Række underlige, de Christne ubekjendte Figurer bleve synlige. Størstedelen lignede de meest store Kobberslanger, som, liggende paa høje Stelladser, opsperrede deres aabne Gab mod Christenhæren. Nu vakte det rygende Kæmpehoved hid og did, og pludseligt lyste smaae Slanger frem bag Kobberslangerne, der nu med Torbenbrag udspyrede Ild og Damp mod Christenskaren. Ualmindelig blev Forsærdelsen, langt hen tonte de Christnes Angstraab, og

Mange vendte sig til hastig Flugt. Endnu holdt den ædle Henrik med Poppo, Sulislaus, Clemens, Rothkirch og Conrad usforsædet ligeoverfor de ildspjendende Drager, og tilraabte sine modløse Krigere: „Gud er med os, Baabenbrødre, hvad kan Dævelen skade os? Hvor kunne I, betegnede med det hellige Kors, frygte den Døde? Fremad med Gud!“ Og med høitsvunget Sværd galopperede han lige mod Ildsvælgene; ham fulgte hans trofaste Stridsmænd. Da bevægede Kæmpelilledet sig igien i Luften, og atter lynte det, og en ny Ladning Ild og Røg bølgede fra Slangesvælgene de modige Angribere imøde. Hertugens Hengst, som en Ildkugle brændte paa Brystet, vendte sig rasende af Smerte, og bar ham i strakt Lob giennem de kristelige Skarer, hvis Flugt alt var almindelig. Besluttede, for enhver Priis at redde Feltherren, fore, efterat Poppo var falden, de fire andre Ledsagere efter Hertugen. Nu styrtede hans Hengst, og med frydefuld Jubel strømte Hedningerne til. Huggende sig igiennem dem, naaede Rothkirch først Hertugen, sprang ned af Hesten, besvoer ham at bestige den, nedstodte, for igien at komme til Hest, en fræk Tartar, der just svang Sværdet over Hertugens Hoved, og nådmeiede derpaa igien fra den høie Ganger Tartarerne med sit lange Ridder-sværd. „Vi ville hugge os igiennem, min ædle Herre!“ tilraabte han Fyrsten. „Rid efter mig, jeg bærer Eder Bei; Sulislaus, Clemens og Conrad dække

Eder Ryggen." Men i samme Dieblig sank de Nævnte  
 giennemborede af Spyd og Pile, af Hesten. Alt greb  
 en Hedning med fræk Haand efter Fyrsten, for at tage  
 ham fangen, men Henriks Sværd syntte blot eengang,  
 og Angriberens Hoved fløi fra de blodige Skuldre. Men  
 nu hug en Anden Hertugen i den venstre Haand, og me-  
 dens denne hævede den staalvæbne Høire, stak en Tre-  
 die ham med Landsen under Skulderpandsferet. Da  
 faldt den ridderlige Helt i sin Rustnings Kobberklang  
 ned paa det saa tiækt forsvarte Fædrelands blodige Jord.  
 „Gud beskyerme mit Schlesien, sukkede han med bris-  
 stende Nie, medens de indstormende Hedningers tallose  
 Sværde rafl flettede ham den Martyrkrone, som alt  
 før Slaget, kun synlig for hans hellige Moder, pro-  
 phetisk havde omstraakt hans Tinding. Blodende af  
 mangen Wunde trykte Rothkirch sig fast i Sadelen, fast  
 besluttet, dyrt at sælge Hedningerne sit Liv. Det havde  
 været ude med ham, hvis ikke i dette Dødsfarens Die-  
 blig hiin tydske Junker med nogle Ryttere var kommen  
 ham til Hielp. Rafl greb han Hestens Toile og drøg  
 Ridderen bort med sig i flyvende Til, og snart skjulte  
 Skovens Mørke dem for deres Forfølgeres Dine. Med  
 om Omhue løstede Junkeren Ridderen af Hesten, løs-  
 nede hans Pandsfer, og forbandt med kunstfærdig Haand  
 de tolv Saar, Helten som Hædersmærker havde faaet  
 i det frygtelige Slag. „Gud være lovet!" raabte der-  
 paa den tro Saarlæge, henrykt løstende Dinene og de

folbede Hænder mod Himlen: „Ingen af Saarene ere farligel“ — „Hvilken Stemme!“ skreg Ridderen, besragtende sin Fjæller. „Saa kiender Du dog endnu Din arme Kones Stemme?“ spurgte Junkeren, kassende Stormbuen af, og trykkende de bløde, varme Læber fast paa hans.

„Dorothea!“ raabte Rothkirch glad; men snart sagde han mismodig til: „D, havde Du ladet mig døe i Slaget! Mit Liv har tabt sit Værd for mig, thi jeg har ikke kunnet redde Hertugen.“ — „Rothkirch!“ hvisttede dybtkrænket den elskende Kvinde med blid Besbreidelse: „Er da Livet Dig ei kjær for min Skyld? for Dit Varns?“ — „D mit Fædreland!“ sukede Rothkirch, og sank udmattet tilbage. Veiende sig over ham, hvisttede Dorothea med bitter Veemod: „Du forsagter mine Tjenester og min Kiærlighed, haarde Mand, dog, det fædste Offer, jeg bringer Dig, det vil Du ei forsmaae!“

---

I det hoithvælvede Gemak i Grossen sad tungsin- dig Hertuginde Anna, sæstende det taarefulde Blik paa sine tre yngste Døttre, der sorgløse legede med den lille Deodat ved hendes Fodder. I hendes Arm laae Harpen, hun ellers slog Kunstfærdigen og gierne. I dag afløkkede hun den kun enkelte dybe Akkorder, og da den Lige Anna ventligt bad hende spille en smuk Sang, greb

Kun bevidstløs en Begravelsesmelodie, for hvis vemodige Toner hun selv begyndte at grue, og som hun dog ikke trættedes ved, at fremkalde af Strengene, fordi den stemte overeens med hendes Hjertes Kummer. Da traadte den høie Hedewig ind i Gemakket, og da hun hørte Sørgetonen, truede hun den elskte Svigerdatter med Fingeren og sagde: „Ei, Hertuginde, hvad skal den bange Klagemelodie i denne alvorlige, haarde Tid? Nu gielder det ei om at smelte Hjertet, men om at staalhærde det, at det kan udholde den fiendtlige Skiebnes Slag. Om vor Henrik vaage Guds hellige Engle, og skulde han ogsaa falde for sin gode Sag, saa skilles han dog som Seierherre fra denne Jord. Lørrer derfor Eders Dine, og lad en høi Triumphsang giennemløbe Strengene, at vort Hjerte kan vorde stærkt og varmt.“

Mærkt saae den hulde, Kummerfulde Frue paa Trøsterinden, men lydlig greb hun raff og stærkt i Strengene til en Jubelmelodie, medens de klare Taarer rullede ned over hendes Hænder. Men ved det første kraftige Fuldgreb sprang skrigende en Streng, og som fiern Barnegraad gienløb Jammerstonen i Harpens Resonants. Forsærdede fore Børnene iveiret, gruende lod Anna Harpen falde og kraft, greben af græselige Ahnelser, i lydelig Graad. Da traadte Brunold, den gamle Kammervend, langsomt ind, og mens han med Haanden foer over de graanende Bryn,



med sølsomt bævende Røst meldte Ridder Hans von Rothkirch, der bragte Efterretninger fra Slaget. — Ind traadte Rothkirch, den høire Arm og Hovedet forbundet. Hastigt styrtede Anna ham imøde, saae ham fast og spørgende i det blege Ansigt, og da hans Dine ved Synet af den hertugelige Enke, sank mod Jorden, styrtede hun ned med det Sammerskrig: „Min Gemal er død!“ Med heltemodig Fatning gav Hedewig Kammerfrenden et Vink, at hidkalde Hertugindeus Fruer, men Ridderen bad hun følge sig ind i et Sidekabinet, og her spurgte hun: „Slaget er tabt?“ — „Bed Hertug Nicislaus's forræderiske Feighed og Hedningernes diævelske Troldom,“ svarte Rothkirch. — „Dg min Søn?“ spurgte Hedewig videre og, ventende Dødesvaret, holdt hun sig ved en Stoel, for ei at synke om, hvis Smerten skulde være stærkere end hendes Sielskraft. — „Hertug Henrik er falden som en Helt,“ svarte Ridderen. — „Vel ham!“ raabte Helgeninden med himmelvendte Blikke. „Jeg takker Gud, at jeg har født en Søn, der stedse har adlydt ham, stedse elsket mig, og nu er død den skionne Død for Fædrelandet!“ Derpaa spurgte hun rolig videre, om Martens Liig var hierget? — „Endnu have Hedningerne Walpladsen inde,“ sagde Rothkirch mørk, „og Christenhæren er tilintetgjort. Fienderne have afbrændt Staden Liegnitz og omringet Slottet, som endnu holder sig. Kommandanten lader forhøre hos Eder, hvad

han skal gjøre, hvis de opfordre ham, da de fire Prindsers Liv svæver i Fare, hvis Slottet skulde tages med Storm.“ — „Svare skal han, at Schlesien istedetfor den faldne Hertug har fire Andre,“ raadte Hedewig med ædel Høft, „og i det værste Tilfælde begrave sig under Slottets Ruiner med mine Sønesønner! Tillader Eders Saar Jer det, Hr. Ridder, ønskede jeg gjerne, at I selv overbragte Ordren, og vaagede over dens Guldbyrde. De rette Riddersmænd synes at vorde fiendne, jeg maa bruge de Faa, vi endnu have tilbage, saa godt jeg kan. I Morgen følger jeg efter, hvis Enhertugindeus Helbred tillader Reisen.“ — „Strenge Frue!“ sagde Rothkirch alvorligt, „det sidste byder mig min Pligt at fraraade. I glemmer Tartarsværmen, der hærjende giennemstreife hele Landet.“ — „Jeg glemmer dem ikke,“ svarte Hedewig, „men jeg glemmer ikke heller, at det blot koster den almægtige Gud et Wink, og hine Horder ere for stedse udørevne af vort velsignede Schlesien. Han kan, før Natten kommer, gjøre det anderledes end det var om Morgenhen. Stoel I kun paa ham og mig, og gjør som jeg siger.“ Ei uden inderlig Bæven kysede Rothkirch ærbødigen Fyrstindeus Haand, og forlod Gemakket.

Natten havde udbredt sin mørke Vinge over Balpladsen. Paa Horisonten flammede endnu det ulykkelige

lige Liegnitz's sidste Ildtegn. Krager og Ravensværme  
 flagede over Valpladsens talløse Liig og gyseligt lød de-  
 res Skrig til Hedningernes Snorken, som med den  
 gode Samvittigheds Røe, efter troe Pligtopfyldelse,  
 flumrede blandt de Dræbte. Udenfor Dverfeltherrens  
 Telt havde sig en Høi af Sække, som, fyldte med  
 de faldne Christnes Dren, skulde tages med fra Val-  
 pladsen som Seierstegn. Inde i Teltet sad Chan Ba-  
 tu med Peta og sin Hærs fornemste Myrsa'er, og raad-  
 slog just formeligt og koldblodigt med dem, om man  
 ikke med Sværdet skulde udrydde alle Schlesiens Ind-  
 vaanere og lade Landet ligge til Græsning? Da traad-  
 te støvbedækket et Tilbud ind i Teltet overbringende en  
 Ordre fra Stor-Chanen Dktai, der dengang svang  
 Erobrerens Skorpionsvøbe over det uheldige China.  
 Batu rev Silkemslaget af, læste, rynkede Panden  
 stærkt, og sagde ærgerlig til de Omstaaende: „Min  
 Morfaer behøver mig til Dpretholdelsen af sin nye  
 Throne og kalder mig tilbage midt i min Seiers Lob.  
 Jeg haabede endnu at fuldbringe meget i dette Land;  
 dog tre Dage vil og tør jeg endnu hellige min Hævn,  
 og jeg vil bruge dem saaledes, at Christenhundene end-  
 nu om tusind Aar skulle tale om Batu Chan. I Mor-  
 gen tage vi Schlesier-Chanens Slot med Storm.  
 Gaaer og træffer Eders Anstalter.“ Tilbedende bort-  
 fiernede Hovdingerne sig. Han blev allene tilbage, og  
 betragtede triumpherende den ædle Henriks blege Høi-

ved, der som en vænrende Scierstrophæ, fød paa en Landse i Teltet. Da bares det ham fore, som om Hovedet fæstede det aabentstaaende modige Die vreds-  
truende paa ham, og ude af Stand til at taale dette Syn, styrtede han udaf Teltet i den gruelige Dæmring.

Dg videre og stedse videre gik han hen mellem Ligene og blev endelig staaende der, hvor Henrik og hans Heste sidst havde fægtet, ved en Vold af falne Tartarer. Støttende sin Arm paa de Døde stod han der længe stille og taus og de smaa Dine Klode sunkende Lyn hen over den uhyre Slagterbank, som saamange Tusinde Hedninger skulde som Forsoningsoffre for de faldne Christenhelte. „Endnu en saadan Scie, og jeg er forloren!“ brummede han mørkt hen for sig, og gios tilbage, da tæt foran ham en høi Qvindeskikkelse steg op af Ligdyngerne, truende ham med oploftet Haand. Alt greb han til Sværdet, da faldt giennem en sønderreven Skye en Maanestraale ned paa dens Ansigt, og: Udelma! raabte han, kæmpende med Havn-  
tørst og Kierlighedsraserie. Men Skikkelsen vinkede; at han skulde blive, hvor han var, og sagde: „Ei tilhøre Dig de Døde, Batu, og kort er endnu min Virken paa denne Jord. Uretfærdigen har Du hærjet dette uhykkelige Land, opoffret Tusinder af dets uskyldige Indbyggere, taaange saa mange af Dine Undersoatter føt ubillig Havn, thi selv min Egteherre kiendte mig

ei som Batu's Gemalinde. Misbrug derfor ei længere Himlens Langmodighed, flye herfra, før den Ewiges Bredestraale knuser Dig. Mødende for sin Dommer forlader Dine Ugierningers ulykkelige Dphav dens ne Jord, og aldrig sees vi mere!"

Sagte stønnende sank Skikkelsen tilbage blandt Ligene, og som pidstet af Helvedes Aander, fløi Batu, hylende af Smerte og Forsærdelse, dybt ind paa den dampende Blodmark.

---

Dødningsklokkerne, der begyndte at runge fra Breslaus heie Domkirke, og Folketummelen paa Gaderne bakte Hans von Rothkirch af den sildige Morgenstummer. Hans Saar, hans Smerte over Henriks Fald og Dorotheas Forsvinden, havde i Breslau kastet Helten paa Engesleiet. Ufortrøden havde den værdige Szeslaus, som imidlertid Brødrenes eenstemmige Valg havde hævet til Abbedværdigheden i Sanct Adalberts Kloster, pleiet ham i mange Dage og traadte nu ind i Sygestuen. „Alt seer man Toget langt fra“ sagde han med mørk Alvorlighed: „Toget, som fra Liegnis bringer os den fromme Henriks Levninger, og de Trofastes, der ere faldne med ham og for ham. Hertugen skal tilligemed dem, der deelte hans Død og hans Hæder, begravet i St. Jacobs Klosterkirke, som han selv har stiftet. Føler I Eder stærk nok, Hr. Ridder, saa

ville vi ogsaa derhen, for med et taknemmeligt, trostø-  
løst Folk at feire den hellige Sørgefest for vore kiære  
Hedenfarne."

Willig adlød den næsten alt Helbredte det fromme  
Kalb, og snart saae Begge fra Jacobsklostret det sig  
nærmende Tog, hvis dybe Sørgemarsch ledsagedes af  
hele Landets Dødringklokkers Toner. Foran drog en  
Deel af Hæren med sænkede Faner. De nærmede sig  
langsomt i det grædende Folks Brimmelse. Hertugens  
Kiste, ledsaget af elleve sorte, flortilhyllede Skikkelser:  
Moderen, Enken og ni hullende Faderløse, og Gzeslaus  
betegnede den sørgende Rothkirch de følgende Kister:  
den preussiske Poppo's, den ædle Culislaus's, Hoveds-  
manden Clemens's og den troe Conrads. „Den sidste  
Kiste," blev han ved, betragtede Ridderen med en  
Medlidenshed, denne ikke vidste at forklare sig, „den  
sidste Kiste tilhører en Ubekendt. Samme Dags Aften,  
Batu Chan saa uventet hastigt opkævede Liegnitz's Belej-  
ring, med sine Horder brød op fra Balpladsen og dens  
Omegn, og i Zilmarscher drog til Mæhren, søgte Her-  
tuginde Anna Tyrstiens Liig paa Kamppladsen. Hun  
fandt ham ved hans Heltes Side, men ikke langt derfra  
fandtes en deilig paa tartarisk Wiis rigtklædt Dvinde.  
Hendes Høire fastholdt endnu Grebet af Dolken, hun  
havde trykt sig i Hiertet, og i hendes Barm stak dette  
Pergament." Med betydningsfuld Langsomhed tog  
Gzeslaus det frem af sin Ordensdragt og betragtede med

mild, smertelig Deeltagelse Ridderen, der, greben af  
 en græsselig Anelse, stirrede paa ham, og derpaa hastigt  
 greb efter det hemmelighedsfulde Blad. Nødsende  
 holdt Ezeslaus det tilbage og sagde med faderlig Kier-  
 lighed: „I er Mand og Helt, min Son, det har I  
 hæderligt beviist paa Kampens Mark; men at I er  
 mere, at I er en Christen, det skal I nu bevise, og  
 uden syndig Fortvivelse ydmygt boie Eder under den  
 Faders Haand, der ofte tugter sine kiæreste Børn haar-  
 dest, for alt herveden at rense dem, og da hist oppe i  
 sin Herlighed rigeligen at giengielde dem.“ — Nu rakte  
 han Ridderen Pergamentet. Denne læste, og det blege  
 Ansyn blev til et Dødningsansigt og hans Dine rullede  
 vildt omkring. „Barmhiertige Gud, min Dorothea!  
 freg han smerteligt og sank til Jorden. Taus stod  
 Ezeslaus hos ham, og sagde endelig med kiærligt tros-  
 stende Stemme: „Ja for Eders Fædreland er Eders  
 ædle Gemalinde død: Hun vilde frelse det, og det er  
 lykkedes hende, da, efter hvad hvad her staaer skrevet,  
 Batus raske Bortmarsch aabenbart staaer i Forbindelse  
 med hendes frivillige Dfferdød. Biskop gjør det mig  
 ondt, at mit Skriftebarn ingensteds fandt Frelse uden  
 i det hedenste Selvmord. Dog, hun elskte meget, der-  
 for vil ogsaa meget vorde hende forladt, og jeg vil in-  
 derligt anraabe den Høieste om, at hun, naar ogsaa I  
 har kæmpet Eder frem mod Eders Maal, forklaret  
 maa svæve Eder imøde.“

„Det haaber jeg til Gud og Forloferens Naade!“ sagde Rothkirch, reisende sig med mandig Fatning: „Før mig nu til Dorotheas Kiste, at jeg endnu engang kan kysse den trofaste Kvinde.“ — „Der er endnu meget svag, min Søn, jeg gjør det ikke gierne,“ svarte Ezeas laus betænkeligt; dog for svag til at modstaae Ridderens inderlige Bøn, ledsagede han ham ned til Sørgetoget. Heltenes Kister vare alt indbaarne i Kirken, og just løftedes den sidste Kiste af Vognen, da Rothkirch valedede frem. „Åbn Kisten!“ bad han Bærerne; de akløde, og hvidklædt, et Kristusbillede paa det troe Hjerte, laae Adelma: Dorothea med foldede Hænder, med det milde Ansigt, for sin Egteherre, der med stille Smerte saae ned paa hende, og derpaa sagte sank paa Knæ, berørende de blege Læber med sine.

„Ja, Fader, væk Moder, hun har nu sovet saa længe, af, saa grumme længe!“ bad, da han vilde staae op, bag ham en Børnestemme, og, nedholdt af den grædende Terne, omslynge den lille Deodat, som paa den første Forsoningsdag, hans Nakke, og stræbte, med den anden Arm at løfte Moderens Hoved op, for, som dengang, at forene Forældrenes Læber. „Lad hende slumre“ sagde Rothkirch smilende, „hun sover sødt,“ og, kysfende Børnet paa Panden, blev han ved: „Bliv et godt Menneske, og bed Hertuginde være den Moderløses Moder.“ Derpaa gav han Terne Drengen tilbage, vinkede til Bærerne, at de skulde



lukke og borthæve Kisten, og gik med Abbeden tilbage til Klosteret. Her knælte han for ham og sagde: „Jeg beder Eder, ærværdige fiære Fader! at optage mig som en ydmyg Broder i Eders hellige Orden!“ — Forundret saae Gzeslaus paa ham, og svarte blidt advarende: „En tapper Ridder som J, i Manddomsalderens bedste Aar, har intet Kald til Munkestanden. Naar engang Tiden fløver Eders Emertes Braad, og det blomstrende, kraftige Jordeliv varmt og lokkende straalte ind i Eders Celle, da vilde Angeren gribe Eder, og alle Eders Tanker og Drifter vilde vorde Synder imod den overiulte Eed.“ — „Mit Liv vorder i dette Dieklig nedsaenkt i Graven!“ svarte Rothkirch fast, „og min Kraft er for evigt sonderbrudt. Jeg kan nu kun virke og gavne ved, taalmodigen at lide og varmt at bede for min arme Hustru, indtil Guds Naade giver Dodsengelen et Vink, for stedse at forene mig med hende.“ — „Dig skee, som Du troer!“ raabte Gzeslaus rørt, og lagde indviende og velsignende sine Hænder paa Rothkirchs Hoved.

Ved Flid, Lydighed, Kiærlighed og stille Andagt blev den tappre Rothkirch, ellers Hedningernes Skræk og Død, under Klostersnavnet Theodor, Abbedens Yndling og Dedensbrødrenes Stoltthed og Mønster, medens hans Son, opdragen ved det hertugelige Hof med Omhuue og Kiærlighed, lystigt opblomstrede. Men med hver Maaned svandt Faderens Kræfter mere og mere; snart sneg han sig, liig en Skygge, omkring i Kors-

gangene, og da Czeslaus, Marsmorgenen efter Begravelsesfesten, traadte ind i Kirken, fandt han ved Høialteret, ved hvis Fod Theodor hver Nat pleiede at bede, Korsdrageren livløs knælende paa Alterfodens Trin: paa de øverste af disse var hans Hoved sunket som i Slummer. Gud havde hørt hans Bøn.

(van der Welde.)

### Udalbero's Løfte.

(Et nordisk Sagn.)

I den ældgamle hedenske Tid førtes engang en blodig Krig mellem Sachserne og de Danske. Udalbero hedte Sachsefyrsten som stod i Spidsen for sit Folk. Men Sachserne kom tilkort i hvert et Angreb, og vare alt drevne saa langt tilbage, at kun Indtagelsen af en steil Høi kunde redde Hæren og Landet. Men forgiaes foer Udalbero paa sin guldbrunne Ganger foran Skarverne, forgiaes raabte han de hellige Ord: Frihed og Fædreland! Hæren veeg tilbage og Fienden jublede. Andengang skreg Udalbero: „Fremad! — Jeg lover Eder, I Guder, saastemt vi seire, at antænde min Borg til Eders Hre paa dens fire Hjørner, at den som

et blussende Baal kan betegne Ebers Seir og vor Frelse!" Atter fornyet Angreb, atter Sachsernes Flugt og Fiendens Jubelkrig. Da raabte Adalbero høit for hele Hærens Afsyn: „I Guder, seire vi i dette Uanfald, lover jeg, at offre Eder mig selv!" Gysende fulgte Krigerne ham, men Lykken var dem atter imod. Da ordnede Adalbero i skærende Smerte de giensamlede Skarer. Men disse samlede om ham og raabte: „Du er vor Fordærvelse, thi Du raabte til denne Krig." Da blottede han sit Bryst, og bad den stærke Jordengud om en Kile deri og om Seir for Hæren. Men der kom intet Slag fra Himlen og Skarerne stode forsagte og fulgte ikke hans Raab. Da sagde han endelig i uendelig Fortvivlelse: „Nu saa har jeg da intet tiltage, uden mit Allerdyrebareste paa Jorden. Kone og Barn offerer jeg Dig, Du Gudehær, for Seiren! De tilhøre Eder, I vældige Styrere i Asgaard, jeg offerer Eder dem med egen Haand, men skaf mig Seiren; jeg siger Eder, skaf mig Seiren!" — Og neppe vare Ordene over hans Læber, da tordnede det frygteligt over Balpladsen og Skyer trak op over de Kæmpende, og i gruelige Toner skreg Sachserne som med een Mund: „Guderne ere med os!" I ubetvingeligt Maserie styrtede Skarerne fremad, Høien indtoges med Storm, gysende saae Adalbero Fiendens Ryg; flygtende flulste han den vide Blodmark.

Som en Banlyst drog Seierherren hjem. I alle Sachselands Dale fremtilte Hustruer og Børn, og hilste Mandene og Hædrene. Men Adalbero vidste, hvad der ventede ham, og hver yndig Kones Smil, hvert blomstrende Barns Jubel fik ham smertefuldt i Hjertet. Da naagede de endelig hans prægtige Borg. Den heilige Similde modtog ham i Porten med sin Datterlil ved Haanden. Han vilde see sig om efter sin Ekate for at fatte sig; ogsaa der maadte han blinke Dielaag og Taarer derved, thi af Krigerne havde Nogle hørt hans forfærdelige Røste. Han bød dem fare hjem til deres Arnesteder, vel følende, hvor lykkelige Menneſker han, den Ulykkelige, hiemsendte, og derpaa reed han ind i Borgen, sendte alt Tyendet ud i mangfoldige Vrinder, sprang af Hesten, slog Portene fordnende i, tillaaſede dem omhyggeligt, og kiærtegnede Hustrue og Barn med et Hav af everstrømmende Taarer. „Hvad har Du for, min elſkede Husbond?“ spurgte Similde forundret. „Hvorfor græder den stærke Fader?“ stammede den Lille. — „Først ville vi berede Guderne et Offer,“ svarte Adalbero; „da vil jeg fortælle Eder Alt. Følg mig til Arnestedet. Jeg tænker paa Slammen an.“ — „Og jeg vil imidlertid hente Offerredskaberne,“ sagde den blide Similde, og den Lille sang, klappende i sine Smaahænder: „ogſaa hielpe med! ogſaa hielpe!“ og hoppede efter Moderen. — „Ja, ogſaa hielpe med!“ gientog den i Jammer opſe-

ste Helt, staaende ved den flammende Urne med det dragne Sværd i den skælvende Haand. Han havde kunnet hyle høit over Barnets uskyldige Munterhed og Moderens søde Lydighed, da Begge ivrigt løbe frem og tilbage og bragte Kar og Krucker og Pander og Kierter til Offret. Vel randt det ham i Sinde, hans Løfte kunde ikke gielde; en saadan Sommer kunde ikke opslaae sin Bolig i menneskelige Hjerter. Men som til Svar tørbnede det frygteligt bragende ned fra den sommerhede Himmel. „Jeg veed det jo ret vel,“ sagde han tungt-aandende: „Eders Torden har hjulpet, og nu minder I mig om min Gield, I Skrækkelige!“ Og Similde bævede, ahnende det Værste; med milde Taarer sagde hun: „Åh, Du har vel gjort et Løfte? Kiære Husbond, jeg seer intet Offerdyr?“ Adalbero skulde sit Ansyn med begge Hænder og sukkede saa frygteligt, at det gientød i Hallen.

Similde havde ofte hørt fortælle om flige skrækkelige Løfter. Bedende betragtede hun sin Egteherre og Adalbero mumlede: „Begge, Begge! Jeg maa!“ Med voldsom Anstrængelse holdt Similde sine frembristende Taarer tilbage og sagde til den Lille: „rast, Alvilde, mit Silkeklæde for Dinene. Fader har bragt Noget hjem til Dig og vil nu give Dig det.“ Men neppe laae Klædet for Barnets Die, før Moderens Dine løb over af ustandselige Taarer. Nu blottede den hulde Moder sin saeehvilde Barm og vinkede, knælende for

Differen, Staalet først med den. Adalbero svang det skrækkelige Differstaal. Da bragede en Jordenstraale i flammende Brede giennem Borgen. Maallose sank alle Tre til Jorden.

Men da Aftenen susste ind giennem de sonderbrudte Linduer, da løftebe den Lille vaagnende af sin Afsmagt sit Hoved, som Tørklædet i Faldet var gledet af, og sagde: „Moder, hvad vil da Fader forære mig?“ Og ved den søde Stemmes Tone vaagnebe Fader og Moder, og de levede Alle, og Intet var beskadiget, uden Adalberos Sværd, som Dommerstraalen havde smeltet. „Guderne have talt!“ raabte den benaadede Fader, og i usigelig Kiærlighed græd de tre Frelste i hverandres Arme.

(de la Motte Fouqué.)

---

### En Studenterhistorie.

---

Den afbøde Botaniker Murray var som Professor i Göttingen ikke synderligen yndet af Studenterne. Under sit første Prorektorat havde han gjort sig forhadet ved usædvanlig Strengthed. Han selv vidste dette ret godt, og trøstede sig, liig Keiser Kaligula, med de Ord: oderint dum metuunt.

Ved de tydske Academier tør, ifølge Politilov, ingen Studerende gaae med brændende Fakler paa Gaden. Den nye Prorektor havde ved en offentlig Plakat fornyet dette Forbud med særlig Forkiærlighed og i de strængeste Udtryk. Kort derefter foranstaltedes af flere Studenter en stor Kanefart. Selskabet var kiort til en Naboby, og vendte tilbage om Aftenen, da det alt var blevet mørkt, under Betræning af talrige Fakler, til Gættirgen. Man havde aftalt, at slukke disse, ifølge Loven, udenfor Porten; men da en ung Dame i den forreste Kane sigtig beklagede sig derover, saa befalede hendes artige ledsager Forriderne, at lade deres Fakler brænde. De øvrige Kaner gjorde nu det samme. Efterat Damerne vare satte af udenfor deres Boepæle, kiorte hver Kane over Løtvot, hvor, som det pleiede at skee, Veegfaklerne sammenhobedes og udbrændte som en dampende Jidsfotte til Leier for Gadedrengene.

Prorectoren, der tilfældigvis var Dievidne til denne Worden, var ude af sig selv for Uergrelse. Han besluttede, at tage Overkriderne af hans Befaling i strængeste Forhør. En ung Engellænder, som dengang studerede i Gættirgen, var bekiendt som en af Deeltagerne i Kanefarten, og maatte, tilligemed nogle af de andre Studenter, møde i den academiske Hæis.

I Prorectorens Ansigt viste sig, da de Skjældige traaede ind, Bredens Rodme, dog tvang han sig til et Skin af Rolighed.

„Min Herre!“ begyndte han til Engellænderen,  
 „De var i et Selskab, som sidste Tirsdags Aften kom  
 i Kaner tilbage fra Nö.ten. Tilstaaer De det?“

„„Ja, Deres Magnificenz!““

„Kanerne kom ind i Staden med brændende Fakler,  
 og udbrændtes siden efter paa Torvet. Tilstaaer De  
 ogsaa det?“

„„Ja, Deres Magnificenz!““

„Men der var jo først for tre Dage siden, ved of-  
 fentlig Plakat, bekiendtgiort en Lov, som ubetinget og  
 under streng Straf forbyder den farlige Brug af bræn-  
 dende Fakler i Staden. Var Dem og de øvrige Deel-  
 tagere i Kanefarten denne Lov bekiendt?“

„„Ja, Deres Magnificenz!““

„Hvorledes? De kiendte mit Forbud, og dog hand-  
 lede De derimod? (heftigere) Hvorfor gjorde De det?“

„„Fordi Damerne vilde det.““

Protectören, ikke længer Mester over sin Harne,  
 sprang op fra Stolen, og traadte tæt hen til den unge  
 Mand, hvis rolige og beskedne Holding maaskee endnu  
 mere havde ophidset hans Galde. „Hvad?“ spreg han  
 opbragt, „Damerne, Damerne... Er det en Und-  
 skyldning? For Pokker, unge Herre! hvi gjør De,  
 hvad Damerne forlange, og ikke, hvad jeg befaler?“

„„Fordi Damerne ere os langt Fierere, end De-  
 res Magnificenz.““



Hele Forsamlingen udbrød i en uophørlig Latter; ikkun den unge Britte blev alvorlig, og syntes ei at kunne begribe, hvad Latterligt man fandt i hans fornuftige og ærlige Svar. Ligesaalidet lode Proctoren, der næsten havde tabt al Fatning. Han sørgede imidlertid for, at den academiske Justits fyldestgjordes. Som Repræsentant for Studenterlojerne maatte Engelsen, paa Grund af at Loven var overtraadt, bøde med et betydeligt Antal Guineer. De øvrige Deeltagere tilbode sig vel, at yde hvad dem tilkom; men Britten afflog det venstabeligst. Fortælleren af denne Anekdot tilføier, at han ei kan sætte stor Priis paa denne rige og elskværdige Ynglings Udelmodighed; thi han antager — og vistnok ei uden Grund — at de gøttingiske Dameres Bevaagenhed fuldeligen har holdt ham fladesløs for den idømte Pengestraf.

---

### Kunsten, at flyve.

---

Da man i de senere Tider vil have opfundet Kunsten at flyve, og det muligen engang vorder bragt saa vidt, at Flyvekunsten bliver en almindelig Skik og Brug, saa meddeles følgende Udtog af et Brev, der i saa Fald kunde være skrevet:

Kjøbenhavn den 1ste April 2440.

Tilgiv, Kiære Ven, at jeg imorges ikke kom til Dig, Du kiender min sædvanlige Udspredelse. Jeg maa fortælle Dig, at jeg igaar fløi gandske let henover Palæstina, til jeg kom til at støde paa et Cedertræ, der saaledes rev min venstre Vinge itu, at jeg med Nød og Neppe kom hjem igaar Aftes. Men jeg vil lade mig gjøre flere Par, thi Pokker gaar tilføds! og stem er det, at tilbringe en heel Dag i et og samme Kongerige! Til al Uheld have alle mine Kiendinge hjemtue i de meest affides liggende Krøge af Verden og mine bedste Venner i Japan, Peru og paa de magellandske Der. Mine fleste Forretninger har jeg oppe ved Nordpolen, og jeg kiender næsten slet Ingen i Danmark og det nordlige Lydsland.

I forrige Uge aflagde jeg et lidet Besøg hos en Familie \*\*\* paa Den Madagaskar; jeg vilde saa gierne tage min Kone med, men hun er nu siden halvniende Maaned i velsignede Omstændigheder, og jeg var bange for, hun skulde tage Skade paa Flugten. Dog haaber jeg, hun om en 6 Ugers Tid vil være istand til, at giennemflyve Luften med mig.

Min ældste Søn, som jeg for kort Tid siden tog hjem fra et Institut, og som følger mig paa alle mine Reiser, er en bandsat Karl til at flyve; jeg har tidt min Plage med at indhente ham. Sidst havde jeg næsten

tabt ham i Luften. Han vil immer op til Saturn, men især til Venus. Men jeg vil paa ingen Maade, at han skal flyve høiere, end jeg, og maa vel sagtens til at stække hans Vinger.

Min Broder, Doctoren i Philosophien, kom sidst hæsligt affted. Af Videbegiærlighed reiste han forleden fra Wien, for at drage til det gode Haabs Forbjerg og derfra til Hottentotterne. Da han nu, som vore fleste Lærde, flyver med gamle forslidte Vinger, saa beskædigede en stærk Vind hans høire Vinge, og hertil kom, at en Jæger — da Flyvekunsten endnu ikke er ret i Gang paa navnte Forbjerg — holdt ham for en fremmed Fugl og skød efter ham; min lærde Hr. Broder drattede nu ned som en Bogfinke. Man bemærkede snart Vilefarelsen, sørgede for ham og fik den giennemskudte Vinge sat istand. Han er nu i Bedring, og tænker med det første at gaae tilbage igien til Wien; thi Lysten til at reise videre, har han tabt.

Du veed, jeg boer om Sommeren paa Vesterbroe. Der har jeg faaet adskillige smukke Indretninger. Jeg har ladet en lille Loge bygge ovenpaa Taget, hvor min Portner har faaet sin Post. Som Professoreen paa Kundetaarn stirrer efter Sirius, saaledes stirrer han nu efter mig, naar jeg er ude at flyve. Naar jeg nu kommer tilbage, flapper jeg nemmere ind, end om jeg dalede paa Jorden. Lygaa min Sal har jeg nu faaet i

allerøverste Etage; jeg modtager mine Fremmede igjennem Dagvinduet.

Har Du hørt Historien med Madam F....? hun er nemlig fløiet bort med et ungt Menneske. Den korrupte Egteherre vilde slyve efter hende, men hans Vinger vare altfor matte. Kærlighedens Vingeslag vare mere kraftige.

Det er en Tril, at Forældrene saa tidligt give Ungdommen Vinger; de skulde vie dermed til en moden Alder. Det er utroligt, hvilken Mængde Misbrug der opstaae deraf. Man kan ikke holde Døtrene hjemme. Inden man veed af det, ere de fløine deres Vei, Gud veed, hvorhen! s. Ex. op paa Kirketaarne, hvor der for nærværende Tid skal holdes en skønne Høst-Eftovsmøder. Til Lykke ere Klokkerne berøppe i den Punkt tause, thi ellers — — o Tider, o Tæder!

I nærværende Karneval gav jeg et smukt Maskerabebal, hvortil jeg havde indbudt mine Venner og Veninder fra alle Verdensdele. Det var et lystigt Syn, at see dem komme slyvende. De fleste havde Caricaturdragter. Det gjør mig ondt, Du ikke var med. Du kan troe, det surrede i Lusten af de mangfoldige Skjorter.

Tusinde Hilsener, til jeg engang selv slyver i Dine Arme.

Din

E.

## F o r a a r e t.

(Ibille af Bonstetten.)

Lad ikke af at risle, Kilde! Dine sagterindende Bover  
 vugge Stormen i mit Bryst til Ro. eensomme Egne,  
 som indbyde til søde Billeder, tager mig i eders Skyg-  
 ger! Hulde Foraar, kom, lad din Glæde strømme i  
 min Siæl! Lad dem flyde, de rene Belyst-Taarer,  
 som din steds nye Skønhed hvert Aar afløser mine  
 Dine — at min Vand, fri for Tvang og Kiedsomhed,  
 maa svæve paa Tankens lette Vinger, og i salig Hens-  
 tykkelse, hæve sig til him Verden, som bedre end denne  
 passer for mit Hierte.

Unge Plante, som nu den lune Zephyr vækker;  
 hæb dit Hoved over det bløde Grønsvar. See, snart  
 staae mange af dine Legesøstre her, udfolde deres spæde  
 Blade, og smykke sig til Floras brogede Fest. Smaa  
 Knoppe, aabner nu eders Bøgere, og gyder i dustende  
 Strømme Bederqvælgelse i min saarede Siæl; snart  
 aflofer sig blidt eders Dække, og eders Bryst aander  
 den varmere Soel Belyst imøde. Og snart — hvilken  
 Bladepragt paa hine Bøgel! I deres Skygger synger  
 da Nattergalen sin Kiærlighed, og lader udstrømme  
 Toner af høiere Fryd, som den saa længe giemte i sit  
 varme Bryst.

Unge Plante, spæde Skabning, som visner ved et  
 Vanddrag, hvo var det, som atter gav dig Tilværelse?  
 Og hvem bød denne knortede Stamme, paany at klæde  
 sig med en saadan Pragt? — Lyksalige Væsener, I  
 opvoxe nu sorgfrie til et nyt Liv — og jeg ligger endnu  
 under Vinterens Dække! O, naar vil ogsaa mit For-  
 aar frembrude? Hvilken Vestenvind vil vække mig til  
 nyt Liv, og til Beskuelse af nye Sole? — Han vil  
 gjøre det, som nu bedækker disse bruunlige Grene med  
 tiolende Løv, og beklæder disse eensomme Egne med  
 herlige Smykker, for at Mennesket skal føle hine store  
 Sandheder, som Naturen forklynder hvert følende Hierte.  
 Ja, jeg hører den, hiin mægtige Harmonie, denne  
 ubedragelige Stemme; den taler til mit Hierte, og den  
 blide Bedøvelse, som den søde Eenklang af dens mang-  
 foldige Toner tryller over mig, bebuder skønnere Ver-  
 dener. Jeg hører din Sang, du lille Beboer af disse  
 Øviste! Kom nærmere; thi kun din Stemme er vær-  
 dig at tone i denne Eensomheds høitidelige Stille; din  
 blide Sang henseerer mig gandske til hiin Ustylds-Verden,  
 som du beboer. Imedens hist den sorgløse Stillits  
 paa gængende Grene gientager sine muntre Triller, og  
 synger Skovens Beboere sin lykkelige Kiærlighed, ud-  
 toner du, søde Nattergal, i de grønne Blades Dunkle,  
 din Omheds rørende Fløiteslag, og hvirvler din indre  
 Lue dybt ind i Lunds høitidelige Stille.

Ulykkelige Beboere af disse labrynthiske Luftpallader, saa dristig og livlig af Lys og Skygge sammenvævede i Luften. I leve, misforstaaede af de kortsynede Mennesker, der ikke kunne begribe Eders Væsen; I ere bedre end de. — Eller, skulde den Daare, der med sin Sladdren er sin Naboes Plage, paa Skabningens Trappetrin staae over Eder?

Arme Mennesker, horer en sand Tildragelse, som engang en Skyggebeboers hellige Sang meddeelte mit Imitende Dre:

I Verdens første Tider, da Alle vare lykkelige, herskede almindelig Glæde og Fornøst hos alle sølende Ræsoner. Menneskeslægten var den første, som begyndte at fordærves, de byggede faste Baaninger, og snart forkyndte de alle deres Medskabninger en evig Krig. De paa Jorden værende Guder unddroge Menneskene snart deres Selskab, og levede dybt inde i Skovens hellige Skygger, som i Naturens Tempel. Ofte vandrede Hyrderne derhen, anraabende dem om deres Bistand, og ofte hørte de den Bøn, som kom fra et redeligt Hjerte. „Hellige Beboere af denne ubesmittede høitidelige Ensomhed, o I Guder!“ saa bad engang en refskaffen Ungling, „o red min Ukyld! Snart er hver Dyd mine Medmennesker fremmed, og daglig finder jeg dem ogsaa i mit Hjerte at hendse. Som brusende Floder, oversvømme Lasterne Dal og Bierg, og true

hele Menneskeslægten med Glendighed og Død; neppe bliver et Fristed i disse Lunde for den Redelige, som ærer Guderne. D, red! red mig fra den almindelige Undergang! Eller, har intet af de Væsener, som I have dannet, beholdt deres oprindelige Uskyldighed? gives der Nogle, o, saa forund mig, at leve med disse i salig Uskyld! saa blive mine Dffere end renere og mine Bønner Eder værdigere!" Neppe havde han udtalt, førend hans menneskelige Skabning var forvandlet til en af Lundens skionneste fiedrede Sangere. — Siden den Tid slagre endnu flere sømme Siæle i en Eisgens eller Nattergals spæde Kroppe omkring i de hellige Skjoger, og blive til evig Tid lykkelig forborgne i Lundens vide Templer. Deres himmelske Hølelser udstømme i harmoniske Toner, som er blevet deres sædvanlige Sprog, og kun forstaaes af dem.

Lyksalige Væsener, som hver kommende Morgen bringer Glæde, og hver nærmende Nat Fred! Saa snart Morgensolen med sine første Straaler opliver det matte Purpur, tilraabe I den lykkelige Mage eders Siærlighed, og hemmelighedsfuldere Toner vækker sød Erindring om behagelige Drømme. Naar da Solen staaer op, og den stællese Stad endnu søvnbetyngt sukker, og alle Blomster sig bøie paa synkende Stængel, saa svæve I sorgfrie med Zephyrerne giennem de tielige Skove. Nærmer sig endelig Aftenen med mildere



Glands, da hoppe I fra Green paa Green hjem i eders  
 afkiølede Boliger, stedse parrede og stedse elskende; og  
 eders forenede Aftensang forkynder mig Dyds og Ustylds  
 uudtalelige Lykke.

---

### Nattergalens Tonemaal.

---

Hvilken henrivende Fryd er det ikke i en Foraarsnat,  
 naar Himlen er klar, Luften stille og den hele Natur  
 hviler i dyb Taushed, at belure en af disse herlige  
 Smaaasangere, der i den meest levende Begeistring  
 istemmer Naturens hoitidsfulde Hymner. Blandt alle  
 fiederdækte Sangvirtuoser fortjener Nattergalen ustri-  
 digen den første Rang for sin Sangs skionne Harmonie  
 og dens mangehaande behagelige Afverlinger. Man  
 har beluret dens Sang og fundet, at den, foruden  
 smaae Variationer, bestaaer af over fire og tyve for-  
 skiellige Strofer, hvilke man ved artikulerede Stavelser  
 og Ord, naturligviis i Nattergalsproget, saalunde kan  
 udtrykke:

Tiuu tiuu tiuu tiuu

Spe tiu zqua

Tio tio tio tio tio tio tio tix

Qutio qutio qutio qutio

— — — —

Zquo zquo zquo zquo;

Tzü tzü tzü tzü tzü tzü tzü tzü tzi

Quorior tiu zqua pipiqui.

Zozozozozozozozozozozoz Zirrhading!

Tsisisi tsisisisisisisisi

Zorre zorre zorre zorre hi;

Tzatn tzatn tzatn tzatn tzatn tzatn tzatn zi.

Dlo dlo dlo dlo dlo dlo dlo dlo dlo;

Quio tr rrrrrrrr itz

Lü lü lü lü ly ly ly ly li li li li

Quio didl li lülyli

Ga gürr gürr quipio!

Qui qui qui qui qi qi qi qi gi gi gi gi

Gollgollgollgoll gia badadoi

Quigi horr da diadiadillsi!

Hezezezezezezezezezezezezezezeze quarrhözehoi:

Quia quia quia quia quia quia quia quia ti:

Qi qi qi io io io ioioioio qi —

Lü ly li le lä la lö lo didl io quia,

Higaigaigaigaigaigaigai gaigaigaigi

Quior ziozio pi

Saa umueligt som det er, fuldkommen at efterligne denne Sang paa nogenlags Instrument, saa behageligt lyder det, at lade disse Fugle accompagnere sig paa et godt Klaveer.

(C. Breitfeld.)

## S e h l e n s H l å g e r .

Trin Hakon, Tofe, Stærkød, for Guds Throne,  
 I diærve Kæmper fra det stolte Nord!  
 Trin frem og bed, at Adams Digterkrone  
 Maa evig straale paa den dunkle Jord.

Trin Valborg med din Arel for Guds Altar,  
 Og bed, at Adams skionne Eva maa,  
 Til Dækket over alt det Skabte falder,  
 De liljehvide Arme om ham slaae!

Og Du, Coreggio! mal Du hist i Himlen  
 Bor store Adam ved hans Evas Bryst,  
 Og fæst Dit Billede i Stjerneveimlen,  
 Til alle Aanders aanderige Lyst!

(N. Olsen.)

## T h o r v a l d s e n .

Blandt Nordsoens Bover sig hæver en De,  
 Med ildkrandsset Top,  
 Hvor uhyre Hvale bhandt Jisbierge døe  
 Med blødende Krop;

Dg Den nu Island man kaldet har,  
 Der under sit Hierte en Moder har  
 En Son, som paa Havet hun fødte,  
 Mens grunt Elementerne brøde.

Dg Sonnen det var ret en fyrig Mand,  
 Saa stærk, som en Lee;  
 Han havde saa herlig en kunstværdig Haand,  
 Som Noagen vil see;

Han fik sig de skønneste Billeder ud,  
 Smaadrenge og mangen en Bondebrud;  
 Paa Borde og Bænke og Stole  
 Stod' Heste og Hopper og Fole.

Om Aftener sad han i Ardens Braa  
 Med Bog udi Haand,  
 Dg alt som han læste om Kunstnernes Daad,  
 Da brændte hans Aand;

Paa Bogen rystede hvert et Blad,  
 Snart var han bedrøvet og snart var han glad!  
 Han læser, og grubler, og tænker  
 Sig langt fra Dngivelsens Lænker.

I Aanden han danned sig mangen Gud  
 Af Oldtidens Nor;  
 Af Strandens Fisklokke han hugged sig ud  
 En Odin og Thor;

Af Sneen han formed sig Qvinder og Mænd,  
 Men alt som han formed, de smeltede hen;  
 Fortræden til Stenen han springer,  
 For Hammeren Meiselen klinger.

I Norden falde kun Skøggerne af  
 Hvad Eviigt og Stort,  
 I Syden den bildende Kunsts Straaler gav  
 Den studsende Jord;  
 Dg Kunstmonstres Armod er Kunstaandens Grav;  
 Thi rakte ham Norden en Vandringstav,  
 At følge den raabende Stemme,  
 Dg vandre hvor Aanden har hiemme.

Nu staaer han i Kunstens udkaarne Hiem,  
 Med forstende Aand,  
 Hvor Oldtids Monstre er' stillede frem  
 I broderligt Vaand;  
 Der staaer han, som fængslet til Kunsternes Skieb;  
 Høit luer i Barmen den uimende Glød;  
 Han seer paa sit Marmor og sukker,  
 Han seer paa sin Meisel og hugger.

Paa Seraphvinger sig hæver hans Siel  
 Til Himmelen hen,  
 At flytte olympiske Guders Capel  
 Til Jorden igien;  
 Dg modig i Gudernes Hal han fremstaaer;  
 Dg ei fra Guldhallen forfærdet han gaaer,  
 Før henover Skjernes Bølger  
 Til Jorden ham Guderne følger.

Hans Bækksted søger hver Dvinde og Mand  
 Med rynkede Bryn,  
 Men knap de af Stedet sig røre kan,  
 Som flagne af Lhn:

Dg Thorvaldsen hugger og Thorvaldsen slaaer;  
 De Store kommer, og fisker, og gaaer;  
 Den Ene fortæller den Anden,  
 Praxiteles nu er opstanden.

Ja bryst Dig, o Norden! din Roes er stor,  
 Fra Island han kom;  
 Nyst flammende Nordlys dit straalende Flor  
 Dyt ud over Rom!  
 Ak! under din Jis ligger meer, end een Glød,  
 Som Evigheds Porte med Lethed opbrød;  
 Læg Phosphor paa Sneen, som klammer!  
 Gluf staaer den i luende Flammer.

(A. Olsen.)

---

### Kiærlighedens tre høieste Momenter.

#### I.

#### Synet af den Elskte.

Kold Unglingen vil gaae ad Livets Bue,  
 Dg nu paa eensgang staaer hun for ham der,  
 Som ofte han i Drommes Trollestiær  
 Med Hiertets indre Blikke monne skue.  
 Han stirrer, studser og er Himlen nær,  
 Hvad Tordenstøve kan nu hans Stjerne true?  
 Nu tolker han sit Hiertes stille Lue,  
 Nu veed han, hvem i Løn det havde tiær.

Han neppe kan dets Flammelængsler følge;  
 Oprørt han søler det i Barmen banke  
 Ved Synet af den Hulde, Liljerene!

Imøde stormer hende Bladetsølge:  
 „Det hende er! det hende er!“ En Tanke  
 Hans Siel ei fatter; uden denne Ene!

---

 II.

## Tilstaaelsen.

I Ord opløser sig den vilde Glød;  
 Sin Dæmning Luchavet ginnembryder;  
 Udi een Strøm det oprørt sig udgyder;  
 Og atter smiler Solen morgentrød.

„Jeg elsker Dig!“ sødt det fra Læben lyder:  
 „I Livet Dig, og Dig i mørken Død!“  
 Med Smil hun hører paa den Elftes Skjød;  
 Hvor Honningtalen fra hans Læbe flyder.

Nu brudt er Hiertets Segl: paa Tungen svæved  
 Det klart; hun kiender nu dets Dængsler hebe,  
 Nu kan hun tolke sig, hvorfors det bæved.

I Skye det glimter: ned flog Lynets Flamme,  
 Den dræber ei, skændt dybt dens Straaler ramme  
 I Sielen; hende nu han tør tilbede.

---

## III.

## Det første Kys.

Henad en Bro af glødende Koraller  
 Han Livets Salighed imøde gaar:  
 I perlomkrandske Purpurbaad han naaer  
 I giennem Smilets Rif de gyldne Haller.

Han slynger Myrthen i det bløde Haar —  
 Hil ham i Kiærlighedens Rosenalder! —  
 Paa Brevet, som huldt vinkende ham kalder  
 Til Himlens Fryd, det røde Segl alt staaer.

O, Himmelbillebel naar rene Siele  
 Til Pagt for Evidheder sig indvie,  
 Og i et Flammetryk sig ømt formale.

At male sligt, forgiæves Skialden stræber,  
 Hen Ordet døer paa dødelige Læber,  
 Her toner Hiertet, her maa Harpen tie.

(S. F. Castelli.)

## Skilsmisse og Gienforening.

Hvi er i Jorden der saa stille;  
 paa Jorden saa uroligt?

Ben!

Paa Jorden Alt sig maae adskille;  
 I Jorden samles Alt igien. —



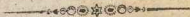
## M a i b l o m s t e r.

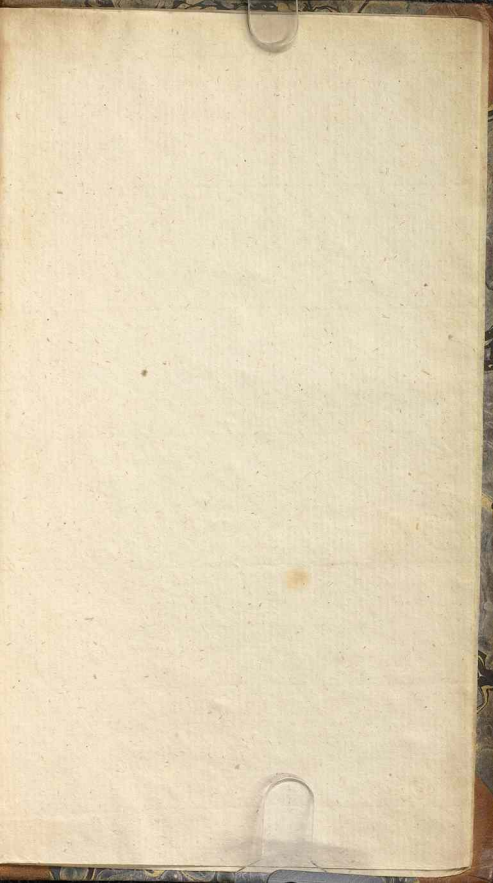
Kiærlighed, din Funke er over Tiden, du hænger ikke ved Rosenkinder, undertrykkes aldrig, hverken under tusindfold Taarer, eller under Alderens Sne, ei heller under Asken af dine Elskte. Du udslættes aldrig. Naar der ingen evig Kiærlighed gaves, saa gaves der jo slet ingen.

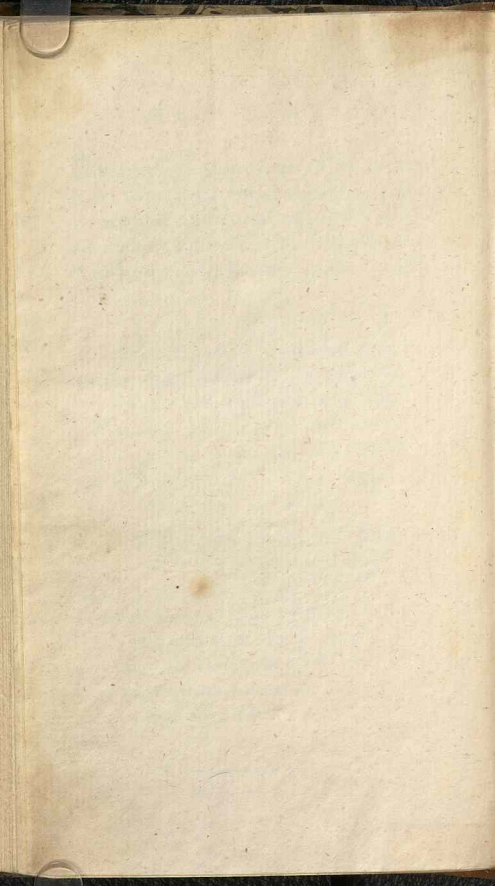
„Elsker Du mig,“ spurgte Ynglingen hver Morgen hans Elskte; men hun saae rødmende ned og taug. Hun blev blegere og han spurgte atter, men hun rødmede og taug. Endelig da hun laae ved Dødens Bryst, kom han atter og spurgte, men kun af Smerte: „elsker Du mig da ikke?“ — og hun sagde Jo, og døde.

Hvor flyve I hen, Matteredgale, I søde Foraars-toner? Søge I Myrthen til Elskov, søge I Laurbær til Sangen? Forlange I evige Blomster og aalbene Stierner? Saa flyver kun videre under vore Skyer uden Storme og besynger de skønneste Lande, men slagter da elskovsvarme tilbage i vort Foraar, og foresynger Hierterne i smægtende Toner Hiemveen efter de guddommelige Lande.

(Jean Paul.)







L

11

B

S

